

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 22 / Sayı: 257 / Mayıs 2003

YA BARIŞÇIL ÇÖZÜM YA DA SAVAŞ

Kendisini değiştiremeyen güçler önümüzdeki süreçte aşılacaktır

Irak'a yapılan askeri müdahale, rejimi dağılma sürecine sokmuştur. Savaşın ardından geçen kısa zaman diliminde bu dağılma durumu sürmektedir. Rejimin geride kalan güçleri örgütlülüğünü korumaya çalışsa da dağılma durumu giderek etkili olmaktadır. Bu güçlerin iktidar avantajlarını yitirmekle birlikte ayakta kalma ve etkinliklerini korumaları güçtür. Dolayısıyla, gerileyip erimek zorundadırlar. Birden dağılmamış olmaları, şu veya bu düzeyde kendilerini korumaları geçici bir durumdur. Rejimin yıkılmasıyla yaşanan dağılmanın Kürtler ve şiiiler tarafından doldurulması çabası vardır. Kürdistan'da belirli güçleri olan KDP ve YNK boşluğu doldurmak için hem savaş sırasında hem de savaş sonrasında harekete geçmişlerdir. Diğer taraftan İran'dan destek alan radikal şia hareketi savaş sırasında direnme tutumunu sergilemiş, rejimin yıkılmasının ardından ise iktidar olma çabasına yönelmiştir. Hala iki güç kendi cephelerinden boşluğu doldurmanın çok yönlü çabaları içindedirler.

1991 yılından bu yana belli bir iktidar oluşturan KDP, rejimin yıkıldığı günlerde egemenlik alanını geliştirmek için harekete geçmiştir. Bir yandan Musul'un çevre alanlarını denetime almış, diğer taraftan ise Kerkük'e doğru ilerleyerek YNK ile alanın ele geçirilmesi için mücadeleye girişmiştir. YNK ise Kerkük ve Xanek sahalarını denetimine alarak, egemenlik alanını genişletme planına göre hareket etmiştir. Savaşın hemen ardındaki kısa günlerde, bu iki güç belli bir gelişme sağlamışlardır. Egemenlik alanlarını genişletirken, diğer siyasi ve etnik yapının varlığına tahammül gösterememişlerdir. Daha işin başında baskı yolunu seçerek, demokratik gelişmeyi tıkatmaya çalışmışlardır. Özellikle KDP, yeni ele geçirdiği alanlarda başka güçlerin varlığına tahammül etmemiştir. YNK bir ölçüde esneklik gösterse de özünde parti iktidarını genişletmeyi esas almıştır. Olanlar karşısında ABD duruma el koymuş, Musul ve Kerkük merkezinden, onların silahlı varlığını ve buna dayanan egemenliğine son vermiştir. Söz konusu güçlerin hala Musul ve Kerkük kırsalında etkileri olsa da şehir merkezlerindeki egemenlikleri oldukça zayıflamış, diğer güçlerin çalışmalarına ortam doğmuştur. Musul, Kerkük ve Bağdat'ta büyük küçük bütün partiler çalışmalarının geliştirme olanağına sahiptirler. Yine sivil toplum örgütlenmesinin geliştirilmesinin olanakları bulunmaktadır.

İran destekli radikal şia hareketi savaş sırasındaki direnişçi tutumunu, iktidar olma çabalarına yöneltmiştir. İslami karakterli bir iktidarı oluşturmaın örgütlenmesi ve pratiğini geliştirmektedir. ABD'den kaynaklanan engelleri ise kitlesel protestolarla aşmak istemektedir. Yeni politikalara gereksinim duymadan, şeriata dayalı bir rejimin kuruluşunu her vesileyle dayatmaktadır. Sünni Arap azınlık yerine, dini motifi ağır olan bir rejimle iktidarın sahibi olmayı kendilerine hak olarak görüyorlar.

Yeni güçlerin iktidar odağı olma durumu söz konusu değildir. Ne Irak'ta, ne de Kürdistan'da iktidara oynayabilecek yeni bir güç ortaya çıkmamıştır. Küçük gruplar iktidar olma konumundan uzaktırlar. Gelişme şanslarının ne olacağı ise belirsizdir. PÇDK gibi demokratik uygarlık çizgisini esas alan grupların, kısa sürede iktidar olma şansları bulunmamaktadır. Ancak orta vadede iktidar olma olanağını yakalayabilirler. Durum böyle olunca iktidarı oluşturma işi ABD'ye düşmektedir. Geçici yönetim, ABD denetiminde mevcut siyasi güçlerin sınırlı katılımları ile oluşturulması en yüksek ihtimal olmaktadır. Aslında ABD yeni güçlere ihtiyaç duymaktadır. Bun-

ların olmamasından dolayı, geçici bir süre için Saddam rejimine muhalif güçlerle işi götürmek zorunda kalacaklardır. Birçok siyasi ve ulusal grup belli bir denge içinde geçici yönetimde yer bulacaktır. Ancak geçici yönetim, hiçbir zaman fazla yetki kullanabilecek bir yönetim olma şansına kavuşamayacaktır. ABD bir taraftan muhalefeti politikalarını değiştirmeye zorlarken, diğer taraftan yeni güçlerin oluşumunu teşvik edecektir. Bu amaç doğrultusunda KDP, YNK ve şiiilerin etkilerini azaltmayı esas alacaktır. Daha şimdiden adı geçen güçlerin ayrıcalıklarını ellerinden alma doğrultusunda adımlar atmaya başlamıştır. Belirttiğimiz temelde alınan önlemler nedeniyle, KDP ve radikal şia hareketi ABD'nin varlığından rahatsızlık duymaya başlamışlardır. Süreç ilerledikçe bu rahatsızlığın artması ihtimal dahilindedir.

Görülen odur ki; kendisini değiştirip aşamayan güç kim olursa olsun, önümüzdeki iki yıllık süreç içerisinde aşılabacaktır. Bugüne kadar güç haline gelemeyen örgütlerin atılım yaparak güçlenmeleri kadar, yeni güçlerin ortaya çıkıp hızla gelişmesi de mümkündür. Dolayısıyla mevcut durumda önemli güç olanlar, çeşitli küçük gruplar ve yine oluşumlar arasında, ciddi bir mücadele yaşanacaktır. ABD böylesi bir ortamda iktidar gücü olarak, gelişmeleri yönlendirmeye çalışacak, önümüzdeki dönem bu temelde seyredecek, gerçek iktidar gücü ilk seçimlerle birlikte ortaya çıkacaktır.

20. yüzyılın bu yapısı, sınırlı değişikliklerle bugüne kadar devam etmiştir. Rejimler, yaşamın her alanına egemen hale gelmişlerdir. Bilim teknik ve iletişimin dev boyutlarda gelişiminin toplum yaşamında yarattığı değişikliklere rağmen, geçmişe ait rejimler değişim ve dönüşüm yönünde bir çabanın içerisine girmeyerek gericileşmişlerdir. Toplumsal gelişmeyi frenleyen bir işleve sahiptirler. Dolayısıyla hem kapitalist sistemin hem de toplumların çıkarlarına ters bir konumu ifade etmekte. İşte bu noktada, ABD kapitalist sistemi yenileme gereğini görmektedir. Rejim değişikliklerini kaçınılmaz bir gereklilik olarak gündemine almaktadır.

Irak üzeri Ortadoğu'ya yapılan müdahale kendisini demokratik değişim ve dönüşüme uğratmayan güçleri zorlamaktadır. Müdahalenin Türkiye açısından, ciddi zorlanmalar yaratması söz konusudur. Aynı zamanda statükoda yer verilmeyip, haklarından yoksun bırakılan Kürt halkının yaşadığı sorunların çözümünü gündeme koymaktadır. Bu da demek oluyor ki, inkar ve imha sisteminin sürdürülmesi olanaksız hale gelmektedir. Türkiye, hem sahip olduğu rejimin karakteri hem de çözümü gündemleşen Kürt sorunu nedeniyle ABD ile çelişkili bir konuma düşmüş durumdadır. Türkiye'nin Irak Savaşı'nda ABD'ye destek vermemesinin altında bu gerçeklik yatıyor. "Stratejik dostluğun" sürdürülmesi konusunda söylenen tüm sözlerle rağmen, ABD ile Türkiye arasında çelişkilerin ya-

çok yönlü bir mücadelenin içindedir. Eğer atılacak adımlar çözüme başlangıç oluşturacaksa, olumlu yanıt verilecektir. Nitekim KADEK nasıl bir çözümün gerektiğini yeni süreçle birlikte kamuoyuna açıklamıştır. Buna bağlı olarak Kürt halkının demokratik etkinliklerini eylem ve çabalarını geliştirme çağrısı yapmıştır.

KADEK demokratik kurtuluş sürecini başlatırken, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün güven verici bir noktaya gelmesi halinde, askeri güçlerinin siyasi güçler haline gelmesini karar altına almıştır. Dört yıldır sürdürdüğü çabalarla, böylesi bir gelişmenin ortamını hazırlamaya çalışmıştır. Burada önemli olan çözüm ile silahsızlanmanın bağıni görmek. Çözümün olmadığı bir noktada silahsızlanmak, Kürt halkı için inhihar demektir. Çözüm geliştirmede ise silahlı kalmak anlamsızlaşacaktır. Sorun silahsızlanıp, silahsızlanma değildir çözümün gerçekleşip gerçekleşmeyeceği konusudur. Türkiye'nin dayattığı, çözüm olmadan silah bıraktırılmaktır. Diğer bir ifadeyle Kürt halkının özgürlük mücadelesini tasfiye etme yaklaşımı içindedir. Gerillanın silahsızlanması konusunda sıkıntı buradan doğmaktadır.

Gerillanın silahsızlandırılması, Türkiye'nin tutumuna bağlıdır. Demokratikleşme, Kürt halkının özgürlüklerinin tanınması ve Genel Başkanımızın yaşam koşullarının ciddi bir biçimde düzeltilmesi için adımlar atılırsa, gerillanın siyasallaşması, silahlı mücadele yerine siyasi mücadele alanına kayması

denledir. Ancak değişen koşullar hızla netleşmeyi dayatıyor. Ya barışçıl çözüm, ya da savaş gibi bir yol ayrımına gelinmiştir. Daha fazla çözümsüz, barış ortamı korunamaz.

Böylesi bir süreçte Türkiye'nin ürettiği politika, pişmanlık yasası olmuştur. Pişmanlık yasasıyla gerilladan istenen, şerefsiz bir yenilgidir. Pişmanlığın kabulü Kürt halkının bütün haklarından vazgeçmesi sonucunu doğuracaktır. Yavuz hırsız misali, işler tersinden ele alınmaktadır. Türkiye'nin hep Kürt halkından istediği, olmaza evet demesidir. Belli bir mücadele gücüne kavuşmuş olan Kürt halkının, yapılan dayatmaları kabul etmesi mümkün değildir.

Başta pişmanlık yasası olmak üzere, çözümsüzlükte direten politikalarla karşı gösterilecek tepki, halkın demokratik eylemliliğini geliştirmesidir. **"Toplumsal Barış ve Demokratik Katılım İçin Genel Af"** kampanyası çerçevesinde, halkın ortaya koyacağı demokratik tepkileri söz konusu politikaların aşılmasına olanak tanıyacaktır. Gelinek noktada demokratik serhildanın önemi artmaktadır. Her alanda halkın demokratik eylemliliğinin gelişmesi, çözümün önünü açabilir. Savaşı önlemenin tek yolu da, demokratik eylem hamlesidir. KADEK, Kürt halkının yanı sıra, demokratik güçleri, barıştan yana olan herkesi bu çerçevede son bir kez harekete geçmeye çağırılmaktadır. Buna bağlı olarak, gençliğin demokratik eylemlilikle birlikte gerillaya katılımını hayati önemde gör-

ABD kapitalist sistemi yenileme gereğini görmektedir

ABD'nin Irak somutunda Ortadoğu'ya yaptığı müdahale, mevcut statükoyu aşmaya yöneliktir. Gerek ABD yanlısı, gerek karşıtı rejimler artık üretken olmaktan çıktıklarından dolayı müdahaleyle aşılmak istenmektedirler. Rejimler, 20. yüzyıl gerçeklerine göre şekillenmişlerdir. 20. yüzyıl boyunca kapitalist ve sosyalist sistemler esas olarak diktatörlük rejimleriyle konumlanmayı güçlendirme yolunu seçmişlerdir. Kim ki bir sistemi benimsemişse, uygulanan politikalar ne olursa olsun, sistemler tarafından kabul görmüşlerdir. Kapitalist sistem, askeri faşist diktatörlüklere dayanırken, sosyalist sistem proleterya diktatörlüğünü rejim biçimi diye benimsemiştir. Bunun dışındaki gelişmeler az sayıdaki ülkeler için geçerlidir. Gelişmiş kapitalist ülkelerde pek istikrarlı olmayan demokratik uygulamalar olsa da, bu durum sistemin uygulamalarını belirlememiştir. Diğer taraftan üçüncü dünya ülkeleri kapsamında değerlendirilen rejimler üç aşığı, beş yukarı benzeri karakterde olmuşlardır.

şanması kaçınılmazdır. Çelişkilerin ortadan kalkması için; ya Türkiye değişmeli ya da ABD Ortadoğu'ya müdahale etmekten vazgeçmelidir. İki gücün durumu dikkate alındığında, Türkiye politikalarını ABD ile uyumlu hale getirmek zorundadır. Ne kadar direnirse dirensin, sonuçta geleceği nokta budur.

Ya barışçıl çözüm ya da savaş

İşte böylesi bir ortamda, Kürt sorunu üzerinde pazarlık yapılmaktadır. ABD, Kürt sorununun sınırlı bir çözüme kavuşturulmasını öngörürken, Türkiye inkar ve imha politikasının devamında diretmektedir. Türkiye, ısrarla çözüme karşı bir duruş sergiliyor. Kürt sorununun çözümleyici olmadığı gibi KADEK konusunda da tasfiye anlayışının ötesine geçmemektedir. ABD, Kürt sorununun sınırlı çözümü kapsamında, KADEK'in de siyasallaşma ortamını sağlayacak politika değişikliklerini Türkiye'den istemektedir. İki güç arasındaki çelişkiler ve pazarlıklar böylesi bir zeminde yapılmaktadır. Görülen odur ki, bu pazarlıktan imha kararının çıkması zordur. Türkiye'nin bazı adımlar atması kaçınılmazdır. KADEK bu adımların çözüme dönük olması için

hızla gerçekleşecektir. Ne var ki, Türk devleti böylesi bir yaklaşım içine girmiyor. Bırakalım ciddi adımlar atmayı, halkımızın temsilcileriyle temasa bile geçmiyor. Şimdiye kadar KADEK'in görüşme çağrılarına olumlu bir yanıt verilmemiştir. Devlet Kürtleri muhatap almadan, bir şeyler yapmaya çalışıyor. Bu durum devam ettikçe, sorunların çözümü yönünde ciddi bir gelişme sağlanamayacaktır.

Türkiye'nin hala çözüm yoluna girmedigi ni söylemek mümkündür. Dolayısıyla gelişmelerin hangi doğrultuda seyredeceğini belirtmek güçtür. Barışçıl çözümün olanakları kadar, bir savaşın yaşanma riski de vardır. Çözümsüzlükte direten tutumun sürmesi halinde savaş her şeye rağmen kaçınılmaz olacaktır. KADEK'in tasfiyesini amaçlayan çabalar, savaşı kesin hale getirecektir. Çözümün olmadığı bir durumda silahsızlanma veya KADEK'in Güney Kürdistan'dan çıkarılması başka bir sonuç doğurmayacaktır. KADEK savunma savaşı hakkını kullanacaktır. Hangi yönden bakılırsa bakılsın, çözümsüzlük savaşı gündeme getirecektir. Dolayısıyla içinde bulunulan koşullar, işlerle oynanmayacak kadar hassastır. KADEK'in büyük sa bir gösterip, fedakarlıklar yapması bu ne-

"Pişmanlık yasası ve diğer tasfiyeci politikalar gençliğin özgürlük yürüyüşüne geçmesiyle boşa çıkarılacaktır. Dağlara doğru gelişecek olan gençliğin özgürlük yürüyüşü, savaş istemekten çok, barışçıl çözümün bir gereğidir. Şerefsiz bir yaşam uğruna dağdan inmektense, özgür bir yaşam için dağın yolunun seçileceği tutumunun ortaya konulması, sadece pişmanlık yasasını boşa çıkarmakla kalmayacak, onun çözümsüzlüğe hizmet ettiğini gösterecektir."

mektedir. Gerek pişmanlık yasası, gerekse diğer tasfiyeci politikalar gençliğin belirttiğimiz temeldeki bir özgürlük yürüyüşüne geçmesiyle boşa çıkarılacaktır. Dağlara doğru gelişecek olan gençliğin özgürlük yürüyüşü, savaş istemekten çok, barışçıl çözümün bir gereğidir. Şerefsiz bir yaşam uğruna dağdan inmektense, özgür bir yaşam için dağın yolunun seçileceği tutumunun ortaya konulması, sadece pişmanlık yasasını boşa çıkarmakla kalmayacak, bunun çözümsüzlüğe hizmet ettiğini gösterecektir.

Birileri şerefsiz bir yaşam vaadiyle gerillanın silahsızlanacağını düşünüyorsa, ciddi bir biçimde yanıldığını söyleyebiliriz. Ne Türkiye ne de bir başka güç, özgürlük savaşçıları çözüm olmadan silahsızlandıramaz. Buna rağmen, gerillayı mevzilerinde çıkarma ve silahsızlandırma tutumu sürdürülürse, tarihin en büyük savaşı ile karşılaşacakları kesindir. Ancak tercihimiz savaş değil, onurlu ve barışçıl çözümdür. Halkımız ve dostlarımız savaşa hazır olduğumuzu bilerek, demokratik tepkilerini ortaya koymalı, barış için şans da diyebileceğimiz "Toplumsal Barış ve Demokratik Katılım İçin Genel Af" kampanyasına yüksek katılım göstermelidirler.

TOPLUMSAL BARIŞ VE DEMOKRATİK KATILIM İÇİN GENEL AF

KADEK Genel Başkanlık Konseyi

Ortadoğu'nun gerici statükosu kesin bir biçimde dağılma sürecine girmiştir. Kürt halkına yaşam hakkı tanımayan statükonun hayatta kalma şansı kalmamış, bundan böyle yaşanacak gelişme dağılmanın hızla tamamlanması olacaktır. Bununla birlikte gerici güçler, rejim ve yapılar kendilerini yaşatmalarının çeşitli biçimlerdeki direnişlerini sürdüreceklidir. Ancak bu direnişin başarı şansı olmayıp tek yaratacağı sonuç dağılmanın daha köklü ve kapsamlı olmasıdır. Bunun nedeni bölgedeki statükonun toplumsal gelişmenin önünde engel haline gelmesi, ulusal ve toplumsal sorunların çözümünü engellemesidir. Gerek ABD'nin gerekse de aktifleşen demokratik güçlerin müdahaleleri karşısında bu gerici yapının erken çözülüşünü bu rada görmek gerekir.

Statükonun kesin bir biçimde dağılması, yeni bir durumu ifade etmektedir. Artık monarşi, oligarşi, teokrazi gibi özellikler gösteren rejim ve yapıların yaşama şansı kalmamıştır. Süreç onları tasfiye ederken modern, çağdaş gelişmenin, demokrasinin, özgürlüğün ve insan haklarının egemen olmasına olanak tanıyacaktır. Mevcut yapılanma ne kadar güçlü olursa olsun geleceği bulunmamaktadır. Geleceğe damgasını vuracak olan demokratik gelişmedir. Demokratik güçlerin zayıf oluşu bu gerçeği değiştirmeyecektir. Dolayısıyla demokratik uygarlık çizgisi etkin olacak tek çizgidir demek, gerçeği ifade etmek olacaktır. İçinde bulunduğumuz koşullarda karşılaşılabilecek engeller ve yaşanacak zorluklar bu gerçeği değiştirmeyecektir.

Ortaya çıkan yeni durumda demokratik uygarlık çizgisini yaşamsallaştırmak için Irak Savaşı'nın rejimin devrilmesiyle sonuçlanmasının temel gücünü görmek gerekir. Herkes rejimin kolay yıkılışının, ABD'nin büyük teknik gücü sayesinde olduğu görüşündedir. Böylesi bir değerlendirme yüzeysel bir biçimde ele alındığında kabul edilebilir. Ancak bunun doğru bir değerlendirme olmadığını belirtmeliyiz. ABD'nin rolü yıkılma noktasına gelen rejime son darbenin vurulması kabilindedir. Daha fazla bir rol vermek gerçeği görmemekle mümkündür.

Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran bütün rejimler varlıklarını devam ettirme yeteneklerini yitirmişlerdir. Suriye, Türkiye ve İran'ın durumu Irak'tan çok farklı değildir. Bu ülkelerdeki rejimler de ciddi zayıflıkları ve güçsüz bir durumu yaşamaktadırlar. Kaldı ki, ABD'nin mevcut Ortadoğu statükosunu oluşturan bütün rejimlerden kurtulma isteminin altında bu gerçeklik yatmaktadır. Özellikle Kürdistan'ı egemenliği altında bulunduran rejimlerin aşılmasının gündeme alınması kesin kes onların artık ayakta kalamayacakları kadar zayıf, verimsiz hale gelmeleriyle ilgilidir. Irak dahil Kürdistan'ı egemenliklerinde bulunduran rejimlerin aşılma noktalarına gelmelerinde belirleyici güç Kürdistan özgürlük mücadelesidir.

Kürdistan özgürlük mücadelesi Türkiye, Suriye, İran ve Irak rejimlerini son derece zayıflatmıştır. 30 yıllık ide-

olojik mücadelemiz, 25 yıllık siyasal mücadelemiz, 20 yıllık gerilla savaşı ve 15 yıllık Kadın özgürlük hareketi bu ülkelerdeki rejimleri her bakımdan zayıflatmıştır. İdeolojik mücadele rejimlerin ideolojik dayanaklarını zayıflatırken, siyasal mücadele ise çözümsüzlüklerini toplumun gözleri önüne sermiştir. Kürt halkı somutunda yürütülen ideolojik ve siyasal mücadele bir taraftan topluma mücadele gereğini kavratırken diğer taraftan rejimlerin moralini bozmuştur. 20 yıllık silahlı mücadele-nin oynadığı rol Türkiye'nin somutun-

ğu statükosunun dağılma sürecine girmesinin temel gücünün Özgürlük mücadelemiz olduğu görülecektir. Irak rejiminin 20 günlük bir süre içinde kolayca dağılmasını başka türlü değerlendirmek gerçeği yadsımak olur. Tabii ki diğer etkenlerinde rolü vardır. ABD'nin büyük teknolojik gücünü kullanması önemlidir. Yine Güney Kürdistan'da yürütülen direnişin rejimin yıkılmasında payı vardır. Bir çok diğer etkenlerde rejimin yıkılmasında rol sahibidir. Diğer etkenlerin rolü ile birlikte Özgürlük mücadelemizin belirleyiciliğini gör-

da tutma çabalarının amacı budur. Bugün daha iyi anlaşılıyor ki uluslararası kompo ile Önderliğimizi Türkiye'ye teslim etmeleri bu nedenledir. Özgürlük mücadelemizin yarattığı sonuçları kendilerine mal edebilmeleri için Önderliğimizi ve KADEK'i tasfiye etmeyi vazgeçilmez görürlerken sürece katılma çabalarımızı da etkisiz kılmaya çalışıyorlar. Bu durum karşısında takınılacak doğru tutum nasıl ki statükonun dağılmasını sağlayan temel güç biz olmuş isek yeni statükonun demokratik uygarlık çizgisinde yaratılmasının temel gücü

kurumlar, yönetimler, kadrolar ve çalışanlar günlük eylem esprisıyla katılım göstereceklerdir.

Yeni sürecin ilk devrimci hamlesinin örgütlenmesinde hayati önemi olan hususlar

- Yeni sürecin ilk devrimci hamlesinin geliştirilmesi 1.5 aylık bir zaman sürecini kapsayacaktır. Hamle 1 Haziran'da başlayıp 15 Temmuz'da sona erecektir. Hamlenin bütününe kapsayan kampanyanın şiarı **“Toplumsal Barış İçin Genel Af”** tır. Bu ad altında kampanya boyunca Önderlik üzerindeki tecrit teşhir edilecek ve kaldırılması istenecektir. Demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü bütün parçalar için gündeme alınıp işlenecektir. Türkiye'ye yönelik ayrımsız genel af, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü ortamını yaratmanın konusu haline getirecektir.

- Kampanyanın temel gücü özgürlük mücadelemizin tabanıdır. Kitle tabanımızın yediden yetmişe kadar harekete geçirilmesi kesin bir gerekliliktir. Kadın, gençlik, esnaf, aydınlar sanatçılar, serbest meslek sahipleri, işverenler, işsizler kısacası herkes gerekçe kabul etmeyen bir yaklaşımla konumlarına uygun eylemsellikler içine çekileceklerdir. Tek bir kişi bile eylem dışında kalmayacaktır. Kampanyaya katılımı sağlanması gereken bir diğer güç dost konumunda bulunan bütün kesimlerdir. Yerli yabancı dost partiler, gruplar, kurum ve kişilerin kampanyaya katılımı gerçekleştirilecektir. Başarının bir ölçüsü tabanımızın harekete geçirilme düzeyi olurken, diğeri dışımızdaki dost güçlerin kampanyaya ne kadar katılım gösterdikleri olacaktır.

- Kampanyada bütün demokratik eylem biçimleri kullanılacaktır. Eylemler hem yaygın hem de sürekli yapılacaktır. Bütün kurumlarımız, derneklerimiz, örgüt ve birimlerimiz kendilerini eylemselliklere göre düzenleyeceklerdir. Eylemlerde azami katılım esas alınırken tek kişilik eylemlerde yapılacaktır.

Eylemlerde yakma, yıkma ve tahrip etme gibi tutumlara girilmeyecektir. Ancak her biçimde militan bir tutum takınılacaktır.

Bütün örgüt birimlerimiz, kurumlar, dernekler ve kuruluşlarımız günlük eylem gerçekleştirme esprisini esas alacaklardır. Her gün bir eylem gerçekleştirmenin altına düşülmeyecek gün-de bir kaç eylem yapma çabası içinde olacaklardır.

Belirttiğimiz çerçevede bütün gücümüzle kampanyayı örgütleyip yürütürken bunu aynı zamanda mücadelede aşama yapmanın adımı olarak ele almak durumundayız. Bütün çalışma alanlarımız bu kampanya ile kendisini aşabilmelidir. Mücadele tarihinin en ileri boyutunu yakalayabilmelidir. Bu temelde büyük bir başarının altına imza atmayı tarihin emri olarak görmeliyiz. Çıkan fırsatın değerlendirilememesinin ortaya çıkaracağı vahim sonuçların bilinciyle, başarıya kilitlenmeliyiz.

“Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran bütün rejimler varlıklarını devam ettirme yeteneklerini yitirmişlerdir. Suriye, Türkiye ve İran'ın durumu Irak'tan çok farklı değildir. Bu ülkelerdeki rejimler de ciddi zayıflıkları ve güçsüz bir durumu yaşamaktadırlar. Kaldı ki ABD'nin mevcut Ortadoğu statükosunu oluşturan bütün rejimlerden kurtulma isteminin altında bu gerçeklik yatmaktadır.”

“Nasıl ki statükonun dağılmasını sağlayan temel güç biz olmuş isek yeni statükonun demokratik uygarlık çizgisinde yaratılmasının temel gücü de biz olmalıyız. Bu yüzden bütün gücümüzü her alanda ve en üst noktada harekete geçirmemiz hayati önemdedir. Süreci değerlendiren Konseyimiz ilk adım olarak **“Toplumsal Barış İçin Genel Af”** şiarıyla bir kampanya başlatma kararı almıştır”

da söz konusu rejimlerin her bakımından güçsüzleştirilmesi sonucunu doğurmuştur. Kadın özgürlük hareketi, dayandıkları gerici değer yargılarını al üst ederek tüketmiştir. Özgürlük mücadelemiz ister direk isterse indirek olsun bu rejimlerin zayıflayarak tükenme noktasına gelmesini sağlamıştır. Bazı güçlerle içine girilen ittifaklar bile zayıflatıcı bir işlev görmüştür.

Özgürlük mücadelemizin yarattığı sonuçlar değerlendirildiğinde Ortado-

mek gerekir. Bu görülmeden demokratik geleceğin yakalanması mümkün değildir. Ne var ki, saflarımızda da egemen olan kanı Ortadoğu'nun gerici statükosunun ABD müdahalesiyle aşıldığı biçimindedir.

Gerek ABD, gerekse de KDP ve YNK gibi güçler kendilerini muzaffer güçler olarak ilan ediyorlar. Buradan hareketle yeni statükonun oluşturulmasını kendi hakları olarak görüyorlar. Önderliğimiz ve KADEK'i sürecin dışın-

de biz olmalıyız. İşte bunun içindir ki, bütün gücümüzü her alanda ve en üst noktada harekete geçirmemiz hayati önemdedir. Pasif kalmak veya sınırlı çaba sahibi olmak tarih karşısında ihanet konumuna düşmek olur. Bu duruma düşmemenin tek yolu Demokratik serhildanı doruk noktasında geliştirmektir. Süreci değerlendiren Konseyimiz ilk adım olarak **“Toplumsal Barış İçin Genel Af”** şiarıyla bir kampanya başlatma kararı almıştır. Kampanyaya tüm

1 MAYIS İNSANLIĞIN ÖZGÜRLÜK VE MÜCADELE BAYRAMIDIR

İşçi ve emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günleri olan 1 Mayıs, başta büyük insan Başkan Apo'ya, tüm yoldaşlara, halkımıza ve ilerici insanlığa kutlu olsun.

Bize, özgürlük, adalet, eşitlik duygularımızı geliştiren, insani özü ortaya çıkararak büyük bir insanlık dayanışması yaratan 1 Mayıs'ları armağan eden başta 1 Mayıs şehitleri olmak üzere tüm özgürlük, demokrasi, eşitlik ve adalet mücadelesinin şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz.

1 Mayıs yüce değerlere bağlılığın bayramıdır

1 Mayıs, gericiliğin, sermaye sahiplerinin, işçiler üzerinde katliam yaptığı bir gündür. Büyük bir mücadeleyle kahrmanca duruş temelinde bedeller ödeyerek yaratılan bir gündür. Mücadelede ısrarlı olan, her türlü baskı, sömür, egemenlik ve gericiyi yıkmayı amaç edinen iyi insanların, özgürlük ve eşitlikten yana olanların, gericiliğin her türlü saldırı ve katliamlarına karşı büyük mücadele günü yapmak üzere ısrarla bu günü bir bayrama dönüştürdüklerini biliyoruz. Bu, mücadelede ısrarın, yüce değerlere bağlılıkta ısrarın, her türlü gericiye karşı insanlığın özgürlük ve eşitlik yolunda ilerleyiş ısrarının bayramı oluyor. Bu bayram, gericiliğin her türlü saldırı ve katliamlarına karşın emekçilerin, işçilerin, ezilenlerin, ulus olarak, cins olarak, sınıf olarak baskı altında tutulanların, kurtuluşta, ilerlemekte, özgürlük ve demokrasiyi geliştirmekte kararlı olduklarını, gericiliğin katliamlarına bayram havasında bir mücadeleyi geliştirerek karşılık vermelerini ifade ediyor. Bu bakımdan 1 Mayıs, büyük bedellerle yaratılmış bir gündür; bunun harcında kan var, alın teri var, emek var. Bütün insanlık için, günümüzde özgürlük, eşitlik ve demokrasi için mücadele eden herkes için, ezilenler, sömürülenler, baskı altında tutulanlar, kadınlar, gençler, tüm emekçi halklar için büyük coşku, heyecan veren bir gündür. Çünkü insani özün savunulmasını, yaşatılmasını, açığa çıkartılmasını, insanlığın güzelliklerini ifade ediyor. Her türlü bencilliğe, bireyciliğe, çıkar için baskı ve sömür uygulamaya karşı, insanın fedakarlığını, sosyalitesini, birlikteliğini, dayanışmasını, insan olmanın gereği olan en ileri düzeyde ortak yaşamı birlikte yaratmasını ifade ediyor. Bu nedenle 1 Mayıs, başka günlerden farklılıklar arz etti.

Yaşadığımız süreçte her türlü değer yeniden sorgulanırken, 1 Mayıs bu sorgulamada daha büyük anlam kazanmış, kendine yüklenmiş bu anlamlarda daha da derinleşerek çıkmıştır. Aşılmamış, tam tersine daha da güçlenmiştir. Daralmamış, tam tersine daha geniş kesimlere ulaşarak hem dünya genelinde hem de toplumsal kesimler içerisinde genişlemiş, evrenselleşmiştir. İdeolojik, siyasi, sosyal anlamda bir azalma olmamış, tam tersine daha derin anlamlar kazanarak herkes için bir kurtuluş, coşku, heyecan, özgürlük ve eşitlik arayışını temsil eden bir gün haline gelmiştir. Bu nedenle insanlık 1 Mayıs'ta yaşıyor, özgürlük ve eşitlik 1 Mayıs'la güçleniyor, sosyalizm 1 Mayıs ruhuyla varlığını sürdürüyor. İnsanlık, gerçek özünü, fedakarlığını ve dayanışmasını 1 Mayıs ruhuyla, 1 Mayıs Bayramı'nda, 1 Mayıs etkinlikleriyle ortaya çıkarıyor.

Bugün, dünyanın dört bir yanında böyle bir ruhun insanlığı sardığı açıkça ortadadır. Bu durum, basın yayın organlarına, teknik gelişmeye dayalı olarak büyük ölçüde yan-

ıyor. Burada, yüz binlerin, milyonların aynı ruh, heyecan, amaç ve hedefler uğruna bir arada yürüdüklerini ve aynı özlemleri dile getirdiklerini göreceğiz. Gençlerin özgür gelecek için kararlı yürüyüşlerini göreceğiz. Kadınların her türlü köleliği, eşitsizliği, baskı ve egemenliği yıkmak, insanlığı gerçek bir özgürlük ve eşitliğe kavuşturmak için dünyaya yeniden doğuşu ifade eden büyük heyecan ve coşku içerisindeki yürüyüş ve haykırışlarını izleyeceğiz. Emekçilerin, üreten ve yaratan olarak, toplumsal yaşama daha etkin ve aktif katılmak, demokrasinin bir gereği olarak özgür iradele-

inaniyoruz ki, bu 1 Mayıs'ta, bu çok daha fazla derinleşiyor, insanlık özünün geliştirilmesi, açığa çıkartılması şeklinde büyük gelişme ve derinleşme kaydediyor.

2003 1 Mayıs yeni bir mücadele hamlesinin başlangıcı olacaktır

Biz, 2003 1 Mayıs'ına bu temelde çok daha umutlu, güvenli, hazırlıklı, kendimiz son Yönetim Kurulu toplantımız temelinde yeniden kararlaştırmış, planlamış,

“Yaşadığımız süreçte her türlü değer yeniden sorgulanırken, 1 Mayıs bu sorgulamada daha büyük anlam kazanmış, kendine yüklenmiş bu anlamlarda daha da derinleşerek çıkmıştır. Aşılmamış, tam tersine daha da güçlenmiştir. Daralmamış, tam tersine daha geniş kesimlere ulaşarak hem dünya genelinde hem de toplumsal kesimler içerisinde genişlemiş, evrenselleşmiştir. Bu nedenle insanlık 1 Mayıs'ta yaşıyor, özgürlük ve eşitlik 1 Mayıs'la güçleniyor, sosyalizm 1 Mayıs ruhuyla varlığını sürdürüyor.”

“Savaş, insanların yaptığı bir iş, ama insani olarak kabul görmüyor. Her ne kadar toplumsal gelişmenin bir ürünü olsa da, insani gelişme düzeyinde geriliği ifade ediyor. İnsanlaşma, uygarlaşma, özgürlük, eşitlik, demokrasi yolunda ilerlemeye geri bir düzeyi temsil ediyor. Bu değerlerle ilerleyen insanlığın sorunlarını savaşla değil, barış içerisinde, demokratik siyasetle çözmesinin daha doğru, herkes için daha yararlı, emeğe, değere daha saygılı bir tutum olduğu ortaya çıkıyor.”

rini kendi örgütlülükleriyle sağlamak için büyük kararlı duruşlarını göreceğiz. Bu, Kürdistan'da, Türkiye ve Ortadoğu'da, dünyanın dört bir yanında böyle olacaktır.

12 Eylül'den beri ilk kez Amed'de 1 Mayıs'ın yasal olarak kutlanmasına izin verilmiş durumdadır. Heyecanımız, coşkumuz büyük. 2003 1 Mayıs'ını, örgüt ve halk olarak, Önderliğimizin çizdiği demokratik uygarlık yolunda, kararlı yürüyüşün verdiği güvenle kutluyoruz. Önderliğimizin yaşadığı büyük coşku ve heyecanı, insanlığın özgür ve adil geleceği için duyduğu büyük umutları hissederek yaşıyoruz. Önderlik bunu, en zor koşullarda bile yaşadığı heyecanı, duyduğu hisleri, duyguları anlamadığımızı, iyi taşıramadığımız biçiminde ifade etti. Bu kadar imkanın elimizde olmasına rağmen, yine de en büyük heyecan ve coşkuyu kendisinin temsil ettiğini belirtti.

ortaya çıkan siyasal gelişmelere hem siyaseten hem de pratik örgütsel çalışma düzeyinde, yeniden planlayarak cevap veren bir konumda giriyoruz. Bu bakımdan 2003 1 Mayıs'ını yeni bir mücadele hamlesinin başlangıcı, onun güçlü gelişme dönemi olarak ele alıyor, yaşıyor ve bunu bütün yıl boyunca güçlü bir biçimde yayarak barış, demokrasi ve Özgürlük mücadelemizi bu yıl da, her zamankinden daha güçlü, kapsamlı, bütün Kürdistan ve Ortadoğu'ya yayılmış olarak geliştireceğimizi ifade ediyoruz.

Biliniyor; bu 1 Mayıs'ın üzerinde savaş gölgesi var. Dünyanın dört bir yanında 1 Mayıs'ın taşıdığı insanlık, özgürlük, eşitlik özelemlerini, arayışını dile getirirken, bütün insanlar Irak'ta ortaya çıkan, aslında 11 Eylül sürecinin devamı olan ve adına üçüncü dünya savaşı denen bir savaş sürecinin altında bu 1 Mayıs'ı kutluyorlar.

Dolayısıyla bu 1 Mayıs'a, Irak'taki gelişmeler ve savaş durumu damgasını vuruyor. Bizim için de, her alanda 1 Mayıs'ı bilinçli olarak yaşayan, kutlayan, sokaklara dökülen, yürüyen insanlar açısından da bu böyledir. Hiç kimse böyle bir saldırı ve savaş durumunun etkisinin dışında kalamaz, kalamıyor. Dolayısıyla bu 1 Mayıs'ın özgürlük, eşitlik, adalet, baskı ve sömürden kurtuluş özelemleriyle birlikte, bir de savaşa karşı barış özelemleriyle dolu geçtiği, bütün insanlığın tek bir yürekten barış özelemini haykırdığı kesindir. Başlatılan üçüncü dünya savaşına karşı dünya barışını koru-

yor. İnsanlaşma, uygarlaşma, özgürlük, eşitlik, demokrasi yolunda ilerlemeye geri bir düzeyi temsil ediyor. Bu değerlerle ilerleyen insanlığın sorunlarını savaşla değil, barış içerisinde, demokratik siyasetle çözmesinin daha doğru, herkes için daha yararlı, emeğe, değere daha saygılı bir tutum olduğu ortaya çıkıyor.

Bu gerçeği en somut, en net bir biçimde Başkan Apo dile getirdi. 20. yüzyılda ve daha öncesinde birçok çevrenin –ister bas-kıcı sömürücü güçler olsun, isterse buna karşı devrim yapma, özgürlüğü ve eşitliği geliştirme iddiasında olan güçler olsun– ilerlemeyi savaşla sağlama düşüncelerine karşı Başkan Apo, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda bunun insani gelişme açısından geri bir düzeyi temsil ettiğini, ilkeliliğin bir ürünü olduğunu, tarihin derinliklerinde kaldığını, artık yeni bir yüzyıla, 21. yüzyıla girerken insanlığın bütün bunları aşmış, dolayısıyla daha ileri bir değerler toplamı içerisinde kalarak sorunlarını barış içinde, demokratik siyaset yöntemleriyle çözmeye gücüne ulaşmış olması gerektiğini ifade etti. İnsanca olanın, değere, emeğe saygının, insanı ve toplumu en çok geliştiren olanın; değerleri tahrip edenin değil, biriktiren, birbirine ekleyen ve bu temelde daha güçlü bir gelişmeye yol açan siyasi ve demokratik çözüm yöntemlerini öne çıkardı. Değişim mücadelesinde savaş yerine demokratik siyasetin esas alınmasının daha doğru, insani, çağdaş ve geliştirici olduğunu gösterdi. Başkan Apo'nun derin ve kapsamlı teorik çözümlemeleriyle açığa çıkardığı bu çizgi, milyonların 1 Mayıs haykırışlarında temsil ediliyor. Herkes “**savaşa hayır**” derken, barış isterken, bu anlayışı, bu ruhu temsil ediyor.

Elbette kimse mücadeleden vazgeçmiyor. Zaten 1 Mayıs'ı kutlamak üzere sokağa dökülmek, daha özgür ve eşit yaşam özelemlerini dile getirmeyi, evrensel, küresel boyutta bir mücadeleyi ifade ediyor. Asya'da, Avrupa'da, Amerika'da, Afrika'da, Avustralya'da, dünyanın dört bir yanında; beyaz, sarı, siyah, kırmızı, bütün ırklar; kadın erkek, genç, ihtiyar herkes, tüm insanlık, tüm toplum, en küresel boyutta, en dayanışmacı tutumu, ruhu, mücadeleyi 1 Mayıs'ta gösteriyor. Bu, geçmişte de önemli ölçüde böyleydi. Günümüzde azalmadı, tersine bu bilinç ve ruh, bu temelde küresel dayanışma, evrensel mücadele ortaklığı, bütün insanlığın insani özde, eşitlik ve özgürlük değerlerinde birliği daha çok gelişti, dayanışması daha çok arttı. Dolayısıyla 1 Mayıs'lar, insanlık değerlerini tahrip eden değil, biriktiren, geliştiren ve ona saygı duyan temelde, onu gerçekleştirecek demokratik siyasi yöntemleri esas almak kaydıyla mücadeleyi daha çok yükseltti. 1 Mayıs'ta barış isteniyor, demokrasi ve özgürlük isteniyor, eşitlik ve adalet isteniyor. 1 Mayıs aynı zamanda dayanışmayı temsil ediyor. Bunlarla birlikte 1 Mayıs'ta büyük mücadele ruhu dile geliyor. Mücadeleden vazgeçilmiyor, ama mücadeleyi daha insani ölçülerle uygun yapmak, daha uygarca yapmak önemlidir. İnsanlığın, binlerce yıllık deneyim ve tecrübe ile ortaya çıkardığı birikimi 21. yüzyılda temsil eden bir konumda yapmak önemlidir. Bu anlamda barış istemleri, geçmişi temsil eden, sürdüren konumda kalmama anlamına geliyor.

Savaşa karşı olmak, barıştan yana olmak, dünya savaşına karşı evrensel barışı savunmak gerekli. Doğru olan tutum budur. Ama bundan, mevcut dünyayı savunmak, bugünün ölçülerini savunmak, bugünün ölçülerinde ve değer yargılarında çakılıp kalmak sonucu çıkmamalıdır. Böyle

olursa, bu, tutuculuk olur, gericilik olur. İlerlemeye, değişmeye, gelişmeye karşı durmak olur.

Ne yazık ki böyle anlayışlar, sosyalist olduğunu, devrimci ve ilerici olduğunu ifade eden çevreler içinde gelişiyor. Neden böyle oluyor? Savaş, tahrip edici, parçalayıcı, eskiyi yıkıcı bir güç. İnsanlıkta öyle bir anlayış oluşmuş ki, eskiyi yıkmak sadece savaşla olur, başka yöntemlerle olmaz gibi yanlış bir kanaat oluşmuş. Dolayısıyla savaş tahrip ediyorsa, savaşa karşı çıkmak gerekiyorsa, o zaman varolanı yıkmaya, değiştirmeye de karşı olmak gerekir gibi düz bir mantık, metafizik yöntem ve bakış esas alınıyor. Bu yanlıştır. Değişim sadece savaşla olmaz, tek mücadele yöntemi savaş değildir. Savaş, fazlasıyla yıkıyor, ama aynı zamanda değerleri tüketiyor, tahrip de ediyor. Onun yerine değerleri tahrip etmeyen, koruyan ve biriktiren mücadele yöntemleri de var.

Apocu çizgi barışı kazanma çizgisidir

Biz savaşa karşıyız, barıştan yanayız. Büyük barış mücadelesi verdik. Apocu çizgi, baştan itibaren savaşa karşı barışı koruma, kazanma çizgisi oldu. Ne yazık ki bunu uzun bir süre savaşarak yapmak zorunda kaldık. Çünkü Kürdistan'a ve Kürt insanına öyle bir ölçü, baskı, siyaset dayatılmıştı ki, meşru savunma temelinde silahlanıp kendini bu temelde korumaya almaktan başka insanlığı, ulusal kimliği, özgürlüğü, demokrasiyi yaşamak, temsil etmek mümkün değildi. Ya bu temel değerlerin tümünden vazgeçilecek ya da bunları korumak, geliştirmek, savunmak uğruna savaşılacaktı. Burada elbette temel insani değerlerden, yüce değerlerden vazgeçilemezdi. Zarar verici de olsa, bu yüce değerleri korumak, geliştirmek, ilerletmek için savaşmak göze alındı. O savaşın, barışı yaratma savaşı olduğu, savaşlara son vermek için büyük bir özveri, fedakarlık ve cesaret ile, büyük güç dengesizlikleri içerisinde tahrip etmekten çok ölmeyi göze alarak yürütülen bir savaş olduğu herkesçe biliniyor. Hiç kimse PKK'nin yürüttüğü savaşın bu karakterde olduğunu inkar edemez. Sonuçları gözler önündedir, bilançolar açıktır; ortada gizli saklı hiçbir yan yoktur.

PKK olarak yürütülen savaş, barışı kazanma savaşı idi. Başkan Apo, farklı yöntemlerle mücadele etme, gerici siyasi yapıyı farklı mücadele yöntemleriyle değiştirme, yıkma imkanı olduğunda savaşı durdurarak, derhal barışı savunma temelinde barış içerisinde mücadeleyi esas almaktan bir an bile geri durmadı. Baştan itibaren her fırsatta savaşa son verip, barış içerisinde demokratik siyasi yöntemleri işleterek sorunları çözmeyi esas aldı. '90'lardan itibaren dünyadaki değişim sürecine bağlı olarak bunu çok daha etkili, güçlü olarak geliştirmeye çalıştı. Birçok kez uzun süre tek yanlı ateşkeslerle demokratik siyasete ortam aç-

maya çalıştı. Mücadelenin en son geldiği noktada, kesin bir kararlılıkla barış mücadelesini esas almaktan, öne çıkartmaktan geri durmadı. Dört yılı aşkın süredir tek yanlı olarak, ağır bedeller ödenerek, büyük fedakarlıklar gösterilerek barış korunmaya, barış içerisinde değişim ve ilerleme mücadelesi verilmeye çalışılıyor. Çok kararlı bir barış mücadelesi veriliyor.

Barış için mücadele eder, savaşa karşı çıkarken, varolanı yaşatmak, korumak mı istiyoruz? Değişimden, devrimden, dönüşümden, ilerlemekten vaz mı geçtik? Hayır. Bazıları bu duruma düşerken Apoculuk, bu noktada doğru bir mücadele anlayışını, stratejik ve taktik çizgisini net bir biçimde geliştirdi, bunu her aşamada uyguladı. Kongre ve konferanslarla örgütümüzün aldığı kararlar, Demokratik Uygurlık Manifestosu'nun öngördüğü çizgiyi, böyle bir mücadele felsefesini bütünüyle somutlaştırdı, netleştirdi.

Savaşa karşı barışı kararlılıkla savunuyoruz, ama günümüzdeki gericiliğe karşı onu aşma, değiştirme mücadelesinin de kararlı militanınız, savaşıyorsunuz, mücadelecisi gücünüz. En önde, büyük bir fedakarlık ve cesaretle mücadele eden militan örgütünüz. Bu anlamda barışçıl olmak, mücadele etmemek anlamına gelmiyor. Tutucu olmayı, varolanı savunmayı gerektirmiyor. Bu konuda yanlış anlayışların aşılması, doğru bir anlayışın edinilmesi gerekli. Bu nedenle bu gün 1 Mayıs'ta başlatılan üçüncü dünya savaşına karşı **'küresel düzeyde barışı savunma'** şiarının yükseltilmesi; devrimden, değişimden, dönüşümden, yeni bir dünya yaratmaktan, demokrasi ve özgürlük yönünde bütün toplumları, insanlığı ilerleten bir mücadele yürütmekten vazgeçildiği anlamına gelmiyor. Tersine, bu mücadeleyi daha örgütlü, yöntemli, insani temellerde geliştirmek gerektiğini ifade ediyor. Birçok güç bu felsefeye sahiptir. Bir çizgi ve örgüt olarak böyle bir mücadele felsefesini tüm ilerici insanlığa vermeye çalışıyoruz. Umut ediyor ve inanıyoruz ki, bu konuda yanlış düşünen, varolanı savunucu konumunda olan çevreler, bu yanlışlarından vazgeçecek, doğruya gelecekler; doğru bir barış anlayışına, savaş karşıtlığına, mücadele anlayışına stratejik ve taktik düzeyde ulaşacaklardır.

Bu ne kadar gelişir, değişik toplumlar ve halklar içerisinde ne kadar yer ederse, 21. yüzyılda insanlığın özgürlük ve demokrasi uğruna yürüttüğü mücadele de o kadar gelişir, kökleşir, genişler, evrensel boyutları öne çıkar. Yeni ve ortak bir örgütsel dayanışma ruhu oluşur. Mücadele birliği, dayanışması denilen gerçeklik budur. Enternasyonal dayanışma, bütün halkların özgürlük ve demokrasi güçlerini ortak amaçlar uğruna, benzer mücadele yöntemleriyle mücadele eder, birbirine destek verir hale getirmeyi içeriyor. 1 Mayıs, bunu da temsil ediyor.

20 Mart'ta başlayan Irak Savaşı'na karşı savaş karşıtlığı biçiminde ortaya çıkan ve dünyanın dört bir yanında gelişen

büyük tepki hareketinin bu 1 Mayıs'ta daha bilinçli, örgütlü, dayanışmacı, dolayısıyla enternasyonal dayanışma gücüne daha yakın bir konuma ulaşacağına inanıyoruz. Biraz da parçalı olan, geçmişe göre çok büyük bir gelişmeyi, yenilenmeyi ifade etmekle birlikte, insanlığın yaşadığı gelişme düzeyinden çok daha ileri olması gerekirken, örgütsel düzeyde, eylem çizgisinde ona ulaşamayan, dolayısıyla savaş karşı-sında caydırıcı etkisi fazla olamayan bir savaş karşıtlığı ortaya çıkmıştır. Daha çok tepki biçiminde gelişen, kırk günü aşkın süredir devam eden protesto hareketleri, 1 Mayıs'ta daha bir olgunluk ve doğrultu kazanacaktır. Amaçlar bakımından, insanlığın yaşadığı gerçeklere daha uygun ve ortak bir amaç edinme düzeyine gelecektir. Mücadele yol ve yöntemleri bakımından birbirine daha çok yaklaşacak, birbirinin deneyimlerinden, ders ve tecrübelerinden bir şeyler edinerek ortak bir doğrultuya kavuşacaktır. Yine kendi iç örgütlülükleriyle birlikte dünya düzeyinde örgütsel dayanışmayı geliştirmek üzere daha ileri bir adım atılacaktır. Bu, resmi bir örgütlenme olmayabilir; ama fiili olarak dünyanın dört bir yanında, kentlerde ve kasabalarda yüz binler, milyonlar halinde aynı şiarları haykırarak benzer biçimde hareket ve mücadele eden insanların duruşu ortaktır. Bu durum, fiili olarak bir örgütsel dayanışmayı, bütünlüğü ifade ediyor. Bu bütünlüğün gittikçe daha bilinçli hale geleceğini, örgütlülüğe kavuşacağına, yeni bir enternasyonal dayanışmanın 1 Mayıslardan aldığı güçle ilerici insanlığın, ezilenlerin, kurtuluş mücadelelerini, gericiliğin bütün saldırılarına karşı büyük bir fedakarlık ve cesaretle geliştirme temelinde gerçekleştireceğine inanıyoruz. İnsanlık, önümüzdeki süreçte böylesi gelişmelere tanıklık edecektir.

20 Mart'ta başlatılan Irak Savaşı ile ortaya çıkartılan durumu örgütümüz çözümlledi. Önderliğimiz, yeni sürecin stratejik ve taktik formülasyonunu çok özlü ve net bir biçimde yaptı. 11 Eylül'den itibaren başlayan sürecin temel özelliklerini çözümüyle yönünde örgüt olarak yoğun bir tartışmayı yaşadık. Bu nedenle Irak Savaşı, bizim için bir sürpriz olmadı. 11 Eylül sürecinin bir devamı olarak, onun içinde gerçekleşen bir olay olarak doğru bir biçimde tahlil edilip okunduğunda, böylesi çatışmaların, savaşların gelişeceği açıkça görünüyordu. Nitekim biz, bütün siyasi değerlendirmelerimizde, teorik çözümlemelerimizde bu sonuca büyük ölçüde ulaştık. Günü gününe de sa-

vasın gelişimini izledik. Savaşı önleyecek, barışçıl ortamı sürdürecektir mücadele yürütmeye çalıştık. Fakat bu, sadece bizimle bağlı değil, bizimle sınırlı değildi. Bizim gibi birçok gücün de savaşı engelleyici, gereksiz hale getirici müdahalesine rağmen savaş önlenemedi ve Irak Savaşı kendine özgü bir savaş olarak yaşandı.

ABD'nin Irak saldırısıyla, '90'dan itibaren başlayan sürecin temel özellikleri biraz daha net ortaya çıktı. Birinci Körfez Savaşı, Doğu bloğunun çözülmesini getirdi. 11 Eylül süreci de, 20. yüzyılın uluslararası sisteminin Batı yanının çözülmesini başlatmıştır. Başkan Apo, Doğu sistemi çözüldükten, bunun 20. yüzyıl sisteminin tümünden çözülüşünün başlangıcı olduğu, çözülen Sovyetlerin, aynı zamanda çözülen ABD öncülüğündeki Batı sistemi olduğu tespitini yapmıştı. Sovyet sistemi daha çok kendi içinde çözüldü, çöktü. Bazı yerlerde parça parça askeri çatışmalar gündeme gelse de, esas olan bir çöküş, çözüldü. Batı sistemi ise uzun süre kendini reforme etmeye çalıştı. AB, bir reform inisiyatifi olarak kendini geliştirme çabası içinde oldu. Yine ABD'nin demokrat yönetimi benzer eğilimler gösterdi. Fakat 2000 yılına geldiğimizde ortaya çıktı ki, ne ABD'nin demokrat yönetimi reform yoluyla kendi sistemini yenileme gücü gösterebiliyor ne de AB Batı sistemini reform yönüyle değişime uğratacak bir inisiyatif haline gelebiliyor. Bu konuda belli gelişmeler olsa da, zayıf kalmıştır. İnsanlığın, yeni bir yüzyıla girerken mutlaka çözüm isteyen sorunlarını çözüme kavuşturacak bir reform inisiyatifi ortaya çıkmadı, çıkmıyor. Savaş, böylesi bir ortamda gündeme geldi.

11 Eylül sistemi, Batı sisteminin kendisini reform yöntemiyle yenileyemeyip değiştirememesi ortamında oluştu. Değişim yöntemi olarak savaş devreye girdi; ancak şok ve dehşet verici olaylarla sistem parçalanma, değişme sürecine girebildi. Afganistan ve Irak Savaşı, bunun bir devamıdır. 11 Eylül olaylarıyla karşılaştıran ABD, bunu herkesten iyi tanımladı; bir dünya savaşı olarak gördü ve kendisi de '90'ların başında ilan ettiği yeni dünya düzenini egemen kılmak için üçüncü dünya savaşını başlattığını resmen ilan etmekten geri durmadı. Irak Savaşı, bu plan temelinde gelişen bir parça oluyor.

Ortadoğu müdahalesi Doğu ve Batı gericiliğinin çözülmesini getirecektir

Doğrudan Ortadoğu'ya yapılan müdahale, aslında Birinci Dünya Savaşı ile oluşmuş uluslararası dünya sistemini parçalama müdahalesi anlamına geliyor. Bu müdahale, halkların onlarca yıldır silahlı, siyasi, demokratik yöntemlerle yürüttükleri mücadelenin parçalamadığı 20. yüzyıl statükosunu parçalayıp, ortadan kaldırdı. Bunun nereden kaynaklandığını, ne amaç güttüğünü, 11 Eylül ile başlayan, günümüzde Irak Savaşı ile devam eden üçüncü dünya savaşının hangi ilişkiler temelinde geliştiğini Önderliğimiz, çok somut ve kapsamlı bir biçimde ifadeye kavuşturdu. Bunlar, Demokratik Uygurlık Manifestosu'nda kapsamlı bir biçimde var; tekrar tekrar okunup, özümsemelidir. Görüşmelerde Önderlik, kamuoyuna sunulmak üzere sürecin stratejik ve taktik formülasyonunu çok somut yaptı. ABD-Irak Savaşı'nın, dünya çapında, günümüzde varolan uluslararası tekeli sermayenin sahipleriyle, ulusal devletin sahipleri arasında; süper sermaye güçleriyle, devletçi eğilim arasındaki gelişkinin yol açtığı bir çatışma

olduğu açıktır. Bu bakımdan bu iki gericiliğin çatışması, gerici statükoyu parçalıyor.

Dünyada varolan çelişki sadece bu mudur? Mücadele sadece bu çelişkiyle mi oluyor? Hayır; Başkan Apo, bir de bu iki güçle halklar arasında, halkların demokrasi ve özgürlük istemleri arasında temel bir çelişkinin varolduğunu ortaya koydu. Dünyayı değiştirici, dönüştürücü, yeniden yapılandırıcı, insanlığı ilerletici mücadele esas olarak bu çelişki üzerinde yürüyor. Bu, Irak'ta da vardı. Yirmi dört yıllık Saddam Hüseyin iktidarından söz ediliyor. Yirmi dört yıldır Saddam Hüseyin iktidarına karşı Irak'taki halklar; Arap, Kürt, Türkmen, Süryani halkları kurtuluş mücadelesi, demokrasi mücadelesi verdiler, isyan ettiler, dağa çıktılar, silahlandılar. Demokratik, siyasi mücadele verdiler. Yirmi dört yılın hiçbir döneminde bu mücadele eksik olmadı.

Ortadoğu'nun diğer ülkelerinde de böyle oldu. Türkiye'de demokrasi mücadelesi, oligarşiye karşı bir savaş biçiminde sürdü. '50'den bu yana büyük bir demokrasi mücadelesi var. '70'den bu yana ise uzun süre, en eşitsiz koşullarda, en fedakar yöntemlerle yürütülen bir savaşla demokrasi mücadelesi verildi; Kürdistan'a taştı, Kürt halkı ulusal kimlik, özgürlük ve eşitlik uğruna oligarşiye karşı büyük bir demokrasi savaşını yürüttü. İran'da da, Arap aleminin tümünde de böyle bir mücadele var. Bölge-miz açısından bunlar, içinde yaşadığımız, yakından tanık olduğumuz, çoğunlukla dayanışma içerisinde olduğumuz mücadele gerçekleridir. Bunları bu 1 Mayıs gününde görmeli, dile getirmeliyiz. ABD'nin, '90'dan itibaren Saddam Hüseyin rejimi ile belli bir çelişki ve çatışması oldu. Adeta şöyle bir hava verildi: Saddam Hüseyin rejimine dünyada karşı olan ve mücadele eden tek güç ABD'dir ya da ABD ile müttefik olanlardır. Hayır, bu bir yanılgıdır. ABD, Saddam Hüseyin'in büyük dostu iken, bu halklar Saddam Hüseyin rejimine karşı kan dökerek mücadele ediyorlardı. Nedense bu unutuluyor, gözmezden geliyor. Bazı çevreler, özellikle egemenler bunu bilinçli olarak, kendi iktidarları gereği yapıyorlar. Ama halklar, özgürlük ve demokrasi güçleri, bu sapırmamanın önünü almak, gerçekleri daha iyi açığa çıkarmak durumundalar.

Ortadoğu'da ne tür bir mücadelenin sürdüğünü, kimlerin mücadele ettiğini, değişimin hangi temellerde geliştiğini doğru tespit etmemiz gerekiyor. Burada gerçekleşen nedir? Önderliğimiz çok somut ortaya koydu: Aşılın bir güç var. Aşılın, aslında Birinci ve İkinci Dünya Savaşı ile oluşturulan 20. yüzyıl siyasal statükosudur. Bu, Sovyet bloğunun çözülmesiyle parçalandı; 11 Eylül saldırılarıyla Batı sistemi içerisinde bu parçalanma gelişti; Afganistan Savaşı bunu parçaladı; Irak Savaşı da, Ortadoğu'da bu statükonun parçalanmasına yol açtı. Halklar, bu statükoyu aşmak için, yaşadıkları sorunların çözümünü sisteme güçlü bir biçimde dayattılar. Çözumsuz kalan sistem, böyle bir parçalanmayı çatışmayla yaratmak zorunda kaldı. Burada 20. yüzyıl statükosu, artık tümüyle aşılacak durumundadır. Irak'ta Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi, aşılması demek, '18'de kapitalist uygarlığın yarattığı uluslararası sistemin çözülmesi, bu çözülmenin başlangıcı demektir. Çünkü bu sistem, Irak zapt edilerek kuruldu. Kapitalist sistem, bir dünya sistemi haline, Irak'ı ele geçirerek geldi. İngiltere, 1850'lerden itibaren Irak'ı ele geçirmek için büyük bir mücadeleye girdi ve Osmanlı'yı çözerək, parçalayarak, bunun içerisinde de Mezopotamya'yı ele geçirerek bir kapitalist dünya sistemi ortaya çıkardı. O sistemin yarattığı Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi demek, o sistemin parçalanması de-

“Savaşa karşı barışı kararlılıkla savunuyoruz, ama günümüzdeki gericiliğe karşı onu aşma, değiştirme mücadelesinin de kararlı militanınız, savaşıyorsunuz, mücadelecisi gücünüz. En önde, büyük bir fedakarlık ve cesaretle mücadele eden militan örgütünüz. Bu anlamda barışçıl olmak, mücadele etmemek anlamına gelmiyor. Tutucu olmayı, varolanı savunmayı gerektirmiyor.

Bu konuda yanlış anlayışların aşılması, doğru bir anlayışın edinilmesi gerekli.”

mek oluyor. Bu sistem, artık aşılacaktır. Dolayısıyla çözülen sadece Irak rejimi değil, Birinci Dünya Savaşı ardından ortaya çıkartılan Ortadoğu sistemidir.

Saddam Hüseyin rejimi, 19. ve 20. yüzyılda gelişen ulusal devletçiliği temsil ediyordu. Onun altında milliyetçilik, reel sosyalist etkiler, dar islami yaklaşımlar vardı. Bunların hepsini kendisinde en çok somutlaştıran rejim, Saddam Hüseyin rejimi idi. Bunun çözülmesi, büyük bilimsel teknik devrimle insanlığın küresel düzeyde büyük bir iletişim, birlik ve dayanışma içerisinde girmiş olduğu bir süreçte, bunun önünde engel oluşturan, bunu bölüp parçalayan ulusal devletçi sistemin aşılmasını, çözülmesini ifade ediyor. Bu bir gerici iktir ve çözülecektir. Bu sistem, bu devletçilik anlayışı, böyle bir milliyetçilik, artık halkların, toplumların gelişimi için hizmet etmiyor.

20. yüzyıl gerçeği ile 21. yüzyıl gerçeği arasında çok büyük bir değişim var. 20. yüzyılda Ekim Devrimi temelinde ulusal kurtuluş devrimleri, ulusal devletçilik, halkları belli ölçüde ilerletiyor; ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri bakımdan belli bir gelişme düzeyi ortaya çıkarıyordu. Dolayısıyla devrimci bir öze sahipti, geliştiriciliği vardı. 21. yüzyılın başında bütün bu özellikler bitmiştir. Bırakalım halkları ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal gelişmeye uğratmayı, bütün bu alanlarda gelişme önünde engel oluşturun. Özgür bireyin ve özgür toplumun gelişimini engelliyor. Demokratik yaşamın gelişimi önünde engel oluşturun. Dolayısıyla gerici bir karaktere bürünmüştür. 20. yüzyıl gerçeğinde, günümüzde yaşanmış olan en köklü değişiklik, bu noktada ortaya çıkıyor. Bu gerçeği en iyi ortaya koyan, çözümleyen Başkan Apo oldu. Demokratik Uygarlık Manifestosu, tümüyle bu değişimin çözümlenmesi oluyor. Bu temelde insanlığın ilerlemesinin, gelişiminin yeniden doğru bir biçimde tanımlanmasını ifade ediyor. Bu tanımlamayı özümsememiz, anlamamız gerekli.

Gericiiliğin aşılması önemlidir, tarihidir. Bu, sınıflı toplum uygarlığının, hatta öncesinin; insanlaşmanın başladığı, neolitiğin geliştiği, sınıflı toplum uygarlığının ortaya çıkardığı insanlığın beşiği olan Mezopotamya'da, yeni bir çağın gelişmesine imkan tanımak, yeni bir sistemin doğuşunun zemini yaratılması anlamına geliyor. Gericiilik, eski statüko neyle aşıyor? Buna karşı iki yünden mücadele var: Birisi, halkların demokrasi ve özgürlük uğruna yürüttükleri mücadeledir; eşitlik uğruna, ulusal birlik ve kültürlerini geliştirme uğruna yürüttükleri büyük demokrasi mücadelesidir. Bu, dünyanın dört bir yanında olduğu gibi Ortadoğu'da da, Irak'ta da var. Birinci Dünya Savaşı ile başlayan dünya ölçüsündeki savaş, birçok alanda '18'de bitti, ama Irak'ta hiç bitmedi. '26'da İngiliz-Türkiye anlaşması ile bir sınır çizildi, ama bu sınırda hiçbir zaman istikrar olmadı. Bazı dönemler az da olsa,

yüz yıl boyunca, bazı kopukluklarla birlikte her zaman istikrarsızlık, savaş ve çatışma ortamı varoldu. Çünkü kurulmak istenen sistem adil değildi, eşitliği ifade etmiyordu, paylaşımcı değildi. Bu sistem, emperyalist savaş ardından, emperyalist böl yönet politikası çerçevesinde gerçekleşmişti. Bölge halklarının gerçeği ve çıkarları ile uyumlu değil, aksine çelişkili ve çatışmalı idi. Bölgeyi bölmüş, parçalamış, Kürdistan'ı ve Arabistan'ı parçalayarak bölge toplumlarını gelişki ve çatışma içerisinde çekmişti. Dış egemenlik, emperyalist egemenlik, ancak böyle bir parçalama, çelişki ve çatışma ortamında varlığını sürdürebildi. Şimdi bütün bu ölçüler aşıyor. Bunu aşmak için halkların mücadelesi hep varoldu.

20. yüzyılın sonuna doğru gelirken uluslararası sermayenin tekelleşmesi ve birliği çerçevesinde, o sermayenin de daha ucuz ve daha yoğun bir sömürü ve kar uğruna varolan sınırları açma durumu ortaya çıktı. Bir de bu statükoya uluslararası süper sermayenin bir saldırısı var. ABD'nin saldırısını bu çerçevede değerlendirmek gerekli. O, uluslararası tekeli sermayenin, süper sermayenin saldırısıdır. Süper sermaye, ulusal devlet sınırlarıyla çelişki ve çatışma içerisinde. 19. ve 20. yüzyılda halkların ekonomik gelişmesine yol açan, sermaye birikimi sağlayan ulusal sınırlar, şimdi sermayenin gelişimi önünde engel oluşturun; sermayeyi bölüyor, parçalıyor. Çünkü uluslararası sermayenin oluşumu kapitalist sistem altında yaşandı. Bir tekelleşme ve birleşme oluştu, sermayenin küreselleşmesi ortaya çıktı ve bu büyük bir hızla ilerliyor. Bunu durdurmak mümkün değil. Bunu durdurmayı istemek, hiçbir zaman ilerici bir tutum olamaz; gerici bir tutumdur. Bunu önlemenin imkanı da yok. Bunu önlemeye çalışmak hiçbir zaman sosyalist bir anlayış olamaz. Ne Marks'ın böyle bir anlayışı oldu ne de Lenin'in. Marks ve Lenin adına evrenselleşmeye, uluslararasılaşmaya karşı çıkmak, bir yanlış düşmektir, ciddi bir sapmayı ifade eder. Marks, her zaman Avrupa sosyalizmini düşündü, hayal etti; onun teorisini, çözümlemesini geliştirdi; Avrupa devrimini bekledi. Çünkü kapitalist uygarlık, bir Avrupa uygarlığıydı. Yeni doğan, gelişen uygarlık olarak kapitalizm vardı. Dolayısıyla ilericiyi temsil eden dünya, Avrupa'daki kapitalist dünyaydı. Marks'ın bütün düşüncesi ora üzerinde oldu.

Leninizm ise, onu da aşarak bir dünya devrimini hayal etti, bekledi. '17'de Rusya'da başlatılan devrimin Almanya'dan Avrupa'ya yayılarak bir dünya devrimi haline geleceği, dolayısıyla bir dünya sistemi ortaya çıkaracağı, Lenin'in düşüncesi, hayali ve çabasıydı. Böyle bir dünya devrimi yaratmak için teorik ve pratik olarak yoğun bir çaba ve mücadele de yürütüldü. Fakat biliniyor; ne Marks'ın beklentileri bu düzeyde gerçekleşti, tam öngördüğü biçimde bir devrim oldu ne de Lenin'in daha çok stra-

“Yeni dünyayı kurmayı hedefleyen iki güç var: Biri süper sermayenin sahipleri, ki dünya imparatorluğu kurmak istiyorlar. Diğeri de halkların demokrasi ve özgürlük çizgisi. Bu da küresel düzeyde halkların demokratik sistemini, dünya demokratik federasyonunu kurmayı hedefliyor. Önderlik, bu sistemi, siyasi planda “dünya demokratik federasyonu,” yeni bir çağ, demokratik uygarlık çağının gelişimi olarak tanımladı.”

tejik ve taktik düzeyde formüle etmeye çalıştığı dünya düzeni pratikte o biçimde gelişti. Ama devrimci mücadele her zaman varoldu; parça parça devrimler gelişerek, dünya devriminin bir parçası olarak yer etti. İnsanlık, bu devrimlerle ilerledi.

21. yüzyıl değişim ve dönüşümün bütün dünyayı sardığı bir yüzyıl olacaktır

21. yüzyılın başında, yeni bir değişim ve dönüşüm dalgası bütün dünyayı sarıyor. Kapitalizmin ulaştığı düzeyde uluslararası sermaye, tam bir küresel bütünlük sağlamaya yöneliyor. Ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal yaşam, küresel düzeyde iç içe geçiyor, bütünleşiyor. Bunun karşısında olmak, bunu reddetmek, objektiviteyi, gelişme yasasını, yaşam diyalektiğini, toplumsal gelişme diyalektiğini reddetmek oluyor. Buna, ilkel bir tutum, çocukça bir düşünce denebilir. Bu, hiçbir zaman gerçekleşmeyecek, başarı kazanmayacak bir düşünce olarak görülebilir. Bunun karşısında objektiviteyi doğru tahlil etmek, onun içinde gerici olana karşı çıkmak, ilerici olanı sahiplenip örgütlü kılarak, geliştirip hakim olmasını sağlamak için mücadele etmek doğru devrimci tutum, sosyalist tutumdur. Sosyalist teori, ideolojik siyasi çizgi, onun felsefik temelleri bunu gerektirir. Ancak böyle bir düşünce ve tutum, objektiviteyi doğru gören, geleceği doğru okuyan bir tutum olabilir. Bu bakımdan sermayenin küreselleşmesi bir gerçektir ve bu kendi önündeki engelleri parçalamak, aşmak istiyor.

ABD, İngiltere ve İsrail stratejik ittifakı, bu gün böyle bir sermayenin siyasi ve askeri temsilciliğini yapıyor ve bunu tüm dünyada egemen kılmaya çalışıyor. Daha '92'lerden bu yana Başkan Apo, yine sosyalist önderlerden Fidel Castro, ABD'nin bu eğilimini çok net tanımladılar; “ABD, imparatorluk peşinde koşuyor” dediler. Ulusal devletçiliği parçalamak istiyor, ama bunun karşısında süper sermayenin pürüzsüz egemenliğini bütün dünyada hakim kılmak istiyor. Ekonomik ve sosyal olarak böyle bir sermaye egemenliğini dünyaya hakim kılmak, siyasi ve askeri bakımdan da bütün güç odaklarını etkisizleştirerek bir dünya imparatorluğu yaratmak istiyor. Bu gerçek, Irak Savaşı'yla daha net ortaya çıktı. ABD, imparatorluk peşindedir. Herkese şunu dayattı: Ya benden olacaksınız, ya karşım-

dan. Benden olmak demekle şunu ifade ediyordu: Benim bir eyaletim haline geleceksiniz. Önderlik buna “*Kostarikalılaşmak*” dedi; yani Muz Cumhuriyeti haline getirmek. Sosyalistler, buna “*Muz Cumhuriyeti*” derlerdi. ABD, Irak Savaşı'yla bütün siyasi sistemlere, toplumsal örgütlere şunu dayatıyor: Ya Muz Cumhuriyeti olacaksınız ya da karşımda olacaksınız. Karşısında olmak, demokrasi ve özgürlükten yana olmak anlamına geliyor. Onun için herkesin önünde kesin iki yol var; ya muz cumhuriyeti olmak ya da demokratik cumhuriyetten yana olmak. Bütün siyasi güçler, örgütler, devletler, toplumlar, böyle ikili bir çizgi ile karşı karşıyalar. Sovyet-ABD bloklaşması ve çatışması ortamındaki orta duruş, üçüncü çizgi aşıyor. Onun bir geleceği yok. Yıkılan, aşılın dünya odur.

Yeni dünyayı kurmayı hedefleyen iki güç var: Biri süper sermayenin sahipleri, ki dünya imparatorluğu kurmak istiyorlar. Diğeri de halkların demokrasi ve özgürlük çizgisi. Bu da küresel düzeyde halkların demokratik sistemini, dünya demokratik federasyonunu kurmayı hedefliyor. Önderlik, bu sistemi, siyasi planda “dünya demokratik federasyonu” olarak tanımladı. Böyle bir siyasi sürece yürüyüşü, bunun ekonomik, sosyal ve kültürel planda değişimini, yeni bir çağ, demokratik uygarlık çağının gelişimi olarak tanımladı.

21. yüzyılın başı, 20. yüzyılın başına büyük ölçüde benziyor. 20. yüzyılın başında da dünyayı emperyalist paylaşım mücadelesi sarmış ve bu giderek bir emperyalist paylaşım savaşına yol açmıştı. Bir yandan dünyayı paylaşmak için büyük emperyalist devletler arasında kıyasıya bir mücadele ve savaş varken, bir yandan da gelişen sosyalist ideoloji önderliğinde işçilerin, emekçilerin devrimci mücadelesini geliştirme, sosyalizmi geliştirme yönünde arayışlar var. Marks ve Engels'in geliştirdiği birinci ve ikinci enternasyonal temelinde sosyalist ilerici güçler, emperyalist savaş tehdidi-ne karşı insanlığın özgür, ileri geleceğini yaratacak olan sosyalist mücadeleyi, sosyalist devrimleri geliştirmenin teorisini, taktiğini, örgütünü ve eylem çizgisini tartışıyorlardı. Şimdi de benzer bir gelişme, benzer bir tartışma var. 20. yüzyılın başında emperyalistler arası çelişki ve mücadele, Birinci Dünya Savaşı'na götürdü. O savaş, Ekim Devrimi'nin zeminini hazırladı ve savaş içerisinde Rus Devrimi gelişti.

Rus Devrimi, 20. yüzyıla damgasını vurdu, yeni bir çağ yaratmayı hedefleyen bir devrimdir. Tam bir çağ gelişimine yol açmadı, ama 20. yüzyıla damgasını da vurdu. Bütün gelişmeler, Rus Devrimi'nin ortaya çıkardığı temeller üzerinde gerçekleşti. Her şey oradan etkilendi, oraya dayandı. İnsanlık, sosyalizm altında yeni bir heyecan ve umut yaşadı. Büyük devrimci mücadeleler ve devrimler yaşandı. Bunlar, daha çok ulusal kurtuluş devrimleri oldu. Ulusal motif daha çok öne çıktı, giderek milliyetçilikle iç içe geçen bir karakter kazandı. Zaten böyle olmasından dolayı demokrasi ve özgürlük yanı zayıf kaldı. Ekim Devrimi ile başlayan sosyalist hareket, giderek kendi demokrasisini ve özgürlüklerini geliştireceği yerde, milliyetçilikle daha çok iç içe geçerek demokrasisiz ve özgürlüksüz bir sistem olmaya mahkum kaldı ve bu, büyük tıkanma, kilitlenme ve giderek çözümlüşe yol açtı.

Reel sosyalizmin çözümlüşünün en temel ideolojik nedeni, demokrasi ve özgürlükleri geliştirememesidir. Onun yerine milliyetçilikle daha çok iç içe geçerek, milliyetçiliğin öngördüğü baskıyı, dar siyasi yaklaşımları, diktatoryal eğilimleri esas alması gerçekleşti. Bu, çözümsüzlük yarattı. Kendi iç gelişmesi karşısında, iç sorunlarını çözmede

çözümsüz kalma, dışta insanlığın uluslararası plandaki sorunlarını çözmede çözümsüz kalmaya yol açtı, tıkanma ve çözümlüş bu temelde gerçekleşti.

21. yüzyılın başında da benzer bir yenden yapılanma, yeni bir dünya arayışı, mücadelesi daha yoğun ve kapsamlı olarak sürüyor. Mevcut durumu öyle görmemiz gerekli. ABD-Irak çatışması, farklı yanları olsa da, birçok yönüyle emperyalistler arasındaki çatışmaya benziyor. Daha doğrusu gericiiliğin kendi iç çatışması oluyor; uluslararası gericiilikle, yerel bölgesel gericiilikler arasındaki çatışmayı ifade ediyor. Bu da bir gerici çatışmadır. Nasıl ki emperyalist savaş, kapitalizm öncesi bütün sistemleri parçaladıysa, kapitalist uygarlığı bir dünya sistemi haline getirdiyse, uluslararası ve bölgesel gericiilikler arasındaki çatışma da 20. yüzyılın ortaya çıkardığı gerici statükoyu parçalıyor. Dolayısıyla yeni bir uluslararası sistemin oluşmasının objektif zeminini yaratıyor.

Sosyalizm mücadelesi

21. yüzyılda yeni bir evreyi yaşıyor

20. yüzyıl sosyal mücadelelerinin teorik ve taktik derslerini özümsemiş olarak yeni bir devrimci, sosyalist, ilerici, demokratik mücadele gerçeği de vardır. Bu, sosyalistlerin teorik tartışmalarıyla, eksikliklerinden, hatalarından arınan, mevcut gelişmeleri daha derin çözümleyen bir teorik çerçeve kazanmış durumda. Pratik bakımdan da dünyanın dört bir yanında bunun siyasi örgütleri, kitle örgüt ve eylemleri geliyor. Halkın demokratik örgütlülüğü, yaşamı, her zamankinden daha fazla gelişmiş bulunuyor. Önderlik bunu, “*sivil toplum örgütlülüğü*” veya “*üçüncü alan*” olarak tanımladı. Önderlik, sivil toplumun gelişimini, demokratik toplumun gelişimi olarak gördü, ki bu sosyalizme giden yolda; sınıfsız, sömürsüz bir dünyaya giden yolda insanlığın yaşadığı en önemli gelişme aşaması oluyor. Ekonomik planda demokratik yaklaşım, sosyal, siyasal, kültürel bakımdan demokratizasyonun gelişmesi; toplumsal özgürlüklerin gelişmesi, özgürlük ve eşitlik dünyasına yürüyüşün en temel adımlarını oluşturun.

Böyle bir ortamda demokrasi ve özgürlük mücadelesi, sosyalizm mücadelesi yeni bir evreyi yaşıyor. Nasıl ki 20. yüzyılın başındaki arayışlar Ekim Devrimi'yle insanlığın sosyal mücadeleler tarihinde en güçlü, en ileri durağı oluşturduysa, şimdi demokrasi ve özgürlük uğruna yürütülen mücadeleler onu fazlasıyla aşıyor. Ekim Devrimi'nin ortaya çıkaramadığı, eksik kaldığı, dolayısıyla çözülmesine neden olan hususları, onun demokrasi ve özgürlük eksikliğini gideriyor. Dolayısıyla büyük bir özgürlük ve demokrasi devrimi geliyor. Şimdiki mücadele, insanlığın sosyal mücadelelerinde daha gelişkin, daha ileri bir evreyi ifade ediyor. '90'ların başında, Körfez krizi ve savaşı başladığında ve Sovyetler çözümlüşe geçtiğinde Önderlik, Ortadoğu'da Kürdistan'a dayalı yeni bir devrimin, 20. yüzyılın başında Ekim Devrimi'nin oynadığı role benzer rol oynayacak bir devrimin gelişebileceğini söyledi ve böyle bir devrimin startını verdi. Böylesi bir devrimin objektif zeminini değerlendirdi, onun sübjektif planda gelişme çizgisini ortaya koymaya çalıştı. Bütün bu teorik yaklaşımlar, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda en kapsamlı ve sistemli bir teorik çözümleme düzeyine ulaştı. Şimdi Irak rejiminin çözülmesiyle birlikte, böyle bir zemin daha da güçlenmiş oluyor.

Ekim Devrimi, sosyalizm şiarıyla da olsa ulusal kurtuluş devrimlerini geliştirdi ve

bu devrimler milliyetçilikle iç içe oldu. Kürdistan'a dayalı Ortadoğu devrimi ise, her türlü milliyetçi darlığı, geriliği ve gericiliği aşan, bireyin ve toplumun gelişimine kapıları ardına kadar açık tutan, onun imkanlarını yaratan demokrasi ve özgürlük devrimi oluyor. Bu, bir yüzyıla damgasını vuracak kadar büyük ufka sahip bir devrim perspektifi, değişim dönüşüm perspektifi, mücadele perspektifidir. Bu temelde bu 1 Mayıs'ta, sosyalizmin ideolojik ve siyasi yenilenmesi, onun demokrasi ve özgürlük uğruna yürüttüğü mücadele daha netleşmiş, teorik çözümlmeleri daha kapsamlı hale gelmiş, stratejik, taktik hattı daha da netleştirilmiş, örgüt ve eylem çizgisi daha çok somutlaştırılmış olarak ilerliyor. İnsanlık bu temelde, 2003'ün 1 Mayıs'ında geleceğini, yarınını daha net görür durumdadır.

İnsanlığın ilerleyiş çizgisi Demokratik Uygarlık Manifestosu ile aydınlatılmıştır

Geçen birkaç on yıl, bu görüş açısında kargaşa yaratmıştı. Belli bir netsizlik, karışıklık ortaya çıkmıştı. Stratejik doğrultudan sapma, eskiye çakılıp kalma, dogmatizmin etkisiyle yeniyi üretmemeden dolayı geçmişe çakılıp kalma durumu yaşamıştı. Bu da önünü görememe, stratejik bakış açısından yoksunluk, bir netsizlik durumu yaratmıştı. Bu 1 Mayıs'ta kararlılıkla söyleyebiliriz ki, insanlığın stratejik planda önünü göremeyen, net olmayan, deyim yerindeyse biraz da karışıklık ve kargaşa içinde bulunan dönemi artık aşılmış, geride kalmıştır. Son beş on yıllık büyük bir düşünsel ve pratik çabayla 21. yüzyıl perspektifleri ortaya çıkarılmış, 21. yüzyılda insanlığın ilerleyiş çizgisi aydınlatılmıştır. Demokratik Uygarlık Manifestosu, böyle bir aydınlatmayı en kapsamlı ve sistemli yapan bir bilgi hazinesi durumundadır. Bu hazineyi Önderlik bize, Kürt halkına, Ortadoğu halklarına, bütün emekçilere, insanlığa hediye etti, sundu. Bunu vererek, önderlik görevini yerine getirmiş oldu.

İnsanlığın 21. yüzyılda yürüyüş çizgisi netleşmiş, geleceği aydınlatılmıştır. İnsanlık, ileriye görür durumdadır. Nasıl bir mücadele içerisinde olduğunu, gelişme yönünün neresi olduğunu, geriliğin nereden geldiğini, dolayısıyla tehlikenin nerede olduğunu her zamankinden daha net, açık ve aydınlık bir tarzda görür hale gelmiştir. Bir yandan süper sermaye sahiplerinin yeni bir baskı, çelişki ve çatışma düzeni, dolayısıyla daha ağır bir baskı ve sömürü düzeni yaratma çabası, diğer yandan halkların küresel düzeyde demokrasiyi geliştirme ve dolayısıyla demokratik uygarlık çağını yaratma yürüyüşü netçe ortaya çıkmış durumdadır.

Gericilik, elbette ezilenlerin, emekçilerin, halkların yürüttüğü mücadeleyle darbe lenmiştir, ama gücünü tümünden kaybetmiş değildir. Hala ekonomik, sosyal, siyasal, askeri gücü var; bazı bakımlardan bu gücü

fazlasıyla elinde tutuyor. Dolayısıyla özgürlük, eşitlik, demokrasi yönünde gelişme önünde engel az değil, tehlike yok değildir. Önümüz toz pembe sanılmamalıdır. Mücadelesiz bir özgürlük, demokrasi ve eşitlik olacağı hesap edilmemelidir. Tam tersine, bu değerlere düşman olanlar, karşıt olanlar var. Bunları boğmak, engellemek, özgürlüğü, demokrasiyi, eşitliği ortadan kaldırarak, sermayenin ihtiyaç duyduğu baskı ve sömürü ortamını daha da derinleştirmek, incelterek geliştirmek isteyen, bunun için gece gündüz çalışan güçler var. Bu, insanlık için, özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten herkes için tehlike oluşturuyor. Emekçiler için, kadınlar için, gençler için tehlike oluşturuyor. Özellikle özgürlük ve demokrasi devrimini geliştirmede, ona çizgi düzeyinde, kitlesel güç düzeyinde büyük bir ivme kazandıran, öncülük katan Özgür kadın hareketinin gelişimi önünde tehlike oluşturuyor.

Egemen sistemin, gericiliğin en uç noktası olan süper sermaye düzeni, özgürlük, demokrasi, kadın özgürlük çizgisindeki toplumsal özgürlük ve demokrasinin gelişimi önünde ciddi bir tehdit, engel oluşturuyor. Bunu görmemek veya hafife almak, kesinlikle bir yanılgıdır. Bunun karşısında halkların, emekçilerin, kadının gerçeğini görmek, onların demokrasi ve özgürlük bilinçlerini ve tutkularını, örgütlendikçe ortaya çıkardıkları büyük gücü de görmek gerekiyor. Bu, günümüzde küresel boyut kazanmış enternasyonal dayanışma ruhu ve bilincini gittikçe daha fazla ortaya çıkaran, böyle bir dayanışmaya daha çok ihtiyaç duyan bir güç olarak geliyor.

İdeolojik çizgi, oldukça netleşmiş durumdadır. İnsanlığın özgürlük ve demokrasi yürüyüşü sağlam bir programa kavuşmuş, başta kadınlar olmak üzere bütün kesimler, kendi özgürlük devrimlerini kapsamlı bir programa kavuşturmayı başarmış durumdadır. Aynı zamanda bu programı hayata geçirecek stratejik ve taktik yol da çözümlenmiştir. İç ve dışta ittifak ve dayanışma durumu, yine güncel olarak mücadele yöntemleri, taktikleri, eylem biçimleri konularında giderek daha fazla somutlaşan, daha çok yaratıcı yöntemleri geliştiren bir mücadele süreci yaşanıyor. Bu anlamda yeni bir dünya, yeni bir uluslararası sistem yaratma mücadelesi, süper sermayenin imparatorluk özlemleri ile halkların küresel düzeyde bir demokratik sistem yaratma amaç ve özlemleri arasında sürecektir.

Halkların da, süper sermayenin de belli bir gücü var. Burada geri olan, aşılın, haksız olan, elbette uluslararası sermaye güçleridir. Ancak onların da küresel düzeyde belli aşamalar yaşayacağı gözüküyor. Hiçbir adım atmayacaklar diye bakmak, bir yanılgı olur. 20. yüzyılda iki blok arasında bir gelişmeyi ifade eden bu orta statüko aşıldıkça, süper sermayenin dayandığı gericiliğin önemli bir bölümü tasfiye olmuş olacak, dolayısıyla daha çok daralacak, daha çok zayıflayacaktır. Bunun karşısında halk-

“İnsanlık 1 Mayıs'ı daha coşkulu, heyecanlı, güvenli, ileriye doğru daha güçlü yürüyerek kutluyor. Bu yürüyüş devam edecektir. Her türlü gericiliği, imparatorluk ve emperyalist tahakküm emellerini yerle bir ederek, parçalayarak yürüyecektir. Gericiliğin gücü ne olursa olsun, elinde ne kadar silah, sermaye, polis olursa olsun, onların hepsini boşluğa düşürüp işlemez kılacak yol ve yöntemleri geliştirerek, bu demokrasi ve özgürlük mücadelesi yürüyecek ve zafere gidecektir.”

ların demokrasi ve özgürlük mücadeleleri daha doğru bir ideolojik ve siyasi çizgiye ve stratejik taktik hatta kavuşur; halklar, toplumlar düzeyinde, dünya düzeyinde, uluslararası boyutta örgütlülüklerini, birliğini ve dayanışmasını daha çok geliştirirse, bunun yaratacağı güç karşısında süper sermaye daha çok gerileyecek, zayıflayacaktır.

Bunun için demokrasi ve özgürlük mücadelesine daha çok sarılma, bu yolda halkları daha fazla seferber etme gereği var. ‘Ben devrimciyim, sosyalistim, öncüyüm, militanım, kadroyum, bilinçliyim’ diyen herkesin en temel görevi, böyle bir ortamda demokrasi ve özgürlük mücadelesinin stratejisini daha çok özümsemek, taktiklerini daha yaratıcı geliştirmek, kitleleri böyle bir strateji ve taktikler temelinde mücadeleye, demokrasi ve özgürlük mücadelesine seferber etmektir. Başkan Apo, başta Kürt halkı olmak üzere Ortadoğu halklarını Irak'ta ortaya çıkan gelişme temelinde demokrasi ve özgürlük mücadelesini yürütmek için seferber olmaya çağırırdı. Bizim görevimiz, bu çağırının gereğini yerine getirmektir. Apocu hareket olarak en temel görevimiz, Başkan Apo'nun aydınlatığı bu yeni çağı, süreci, onun teorik çerçevesini, stratejik doğrultusunu, taktik yöntemlerini özümsemek, bunları hayata geçirmek için, yine Önderliğin yaptığı seferberlik çağırısının gereğini yerine getirmektir.

Çizgi ne kadar çok özümсенirse, pratikleştirme o kadar etkili ve aktif olur ve bu sayede daha başarılı bir pratiğin sahibi haline gelinir. Militanlar olarak da pratik görev ve sorumluluklarımızı yerinde ve zamanında daha çok başarıyla yerine getiririz. O açıdan, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu özümsemek, bu 1 Mayıs vesilesiyle üzerinde bir kere daha yoğunlaşma gereği var. Bununla birlikte de pratik görevlerimizi görme, ona sahip çıkma gereği var. Bu görevler Manifesto'da ortaya konulmuştur, programda ve kongre kararlarımızda var.

Yönetim Kurulumuz, Irak'taki gelişmeler üzerine yaptığı toplantıda hem gelişmeleri hem de geçen yılın pratiğinin sonuçlarını değerlendirerek Önderliğin yaptığı pratik mücadele için seferberlik çağırısına nasıl cevap verileceğinin kararlarını, pratik planlamasını ortaya çıkardı. Bu temelde örgüt olarak hem süreci daha iyi çözümlen, daha derin kavrayan bir noktaya geldik, görüş birliğimiz gelişti hem de netleşmiş bu mücadele sürecinde nasıl pratikleştireceğimiz, örgütsel ve eylemsel çalışma-

larımızı hangi yol ve yöntemle, nerede, nasıl yürüteceğimiz konusunda daha kararlı ve planlı hale geldik.

Irak'taki savaşı daha bilinçli, daha örgütlü ve daha aktif karşıladık. Irak'ta çözülen rejim gerçeği karşısında yeniden yapılanmanın nasıl olması gerektiği konusuna en kapsamlı, halklar yararına olan cevabı biz verdik. Demokratik çözümü içeren bildirgelerimiz, tamamen bu çerçevededir. Çözülen bölge statükosu çerçevesinde Irak ve Ortadoğu'nun nasıl yeniden yapılanması gerektiği konusunda en kapsamlı ve en açık politikalara, düşünceye biz sahibiz. Bunu zamanında kamuoyuna sunarak, arayış içinde olan herkesin önüne bir çözüm yolu koymuş olduk. Bu, sürece aktif siyasi giriş ifade ediyor. Bu anlamda, Önderliğimizin çağırısı doğrultusunda, Irak'taki gelişmeler temelinde siyasi sürece aktif bir giriş yapmayı sağladık. Bunun gerisi, bildirgelerin ortaya koyduğu hedefleri pratikte gerçekleştirmek için örgüt ve eylem çalışmasında yoğunlaşmaktır; pratikleşmek, pratikleşmek, pratikleşmektir; örgütlenmek, örgütlenmek, örgütlenmek ve mücadele etmektir. Bu nedenle süreç, bütünüyle bir pratikleşme sürecidir. Örgüt ve eylem çizgisini doğru özümseyip, yaratıcı yöntemler geliştirerek ve kitlelere en geniş düzeyde ulaşarak demokratik serhildanı Kürdistan'ın dört bir yanında ve Ortadoğu'da geliştirme sürecidir.

KADEK 1 Mayıs'ı inançla, umutla, kararlılıkla karşılıyor

Bu doğrultudaki kararlılığımız, son yönetim toplantımızda bir kez daha gelişti ve daha kapsamlı bir biçimde demokratik serhildanın öncülüğünün, örgütlülüğünün, kitle bağlarının, eylem çizgisinin ele alınması gerektiği kararına vardık. Bu temelde serhildanı daha çok geliştireceğiz. Diğer yandan Kuzey'de, Doğu'da, Kerkük Güney'de, Güney'de, Kürdistan'ın her tarafında yeniden yapılanmayı büyük bir hızla tamamlayacağız. Pratik bakımdan eski statükonun çözülmeye başlaması, bizi yeniden yapılanmayı bir gün bile geciktirmeksizin örgütsel planda başarıma zorunluluğuna itti. Bunu yapamazsak, tehlikelerle karşılaşırız. Bu anlamda tehlike, bir saldırdan çok, kendi görevlerimizi doğru bir anlayışla, yol ve yöntemle, yerinde ve zamanında başarmamaktan geliyor. Bu nedenle yeniden yapılanmayı, KADEK örgütlülüğünün bütün kollarını, sistemini her alanda kendi örgütsel kimliğine kavuşturma temelinde geliştirme kararlılığımız var. Bunu, en kısa zamanda tamamlayacağız. Bu, aynı zamanda hem siyasi sürece gerekli cevabı örgütsel bazda vermeye götürececek hem de demokratik serhildanı her alanda kesintisiz olarak, güçlü bir biçimde geliştirmemize yol açacaktır.

Bütün bunları, meşru savunma düzenimizi daha güçlü kılarak yapacağız. Yeniden yapılanma mücadelesi, meşru savunma mücadelesi oluyor. Demokratik serhildanı silahlı savunmayla da tamamlayacağız. Bu anlamda HPG'nin yeniden eğitimini, örgütlenmesini, özellikle de mevzilenmesini, hem bizim yeni taktik sürece uygun hem de Irak'ta başlayan ve bölgesel düzeyde devam eden savaş gerçeğine uygun olarak yeniden gerçekleştirmesi büyük önem taşıyor. Bu mevzilenme, her türlü saldırıya karşı halkın, demokrasinin, özgürlüğün savunulmasını içeriyor. Yine halk güçlü bir biçimde, her alanda etkileyerek demokratik serhildana seferber etmeyi kapsıyor. Unutmayalım ki, HPG'nin, gerillanın serhildanı sadece koruyan, savunan

değil, halkı ona seferber etmede de bir rolü, işlevi var. Mevzilenmesini geliştirerek, Önderliğin mücadele için seferberlik çağırısına gerillanın da halkı etkileyip yöneltme temelinde katılım göstermesi gerekiyor.

1 Mayıs'ı bu temelde karşılıyoruz. Bütün insanlık için özgür ve demokratik bir geleceğin olduğunu her zamankinden daha fazla görüyoruz. Umudumuz, inancımız daha güçlü. Kendimize güvenimiz daha fazla. Bu güven, daha örgütlü ve kararlı olmamızdan geliyor, yine geleceği daha net görmemizden kaynaklanıyor. Bu gücü bize Önderlik veriyor, savunmalar veriyor. İleriye ne kadar görebiliyorsak, ufkumuz ne kadar genişse, güvenimiz de o kadar güçlü, umudumuz o kadar fazla oluyor. Savunmalar bize insanlığın özgür ve demokratik geleceği ufkunu kazandırdı, onu görmemizi sağladı. Bu da, birey olarak da, örgüt olarak da hepimiz çok daha umutlu, güvenli ve güçlü kılıyor. Böyle bir güçle, bu temelde yürüyoruz. Kürdistan'daki demokrasi ve özgürlük mücadelesinin bu temelde 1 Mayıs ruhuna yakışır biçimde, her zamankinden daha güçlü olduğunu belirtiyoruz. İnsanlığın özgürlük, eşitlik ve demokrasi özlemlerinin örgütümüz ve halkımızla emin ellerde olduğu müjdesini bütün halkımıza veriyoruz. Bunu, yürüttüğümüz çalışmalarla, gösterdiğimiz cesaret ve fedakarlıkla, mücadele azmimizle, günlük yaşamımız, pratiğimizle yapıyoruz. Bu, sadece bir söz değil, her gün, her an yaşamsallaşan bir gerçek. Dolayısıyla bizde demokrasi, özgürlük, sosyalizm ulaşılacak değerler değil, ulaşılmış, günü gününe yaşanan değerlerdir. Günün gününe yaşanan ve sürekli derinleştirilen, güçlendirilen, daha da büyütülmesi, derinleştirilmesi için çalışılan, mücadele edilen değerlerdir. Bu müjdeyi, bu gerçeğimizle insanlığa veriyoruz.

Bütün insanlığın da giderek daha fazla demokratik uygarlık çizgisini kavrayacağı, sosyalist anlayışını böyle bir teorik, ideolojik, politik çizgiyle birleştireceği, mücadelesini bu temelde geliştireceği inancındayız. Bunlar gittikçe gelişim gösterecek ve bu gelişmeler oldukça da yeni bir enternasyonal dayanışma ortaya çıkaracaktır. İnsanlığın eşitlik ve özgürlük özlemleri temelinde, halkların küresel demokrasisini yaratma mücadelesini sağlayacak bir enternasyonal birlik, dayanışma ortaya çıkacaktır. Yeni bir sosyalist enternasyonal, yeni bir demokrasi ve özgürlük enternasyonalı gelişecektir. Biz, hem mücadelemizi geliştirerek böyle bir enternasyonal dayanışmanın gelişmesine güç katacağız hem de bu yönlü yürütülen çabalara aktif olarak katılacağız. Üzerimize düşen görev ve sorumlulukların gereğini başarıyla yapmak için elimizden gelen bütün çabayı harcayacağız. Herkesten de bunu isteyeceğiz ve bu temelde 2003 1 Mayıs'ında diyoruz ki, insanlığın önü daha açık, tehlikeler karşısındaki duruşu daha güçlü; demokrasi, özgürlük ve eşitlik mücadelesi teorik ve pratik bakımdan daha örgütlü ve daha güçlü. Dolayısıyla insanlık 1 Mayıs'ı daha coşkulu, heyecanlı, güvenli, ileriye doğru daha güçlü yürüyerek kutluyor. Bu yürüyüş devam edecektir. Her türlü gericiliği, imparatorluk ve emperyalist tahakküm emellerini yerle bir ederek, parçalayarak yürüyecektir. Gericiliğin gücü ne olursa olsun, elinde ne kadar silah, sermaye, polis olursa olsun, onların hepsini boşluğa düşürüp işlemez kılacak yol ve yöntemleri geliştirerek, bu demokrasi ve özgürlük mücadelesi yürüyecek ve zafere gidecektir.

– Yaşasın 1 Mayıs
– Biji Serok Apo

Kürt halkının özgürlük yürüyüşü

DÜNYA HALKLARININ DEMOKRASİ VE özgürlük yürüyüşünün öncü koludur

Irak'taki gelişmelerin ardından yaptığımız değerlendirmeler temelinde yeni bir süreç, ve hamle, yürüyüş başlatmış bulunuyoruz. Bu Kuzey'e, Güney'e, Doğu'ya, her alana dönük bir yürüyüştür ve genel bir açılımı, yeni dönem stratejimizi hamle düzeyinde uygulama ve geliştirmeyi ifade ediyor. Önderliğin, mücadelenin geliştirilmesi yönündeki çağrılarına cevap olmayı hedefleniyor. Uluslararası alanda yaşanan mücadeleye, Ortadoğu'daki yeni siyasi ve askeri sürece, onun Kürdistan üzerindeki etkilerine demokrasi ve özgürlük cephesinden müdahale etme anlamını taşıyor. Bu da bizim müdahale tarzımız; çizgi, örgüt ve halk olarak kendimizi ifade etme biçimimiz oluyor.

İçinden geçtiğimiz sürecin herkesi bir biçimde etkilediği görülüyor. Gerçekten de bir dünya savaşı yaşanıyor. Herkes hem kendi cephesinden bu mücadeleye müdahale etmek istiyor hem de mevcut ortamda kendini ayakta tutma ve ilerletmenin yöntemini arıyor. Amerika ve Avrupa kendilerine göre yöntemlerle bunu yapıyorlar. Saddam Hüseyin de kendine göre bir duruş sergiledi. Barzani ve Talabani'nin bir duruşu var. Türkiye ve İran da süreci bir biçimde ele alıyorlar.

Bir Önderlik hareketi olarak bizim de sürece bir müdahale tarzımız var. Önderlik, Celal Talabani ile yaptığı bir görüşme esnasında, *"herkesin bir yoğun bir yiyişi var, bizim yiyişimiz de böyledir"* demişti. Önderlik, gelişen süreç karşısında, bugün de tarzını net olarak ortaya koydu. Önderliğin tarzında, herhangi bir biçimde gericiğe teslim olma yoktur. *"Bütün dünya birleşse de beni teslim alamayacak"* diyor. Son görüşme notunda yine **Beritan çizgisine** vurgu yapıyor. Günümüzde bazılarının çok övdüğü, abarttığı ve büyük marifet saydığı Amerikan uşaklığını yerli yerine oturtuyor. Halkın, özgürlük ve demokrasi güçlerinin gericiğe ve ağalığa asla teslim olmayacağını, direniş çizgisinde yürüyüşün sonuna kadar devam edeceğini ifade ediyor. İşte bu da bizim duruşumuz, mücadele ve müdahale tarzımız oluyor.

Bu yürüyüşümüz ise tamamen bu çizgi duruşunun gereğini yerine getirmeyi hedefliyor. Tabii bunun biraz geç kalmış bir yürüyüş olduğu söylenebilir. Aslında daha önce olabiliyordu. Şimdi ortaya çıkan durum, daha öngörülü olmamızı ve bu tür yürüyüşleri daha erkenden yapmamız gerektiğini ortaya koyuyor. Bu hususu VIII. Kongre ile birlikte daha kapsamlı değerlendirerek, daha iyi planlayıp uygulayabiliydik. Mevcut yürüyüşümüz, bu geç kalmışlığın ve ertelemeciliğin özeleştirisi anlamına geliyor. Bu bakımdan sorumluluğu daha büyük ve görevlerin başarıyla yerine getirilmesi daha önemlidir. Bu nedenle daha acildir. Geç kalmışlığı ve ertelemeciliği telafi etmek, bunun gereğini günü gününe başarıyla yerine getirmek gibi bir sorumlulukla yüküdür. Bunun bilincinde olmak, dolayısıyla gerekli pratik davranış yerinde, zamanında ve başarılı bir biçimde gerçekleştirmek önem taşıyor.

İnsanlık düşünce ve davranışta yeni bir gelişme sürecine girmiştir

Geç kalmış da olsa, Ortadoğu'da başlayan değişim ve yeniden yapılanma sürecine böylesine çok yönlü bir müdahale

olan yürüyüşümüzün elbette çok büyük bir anlamı var. Her arkadaşımız bunu iyi bilmeli ve her an iliklerine kadar hissetmelidir. Bu yürüyüş, Beritan çizgisinde ısrarın yürüyüşüdür; bu çizgiyi sahiplenmenin, hiçbir koşul altında gericiğe asla teslim olmama kararlılığının yürüyüşüdür. Ulusal kimlikte, özgürlükte, demokrasi, insani değerleri sahiplenme ve yüceltmede ısrarlı olmanın yürüyüşüdür. Bu temel insanlık değerlerinin, koşullar ne kadar zor olursa olsun, her zaman sahiplenileceğini gösteren bir yürüyüştür. Özgürlük mücadelesinde sonuna kadar ısrar edileceğinin yürüyüşüdür. Ulusal kimlik, demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adalet uğruna son kurşuna, son ferde kadar mücadeleye edileceğinin, bu temel değerlerle birlikte varolunacağını kanıtlanması yürüyüşüdür.

Böyle büyük bir yürüyüşün içinde olmak, bu görevi omuzlamak elbette en onurlu ve insani tutumdur, fedakarlık ve cesaretin doğru tarzda ve en güçlü biçimde göster-

ve sorumlulukları nasıl yerine getireceğiz? Tabii bu konularda daha iyi düşünmek, kafa yormak gerekiyor. Düşünerek, yoğunlaşarak, tartışarak, bilinç bakımından daha derin ve net hale gelerek, pratik olarak da bu bilinç açıklığının yarattığı büyük bir kararlılığa ve yürüme gücüne ulaşarak üzerimize düşen görevleri yerine getirmemiz gerekiyor.

Bu noktada şunu belirtmekte yarar var: Mevcut gelişmeler kuşkusuz çok olumsuz veya insanlık için çok tehlikeli değildir; tam tersine, 20. yüzyılın o çok kurutan, donduran, tıkatan ve kilitleyen sisteminin çözülmesi anlamına geliyor. İnsanlığı yeniden derinliğine düşünmeye, arayışa ve yeni bir dinamizme itiyor. Dolayısıyla günümüzde insanlık düşünce ve davranışta yeni bir gelişme sürecine girmiş bulunuyor. Bu sürecin özgürlük, demokrasi ve halklar açısından sunduğu önemli imkanlar var. Gericiğin ve statükonun parçalanması, bireyin ve toplumun zihniyet ve davranışta gelişmesi için

rasi militanlığının, süreci doğru değerlendirmenin, bir bireyde nasıl bir ruh, moral ve coşku yarattığının ifadesi oluyordu. Her militanın tutumu böyle olmalıdır. Bunun başka yolu da yoktur. Bu bakımdan militan öncülüğün oldukça moralli, coşkulu ve umutlu olması, sürece inanç ve güvenle yürütmesi gerekiyor.

Gericiilik yaşamını sürdürülebilmek için çılgınca saldırılar düzenliyor

Değişim ve dönüşüm mücadelesi büyük imkanlar ve verilere sahiptir. Dünya köklü bir değişim ve yeniden yapılanma içindedir. İnsanlık hızlı bir ilerlemeyi yaşıyor; niteliksel değişim dediğimiz devrimci dönüşüm sürecindedir. Yeni yaratmak için bundan daha elverişli bir ortam ve dönem olmaz. Yeni insanı, toplumu ve yaşamı yaratmak açısından bundan daha elverişli bir du-

ğinden olmamıştır. Bu süreç büyük bir mücadeleyi istiyor. Fırsatların büyüklüğü kadar, insanlığın bu devrimci ilerleyişinin önünde engeller ve köstekler de var. Gericiilik, değişik düzeylerde birey ve toplumun demokrasi ve özgürlük yönündeki bu büyük yürüyüşünü durdurmak ve engellemek; bireyi ve toplumu dünya düzeyinde kendi egemenliği altına alarak, onlar üzerinde büyük bir baskı ve sömür gerçekleştirmek için elinden geleni yapıyor. Bunun için psikolojik, ideolojik, siyasi, kültürel, askeri ve ekonomik baskıyı çeşitli biçimlerde uyguluyor. Gericiilik, yaşamın her alanında kendi geri sistemini yaşatabilmek, baskı ve sömürsüne ortam oluşturabilmek, çıkarıcı yaşamını daha uzun süreli kılabilmek için saldırılarını çılgınlık düzeyinde sürdürüyor.

Son dönemlerde ki süreç böylesi çılgınca saldırılara tanık olduk. 11 Eylül ve Afganistan savaşı böyledi. Irak'a yönelik saldırılarda da bunu gördük. Gericiilik bu durumu hep 'şok ve dehşet yaratmak' olarak adlandırdı. Gerici saldırılar bu hedefi güdüyor; birey ve toplum üzerinde şok ve dehşet yaratmak istiyor. Ona göre şok ve dehşet öyle bir düzeye ulaşmalı ki, bireyler ve toplumlar demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adalet gibi yüce değerleri düşümemeli; insanlarda böyle bir irade, tutum ve inisiyatif gelişmemeli; özgür irade ve yaşam konusunda herhangi bir güç gösterisine sahip olmamalılar. Tersine, uysal ve kölece boyun eğen, egemenin verdiği her şeye razı olan, daha da ötesi egemene uşaklık etmekte yarışan bir konuma gelebilmeliler. Gericiğin insanlığa dayattığı budur.

İçinde bulunduğumuz süreç nasıl özgür insanı ve toplumu yaratmak için büyük bir devrimci ilerleyişi ifade ediyorsa, bunun önünde gericiğin de bu düzeyde bir barajlaması var. Demek ki özgürlük ve demokrasi yolunda yürüyüş, insanlığın yaşadığı büyük devrimci yenilenme, alt üst oluş ve yeniden yapılanma kendiliğinden ve kolaylıkla olmuyor. Gericiğe karşı büyük bir mücadeleyi gerektiriyor. Militana ihtiyaç duyuyor; cesareti ve fedakarlığı en üst düzeye çıkartan, insanlığın yüce değerlerini temsil eden ve tarih boyunca yaşatan fedailiğe ihtiyaç duyuyor. Bunu görmemiz gerekir. Böylesi büyük savaşım süreçlerini görebilenler için, insanlığın özgürlük ve demokrasi yürüyüşündeki büyük fırsatlar ortaya çıktığı gibi, kendini bu değerlerle bütünleştiremeyenler için de bir kırılma, gerileme, inançsızlık ve bükülmeyi ortaya çıkarıyor. Bir yanda büyük demokrasi özgürlük tutkusu ve bunun yürüyüşü, diğer yanda azgın emperyalist saldırı karşısında ezilen ve bükülen kişiliklerin ortaya çıkması günümüzde yaşanan gerçek oluyor.

Bu anlaşılır bir durumdur. Bu nedenle hangi kılıfa büründürülürse büründürülsün, gericiğe teslim olmanın, güce tapmanın ve güçlüden yana olmanın insani bir yönü yoktur. Bazıları bunu marifet sanabilirler. Günümüzde hala böyle sananlar var. Oldukça çıkarıcı, pragmatist ve Makyavelist bir tutumla güçlü olandan yana olmayı marifet sayıyorlar. Ekonomik ve askeri gücün her şeye kadar olabileceğini düşünüyorlar. Bu süreçte Kürdistan'da ve dünyanın dört bir tarafında yüce değerlere ihanet edenler, dönenler, vazgeçenler, itiraflaşanlar açığa çıkıyor. Bunlar geçen yıllarda çok sayıda çıktı, günümüzde de böyle olaylar görülebiliyor. Bunları da iyi anlamak gerekir. Bu zihniyeti, duyguyu ve tutumu doğru anlamamız gerekiyor. Gerici şok ve dehşet saldırıları karşı-

rilmesini ifade ediyor. Militan bilincin, ruhun ve kararlılığın en sağlam bir tarzda sahiplenilmesi anlamına geliyor. Tüm yoldaşlar bu bilinçle donanmış vaziyettedir. Her zaman ve her koşulda bu bilinci açık tutacaklar. Bununla kendi önlerini görecekler, yollarını çizecekler ve tutumlarını belirleyecekler. Her türlü zorluk ve saldırı karşısında bu bilincin aydınlatıldığı doğru tutumu kararlılıkla ortaya koyacaklar. Bunu esas aldıkları ölçüde, hiçbir biçimde yenilmeyeceklerine ve büyük zaferin kendileri tarafından yaratılacağına inanacaklar. Bunun pratikte de yansıyanı ve yaşatanı olacaklar.

Bizi böylesine büyük anlamı olan bir yürüyüşe yöneltten etkenler nelerdir? Bununla neyi hedefliyoruz? Önümüzdeki olası engeller neler olabilir? Bunları nasıl aşacağız? Önderlik çizgisinin gerektirdiği görev

büyük bir ön açıklığı ifade ediyor. Zincirlerden kopma ve boşalma gibi bir durumdur. Her türlü gerici bağ parçalanıyor ve kırılıyor; yeni duygular, yeni ruh, yeni düşünce ve yeni davranış biçimleri geliyor. Dolayısıyla birey ve toplumda çok ileri düzeyde bir yenilenme gerçekleşiyor. Bu mücadele içerisinde yeni insan ve toplum yaratılıyor. Bu bir gerçektir. Bu bakımdan özgürlük, demokrasi ve eşitliğe aşk derecesinde bağlı olan militanın tutumu, geleceğe güvenle bakmak olmalıdır. Eğer militan gerçekten bu bağlılığın sahibi ise ve olup bitenleri doğru anlama gücüne sahipse, kesinlikle böyle bir düzeyi tutturur. Önderlik, en daraltılmış koşullarda bile, *"benim nasıl bir umut ve heyecanla dolu olduğumu görmediniz, anlayamadınız ve taşıramadınız"* dedi. Bu gerçekten de özgürlük ve demok-

rum olamaz. İnsanı ve toplumu geliştirmekten yana olanlar için bundan daha iyi bir durum söz konusu olamaz. Bu konuda yanılmamalıyız. Tabii bazı zorlukları ve engelleri görerek, onları çok abartan ve onların altında kırılan bir durumu yaşamamalıyız. Bu süreç insanlığın en devrimci ve yenilikçi olduğu bir süreçtir; militanı ortaya çıkaran, tarih yapan insanları yaratan bir süreçtir. Tarihsel gelişme bize böyle bir yaşam imkanı vermiştir. Bunu büyük bir nimet olarak değerlendirmeli, sahiplenmeli ve gerekleri neyi emrediyorsa onu kararlılıkla yerine getirmekten bir an bile geri durmamalıyız. Doğrusu budur.

Bunu yaparken engeller ve zorluklarla karşılaşılacaktır. Değişim ve ilerleme imkanları ne kadar fazlaysa ve süreç bu temelde hızlı ilerliyorsa da, elbette bu kendili-

“Günümüzde insanlık düşünce ve davranışta yeni bir gelişme sürecine girmiş bulunuyor. Bu sürecin özgürlük, demokrasi ve halklar açısından sunduğu önemli imkanlar var. Her türlü gerici bağ parçalanıyor ve kırılıyor; yeni duygular, yeni ruh, yeni düşünce ve yeni davranış biçimleri geliyor.

Bu konuda fedai çizgisinde militan savaşımın her koşulda yaşatılacağının ifadesi olmuştur.”

sında boyun eğenlerin insanlık açısından bir hiç haline geldikleri açık bir gerçektir. Onların tarihe, halka ve insanlığa verecekleri bir şey yoktur, hiçbir zaman olmamıştır ve günümüzde de olmayacaktır. Belki o tutumlarının sonucunda ancak kırıntı niteliğinde maddi bazı imkanlar bulabilecekler ve ona dayanarak canlı varlıklarını yaşatmaya çalışacaklar. Ama bu yaşam ruhsuz, duygusuz, tükenmiş, bir ölünün kendini yaşatmasına benzer bir durum olmaktan öteye gitmeyecektir. Bunu da biz çok iyi biliyoruz ve anlıyoruz.

Bu bakımdan gericilikle halkların demokrasi ve özgürlük hareketi arasındaki büyük mücadele içerisinde ortaya konan çeşitli görüş ve davranışları çok net çözümlüyor, bu yürüyüşümüzü de her türlü gericilik ve uşaklaşmaya karşı büyük bir çıkış olarak gerçekleştiriyoruz. Yürüyüşümüzün böyle bir anlamı da var. Bunu bilerek ve anlayarak, özelliklerini ve gerçekliğini iyi görerek yürüyeceğiz; iyi savunacağız, ayaklarımızı yere iyi basacağız, olup bitenleri iyi çözümleneceğiz. Neyin doğru neyin yanlış olduğunu iyi bileceğiz. Doğruları, insanlık için güzel ve geliştirici olanları tutkuyla sahiplenip yaşımsal kılarken, buna ters olan her şeyi de öfkeyle reddedeceğiz. Buna karşı kesinlikle her koşul altında büyük bir mücadele içerisinde olacağız.

Unutmayalım ki, hem uluslararası hem de bölgesel gericilik olsun, hiçbir bireyin veya halkın özgürlük tutkusuyla dolu olabileceğine ve bunun için örgütlenip mücadele edeceğine ihtimal vermiyordu. Bunu ortadan kaldırmak için bu saldırıları yürüttüler. Somut olarak Kürt halkı ve Kürdistan için belirtirsek, uluslararası komplo böyle bir saldırıydı. Uluslararası gerici güçler saldırıyı yürütürken, Özgürlük hareketine altı aydan fazla ömür biçmemişlerdi. Arkasından örgütlü çabaların biraz gösterildiğini görsele de, bunu son çırpınışlar olarak değerlendirmişler ve 12 Eylül cuntasının kılıç artıkları olarak tanımlamışlardı. Altı ayda umdukları gerçekleşmeyince, umut ettikleri sonuca süreç içerisinde hızla ulaşacaklarını, dolayısıyla bir mücadele iradesinin olmayacağı umudunu korudular. Sömürgeci, emperyalist, yine işbirlikçi hain güçler benzer düşünce ve beklenti içinde oldular. 2000 yılına gelindiğinde, bir kurşun bile sıkacak kimsenin kalmadığına inanıyorlardı. Apocu hareketi bir yana bırakın, 'böyle bir hareket için kurşun sıkacak bir kişi bile bulunamaz' yargısına ulaşmışlardı. Güney'de yaşanan savaşın büyük anlamı aslında burada ortaya çıktı. YNK saldırıları karşısındaki direnişin gerçek anlamı ve büyüklüğü buradaydı. Bu direniş Kürt halkının özgürlük ve demokrasi aşkının ne kadar güçlü olduğunu, Apocu hareketin, Apocu önderliksel çıkışın ne kadar derin tutkulu olduğunu ve özgürlüğe bağlılığın insanda ne kadar büyük bir güç yarattığını ortaya koymuştu. Ulusal kültür, değerler, demokrasi, özgürlük ve eşitlik için sonuna kadar savaşılabileceğinin kanıtı olmuştu. Bu konuda fedai çizgisinde militan savaşımın her koşulda yaşatılacağına infa-desi olmuştu.

Statükoyu halkların mücadelesi parçaladı

Bugün Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerini anlamak için değişik alanlarda çok çeşitli tartışmalar yürütenler var. Bunları ibretle izliyoruz. Yararlanılacak ve ders çıkarılacak düşünceler olduğu kadar, gerici saldırıların insan bilincinde yaratmak istediği sapma ve bilinç kaybı gibi bir durumun da en üst düzeyde yaratıldığını görüyoruz. Bu bir gerçektir. Bölgesel gerçekler bulandırılıyor, halk gerçekliği görmezden geliniyor veya reddediliyor. Maddi güce sahip olanlar her şeymiş gibi bir hava estirmeye çalışılıyor. Bu yanlışlır.

Bu konularda hem çok net bir düşünce ve tutum sahibi olmak hem de ideolojik ve pratik olarak çok kararlı bir mücadele yürütmek durumundayız. Önderlik çizgimiz bunu gerektiriyor ve örgüt gerçeğimiz de budur. Dolayısıyla militan olarak hepimizin üzerine düşen görevler bunlardır. Bunlara dikkat edeceğiz. Bu nedenle bölgede yaşanan

mücadeleye çok somut bakacağız. Bir savaş yaşanıyor ve bu savaş devam edecektir. Ama bu savaşın hangi güçler arasında yaşandığını ve bölgede hangi çelişkilerin hakim olduğunu iyi göreceğiz. Birini görüp diğerini görmezden gelmeyeceğiz. Hiçbir zaman inkarcılığa düşmeyeceğimiz gibi, ona karşı her zaman çok net ve kararlı bir mücadele içinde olacağız. Bölge gerçeği çok açıktır. Tarihi bir yana bıraksak bile, son elli yıldır bölgede halklarla gericilik arasında büyük bir çelişki ve mücadele var. Bu mücadele ulusal kimlik ve kültür mücadelesi olarak gelişti, demokrasi ve özgürlük mücadelesi olarak gelişti. Kürt, Türk, Arap ve Fars halkları, Ortadoğu'daki tüm halklar mücadele içerisinde. Temel savaş bu çerçevede sürüyor. Bölgenin gerici statükosu ve onun ardındaki uluslararası sistemle bölge halklarının demokrasi özgürlük özelemleri ve kimlik arayışları arasındaki çelişki en temel çelişkiydi. Bu çelişki her zaman mücadeleye yol açtı. Bu temelde halklar isyan ettiler, dağa çıktılar, bilinçlendiler, siyasi örgütler kurdular, gerilla oldular. Ama hiçbir zaman bu temel değerler uğrunda bu-

halklarla uluslararası sermaye sahipleri arasında hep bir mücadele var oldu. Türkiye'de, Kürdistan'da, Irak'ta, İran'da da hep bu mücadele vardı ve devam ediyor. Halkların hem bölge gericiliğine karşı hem de ABD-İsrail-İngiliz ittifakına dayanan uluslararası gericiliğe karşı mücadelesi var. Diğer yandan bölge gericiliğiyle uluslararası gericiliğin kendi arasında bir çatışması var. ABD-Irak çatışmasını, ABD-Türkiye çelişkisini, ABD'nin İran, Suriye ve diğer ülkelerle çelişkisi ve çatışmasını da bu temelde görmemiz gerekiyor. Bu da bir çatışmadır.

Bu çelişki dün yoktu. ABD-Sovyet bloklaşması varken, Irak ve Suriye Sovyetler Birliği'nden yana olduğu için ABD bunlarla çelişti. İran yönetimi Amerikan yanlıysen, Amerika ile hiç çatışmalı olmadı. Şahlık yıkılıp İslami Devrim gelişince, Amerika'yla çelişkili oldu. Sovyetler yıkılıp Irak yönetimi İslami Devrime karşı bir savaş gücü haline gelince, Amerika'yla çelişkileri bitti. Saddam Hüseyin'in arkasında olan ve ona sonuna kadar güç verenler Saddam Hüseyin karşıtı haline geldiler. Bu o kadar ileri gitti ki, dünyada Saddam Hüseyin'e karşı

lem içerisinde tercih yapmak durumunda kaldılar.

Biz bu düşünceyi reddediyoruz. Önderlik buna karşı şunu söyledi: *"ABD süper emperyalistse, ben de süper demokratım, özgürlüğüyüm."* Biz bir defa temel çelişkiyi burada koyuyoruz. Uluslararası gericilikle bölgesel gericilikler arasındaki çelişki önemli bir çelişkidir ve taktik açılımlar yaratır, ama en temel çelişki değildir. En temel çelişki, halkların özgürlük ve demokrasi hareketleriyle bölgesel ve uluslararası gericilikler arasındaki çelişkidir. Şimdi bütün bunlar arasında bir mücadele var. Bu mücadeleyi böyle göreceğiz. Ortadoğu'daki çelişki ve çatışmayı bu temelde ele alacağız. Doğru bakış açısı budur. Yanlış gündem, yanlış değerlendirme ve karar ortaya çıkartır. Bir defa durumu objektif olarak ortaya koyacağız. Çok yönlü bakacağız ve gerçekleri net koyacağız. O zaman doğru sonuçlar ortaya çıkarabiliriz. Olaylar karmaşık ve çok yönlü olabilir. Çok fazla çelişki var diye bir kısmını bir yana atıp da sadece birini esas alamayız. Bunu gericiiler istiyor. Bu, metafizik bir yaklaşımdır. Yöntem hatası yapmamalıyız.

"Ortadoğu'daki tek çelişkinin ABD ile Saddam Hüseyin yönetimi arasındaki çelişki ya da Amerika'yla bölge statükosu arasındaki çelişki olduğu izlenimi yaratılmaya çalışılıyor. Dolayısıyla 'ya Amerikancı ya da Saddamcı olacaksın; başka yerde olunmaz!' gibi bir düşünce dayatılıyor. Biz bu düşünceyi reddediyoruz. Bize göre en temel çelişki, halkların özgürlük ve demokrasi hareketleriyle bölgesel ve uluslararası gericilikler arasındaki çelişkidir. "

yük mücadeleler vermekten, bu mücadelelerin gerektirdiği bedeli ödemekten geri durmadılar. Günümüzdeki statükoyu parçalayan da bu mücadeledir. Bu mücadele mevcut sonuçları ortaya çıkartıyor; gericiliği bu parçalıyor. Bunu görmemiz gerekir.

Bazıları bunu unutuyor veya görmezden geliyorlar. Dün böyle bir mücadelenin var olduğunu söyleyenlerin bugün bunu görmediklerini, unuttuklarını görüyoruz. Bunlar haktan, demokrasiden ve özgürlükten hiç söz etmiyorlar. Sanki halklar diye bir gerçek yokmuş, halkların büyük demokrasi ve özgürlük mücadeleleri yokmuş gibi davranıyorlar. Sosyalist bilinç altında en fedakar ve kahramanca mücadeleyi sanki bu halklar vermediler. Bazıları ağızlarını her açıklığında, varsa yoksa Amerika diyorlar. Bunlar güce tapan, güç karşısında bükülen, çıkarıcı, kemiksiz, yani ilkesiz, omurgasız, aydın olduğunu sanan, ama gerçekte büyük bir cehaleti yaşayanlardır. Bu tutumu iyi göreceğiz ve reddedeceğiz. Biz bu konuda oldukça netiz.

Bölgede birçok çelişki ve çatışma var; bölgenin gerici, ulusal devletçi statükosuyla halkların çelişkisi var ve bu durum Irak'ta çatışmaya yol açtı. Türkiye'de, İran'da ve bütün Arap aleminde böylesi bir mücadele yaşanıyor. Yani mevcut durum şimdi ortaya çıkmadı. Bu statüko uluslararası gericilikle tam bir uyum içindeyken de halklar bu statükoya karşı mücadele ettiler. Dolayısıyla

çıkılmış tek güç Amerika'yımsı gibi bir hava yaratıldı. Halbuki bu çok büyük bir yanılgıdır. Arap, Kürt, Süryani, Türkmen halkları bile Saddam Hüseyin rejimiyle büyük bir çatışma içindeyken, dağda taştta Saddam Hüseyin rejimine karşı kahramanca savaş yürütürken, bu rejimi ayakta tutan yine Amerika'ydı. Eğer yanılmıyorsak, eğer gerçeği söylemekten korkmuyorsak, bunları göreceğiz ve bileceğiz.

Asıl mücadele halklarla bölgesel ve uluslararası gericilik arasındadır

Saddam Hüseyin ile Amerika arasındaki karşıtlık nasıl oldu da dünyaya yon veren bir karşıtlık haline geldi? Orada çok değişken bir taktik durum var; bir çıkar çatışması var. Burada herkese bir yanılgı dayatılmaya çalışılıyor. Ortadoğu'daki tek çelişkinin ABD ile Saddam Hüseyin yönetimi arasındaki çelişki ya da Amerika'yla bölge statükosu arasındaki çelişki olduğu izlenimi yaratılmaya çalışılıyor. Sanki tek savaş burada yaşanıyor. Dolayısıyla ya Amerikancı ya da Saddamcı olacaksın; başka yerde olunmaz! Bu aynı zamanda gericiliğin de bir istemidir. Amerika bunu dayattı. Saddam Hüseyin de böyle olunmasını istiyordu. Geçmişte haktan yana olduklarını söyleyen bazıları halkı unutunca, böyle bir iki-

Dolayısıyla Ortadoğu'daki gelişmeleri doğru anlayabilecek durumdayız. Asıl mücadele halklarla bölge gericiliği arasında, halklarla uluslararası gericilik arasındadır. Yine bölge gericiliğiyle uluslararası gericilik arasında çelişkiler var ve bunlar çatışmaya yol açıyor. Bu dün de vardı, bugün çok daha net hale geldi ve önümüzdeki süreçte de devam edecek. Irak'ta yoğunlaşan bu mücadele, bölgenin tümüne yayılacak. Türkiye'de de mücadele zaten sürüyor. İran'da gelişecek. Suriye'de yoğunlaşma durumu ortaya çıktı ve bütün Arap alemine yayılacak. Bölgenin eski statükosu bu mücadele içerisinde parçalanıyor, parçalanacak. Artık eskiyi kimse koruyamaz. Eskinin parçalanması üzerinde de yenisi inşa olacak.

Bu parçalanmada aşılın ölçüler, güçler ve siyasi yapılanmalar var. Bölgenin Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarıyla oluşan siyasi statükosu parçalanıyor. Bu siyasi statükoyu temsil eden güçler için artık bir gelecek yoktur. Bir yeniyi yaratma yoktur. Onlar ömürlerini uzatmak için direnmiyorlar, direnmeye çalışacaklar. Bunların çok da direnme gücüne sahip olmadıklarını Saddam Hüseyin rejiminde gördük. Örneğin Suriye o kadar bile varlık gösteremeyecek. Daha şimdiden teslim bayrağını çekmiş durumdadır. Türkiye zaten bu gericilikle iç içeydi. Her ne kadar bazı aydınlar ve yazarlar tarafından bu savaş sürecinde barıştan yanaymış ve savaşa karşıymış gibi bir hava verilme-

çalışıldıysa da, Türkiye rejiminin gerçeği bu değildi. Bu rejim barış istiyoruz diyenleri hapse koydu, üzerine kurşun sıktı. Savaşa karşıyız diyenleri tutukladı, polis saldırılarıyla ezmeye çalıştı. Rejimin gerçeği oydu. Dolayısıyla, onun uluslararası gericilikle çok fazla bir çatışması da olamaz. Bu daha alt düzeyde süreç.

Yine İran'ın durumu belli değil. Daha geniş bir çatışma gelişip uluslararası boyutlara ulaşır mı? Bunu göreceğiz. İran'ın tutumu biraz daha farklı olabilir. İran'ın Almanya ve Rusya'yla ilişkileri ileri düzeydedir, bu ilişkileri stratejik ilişkiye vardırmak istiyordu. Bu temelde ABD ile çatışma durumunun gelişip gelişmeyeceğini bilemeyiz. Öyle bir durum gelişirse, tabii işin içine Avrupa ve Asya'nın güçleri de girer. Uluslararası planda yaşanan savaş, Irak Savaşı'ndan daha ileri düzeye varabilir. Daha büyük savaşlar gündeme gelebilir. Bunlar birer olasılıktır. Gündeme gelmeyebilir de. İran da çok büyük bir güç gösterisinde bulunmayabilir. Demek ki, bu mücadele devam edecek.

Mevcut bölge statükosunun çok fazla dayanma gücü yoktur. Bunun bir gelecek yaratma durumu da yoktur. Geriye iki güç kalıyor. Birisi bölge halkları, onların demokrasi ve özgürlük mücadeleleri; diğeri uluslararası emperyalist gericilik, ABD-İngiltere-İsrail ittifakı temelinde süren gericilik oluyor. Süper sermaye daha rahat sömürü yapmak için küresel düzeyde bir imparatorluk kurma arayışları içerisinde. Hiçbir engelle karşılaşmadan bütün dünya değerlerini sömürmek istiyor. Şimdi ABD'nin yürüttüğü savaş bu temelde bir savaştır; böyle bir sömürü ortamını dünya düzeyinde ortaya çıkarabilmek için yapılıyor. Esas mücadele bunların arasındadır. Irak'ta bu çok daha somut hale geldi. Bölgede yarın bu daha da önemli bir konum arz edebilir. Mevcut gericilik Türkiye'de, İran'da ve Arabistan'ın diğer alanlarında aşıldıkça, uluslararası gericilikle bölge halkları daha çok karşı karşıya gelirler. Yeni sistemi kurma mücadelesi bu güçler arasında daha da somutlaşır.

Burada biz kendi rotamızı daha net çiziyoruz. Yani bölge gericiliğini aşarken, uluslararası gericilikle de doğru yöntemlerle mücadele edeceğiz, ona karşı direneceğiz. Bölge gericiliğine, yerel işbirlikçiliğe teslim olmadığımız gibi, uluslararası gericiliğe de teslim olmayacağız. Ama doğru yöntemlerle mücadele etmeyi bileceğiz. Yöntem hatası da yapmayacağız. Bu konuda yapılan stratejik değişiklik, bizi doğru stratejik taktik çizgiye çekmek içindi. Bu, yeni yol ve yöntemler ortaya çıkardı. Bu bakımdan mücadele yöntemlerinde de hata yapmayacağız. Herkesle aynı yöntemle mücadele edilmeyeceğini bileceğiz. Kime karşı hangi yöntemin kullanılması gerektiğini, onun objektif durumunu değerlendirerek bulacağız. Şu mücadele doğrudur deyip yalnız başına onu dogmatik bir biçimde esas alan bir konumda olmayacağız. Mücadele etmeye evet, özgürlük ve demokrasi uğrunda sonuna kadar direnmeye evet; ama bunun yolunu, yöntemini ve tarzını da doğru bulmak gerekiyor. Nerede, ne zaman, hangi güce karşı, hangi yöntemle mücadele edilirse demokrasi ve özgürlük hareketinin gelişeceğini doğru tespit edeceğiz. Bu bakımdan emperyalist gericiliğe karşı mücadelenin yol ve yöntemlerini de doğru bulacağız.

Bu noktada dıştan savaşmak ve dış cephe hede kalmak yerine içine girmeyi, halkları, kitleleri içten örgütleyerek demokratik siyasal mücadeleyi geliştirmeyi objektif koşullar açısından daha doğru, geliştirici ve sonuç alıcı bir yöntem olarak gördük. Bu temelde kendimizi düzenlemeye, yeniden yapılandırmaya, meşru savunma çizgisini demokratik siyasal mücadele yöntemiyle birleştirerek, doğru yol ve yöntemler ve yaratıcı uygulamalarla yürütülen bir mücadele gerçeği haline getirmeye çalışıyoruz. Arkadaşlarımız bunu bilecekler. Bütün bunlarla dolu olacağız. Demek ki, bu mücadele süreç. Biz de bu mücadelenin bir tarafı olarak, böyle bir mücadelede karar kılmış bir güç olarak yürüyoruz. Önderlik gerçeğimiz böyle bir gerçektir, Hareket gerçeğimiz böyle bir gerçektir. Mevcut mücadele yürüyüşümüz de tamamen bunun gereklerini yerine getirmeyi ifade ediyor.

Böyle bir yürüyüşe çıkarken, sadece Kürt halkı için değil, bölge halkları ve insanlık için bir misyon yüklenmiş bir hareket olarak yürüyoruz. Öyle dar ulusal yaklaşımlar içerisinde olmamak gerekir. Birileri “Kürt halkının çıkarlarıyla dünya halklarının çıkarları çelişiyor” diyor. Bu bir sapırmadır. Bunun nereden oluştuğunu anlayamadık. Bunu eskiden beri Kürt ağaları, Kürt feodalleri söyledir. Barzaniciliğin bütün iddiası buydu, çizgisi bunun üzerine kurulmuştu. Apoculuk buna baştan karşı çıktı, şimdi daha da kararlı olarak karşı çıkıyor. Militan çizgisi, bu düşüncüyü reddetme düşüncesi idi. Önderlik, “*sonuna kadar süper emperyalizme karşı süper demokrasi savunucusu olduğum gibi, ağalığa ve aşiretçiliğe de asla teslim olmayacağım*” diyor. Beritançılık böyle bir gerçekliği ifade ediyor.

Apocu devrim fosilleşmiş Kürt’ü değiştirme devrimidir

Ortadoğu üzerinde ABD müdahalesi yoğunlaştıkça, Kürt ağaları ve beyleri böyle bir müdahaleye çanak tutmaya, kendilerini yaşatabilecekleri hayallerine kapılmaya yöneldikçe, buna karşı Önderlik **‘Beritan çizgisi’** dedi. Bu düzeydeki gericiliğe asla teslim olunmayacağını ortaya koydu. Şimdi bu çizgide yürüyoruz, yürüyeceğiz. Sonuna kadar çizgi gerçeğimiz budur. Bunu doğru politikalarla, usta politikalarla Kürdistan’ın dört bir yanında yürüteceğiz, bütün bölgede yürüteceğiz. Biz artık bir Ortadoğu hareketiyiz, öyle dar bir ulusal hareket değiliz. KADEK yapılanması bu gerçeği çok daha net ortaya çıkardı. Artık Kürt ulusal demokratik stratejisi, 21. yüzyılda Kürt insanını ve halkını yürüten strateji bir Ortadoğu stratejisidir. Kürt halkının çıkarlarıyla dünya halklarının çıkarlarının çelişmesi bir yana, tam bir uyum içerisinde. Özgürlük yürüyüşü, bütün halkların demokrasi ve özgürlük yürüyüşünün öncü koludur. En militan ve devrimci koludur.

Bu mücadelenin Önderliği, günümüzde bütün halkların demokrasi ve özgürlük çizgisini temsil ediyor. Bunu anlamayanlar, göremeyenler olabilir; kendini farklı bir biçimde ifade edenler olabilir. Ama Apocu Kürt böyledir. Apocu Kürtlük bu temelde oluşuyor. Bu, başka Kürtlükle karşı karşıyadır; bölge gericiliğine teslim olmuş, uşaklaşmış Kürt’e karşıdır, emperyalist gericiliğe teslim olmuş Kürt’e karşıdır. Önderlik her zaman bunu söyledi: *“Bir Apo Kürt’ü var, bir de Barzani Kürt’ü var”* dedi. Birisi dört binyıllık fosilleşmiş Kürt, diğeri ise insanlığın yüce değerleriyle birleşmiş, ulusal kimliği, demokrasiyi, özgürlüğü ve yeni insanı esas almış Kürt’tür. Bu iki Kürt bir arada yaşayamaz, yaşamıyor; uyumlu değildir ve birbiriyi le mücadele ediyor. Biz ulusal birlikten yayanız, ama fosilleşmiş Kürt’ün egemenliğinden yana değiliz. Fosilleşmiş Kürt’le her zaman mücadele halindeyiz. Apocu devrim, kesinlikle bu Kürt’ü değiştirme devrimidir. Bunda sonuna kadar ısrarlı olacağız. Bu bilincimiz her zaman varolacak. Her yerde, bulunduğumuz her alanda bu bilinci koruyacağız ve bu temelde mücadele edeceğiz. Son nefesimize kadar bu temel değerler, böyle bir mücadele için yaşayacağız.

Ama mücadele etmek ustalık ister; mücadele etmek doğru yol ve yöntem bulmayı ister. Mücadelede kararlı ve istekli olmak iyidir. Ama başarı için doğru tarz, yöntem, yaşam ve hareket kesinlikle gereklidir. Bu olmazsa mücadele istemi bir iyi niyet olarak, tutku olarak kalır; gerçekleşmez, yaşamsallaşmaz, pratikte başarıya yol açmaz. Bu nedenle bu büyük mücadelecî tutumumuzu ve büyük yürüyüşümüzü doğru tarzda ve yöntemlerle yürütmeyi esas alacağız. Özellikle arkadaş topluluğumuz, bu konularda çok daha duyarlı, bilinçli, disiplinli ve örgütlü olacak.

Şimdi böyle bir gelişme ortamında süreci bu temelde değerlendirerek, bilincimizi ve kararlılığımızı bu biçimde geliştirmiş olarak, büyük bir özlemle, hiç kimsenin çok fazla ihtimal vermediği bir ortamda, Kürt’ün yeniden doğuşunu, dirilişini, özgürlük ve demokrasi temelinde yeni yaşam arayışını temsil ederek bir yürüyüşe çıkıyoruz. Bu iyi ve güzeldir; en doğru olan, en iyi insanı olandır. Geçmişte insan özünü temsil ettiği gibi, insanlığın geleceğini de yaratan bir tutumdur. Bundan hiç kuşumuz yoktur. Sonuna kadar bunun doğruluğuna ve gerçek olduğuna inanıyoruz. Bunun başarı kazanacağına da inanıyoruz.

Ama ne zaman, nerede ve nasıl başarı kazanacak? Gerçekten yalnızca bir kahramanlık hareketi olarak mı kalacak? Yoksa kahramanca mücadelesini halklar için, Kürt insanı ve halkı için, bütün insanlık için kalıcı ve başarılı gelişmelere mi dönüştürecek? Tabii ikincisinin olması iyidir. Bu, temel hedefimiz ve anlayışımızdır. O zaman ikincisinin olması için de nerede, nasıl hareket etmemiz ve yaşamamız gerektiğini iyi bileceğiz. Arkadaşlarımız bu konuda büyük bir duyarlılık, bilinç yoğunluğu ve yaşam disiplini içinde olacaklar. Kendilerini disiplinli ve örgütlü tutmaya, kendilerine hakim olmaya büyük özen gösterecekler. Görev ve sorumluluklarına sahip çıkacaklar; pratiğin gerektirdiği bütün davranışları göstermeye hazır ve açık olacaklar. Zorluklar ne olursa olsun, ortam ne kadar zorlayıcı olursa olsun, önlerine ne kadar engel dikilirse dikilsin, doğru

bir geri çekilmeyi yaşadık. Bunu çok iyi anlamadık, çok iyi planlayamadık. Dolayısıyla çok örgütlü ve sistemli tarzda yürütemedik. Bunun sonucunda gereksiz kayıplar verdik, onlarca arkadaşımız şehit düştü. Birçok değer kaybettik. Bunların kesinlikle olmaması gerekiyordu.

Kuşkusuz bir mücadelenin, bir hareketin bedelleri vardır. O bedeli ödeyenler ancak mücadeleyi geliştirebilirler. Uluslararası gericiliğin, bölgesel ve yerel güçlerle ittifak halinde uluslararası komplo düzeyinde saldırı yürüttüğü bir ortamda, geri çekilmemizin bir bedeli olacaktı. Bu açıktır. Ama ortaya çıkan sonuçlar bu bedel değildir. Çünkü çok fazla oldu, dolayısıyla çok aşırı bedel ödedik. Demek ki, ortaya çıkan bu sonuçlar sürecin gereği değildi. Bizim hatalarımızın, eksikliklerimizin ve yanlışlarımızın sonucu oldu. Doğru anlamamak, disiplinli yaklaşmamak, örgütlü hareket edememek bu ağır sonuçları ortaya çıkardı. Bir kere bunun karşısını geliştirirken, geçmişte bu olanlardan doğru ders çıkartmayı bilmeliyiz.

Yeni bir saldırı konsepti geliyor

Şimdi elbette öyle değiliz. O zamana göre süreci çok daha iyi anlıyoruz. Dört beş yıldır tartışma yürütüyoruz. Büyük değerlendirmeler ortaya çıkardık. Demokratik Uygarlık Manifestosu geliştirdi. Süreci yeniden çözümleyip değerlendirdik. Kendi-

mizi yeniden program ve plana kavuşturduk, yeniden kararlaştırdık. Kongreler yaptık, yeniden örgütlendik ve kendimizi disiplinli bir güç haline getirdik. Şimdi mücadeleye yeniden yürüyüş bu hazırlık temelinde oluyor. Elbette eskisiyle, geri çekilmeye hiçbir biçimde kıyaslanamayacak kadar bir bilinç açıklığına ve örgütlü bir duruşa sahibiz.

Ama bu, her şey çözülmüştür anlamına gelmiyor. Şimdi önümüzde engeller ve zorluklar yoktur, dolayısıyla olumsuzluklarla karşılaşmayız anlamına gelmiyor. Elbette engeller ve zorluklar yine var. Günümüzün engelleri ve zorlukları da geçmişten farklıdır. Biz kendimizi eğittik, donattık, yeniledik, yeniden örgütleedik. Bu bir gerçektir. Ama karşıtlarımız da böyle geliştiler. Düşman da bunu öğrendi ve kendini eğitti. Bizim geri çekilmede yaşadığımız muğlaklık ve düzensizlik olurken, karşıtlarımız da benzer durumu yaşıyorlardı. Buna rağmen bizim net olmayan ve örgütsüz duruşumuz ağır

bedeller ödememize yol açtı. Şimdi öyle değiliz. Ona göre çok netiz ve çok örgütlü-yüz. O zaman hiçbir engelle karşılaşmayız dememek gerekir. Ama karşıtlarımız da eskiye göre çok netler, çok örgütlenmişler, daha düzenliler. Dolayısıyla önümüze yeni türden engeller ve zorluklar çıkartacaklardır. Bunu bilmemiz gerekiyor.

O zaman geçmişle kıyaslamaksızın, günümüzün gerçeklerini doğru değerlendirek, objektiviteyi doğru çözerek hareket etmeliyiz; karşıımızdaki gücü iyi çözmeliyiz. Türkiye rejimi de kendini yeniden yapılandırmaya çalıştı, yeniden örgütledi. Türk ordusu durumu yeni baştan ele aldı ve kendini yeniden kurmaya çalıştı. Bunu devam ettiriyor. Önemli bir yenilemeyi yaşadığını kabul etmemiz, dolayısıyla onun geldiği noktayı ve hareket tarzını bilmemiz gerekiyor. Mevcut süreci onlar da değerlendiriyorlar; hatta yeni bir konsept geliştirmeye çalışıyorlar. 30 Nisan’daki MGK toplantısının temel maddesi, KADEK faaliyetlerinin değerlendirilmesiydi. Yedi buçuk saat tartışılar da, AB maddesini tartışmaya zamanları kalmadı. Tartışma bu kadar uzun sürdüğüne göre, her şeyi çok yönlü gündemleştirdiler ve yeniden ele aldılar. Çok büyük olasılıkla yeni bir konsept geliştiriyorlar. Bize karşı yeni bir saldırı planı ortaya çıkarıyorlar. İşte Bingöl olayları, polislin halka karşı bu kadar düşmanca ve saldırgan davranması bir tesadüf değildir. Devletin, mevcut rejimin yaklaşımını ifade ediyor. Bu biçimde eğitilmişlerdir, kendile-

daha iyi ilişkilere girme, AB sürecini geliştirme çalışmalarını yürütme kararının alındığı ilan edildi. Kamuoyuna yeni bir uyum yasağı paketi de açıkladılar. Diğer yandan Kürtlerle ilişkilerin olumlu ve uyumlu gelişmesi yönünde görüşlerin oluştuğu ve kararın alındığı açıklaması da oldu. Kuzey Irak’ta çelişkili ve çatışmalı duruma girmeye özen gösterilmesinin doğru bulunduğu söylendi. Hatta basına yansıdığına göre, Barzani’ye özel heyet gönderme bile değerlendirilmiş ve bunun üzerinde ayrıntılı duruluyor. Arkasından YNK Başbakanı Ankara’ya çağırıldı.

Şimdi bu acaba Kürt sorununu çözmek midir? Demokratik çözüm yönünde bazı adımlar atmayı mı ifade ediyor? Türkiye temel bir stratejik tartışma içerisindedir. Acaba inkar ve imha stratejisini aşacak, demokratik çözüm yönünde yeni bir siyasal strateji mi oluşturacak?

Biz bunu yaratmak için mücadele ettik. Yoğun bir çaba harcadık, oldukça duyarlı ve disiplinli davrandık. Türkiye için, Ortadoğu toplumlarında demokrasinin gelişmesi için oldukça ön açıcı bir çizginin ve bu yönde pratiğin sahibi olduk. Türkiye’nin böyle bir duruma yönelmesi elbette iyi olurdu. Olabilir mi, buna yönelebilir mi? Bu tümten ihtimal dışı değil. Bizim mücadelemiz buna zorluyor. Ama mevcut yönetimin hükümet olarak, askeri kanat olarak duruşu, kendilerinin ilerleyişinin çok da bu yönde olmadığını gösteriyor.

Önderlik elbette bu konuda süreci en çok yaşayan, en derinden yaşayan, çeşitli bilgileri almak ve değerlendirmek kadar, gerici baskıların üzerinde en çok uygulandığı kişilik durumundadır. Dolayısıyla olup bitenleri daha çok hissediyor. Bu bakımdan gelişmeleri olumlu değerlendirmedir. Hükümetin yaklaşımlarını tehlikeli buluyor. Türkiye’nin olup bitenlerden sonuç çıkarma durumu demokratik çözüm yönünde değildir; emperyalist gericiliğin çıkarlarına hizmet edecek ve onlarla uyum sağlayacak bir temelde, halk üzerinde eski inkar ve imha sistemini yeni saldırı konseptleriyle yürütme temelinde bir yönelim içinde olduğunu ifade ediyor. Öyle anlaşıyor ki, geçmişte yaptığı taktik planlamaları yeniden yaparak, yeni baskı ve saldırı konseptleri hazırlıyor. AB’ye olumlu yaklaşacaksa, bunu Kürt sorununu çözmek için değil, bize karşı saldırıda onların gücünü arkasına almak için yapmayı hedefliyor; Güney’deki Kürt örgütleriyle, KDP ve YNK ile iyi ilişki içine girerken, onların gücünü bize karşı saldırıda yanına almak için yapmayı hedefliyor. Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı yönelttiği saldırıda Kürt işbirlikçiliğinin, AB’nin imkanlarını ve gücünü arkasına almak için bu taktikleri izlemeyi öngörüyor.

Bu bir taktik saldırı durumudur. Tam net olmamakla birlikte, mevcut MGK’nın böyle bir saldırı konseptine yöneldiği, bunu planladığı düşünülebilir. Bu büyük bir ihtimaldir. Hem diğer güçlere yaklaşımda hem de bize yaklaşımda bu görülüyor. Bingöl’de halka yaklaşımdan bu sonucu çıkarmamız gerekir. Önderliğe yaklaşım da böyledir. Önderlik, koşullar değişene kadar görüşmeleri reddetti, görüşmeye çıkmama kararı almış durumdadır. 3 Kasım’ın ardından yeni bir mücadele süreci başladı diye değerlendirdi. Şimdi bu süreçte yeni bir tutum geliştiriyor. Çünkü saldırılar var. “*Çok yoğun baskı ve saldırı altındayım*” diyor. Kürt sorununun çözümünü yönünde adım atma, barış ve demokratik çözüm yönünde uzlaşma aramalara karşı rejimin olumlu yanıt verme ve bunu ilerletme durumu yoktur. Tam tersine, reddedici ve bitirici tutum var. Önderlik, “*mevcut yaklaşım beni yok etme ve bitirmeye yöneliktir*” diyor; demokrasi ve özgürlük hareketini tasfiye etme hedefi anlamına geliyor. Bu nedenle reddeden tutumu var. Bu bir mücadele tutumudur. Örgütün ve halkın mücadele etmesini isteme anlamına geliyor. Böyle bir mücadeleyi öngörüyor. Biz bu sonucu çıkartmak durumundayız. Çünkü dışlanıyor. Yani KDP ve YNK ile ilişkilenecek, Kürt sorununu çözmek için yaklaşmak değil, Kürt gericiliğini demokrasi ve özgürlük hareketine karşı kullanmak anlamına geliyor. Geçmişte de biz bu örnekleri yaşadık. Bilincimiz oldukça açıktır, yanılmıyoruz.

“Kürt ulusal demokratik stratejisi, 21. yüzyılda Kürt insanını ve halkını yürüten strateji bir Ortadoğu stratejisidir. Kürt halkının çıkarlarıyla dünya halklarının çıkarlarının çelişmesi bir yana, tam bir uyum içerisindedir. Özgürlük yürüyüşü, bütün halkların demokrasi ve özgürlük yürüyüşünün öncü koludur. Bu mücadelenin Önderliği, günümüzde bütün halkların demokrasi ve özgürlük çizgisini temsil ediyor.”

Diğer yandan hem halk üzerinde baskı uygulanıyor, hem gerillaya karşı operasyonlar geliştirildi. Genç tarafında, Batman ve birçok alanda askeri hareketlilik fazlasıyla var. Bir de Önderlik üzerinde tecrit ve baskı en ileri düzeye çıkarılmış durumdadır. Buna karşı Önderliğin tutumu mücadeledir, reddetmektir. *“Kesinlikle boyun eğmeyi kabul etmeyeceğim”* kararlılığı buradan ileri geliyor. Görüşme süreleri azaltılmıştır. Zaten büyük bir tecrit var, görüşme ayda bir indirildi. Onun da süresi yarı yarıya azaltılıyor. Bunun öyle kabul edilecek, sürecin çözüm yönünde geliştirilmesi anlamını taşıma durumu elbette yoktur. Demek ki bir saldırı konumundadır. Bu giderek bizi çatışmalı konuma da itebilir. Saf olmamalıyız, tek yanlı bakmamalıyız. Bir tek değerlendirmeye de bağlı kalmamalıyız. Oldukça fazla politika yapmamız, değişik taktikler uygulamamız gereken bir mücadele süreci içinde bulunuyoruz. Her an ortaya çıkabilecek gelişmeyi değerlendirip onun gerektirdiği politikaları izleyen, taktik uygulamalar içerisinde olan bir tutumumuz olacak. Biz de mücadeleyi böyle ele alıp yürüteceğiz.

Bu bakımdan öyle düz, tek yanlı yaklaşamayız. Süreci böyle değerlendiremeyiz. Karşımızdaki gücü de böyle ele alamayız. Demokratik çözüm yönünde, barış, uzlaşma içinde sorunu çözmeyi ifade eden gelişmeler olabilir mi? Bunu da bileceğiz. Buna karşı demokrasi ve özgürlük hareketini tasfiye etmek için, imha etmek için saldırılar gelişir mi? Bu da mümkündür. Bunu da göreceğiz. Buna karşı da hazırlıklı olacağız. Böyle bir çatışma ortamında olduğumuzu bileceğiz. Önderliğin tutumu, böyle bir çatışmanın şimdiden başladığını ifade ediyor. Arkadaşlarımız böyle bilsinler. Yani biz savaş ilan etmedik, etmeyeceğiz de. Ama ortada bir ateşkesin ve barışın olmadığı da çok açık bir gerçektir. Biz tek yanlı ateşkes yürütüyoruz. Barışı kazanmak için mücadele ediyoruz. Bir barış imzalamadık. Hiç kimseyle ortada barışımız yoktur. Önderlik, *“PKK, ABD'yle ateşkes ilan edebilir”* diyor. Biz ABD'yle hiçbir savaşa girmedik; ama besbelli ki, Önderlik çizgisi Amerika'yla savaş halinde olan bir çizgidir. Oraya da ateşkes ilan edebiliriz diyor. İlişki kurulup barışçı çözüm aranabilir; ama saldırı yürütebileceği ihtimali de göz ardı edilmemelidir.

Şimdi Türkiye'yle de durumumuz böyledir. Biz ateşkes ilan etmişiz. Ama karşı tarafın bir ateşkesi yoktur. Karşı taraf savaşı sürdürüyor. Dolayısıyla bu temelde hareket edecek. Biz barışı kazanmak istiyoruz, bunun için mücadele ediyoruz, ama henüz bir barışa ulaşmadık. Bu bakımdan süreci iyi değerlendireceğiz. Giderek çatışma da gelişebilir. Önderlik, mevcut ilişkilere, avukatları ve yakınlarıyla görüşmelerine yaklaşımı saldırı olarak, baskı olarak değerlendiriyor ve bu temelde görüşü reddediyor. Bu bir mücadeledir. Düşman saldırıları var. Devletin Önderlik üzerindeki baskı ve tecridi, Bingöl halkına saldırısı ve gerillaya karşı saldırıları bir çeşit savaştır; çok yönlü bir mücadeleyi ifade ediyor.

Demek ki, karşımızdaki güç böyle bir mücadele içindedir. Bu giderek bir saldırıya da dönüşebilir. Çatışmalar da gelişebilir. Çok yönlü bir savaşa da girebiliriz. Bütün bunlar da olasılık dahilindedir. Bu olasılıkların hepsini bileceğiz, anlayacağız, göreceğiz. Hepsine göre hareket etmeyi bileceğiz. Düz bir çizgide hep ateşkes içinde olabiliriz veya barış vardır diye kendimizi barışa yatıramayız. Yarın çatışmalar çıktı, silah kullanıldı, kısmi savaş oldu diye, her zaman ve her koşulda savaş olacak biçiminde de yaklaşamayız. Çok değişken bir hareket tarzımız ve taktik durumumuz olacak. Bunu iyi anlamak gerekiyor.

Savaş hazırlık sürecinde kazanılır

Taktik her zaman aynı olmaz, her gün değişebilir. Her zaman duruma göre yeni politikalar ve taktikler belirleyebiliriz. Taktik demek politika demektir, o da her zaman değişkendir. Çizgi değişmez, programımızı değiştirmeyiz ve uygulamaya çalışırız; ama gerekirse mücadele yöntemlerimizde

günde iki sefer değişiklik de yapabiliriz. Böyle yoğunluklu ve hızlı bir taktik mücadele sürecinde olacağız. Arkadaşlarımız bunu bilsinler. Bu tür değişiklikler yapıldığında bunu anlasınlar ve ona göre tutum değiştirsinler. Örgütün hangi mücadele taktiklerini esas aldığı, mevcut mücadele ortamını nasıl değerlendirdiğini sürekli izleyip onun pratikleştireni olsunlar. Bu konuda ters düşme olmalıdır. Saldırıları var, kendimizi savunacağız dendiğinde, biz hazır değiliz dememeli. Savunma direnişini ve aktivitesini anında gösterebilmeliler. Ateşkes ilan ettik, ateşkes sürecindeyiz, herhangi bir saldırı aktivitemiz olmayacağı gibi saldırılar karşısında da hedef olmayalım, kendimizi saldırılar dışında tutalım dendiğinde, açık hedef olmayan ve bunu pratikleştiren bir hareket tarzına sahip olmalıyız. Bunlar iyi bilinmelidir. Örgütün politik çizgisi doğrultusunda günlük taktik uygulamaya her zaman hazır olunmalıdır. Gerilla siyasi çizginin emrine tam girmeli, günün yirmi dört saatinde bu çizginin gerektirdiği hareket tarzını, yaşam tarzını, direniş tarzını

gerilla kuralının, askeri kuralların, günlük çalışma ve yaşamın gereklerini yerine getirmek için tam bir katılımcı olmalıdır. Herhangi bir eksiklik göstermemeli ya da eksikliği en aza indirmelidir. Genel hareket tarzında ve günlük yaşamda da böyledir. Mücadelemiz bundan böyle bu biçimde sürecek ve böyle olacaktır.

Unutmayalım, bu yürüyüşün büyük bir anlamı var. Başta belirttim: Demokratik çözüm ve barışı kazanma yönünde yoğun ve uzun süreli bir çalışma yürüttüğümüz, bazı gelişmeler yaratmış olsak da bunu tam kalıcı sonuçlara büründüremediğimiz, halkta bir umut yaratsak da halkı örgütleyip serhildana çekmeyi yeterince başaramadığımız; gericilik üzerinde bir baskı oluşturmuş ve onları çözmek için bazı gelişme adımları yaratmış olsak da, oligarşik gericiliği tam çözülmeye götüremediğimiz ve caydırıcı baskı gücü haline tam gelemediğimiz bir süreçte bu yürüyüşü yapıyoruz.

Bir defa bunun gerici siyaset üzerinde büyük ölçüde caydırıcı baskı oluşturma an-

“Önderlik bu çözümü yaratmak için hala çaba harcıyor. Dört yıldır bunun için en işkenceli yaşamı kabul etti. Gerilla, ve halk büyük özveriyle direniş gösterdi. Ama çözümün gerçekleşmesi sadece bizim isteğimize bağlı değildir. Dolayısıyla baskı, saldırı ve imha ortaya çıkarsa, bu durum çatışmanın giderek gelişmesi anlamına gelecek. Her saldırının karşısında misillememiz olacak.”

sürdürme gücünde olmalı, kendi bildiğini uygulayan konumda olmamalıdır.

Bu bakımdan geçmişti aşmışız. Şimdiden günlük hareket ve yaşam tarzımızda halkın durumunu iyi gözeticeğiz; coğrafyanın durumunu gözeticeğiz, araziye ve karşımızdaki siyasi güçleri de iyi değerlendireceğiz. Onların taktiklerini, onlara karşı örgütün mücadele taktiklerini her zaman göreceğiz, bileceğiz ve dikkate alacağız. Çalışma ve direniş tarzımızı buna göre kuraacağız. Arkadaşlar tamamen bu bilinçle olacaklar ve buna göre hareket edecekler. Yerinde ve zamanında nasıl hareket etmeleri gerektiğini bilecekler ve önceden hazırlıklı olacaklar. Önceden hazırlıklı olmayıp da olumsuz durumlarla karşılaşınca, yapacak bir şeyimiz yok dememeli. O, örgütsüz bir çalışma tarzını ve plansızlığı ifade ediyor. Çoğu zaman o duruma düşüyoruz. Hazırlığımızı koşullara göre önceden yapmıyoruz. Bizim dışımızda ortam oluyor, koşullar geliyor; bu sefer durum böyledir, ne yapalım, başka çare yok diyoruz. Halbuki önceden hazırlıklarımız olsa, başka çareler olurdu. Hazırlıksız olursak, elbette başka çare olmaz. Başka çarenin kalmaması demek, inisiyatif kaybetmek, karşıya kaptırmak demektir. Bu da hazırlıksızlık demektir.

Savaşla hazırlık arasında böyle bir ilişki var. Hep derler ya, savaş hazırlık sürecinde kazanılır, çarpışma anında değil yığınakta kazanılır. Bu bizim için de böyledir, gerilla için daha fazla böyledir. Gerilla aslında yaşam tarzıyla, hareket tarzıyla, örgütlülük tarzıyla savaşı kazanıyor, savaşıyor, direniyor. Çarpışma anı gerilla için en az, en sınırlı olan bir andır. Dolayısıyla demek ki önceden görmesini, plan ve hazırlık yapmasını öğreneceğiz. İnisiyatif bu temelde hep elimizde tutacağız. Karşı tarafın etkinliğine ve inisiyatifine girmeyeceğiz. Öyle bir tehlikeli duruma düşersek, derhal ondan çıkmayı, kendi gücümüz ve inisiyatifimizle yaşamayı, hareket etmeyi bileceğiz. Bu temelde inisiyatifli olarak, hazırlığını önceden yapmış ve her şeye hazır hale gelmiş bir güç olarak, örgütün siyasi çizgisinin, politikasının emrine gireceğiz. Bunlar neyi gerektirirse, anında uygulamaya hazır olacağız. Biz yapamıyoruz, uygulayamıyoruz, hazırlıklı değiliz demeyeceğiz. Bu noktalar önemlidir.

Arkadaşlar bu yürüyüşte dikkatli olsunlar. Tam bir askeri düzen uygulayalım. Bunun zorlukları ne ise göğüsleyelim. Zorlanalım, ama hata yapmayalım. Zorlukları yaşayarak alt edelim, ama düşman inisiyatifine girmeyelim ve düşman saldırıları karşısında çaresiz duruma düşmeyelim. Doğrusu budur. Her arkadaş bu konuda oldukça duyarlı, örgütlü ve katılımcı olmalıdır. Kendini zorlayıp

lamı var. Bu şimdiden başlamıştır. MGK'da buna karşı tedbirler görüldü ve planlar gelişti. Bu adımlarımız pratik olarak atıldıkça Türkiye'deki herkes üzerinde etkisi olacak, gerici politika üzerinde baskıda bulunacak, Kürt halkı üzerinde serhildana çekici, seferber edici, umut ve güven verici etkisi olacak. Halkı örgütlemenin, eyleme yöneltmenin en büyük gücü buradan çıkacak. Türkiye'nin demokratik güçleri ve Türkiye halkı üzerinde etkisi olacak. Kürt halkını teşvik eden, gerici siyaset üzerinde baskı oluşturan böyle bir siyasi ve askeri durum geliştiğinde, ülkenin barışçıl, barışsever, demokrat, demokratik çözüm isteyen kitleleri, insanları, halkı üzerinde etkisi olacak. Onlar, tehlikeyi ve savaş tehdidini görecekler. Barışı koruma arayışları daha fazla gelişecek. Seslerini daha çok yükseltecekler, gerici siyasete karşı örgütlülüklerini ve mücadelelerini bu temelde daha çok geliştirecekler.

Demek ki bu yürüyüşün başlı başına büyük bir siyasi anlamı, siyasi değeri var. Bu bir taktik uygulama anlamına geliyor. Yürüyüşün kendisi başlı başına böyledir. Bir de bunun örgütmüze güçlü bir taktik uygulama gücü kazandırdı, inisiyatif verme yanı var. Yöntemleri geliştirdiğimiz ölçüde, sadece gerillayı bütün alanlara, en stratejik coğrafyaya yayıp üslendirip konumlandırmakla bir baskı oluşturma durumuyla kalmayacağız; her türlü gerici baskı ve saldırıya karşı anında cevap veren, misilleme yapan, dolayısıyla büyük bir taktik üstünlük, taktik hareketlilik ve taktik zenginlik kazanan konuma ulaşacağız. Bu durum eyleme de dökülebilecek.

Tabii biz bunun eyleme dökülmesini istemiyoruz. Biz uzlaşmayla çözüm aradık. Demokratik çözüm, ateşkes ortamında, barışçıl ortamda uzlaşmalarla gerçekleşsin istedik. Önderlik bu çözümü yaratmak için hala çaba harcıyor. Dört yıldır bunun için en işkenceli yaşamı kabul etti. Gerilla, tanrının ipine sarılır gibi dağa sarıldı. Halk büyük özveriyle siyasal direniş gösterdi. Bütün bu kararlılığımız sürüyor. İşin böyle olmasını, çözümün buradan gelişmesini istiyoruz. Ama bu bizim isteğimizdir; çözümün gerçekleşmesi sadece bizim isteğimize bağlı değildir. Karşı tarafın tutumu ve iste mi önemlidir. Dolayısıyla baskı, saldırı ve imha ortaya çıkarsa, bu durum çatışmanın giderek gelişmesi anlamına gelecek. Her saldırının karşısında misillememiz olacak. Geçen süreçte gerekli bir misilleme tutumu gösteremedik, dolayısıyla meşru savunmanın gereğini tam yapamadık. Gerilla da rolünü tam oynamış değildi. Serhildan yeterince gelişmedi diye eleştiriyoruz. Serhildan çalışmalarını, serhildan örgütlülüğü rolünü tam oynayamıyor, siyasi mücadeleyi

aktif geliştiremedi diye eleştiriyoruz. Bu doğrudur. Ama gerilla da bunu yapamadı. Gerillanın da eleştirilecek yanı çok var. Gerilla kendini iyi mevzilendiremedi, yersiz çatışmalara girdi, kayıplar verdi ve hala veriyor. Kurtalan'da yine bir sığınakta arkadaşlarımızı kısırdılar. Bu doğru değildir.

Buna karşı halk üzerinde baskılar oldu. Bütün bunlar karşısında meşru savunmanın gerektirdiği aktif tutumu gösteremedik. Anında cevap veren, misilleme yapan bir konumda olmadık. Bu istemediğimizden değil, çizgimiz bunu gerektirmediyinden değil, bizim bu hazırlığa ve hareket gücüne sahip olmayışımızdan kaynaklanıyor. Şimdi bunu aşmaya çalışıyoruz. Bu adımlarımız bizi bu zayıflıklardan kurtaracak, bu eksikliği aştırtacak adımlar oluyor. Dolayısıyla meşru savunmanın gerektirdiği taktik duruşu, onun pratik uygulayışını başarıyla ve eksiksiz uygulayacağız. Gerillaya, Önderliğe ve halka karşı her gerici saldırı anında cevabını alacak, özgürlük güçlerinin misillemesiyle yanıtını bulacak. Bu

doğru bir tutumdur.

Bunu başarıyla yapabilmek zamanında yeterince hazırlık içinde olmayı gerektirir, doğru anlamayı gerektirir. Bu durumlar gelişince çatışmalar da gelişebilir, çok yönlü çatışmalara da girebiliriz. Yeni ateşkesler de gündeme gelebilir. Büyük saldırılar ortaya çıkabilir. Hepsinin gereğine göre hareket edecek bir bilince, örgütlülüğe ve taktik uygulama gücüne, esnekliğine ve çok yönlülüğüne sahip olmalıyız. Arkadaşlar buna sahip olmalı; bunu her yere oturtmalı. Gittikleri her alanı örgüte taktik uygulama inisiyatif kazandıracak bir örgütlülük ve hazırlık düzeyine ulaştırmalılar. Bunu yaparlarsa, taktik çizgiyi oturtmuş olurlar; kendilerini örgüte ve sürece doğru katmış, onun taktik uygulama gücü haline getirmiş olurlar. Demek ki, mevcut yayılış bir defa Ortadoğu ve Türkiye'de siyasi bir baskı oluşturmaya ifade ediyor. Bununla rantçı çete çevreler, bu siyaset üzerinde baskı oluşturmaya hedefliyoruz. Çözümüne girmeyen anlayışları yıkmak istiyoruz.

Çözümüne kadar gerilladan vazgeçmeyeceğiz

Öyle bir durum ortaya çıktı ki, geçen süreçte çok fazla bir şey yapamayacağımız izlenimi oluştu. Böyle hesaplanıyor. Gerillanın caydırıcılığından kuşku duyanlar ortaya çıktı. Yoksa Türkiye'nin ne haddine çözümsüz kalsın? Savaştan en çok zararı onlar gördüler, en fazla korkar hale geldiler. Kendilerini savaştan kurtarmak için büyük bir çaba harcadılar. Eğer buna rağmen çözüm gelişmedi ve çözüm adımı atamadılarsa, şuna bel bağladıkları içindir: 'Artık savaş yapılamaz, dağda yaşanamaz, bu örgüt tasfiye olacak, gerilla varlığını sürdüremez vb' birçok hayali anlayış ve eğilim, çeşitli çevrelerin beyninde ve yüreğinde gelişmişe benziyor. Biz şimdi bunu yıkacağız. Bu yürüyüşümüz bunu yıkmaya yürüyüşüdür. Bunu yıkmak için yürüyüş yeterli olursa ne güzel; yetmezse, ne yetiyorsa ve bu konuda nasıl hareket etmek yeterli olacaksa onu yapacağız. Öyle bir mücadele içinde olmaktan asla geri kalmayacağız, bundan çekinmeyeceğiz. Başarılı uygulamayı, doğru tarzı ve yöntemleri bulmayı hep esas alacağız. Ama ta çözümü kadar, zafere kadar, başarıya kadar, Kürt sorununun demokratik çözümünü yaratana kadar mücadelecilikten asla geri durmayacağız.

Bunun Türkiye'nin, Ortadoğu'nun demokratik dönüşümü olduğu açıktır. Gerilla bunun gerillasıdır, dağa bu amaçla çıkıldı, silah bunun için kuşanıldı. Gerilla ordusu na bu amaçla adım atıldı. Gerillanın varlığı ile bu amaç birbirine etle tırnak gibi bağlı-

dır. Bu amaç gerçekleşirse, gerilla görevini ve sorumluluğunu tamamlamış olur. Bu amaç gerçekleşmedikçe gerilladan vazgeçilmeyecek. Gerillanın dağılması, tasfiye olması ve silahsızlanması gibi bir durum asla kabul edilmeyecek. Kürt insanı son nefesine kadar, her gerilla son kurşununa kadar böyle bir amacı gerçekleştirmek için ne gerekiyorsa onu yapacak. Biz, yemini bunun için yaptık. Gerillalaşmaya ve dağa çıkmaya bu temelde karar verdik, bunun gerçekleştirme gücü olduk. Bunu başaran kadar da sürdüreceğiz. Gerici siyaseti çözene kadar, demokratik değişim, dönüşüm ve bu temelde demokratik çözüm gelişene kadar, gericiliği darbeleyen ve parçalayan taktik uygulamalarımızı sürdüreceğiz; gericilik üzerinde devrimci demokratik baskıyı geliştireceğiz.

Gerilla hem halkı teşvik eden, demokratik serhildana çeken ve seferber eden bir güç olacak, hem düşman üzerinde baskı uygulayan ve gerici siyaset üzerinde baskı uygulayarak caydırıcı rol oynayan bir güç olacak hem de gerektiğinde darbeleriyle gericiliği parçalayıp demokratik değişim ve dönüşümün önünü açan bir güç olacaktır. Bu görev ve sorumluluk gerillanın üzerindedir. Gerilla da bu görevlerin tümünü başarıyla yerine getirmenin çabası ve çalışması içinde olacak. Hareket tarzı, mevzilenmesi, yayılması ve dağılımı, yaşam tarzı, direnişi, taktik uygulamada tarzı ve yöntemi tümüyle buna göredir. Buna göre olup bu rolünü oynadıkça gerilla hareketi başarılı olacak. HPG bir bütün olarak böyle bir konumu sürdürdükçe, meşru savunmanın temel bir gücü, büyük bir taktik uygulama gücü haline gelecek ve meşru savunma çizgisinde demokratik devrimin başarıyla gerçekleşmesini ve zafere gitmesini sağlayacak. Bunu sağlamanın temel bir gücü, teminatı, koruyucusu, öncüsü ve seferber edicisi olacak. Halkı sürekli örgütleyen ve eyleme çeken bir güç olacak.

Demek ki yürüyüşümüzün böyle büyük bir stratejik değeri var. Yine güncel politik süreç ve taktiklerle bu denli bağlı olma özelliği var. Büyük bir eyleme, taktik uygulama içine giriyoruz ve bunun gerektirdiği hareket tarzını eksiksiz uygulayacağız. Kurala ve disipline eksiksiz uyacağız ve bunların uygulayıcısı olacağız. Bu konuda her başarılı ve doğru adımın bizi ilerleteceğini, geliştireceğini ve siyasal başarılarla götüreceğini bileceğiz. Her zayıflığın, zaafların ve eksikliğin bize zarar veren, darbe vurduran, dolayısıyla siyasi çizgimize zarar vermesine yol açan duruma yol açacağını bileceğiz. O nedenle siyasi çizgiye zarar verdirilmeyen, onun başarılı gelişmesini sağlayan bir konumda olmak, sürekli örgüt ve halka başarılar sağlamak için çaba harcayacağız. Bunu esas alacağız, bunu hedefleyeceğiz. Bunun dışında herhangi bir duruşu kabul etmeyeceğiz, bu tür duruşları reddedeceğiz, başarıdan başka hiçbir şeye razı olmayacağız.

Düşman karşısında duruşumuz böyle olacak, çizgiyi uygulama gücümüz böyle olacak, halkla ilişkilerimiz, halkı etkileme ve seferber etme durumumuz böyle olacak. Böyle olduğu zaman, gerilla rolünü doğru çizgide çok etkili biçimde oynayacak; dolayısıyla halkı iyi seferber edecek, etkileyecek, halkın demokratik serhildanının güçlü bir biçimde sürekli ve kesintisiz gelişmesine yol açacak. Bu da gericiliğin çözülmesine ve dağılmasına, demokratik dönüşüm çizgisinin yaşam-sallaşmasına ve pratikte başarıya gidip zafer kazanmasına yol açacak. Hedefimiz budur. Arkadaşlarımızı, bütün güçlerimizi bu temelde yola çıkarıyoruz. Bu dönemde pratiğe yürüyüşümüzün, bütün alanlara yönelik yürüyüşümüzün temel çerçevesi böyledir.

Özel olarak da mevcut birliklerimizin yürüyüş çerçevesi böyledir. Bunu esas aldıkları ölçüde başarılı olacakları kesindir. Birliklerimiz buna sonuna kadar inanmalı, çok güvenli ve umutlu olmalı, her türlü zorluğu yenen bir çizgiyi esas almalılar. Ortaya çıkan her sorunu örgüt yöntemlerimizle ve Önderlik tarzıyla çözen bir konumda olmalılar.

YENİ ORTADOĞU DEMOKRATİK BİRLİK İÇİNDE OLACAKTIR

Yeni Ortadoğu; demokratik, özgürlükçü, birlikçi olacaktır

Sürece ve yaşananlara daha geniş bir açıdan baktığımızda; söylenenlerin aksine Irak'ta iki tür savaşın yaşanmış olduğunu görürüz. Birincisi; Irak halklarıyla Saddam Hüseyin yönetimi arasındaki savaş; ikincisi ise, ABD ile yine Saddam Hüseyin yönetimi arasındaki savaştır. Birinci savaş, Saddam Hüseyin iktidara geldiği günden beri, yani tam 24 yıldır süren bir savaştır.

Saddam Hüseyin rejimi baştan itibaren ve sürekli olarak Irak'taki Kürt, Arap, Süryani ve Türkmen halklarıyla çelişkili ve çatışmalı olmuştur. Halk tarafından bu mücadelede; silahlı isyan, peşmerge savaşı, kitle mücadelesi, zindan direnişi gibi çok değişik yöntemler kullanılmıştır. Buna karşı Saddam Hüseyin rejimi ise bu savaşta; baskı, katliam, zindanlara doldurma, ülkeden kaçırma kimyasal silah kullanımını da içeren katliamlar –en son Halepçe örneğinde görüldüğü gibi– dizisini içine alan çok değişik yöntemler kullanmıştır. İkinci savaş ise; '90 yılından sonra ABD ile Saddam yönetimi arasında, değişik bazı nedenlerle ortaya çıkan çelişkiden doğan savaş olmuştur. Bilindiği gibi Irak, bunlar dışında bir de İran'la savaştı. İran'la savaşı da Saddam Hüseyin yönetimi başlatmıştır. Sekiz yıllık İran-Irak savaşında, ABD ile Saddam Hüseyin yönetiminin ciddi bir çelişkisi olmadığı gibi, ABD yönetimleri çeşitli biçimlerde aşıktan olmasa da, Saddam Hüseyin rejimini İran'a karşı desteklemişlerdir.

ABD ile Saddam Hüseyin yönetiminin arasının açılması; bu savaşın bitmesi, yine Sovyetler Birliği'nin çöküş ve çözülüş aşamasına gelmesiyle başlar. Çelişkiler gelişmiş, Kuveyt krizi bahane edilerek –daha doğrusu yaratılarak– ABD-Irak savaşı gündeme getirilmiştir. Birinci Körfez Savaşı, bu biçimde doğan bir savaş olarak gerçekte; Sovyetler Birliği'nin bu dünyada var olup olmadığını, yaşama gücünün olup olmadığını denemiş, sinamış, sonuçta bir enkaz haline gelmiş olan Sovyet sisteminin çöküşünü başlatmıştır. Bu, 20. yüzyıl sisteminin Doğu bloğunun çözülüşünü getirmiştir.

Doğu bloğunun çözülmesi, Ekim Devrimi ile ortaya çıkan sistemin aşılması, ona karşı oluşan, onunla varolan ABD önderliğindeki Batı sisteminin çözülmesini, değişmesini, aşılmasını da gündeme getirmiştir. Bu noktada kapitalist Batı sisteminin değişiminin reformlarla olup olmayacağı arayışına girilmiştir. AB, sistemi reformcu yöntemle yenilenmenin yol yöntemlerini araştırmışsa da, sistemi yenileyip yeniden yapılanmayı sağlayacak başarılı ve güçlü bir inisiyatif ortaya çıkaramamıştır. Yine ABD'nin Demokrat Parti yönetimi –Clinton yönetimi– yeni dünya düzeni adını verdikleri egemenlik stratejisiyle kendi öncülüğünü uzlaşma, barış projeleri vb biçimlerde hayata geçirmeye çalışmışsa da başarılı olamamıştır. Hem AB hem de ABD'de gelişen bu başarısızlık, sonuçsuzluk, sistemi yenileyememe giderek daha çok tıkanmayı, çözümsüzlüğü, çelişkilerin derinleşmesini geliştirmiştir.

Uzlaşma, reform yöntemleriyle sistemin kendini değiştiremez duruma düşürmesi; mutlaka zorunlu olan değişim nedeniyle yeni yöntemleri, savaşı gündeme getirmiştir. Bu da, 11 Eylül olaylarıyla başlamıştır. Uzlaşma ve reform yöntemleriyle kendini değiştiremeyen, yenilemeyen kapitalist Batı sisteminin değişim yöntemlerinden birisi olarak; 11 Eylül olayları ve onunla birlikte ABD'nin ilan ettiği üçüncü dünya savaşı devreye girmiştir.

İkinci Irak Savaşı, bu sürecin temel bir halkası olarak geliyor. Yani 11 Eylül sürecinin bir parçasıdır. Afganistan Savaşı,

“Doğu bloğunun çözülmesi, Ekim Devrimi ile ortaya çıkan sistemin aşılması, ona karşı oluşan, onunla varolan ABD önderliğindeki Batı sisteminin çözülmesini, değişmesini, aşılmasını da gündeme getirmiştir. Bu noktada kapitalist Batı sisteminin değişiminin reformlarla olup olmayacağı arayışına girilmiştir. AB, sistemi reformcu yöntemle yenilenmenin yol yöntemlerini araştırmışsa da, sistemi yenileyip yeniden yapılanmayı sağlayacak başarılı ve güçlü bir inisiyatif ortaya çıkaramamıştır.”

ABD'nin ilan ettiği üçüncü dünya savaşında ki ilk adımdı. ABD'nin üçüncü dünya savaşının gelişimi, esas olarak Irak Savaşı'yla oldu. Elbette bu savaş bitmedi, devam ediyor, edecek. ABD, ilan ettiği ve her fırsatta tekrarladığı gibi; yeni dünya düzeni adını verdiği ABD'nin emperyalist imparatorluk kurma amaçlarını gerçekleştirmek için kendinden olmayan, kendinin eyaleti haline gelmeyen güçlere karşı şok ve dehşet operasyonlarıyla süren, –şiddet kullanımı da dahil– çok yönlü bir mücadeleyi yürütecek. Bu başlamıştır ve devam ediyor. Yaşanan ABD-Irak Savaşı'na bu çerçevede bakmak gerekiyor.

Demek ki, ABD-Irak Savaşı'nın çok kapsamlı ve çok yönlü nedenleri var. Köklü tarihsel nedenlere dayanıyor. Yani uygarlık tarihiyle bağlantılı olan bir savaştır. Mezopotamya'nın uygarlığın beşiği olması gerçeğiyle bağlantılıdır. 7-8 binyıllık tarihsel süreç içerisinde oluşan uygarlık birikimlerine tümüyle el koymak isteyen ABD'nin, bu uygarlık beşiğini ele geçirmeye çalışmasını ifade ediyor. Yine, Sovyetler Birliği'nin çözülüşüyle birlikte başlayan yeni uluslararası sistem yaratma mücadelesiyle bağlantılıdır.

Çok iyi biliyoruz ki, artık Birinci Dünya Savaşı ve Ekim Devrimi temelinde oluşan 20. yüzyıl uluslararası sistemi aşıyor. '90'dan beri bunun Doğu bloğu tümünden çözüldü, Batı bloğu da 11 Eylül süreciyle birlikte köklü ve hızlı bir değişim içerisinde. Bu, yeni bir uluslararası sistem arayışını ve böyle bir sistemin doğuşunu ifade ediyor. 21. yüzyıl sistemi, 20. yüzyıldan farklı olacak. Bu savaşın, bir de böyle kapsamlı bir uluslararası siyasal sistemle bağlantısı vardır.

Diğer yandan, Ortadoğu statükosuyla bağlantılıdır. Ortadoğu'da Birinci Dünya Savaşı'yla oluşturulan statüko artık son noktaya gelmiştir. Bu statüko, Ortadoğu'nun çözüm dayatan temel sorunlarını çözümüyor. Tersine çözümsüzlüğün, tıkanmanın, çelişki ve kör savaşın temel nedeni oluyor. Bu statükonun aşılması gerekiyor. Bu statüko, emperyalist savaş ardından İngiltere Fransa ittifakı temelinde, daha çok da İngiliz yönlendirilmesiyle kuruluyor. Emperyalist böl yönet politikası temelinde oluşmuştur, bu nedenle de bölge gerçeğine terstir. Bölge halkları için bölünme, parçalanma, çelişki ve çatışma getirmiş, bölge kaynaklarının dış güçler tarafından sömürsüne yol açmıştır.

Bu statükoyu değiştirmek için halklar, demokrasi ve özgürlük arayışı temelinde büyük bir mücadele içerisinde. Kürt halkı bu mücadeleyi veriyor. Türkiye'de oligarşiye karşı halkların demokrasi mücadelesi, kırk yıldır, çok yönlü ve çok yönlü bir biçimde sürüyor. Irak'ta Saddam Hüseyin yönetimine karşı halkların demokrasi ve öz-

gürlük mücadelesi hiç kesilmemiştir. İran'da; kendi somut koşullarına uygun olarak bu mücadele, devrimci adımlar biçiminde devam ettiriliyor. Suriye'de, Lübnan'da diğer Arap aleminde değişik düzeylerde böyle bir mücadele var. Halkların bu statükoyu aşmak istediği görülmektedir. Dolayısıyla halklar için, sorunları çözmeyen bu statükonun aşılması gerekmektedir.

Halklarla Saddam Hüseyin yönetimi arasındaki savaşın temel nedenleri bunlardır. ABD ile Saddam Hüseyin yönetimi arasındaki savaşın nedenleri ise, belirttiğimiz, tarihsel uluslararası sistem ve bölge statükosuyla bağlantılıdır. ABD, yeni bir uluslararası sistem kuruluşunda; ulusal devletçi çizleri aşmak, uygarlık birikimlerine el atmak istiyor. Uluslarüstü süper sermayenin küreselleşmesini, daha yoğun daha derin ve daha hızlı sömürü yapmasını, ulusal sınırlar engellemektedir. ABD, bu engelleri aşmak istiyor. Üçüncü olarak da; Irak örneğinde görüldüğü gibi süper sermayenin güvenliği tehdit ediliyor. Bu, Arap-İsrail çatışmasında ve çelişkisinde görülmüyor. Süper sermayenin merkezini oluşturan Yahudi sermayesinin güvenliğinin sağlanması gerekiyor. ABD'nin Irak'a savaşı açması ve Saddam Hüseyin yönetimini düşürmesi bu nedenlerdir. Amaç; yeni dünya düzeni temelinde bir uluslararası sistem kurmak için Ortadoğu'da bir hamle yapmak, Ortadoğu'yu kendi çıkarları temelinde bakımdan düzenlemek, uygarlığın beşiğini ele geçirmek, uluslararası sermayenin ve İsrail'in güvenliğini sağlayacak yeni bir siyasal statüko oluşturmaktır.

Saddam Hüseyin yönetimi bunlarla çeliştiği için ABD-Irak Savaşı doğdu. Bu savaş, sadece Irak'a ve Saddam Hüseyin yönetimine karşı değildir. ABD yönetiminin ilan ettiği gibi, bir üçüncü dünya savaşıdır. Dolayısıyla ABD çıkarları ile çelişen herkese karşıdır. Bush yönetimi bunu açıkça, “ya bizden olursunuz, ya karşıımızda” biçiminde belirtmiştir. Artık orta yol kalmıyor, aşıyor. Amerika'dan yana olmak; 'Muz Cumhuriyeti' haline gelmek, ABD'nin yeni bir eyaletine dönüşmek, dolayısıyla yeni dünya düzeni temelinde öngördükleri emperyalist dünya imparatorluğunun bir parçası olmaktır. Karşısında olmak ise, Irak yönetimi ve mevcut Ortadoğu yönetimleri gibi olunamıyor. ABD dışında ancak halklara dayalı, demokratik siyaseti ve toplumsal özgürlüğü esas alan bir rejimle varolunabilir. ABD'nin dayatmalarına karşı çıkmanın başka yolu da yoktur.

Irak Savaşı ardından Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi sonucunda, Ortadoğu artık, köklü ve önlenemez bir siyasal değişim sürecine girmiştir. ABD'nin müdahalesi sadece Saddam Hüseyin yönetimine ve

Irak'a değil, Ortadoğu'da kendi çıkarlarıyla çelişkili olan herkese karşıdır. Dolayısıyla ABD'nin, Ortadoğu halklarıyla ve onun demokratik özgürlükçü güçleriyle temelde çelişkisi ve çatışması vardır. Yine mevcut Türkiye, Suriye, İran ve diğer Arap devletleriyle çelişkileri vardır.

Dolayısıyla Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi, Ortadoğu'da savaşın bittiği anlamına gelmiyor. Irak'ta ordular arası savaş bitmiştir. Gerçekte ise; ABD ile bölgedeki devletler arasında bölge düzeyinde savaş devam ediyor ve bu bir süre daha devam edecek. Yine ABD ile bölge halkları ve demokrasi güçleri arasında devam edecek. Bölgedeki gerici, tutucu, dar, milliyetçi reel sosyalizm etkilerini taşıyan, dar islami çerçeveye dayanan rejimler arasında bu mücadele devam edecek. Demek ki, tek yanlı bir mücadele yok.

Orta vadeli süreceği kesin olan böyle bir mücadele içerisinde, başta reel sosyalizme dayanan milliyetçilik temelinde oluşan, dar islami bakış açısıyla dolu olan rejimler aşılabılır. Onlar için bir gelecek yoktur. Bu, bölgenin 20. yüzyıl statükosu anlamına geliyor.

Irak'ta rejimin çözülüşü, bu statüko için sonun başlangıcı olmuştur. Dolayısıyla mevcut statükonun bir geleceği yoktur. Onun yeni bir gelecek kurması mümkün değildir ve bu nedenle de aşılabılır.

Ortadoğu'nun aydınlanma çağı başlamıştır

Yeninin kuruculuğu iki yönde kendini gösteriyor. Birisi; ABD'nin kendi imparatorluk egemenliğini bölgeye oturtması; diğeri ise, halkların küresel demokrasi arayışı temelinde demokratik Ortadoğu'yu yaratması olacaktır. Yeni Ortadoğu, bu iki amaç ve bunu sağlamak isteyen güçler arasındaki mücadeleyle belirlenecektir. ABD, Irak'ta sağladığı avantajı bölgenin diğer alanlarına müdahalede kullanarak, bütün bölgeyi Muz Cumhuriyeti çerçevesinde kendine bağlı duruma getirmek isteyecektir. Kurmak istediği emperyalist dünya imparatorluğunun bir parçası kılmaya çalışacaktır. Dolayısıyla mevcut rejimlerle ve halklarla çatışacaktır. Bunun başka yolu yoktur. ABD'nin öngördüğü başka herhangi bir çözüm de yoktur. Tamamen kendi çıkarlarına hizmet edecek biçimde oluşmuş, ABD sistemine benzeyen bir siyasal sistemi Ortadoğu'ya oturtmak isteyecektir. Bir de halkların hem ABD'ye hem de bölgedeki gerici statükoya karşı demokrasi ve özgürlük mücadelesi vardır. Emperyalizmin yattığı, İngilizlerin ortaya çıkardığı bölünme, parçalanma, çelişki ve çatışma içerisine çe-

kilmeye karşı Ortadoğu toplumlarının birliğini yaratma mücadelesi vardır. Bu mücadele giderek gelişiyor.

Kürtlerin, Demokratik Ortadoğu çizgisi olarak şekillendirdikleri, Kürt sorununa demokratik çözüm stratejisi olarak ortaya koydukları strateji tamamen böyle bir Ortadoğu yaratmayı öngörmektedir. Demokratik Ortadoğu, federal bir Ortadoğu, birlik içinde bir Ortadoğu hedeflenmektedir. Bu, kendisini Demokratik Ortadoğu Federasyonu stratejisi içinde formüle ediyor. Diğer halkların da bu temelde arayışları ve mücadeleleri gittikçe gelişiyor. Bu, yaşanan savaş içerisinde daha fazla gelişecek. Halkların demokrasi ve özgürlük için, yine bölgesel birlik, Ortadoğu kimliği temelinde gelişme sağlamak için mücadeleye seferber olma dönemleri açılmıştır. Böyle bir mücadele vardır.

Yeni Ortadoğu'nun kuruluşu, bu iki üçüncü mücadele temelinde olacak. ABD'nin imparatorluk emellerinin gerçekleşmesi mümkün değildir. Sümerlerden başlamak üzere uygarlıkta güçlenen herkes, imparator olmak istemiştir. Roma ve Doğu'daki imparatorluklar da bu düzeyi yakalamanın mücadelesini vermişlerdir. Osmanlılar da böyle bir dünyaya ulaşmaya çalışmıştır. İngiltere, Fransa da uygarlık alanlarını ele geçirmek istemiştir. En son Sovyetler Birliği de kendi yönetiminde bir dünya kurmak istemiştir. Ama dönüp tarihe bakalım, hiçbirisi başarılı olamamıştır.

Geçmişte halkların ve insanların zayıf olduğu dönemde başaramayan bir amacın, bugün bilimsel teknik gelişme temelinde özgür birey ve toplumun gelişiminin gittikçe güçlendiği bir süreçte başarıya ulaşması mümkün değildir. ABD'nin imparatorluk çabalarının başarı kazanması imkansızdır. Çağımızın gerçeğine terstir, insanlığın gelişimine karşıttır. Özgür birey ve toplum gelişimiyle, demokrasi, özgürlükler, insan hakları gibi evrensel ölçülere terstir. Dolayısıyla başarı kazanması mümkün değildir. Geriye halkların demokratik birlik çözümleri kalıyor.

Bu temelde ‘Yeni Ortadoğu’ demokratik olacak, halkların kardeşliğine dayanacak, toplumsal özgürlüğü esas alacak, bölgesel birlik eksenine oturacaktır. Sadece bu amaç, Ortadoğu'da yeni bir sistem ve istikrar sağlayabilir. Bunun dışındaki yaklaşımların bölge sorunlarını çözmesi, bölgede istikrar içinde gelişme yaratacak bir sistem yaratması mümkün değildir. Dolayısıyla ilerleyiş, gelecek bu yönlüdür. Yeni Ortadoğu; demokratik, özgürlükçü, birlikçi olacaktır. Bu, halkların demokratik güçlerinin örgütlenmesi, mücadeleye seferber olması ve kendi aralarında birliğin yaratılmasıyla mümkün olacaktır. Bu da, en başta düşüncede bunun yaratılması, örgüte dökülmesi ve eyleme, yani pratiğe aktarılmasıyla olacaktır. Bunun için öncelikle aydınlarla, sanatçılara, bölgenin düşünen insanlarına büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir.

Bölge için doğru, demokratik ve özgürlükçü düşüncelerin üretilmesi gereklidir. Bu düşünceleri üreten güçlerin bölge aydınlarının, sanatçıların ilişkisi ve ittifak oluşturmaları, kendi aralarında bölgesel birlik yaratmaları gerekmektedir. Halkların demokratik güçlerinin hem örgütlenmesine hem de kendi aralarında ilişkisi ve ittifak geliştirerek birlik oluşturmalarına öncülük etmeleri gerekmektedir. Başlayan bu süreç, herkese de önemli görevler yüklemektedir.

Bu temelde Ortadoğu yeni bir aydınlanma sürecine girmiş, Ortadoğu'nun aydınlanma çağı başlamıştır. Demokratik aydınlanma temelinde bölgenin değişimi, yeniden yapılması, demokratik, federal birlik içinde yeni bir Ortadoğu'nun kuruluş süreci başlamıştır. Bu yürüyüş devam ediyor. Demokrasi ve özgürlüğün zaferine kadar da devam edecektir.

ÖZGÜRLÜKÇÜ VE DEMOKRATİK KÜRESELLEŞME KAZANACAKTIR

Bugün dünyanın en fazla tartıştığı kavramlardan biri küreselleşmedir. 21. yüzyılın mücadelesi gerçeği küresel zemin üzerinde süreceğinden, bu kavramın ve ona bağlı gerçekliklerin doğru tanımlanması önemlidir. Küreselleşmenin ne olduğu ve bunun ortaya çıkaracağı ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal sonuçlar doğru tanımlanmadan, 21. yüzyılda doğru yerde yer almak ve etkin olmak mümkün değildir. Özellikle sol ve demokratik güçlerin, bu konuda berrak bir düşünceye sahip olması günümüzde acil hale gelmiştir. Küreselleşen dünyada en fazla kazanacak olan bu güçlerdir. Sol ve demokratik güçler fazlasıyla etkin olacakları bir zemine kavuşmuşlardır. Ancak bu konuda kafası en fazla karışık olan ve geriden takip eden bir konumdadırlar. Çoğu zaman objektif değil sübjektif değerlendirmektedirler. Hatta 20. yüzyıl koşulları ve zihniyetiyle olgular ele alınmakta, duygusal ve tepkisel yaklaşımlarla gerçeklere gözler kapanmaktadır. Somut verilere dayanarak olmasa da, bu konuyla ilgili genel bir çerçeve çizmeye çalışacağız. Doğru bakışın nasıl olması gerektiği konusunda düşüncelerimizi ortaya koyacağız.

Küreselleşme, dünyanın bütünlüğünü ifade eden bir kavram. Sınırlar, engeller ve parçalanmışlık olmadan, dünya coğrafyasının bütünlüklü ele alınması küreselleşmeyi tanımlıyor. Daha çokta ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal gelişmeler açısından kullanılma ihtiyacı duyuluyor. İnsanlar küre olan yeryüzü coğrafyasında bir zamanlar adacıklar biçimde yaşam sürdürüyordu. Daha sonra bazı bölgelerde insanlar geniş bir coğrafyaya yayılarak yaşamaya başladı. Başta da Ortadoğu böyle bir gelişme gösteriyor. Çin ve daha başka alanlarda da bu yönlü bir gelişme yaşanmıştır. Zamanla büyük toprak parçalarında hakim olan imparatorluklar tarih sahnesine çıktılar. İnsan topluluklarını ekonomik ve siyasal tek bir çatı altında birleştirip, bir araya getirdiler. Uygarlığın geliştiği en geniş alanları birbirine bağlama anlamında, o

günün koşullarında küreselleşmeyi yaratıyorlardı. Bu imparatorluklar insanlığın birikimini, ekonomik, sosyal, kültürel imkanlarını birleştirdikleri oranda gelişmeye yol açıyorlardı. Siyasal çürüme ve tüketme asıl yönleri haline gelince de durgunluğa neden oldular. Dolayısıyla bu büyük siyasal üniteler kendi çaplarında yaratıkları küreselleşme ile olumlu ya da olumsuz rol oynayabiliyordu.

Bu yönlü ortaya çıkan olguları olumlu ya da olumsuz gibi toptancı değerlendirmeye yerine, somut her durumda nasıl rol oynadıklarına bakmak doğru ve bilimsel yaklaşımdır. Yine sadece bir boyutuna takılmadan çok yönlü etkilerini incelemek doğru bir tarzdır. Bugün uygarlık alanlarının tümünün birleşmesi, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak sınırların kalkması, aradaki mesafenin zaman ve etkileme bakımından küçülmesi, küreselleşme olarak görülüyor.

Ticaret her zaman büyük siyasal birimleri tercih etmiştir

Dünya küresel köy haline geldi deniliyor. Bu çerçevede ilk küreselleşmenin yaşandığı alan Ortadoğu'dur. Uygarlık alanlarının ilk bütünleşmesi ve geniş bir coğrafyada kendini hissettirmesi bu alanda yaşanmıştır. Mezopotamya, küçük uygarlık birimlerinin giderek birleştiği ve büyük imparatorluklara dönüştüğü bir seyir izlemiştir. Asur İmparatorluğu bunun zirvesi olmuştur. Mısır'daki krallıklar yine bu yönlü bir genişleme göstermiştir. Hititler Anadolu merkezli bir uygarlığı çevresine yaymıştır. Sonraları Perslerin, Yunanlıların çok geniş coğrafyada etkin oldukları görülmektedir. İskender'in Helenizm amacı doğrultusunda ekonomik ve kültürel alanları birleştirmek istemesi, küresel bir hakimiyeti ve küreselleşmeyi ifade etmektedir. Bu imparatorluklar da küresel imparatorluklardır. O dönemde dünyanın ekonomik ve kültürel havzaları bu alanlardır. Dünyanın diğer alanları, ya ekonomik ve kültürel olarak uygarlık aşamasına geçmemiş

ya da bilinmemektedir. Mevcut ve bilinenler önemli oranda birleştirildiği için ve birbiriyle o günün ölçülerine göre sıkı bir ilişki içine girdiği için küreselleşmiş bir dünya olmaktadır.

Roma İmparatorluğu, ilk çağın en büyük köleci imparatorluğudur. Tarih o güne kadar gördüğü en büyük küreselleşmesidir. İngiltere dahil Atlantik'ten Sasani İmparatorluğu'nun sınırlarına kadar bir hakimiyet sağlamıştır. Afrika'nın uygarlık alanları da bu küreselleşme içindedir. Persler, Sasaniler, Çin imparatorlukları ve Hindistan'daki büyük imparatorluklar da Roma kadar olmasa da bulundukları coğrafyada küresel bir hakimiyet peşinde olmuşlardır.

Bilinen uygarlık alanlarının tümünün küresel bütünleşme koşullarını sağlayan ipek ve baharat yolları, ulaşım ve iletişimin küreselleşmedeki rolünü göstermektedir. Ekonomi, o zamanda geniş alanlara ulaşmayı gelişme koşulu olarak görmektedir. Tüccarlar mallarını her yere ulaştırmayı en önemli gaye edinmişlerdir. Tüccarlar mallarının serbest ve güvenli dolaşımı için her zaman daha geniş sahada egemen olan siyasal güçleri tercih etmişler; bu siyasal güçleri, ulaşım ve iletişim imkanlarını genişletmesi için teşvik edici olmuşlardır. İmparatorluklar da en geniş coğrafyada etkin olabilmek için ulaşım ve iletişim ağını yaygınlaştırmayı amaç edinmişlerdir. Ticari güvenliği sağlamak, bu imparatorlukların en önemli işlevlerinden biri olmuştur. Çünkü her zaman ticaret kervanlarını tehdit eden gruplar bulunmaktadırlar.

Köle ticareti yanında kumaş, baharat ve başka değerli malların ticareti geniş bir coğrafyada yapılmaktadır. Ticaret hiçbir sınır tanımadan her yere ulaşmaktadır. Devletler ve imparatorluklar savaş halinde olsa bile bu faaliyet durmamaktadır. En zorlu dönemlerde bile bir yolunu bulup bir yere mal götürüp, oradan başka mallar olarak dönmektedirler. İlkçağda, hatta ortaçağda tüccarlar için sınırlar bir anlam ifade etmemiştir. Tacirler hiçbir zaman sınırları pek sevmemişlerdir. Kendileri her yere ulaşmak istemişler; ancak başka tüccarla-

rın hareketlerini engellemek için de her yolu denemişlerdir. Ticaretin olduğu her alanda bu rekabet yaşanmaktadır. Güçlü tacirler imparatorların, kralların lütfunu ve koruyuculuğunu kazanmayı da önemli görmüşler, böylece rakiplerini zayıflatmaya çalışmışlardır.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; ticaret her zaman daha büyük siyasal birimleri tercih etmiştir. Küreselleşen bir dünya, her zaman bunların amacı olmuştur. Ekonomik sosyal gelişme, en fazla da büyük siyasal üniteler içinde imkan bulmaktadır. Bu açıdan istikrarlı imparatorluklar, refahın yükselişe geçtiği dönemlerdir. Tarihçilerin en kolay tespit ettikleri ve üzerinde ittifakla birleştikleri konu bu olmaktadır.

Ticaret altın çağını Roma İmparatorluğu döneminde yaşamıştır. Pers ve Sasani imparatorlukları da ticaretin gelişmesine hizmet etmiştir. İskender'in büyük imparatorluk peşinde koşmasının önemli bir nedeni de Yunan ticaret kolonilerinin büyük gelişme göstermesidir. Akdeniz havzasında deniz yoluyla ticaret yapmak kolay olduğu için, kendi koşullarında küresel bir ticaret ağının merkezi haline gelmiştir. Bilim ve teknik en çokta bu havza etrafında yeni buluşlar yapmıştır. Mısır ve Sümer'deki bilimsel ve teknik gelişmeler bir taraftan ticari ihtiyaçlar, diğer taraftan askeri üstünlük sağlama amacı etrafında ortaya çıkmıştı. Çin'de meydana gelen gelişmeler de benzer ihtiyaçlar ve koşulların ürünüydü.

Köleci imparatorluklar ne kadar büyük ve merkezi bir hakimiyet sağlamışsa, ticaret ve ekonomi o kadar güvenli büyüyordu. Siyasal parçalanmışlık ve istikrarsızlık, olumsuz etkilerini ilk önce ekonomi ve ticarete gösteriyordu.

İslamiyetin yükselmesi ve etkili olmasında, diğer etkenlerin yanında ticari güvenlik ve istikrar getirmesinin rolü de önemlidir. Ekonomik, sosyal ve kültürel bütünlüğün insanlık açısından en olumlu sonuçlar vereceği bilinci, islamiyet ve hristiyanlığı evrensel bir din olarak tarih sahnesine çıkarmıştır. İslamiyet ve hristiyanlığın evrensel bir din olmasıyla bu dinlerin çıktığı alanların dünya ticaretinin önemli merkezi alanları olması arasında doğrudan bir bağ olduğunu söylemek gerekir. Yahudiliğin kavim dini kalmasının nedeni de çıktığı dönemde, uygarlığın ve ticaretin bölgesel bir nitelik taşımasıyla ilgilidir. Ama buna rağmen Tevrat'ın ticari kurallara ağırlık vermesi, yahudiliğin etkin olmak için bu sahayı düzenlemeyi çok önemli gördüğünün kanıtıdır. Bu değerlendirmeler bizleri, din ve ideolojilerin çıkış nedenlerinin ağırlıklı olarak buna dayandığı sonucuna götürmemeli. Ancak küreselleşme eğilimini de bu alanı dikkate almadan açıklamanın zor olacağını vurgulamak gerekir.

Feodalizm kendi kendine yeten kapalı bir ekonomik sistemdir

Ortaçağda dinler küresel hakimiyet açısından ideolojik bir silah olarak her zaman itekleyici bir etken olsa da toprak üzerindeki hakimiyete dayanan parçalanmışlık karakteristik bir özellik olmuştur. Ayrıca feodal üretim tarzı, parçalanmış siyasal birimlere olanak sunmaktaydı. Merkezi feodal imparatorluklar yaratma eğilimi var olsa da, bu tür imparatorluklar bir çok yerde kurulsa da yine de yerel otoriteler etkin olmaktaydı. Ama ticaret bu dönemde de durmadı. Atlantik'ten Çin'e kadar ticaret yine oluyordu. Fakat siyasal parçalanmışlık, ağırlık ve derebeylik sistemi, ekonomi ve ticaretin gelişme ivmesini düşürüyordu. Hatta ba-

zı yerlerde durduruyor ya da geriletliyordu.

Feodal sistem, küçük ya da büyük ölçekli olsun kendi kendine yeten kapalı bir ekonomiydi. Kendi ihtiyaçlarını kendisi karşılayan bir sistemdi. Dış ticaretin getirdiği mallar olsa da ekonominin esas karakteri, kapalı devre olmasıydı. Bu durum ticaret için olumsuz etki yapıyordu. Geçmiş dönemin küreselleşme eğilimi bir yönüyle uykuya dalmıştı. Bu kapalı ekonomiye karşı alternatif, yine ekonomik alandan geldi. Avrupa'da İtalyan kentleri olan Venedik, Cenova, Floransa feodal dönemde de ticari canlılıklarını korudular. Doğu ile ilişkilerini sürdürdüler. Doğu-Batı arası ticaret yine yapıldı. Haçlı Seferleri sırasında ve sonrasında Ortadoğu'da ilişkilerini sürdürenler bu kentin yöneticileri olmuştur. Bu kentlerin kapalı ekonomiyi ve onun zihniyetini kabul etmeleri zordu. Nitekim kapitalist gelişmenin habercisi ve ön açıcısı olan Rönesans ve reform buralarda başladı. Feodalizmin ayakta kalmasında muhafazakar düşünce önemli rol oynuyordu. Rönesans ve reform eski zihniyet kalıplarını yıkarak, feodal ekonomi altında kısıpaca alınan ekonomik dinamiklere soluk oldu. Bir taraftan feodal düşünce kalıplarına karşı bir aydınlanma çağı başlarken, diğer taraftan ticaretin de kamçıladığı manifaktür üretim hamle yaptı.

Düşünce ve üretimin önünün açılması, birbirini büyütürken ilerlemesini sağladı. Bilimsel düşünme teknik buluşların da gelişmesine yol açtı. Üretimdeki gelişmeler yeni sınıf olan burjuvaziye hızla ekonomik güç yapıyordu. Feodal krallıkların bir çok masrafını ve ihtiyacını bu sınıf karşılıyordu. Yeni burjuva sınıf ve tüccarlar, ticaret yollarının Osmanlı egemenliğinde olması ve feodal düzenin varlığını önemli oranda sürdürmesi nedeniyle ihtiyacı olan hammadde ve yeni zenginliklere ulaşmak için dış dünyaya açılma yoluna girdiler. Ümit Burnu'nun dolaşılması ve Amerika'nın keşfi kapitalizmin ortaya çıkış dönemlerine rastlar. Ekonomik dinamiklerin küreselleşme ve yayılma eğilimini, kapitalizmin bu ilk dönemlerinde de görürüz.

Batı Avrupa'da makine üretimi geliştikçe yeni burjuvazi, feodal prenslikleri ve onların koyduğu çitleri kendi önünde engel görür. Üretilen metanın serbest ve güvenli dolaşımını arzular. Bu nedenle parçalanmış siyasal yapılanmayı ortadan kaldırmak ister. Aynı dili ve kültürü konuşanları tek bir pazar etrafında toplamak için milliyetçilik ve ulusal devlet bayrağını ele alır. Her feodal prens kendi egemenlik alanında metalar için ayrı ayrı gümrük aldığından, kapitalist üretimin ilerlemesi zorlanmaktadır. Bu nedenle feodal çitler şahsında feodalizm, burjuvazinin hedefi haline gelir. Kapitalizm için bilimsel düşüncenin hakim olması da teknolojinin gelişmesi açısından çok önemlidir. Sonuçta burjuvazi zihniyette liberalizmi ekonomik alanda kapitalizmi hakim kılmak için demokratik devrime öncülük eder. Feodalizmin zihniyette ve maddi alanda yıkılmasına burjuva demokratik devrim deniliyor. Bu devrimler sayesinde tüm feodal çitler kırılarak, ulusal sınırlar içinde mal ve sermayenin serbest dolaşımı gerçekleşmiştir.

Bu dönemde ulusal devlet sınırları içinde kendini örgütleyen burjuvazi, ulusal çapta ekonomik kaynakları ve sömürüyü tekeline almak için diğer devletlere ve burjuvalara karşı koruma politikası izler. Ulusal burjuvazi ve kapitalizmin gelişmesi için dışarıdan gelecek mallara karşı gümrük duvarlarını yüksek tutar. Feodal çitleri yıkarken, bu defa ihtiyacı nedeniyle ulusal çitler kurar.

“Bilinen uygarlık alanlarının tümünün küresel bütünleşme koşullarını sağlayan ipek ve baharat yolları, ulaşım ve iletişimin küreselleşmedeki rolünü göstermektedir. Ekonomi, o zamanda geniş alanlara ulaşmayı gelişme koşulu olarak görmektedir. Tüccarlar mallarını her yere ulaştırmayı en önemli gaye edinmişlerdir. Tüccarlar mallarının serbest ve güvenli dolaşımı için her zaman daha geniş sahada egemen olan siyasal güçleri tercih etmişlerdir.”

Küresel sömürüye karşı küresel direniş

Kapitalizmin hammadde ihtiyacı için giderek dış açılma ve başka ülkelere ele geçirme politikasına hız verilir. İç pazarı doyuma ulaştıktan sonra, meta ihracı için de dış alanlara açılım sağlanır. Sermaye birikiminin ilk dönemlerinde İspanya, Portekiz ve Hollanda dış dünyaya açılmada öne çıkmışken, kapitalizmin gelişmesiyle birlikte İngiltere ve Fransa hızlı bir yayılma dönemi başlatır. Afrika, Hindistan, Uzak Doğu ve Amerika, İngiltere ve Fransa'nın sömürgelerinin arttığı kıtalar olur. Meta ve sermaye ihracı yoğunluk kazanır. 19. yüzyılın sonuna doğru emperyalizm, dünyanın her tarafında varlığını hissettirir. İngiltere artık, güneş batmayan kapitalist bir imparatorluktur.

Sömürgeler yağmalanır. Buralara metalar hiçbir gümrük duvarıyla karşılaşmadan sokulur. Bu dönemde kendi ülkelerinde gümrük duvarlarını yüksek tutan emperyalist kapitalizm, diğer ülkelerde gümrük duvarlarının indirilmesi politikaları izler. Yarı sömürgeleştirdiği ülkelerde, düşük ya da sıfır gümrük duvarlarıyla metalarını yaygınlaştırır. Bu ülkelerdeki ekonomik dinamikler böylece çökerek, emperyalist kapitalizme bağımlı ülkeler haline gelirler. Avrupa'dan gelen malları pazarlayan yerli komprador sınıf türer. İngiltere örneğinde görüldüğü gibi küresel hakimiyet kurulmak istenir. Fransa'da benzer bir yol izler. Napolyon, Fransa'nın bu çizgide ilerleyen imparatorudur. Daha o zamanda Napolyon, tüm Avrupa'yı birleştirmek ister. Avrupa'nın ulusal devletlerini bir çatı altında toplayarak, kapitalizmin sınırları aşan eğilimini dışa vurur.

20. yüzyıla gelindiğinde emperyalist güçler arasındaki rekabet ve mücadele artar. Almanya geç bir emperyalist ülke olarak bu mücadeleye katılır. Rusya ve İtalya'da kendi çaplarında küresel hakimiyet mücadelesinde yerlerini alırlar.

Aslında emperyalizm daha 19 ve 20. yüzyılda dünyayı birleştiren bir bütün olarak kapitalist ekonomik sistem içine almaya çalışır. Kapitalist merkezler dışında sınırlar ve gümrük duvarlarını aşmak isterler. Ancak vahşi bir sömürü ve baskı ile emperyalist politikayı yürüttüğü ve diğer alanlardaki ekonomik dinamikleri yıktığı için çok gerici bir konuma düşmüştür. Bu politikası içte emekçilerin, dışta da halkların direnişiyle karşılaşır.

Emekçiler 19. yüzyılda sömürüye karşı mücadelelerini yükseltirler. Marks ve Engels kapitalizmi çözümleyip yasalarını ortaya koyarak, ideolojik, teorik, politik ve pratik mücadeleyi sosyalist toplum amaçlı programa kavuştururlar. Tüm ülkelerde kapitalizm karşısında emekçilerin konumu benzer olduğu için tek tek ülkelerde verilen mücadeleyi yeterli görmezler. İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin kapitalizme karşı ortak mücadelelerini zorunlu görürler. Emekçilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma örgütü I. Enternasyonal, bu ihtiyaçtan ortaya çıkar. Emperyalizmin sömürgecilik politikasının geliştiği ve önemli düzeye ulaştığı dönemde kurulan II. Enternasyonal, uluslararası mücadelenin ve dayanışmanın önemini daha fazla vurgular. Çünkü sınırları aşan ve sömürsünü arttıran emperyalist kapitalizm karşısında uluslar arası çapta mücadele daha önemli ve daha imkanlı hale gelmiştir.

Sanayi devriminden başlayarak 20. yüzyıla kadar meydana gelen bilimsel ve teknik gelişmeler kapitalist ekonominin büyümesini hızlandırırken, hammadde ihtiyacı ve sermaye ihracı artmaktadır. Artık dünyada siyasi egemenlik bu ihtiyaçları karşılamak için zorunludur. Tekelleşen sermaye, dış ülkelerdeki sömürüyle beslenmek ve kendini yaşatmak zorundadır. Bu ihtiyaç dünyanın paylaşılması savaşını denen Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarını ortaya çıkarmıştır.

Bugün çokça sözü edilen küresel hakimiyet mücadelesini eskilere dayandırmak gerekir. Emperyalist uluslararası tekeller daha o zaman dünyayı küreselleştirme sü-

recine sokmuşlardır. Birinci Dünya Savaşı'nda emperyalist güçler arası mücadele büyük yıkım getirmiştir. İngiltere ve Fransa; Almanya ve müttefikleri karşısında kazansa da Ekim Devrimi'yle Sovyetler Birliği sistemden kopmuştur. Neredeyse birbirinden tecrit edilmiş iki dünya oluşmuştur. Dünya tarihinde bu düzeyde kopuş, ilk defa gerçekleşmiştir. Ezilen ve sömürülen sınıfların iktidarı ele almasıyla sonuçlansa da Sovyetlerin dünya genelinden bu kadar kopması bir yönüyle arızı bir durumdur. Bu kadar kopuşun sağlıklı olmadığı, sonradan daha iyi görülmüştür.

Sosyalizm her zaman enternasyonalizmi savunmuştur. Sınırların kalktığı birleşmiş bir dünya özlemi her zaman dile getirilmiştir. Ekim Devrimi'nin önderi Lenin; sosyalistleri, uluslararası mücadele öngörmek ve sınırları ortadan kaldırmak istemekle suçlayanlara; *"bizim, sınırları ortadan kaldırmamızı kendileri için tehlike görenler şunu bilmelidir ki; emperyalizm ve tekeller uluslararasılaşarak bu sınırları zaten kendileri ortadan kaldırmaktadır. Biz yalnızca bu gerçeği dillendiriyoruz ve emekçilerin buna karşı programlarını ortaya koyuyoruz"* biçiminde cevap vermektedir. Lenin'in bu çerçevede bir değerlendirmesi olduğunu, sol literatüre yabancı olmayanlar bilir.

Ekim Devrimi tek bir ülkede olsa da, dünya genelinde sınırların olmadığı bir dünya arzusu, sosyalizmin her zaman hedefi olmuştur. Kapitalizmin komünizmi büyük tehlike olarak görmesinin ve Sovyetleri yıkmak istemesinin temel nedenlerinden biri de sosyalizmin bu küresel etkinlik özlemidir. Sovyetler kurulunca, Rusya dışında diğer ülkeleri de bu sınırlar içine dahil etmesi bu anlayışın sonucudur. Sosyalistler için ulusal devlet kavramı, emperyalizme karşı varolma dışında anlamlı görülmemektedir.

Dünyadan kopmuş tek bir ülkede sosyalizmin kurumsallaşp kurumsallaşmayacağı konusu o zamanlarda tartışma konusu olmuştur. Zaten Sovyetler ilk sosyalizm demesidir. Sonuçta başarılı olunamamıştır. En büyük iddiası olan özgürlük ve demokrasi konusunda geriye düşüp, ekonomik olarak da dünyadaki gelişmelerden kopunca çözülmüştür. Bu yıkılıştta dünyanın diğer parçasından çok fazla kopmanın payı ne kadar olmuştur? Bu konuda bir inceleme ve sonuç çıkarma hala tam yapılmamış olsa da, gerileme ve çözülmede önemli payı olduğu kesindir. Enternasyonalizm ve sınırların kaldırılmasını çok fazla savunan bir ideolojinin, bu düşüncesine ters olacak düzeyde kopuş sağlamasının bir çelişki olduğu açıktır. Bu kopuşu, kendini koruma ve ayrı bir sistem olmayla da izah etmek tatmin edici olamaz.

Sovyetlerin yıkılması, 20. yüzyıla dayanan zihniyetin yıkılmasıdır

Dünya ekonomik, sosyal ve kültürel olarak tarihsel süreç içinde bir bütündür. Her parça, bu bütünün parçasıdır. Çok fazla kopuş bu birikim ve kaynaklardan kopmak ve diyalektik etkileşim dışına çıkmaktır. Beslenme kanallarını tıkamaktır. En ileri ideoloji ve programa sahip olmak bile bu kopuşun getireceği olumsuzlukları ve arızı durumu gideremez. Sovyet deneyimi en fazla da emekçilerin ve sosyalistlerin dünyadan kopmadan ve diğer ülkelerdeki gelişmelerle hem mücadele hem de bütünleşme biçiminde bir diyalektik ilişki içinde olmasına ihtiyaç olduğunu gözler önüne sermiştir.

Sovyetlerin bu kadar içe kapandığı dönemde bile sosyalistlerin iddiası ve amacı enternasyonalizm ruhuyla, sınırların olmadığı bir dünya biçiminde ifade edilmiştir. 1 Mayıs marşında bulunan sınırları yıkalım çağırısı, bunun çarpıcı ifadesi olarak bu özlemi sürekileştirmiştir. Bunları bugün kendilerini sosyalist gören bazılarının, ulusal sınırları kutsal görürcesine savunması nedeniyle belirtmeyi uygun gördük. Emperyalizmin sömürü ve baskısı karşısında,

“Ekim Devrimi tek bir ülkede olsa da, dünya genelinde sınırların olmadığı bir dünya arzusu, sosyalizmin her zaman hedefi olmuştur. Kapitalizmin komünizmi büyük tehlike olarak görmesinin ve Sovyetleri yıkmak istemesinin temel nedenlerinden biri de sosyalizmin bu küresel etkinlik özlemidir. Sovyetler kurulunca, Rusya dışında diğer ülkeleri de bu sınırlar içine dahil etmesi bu anlayışın sonucudur. Sosyalistler için ulusal devlet kavramı, emperyalizme karşı varolma dışında anlamlı görülmemektedir.”

sömürgeler ve ezilen halkların mücadelesi ve ulusal devlet kurmaları ilerici, devrimci ve geliştirciydi. Çünkü emperyalizm en gerici ve işbirlikçi kesimlere dayanarak, bu ülkelerin iç dinamiklerini tümünden yok ettiğinden yıkıcı ve gerici bir rol oynuyordu. Daha iradeli, özgür ve paylaşımcı biçimde dünyanın diğer ülkeleriyle ilişki içinde olmak, halklar açısından geliştirici bir durumdur. Bu mücadelelerin amacı, dünya içinde daha onurlu yer almak ve ülke kaynaklarını halkın çıkarına değerlendirmekti. Bu çerçevede gerçekleşen ulusal kurtuluş savaşları ve kurulan devletler, halkların gelişmesinde ve irade kazanmasında önemli rol oynadı. Ancak dünyadaki gelişmelerden uzak durdukları ve fazlasıyla içe kapandıkları oranda da durgunluk ve gerilik içinde kaldılar.

Emperyalizmin sömürü ve baskıya dayanan küresel egemenlik anlayışı halkların direnişiyle karşılaştığı gibi büyük dünya savaşlarına yol açarak, büyük yıkımlar da yarattı. II. Dünya Savaşı Hitler şahsında, baskıya dayanan rejimlerin yenilgisidir aynı zamanda. İnsanlığın, bu zihniyeti de, bu yönetim anlayışını da kabul etmediği, etmeyeceği bu ve benzeri örnekte açık olarak görülmektedir.

Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeler dünyanın daha fazla bütünleşmesini ve ilişkilmesini zorunlu hale getirmektedir. Ancak bunun faşizm ve politikalarıyla olmayacağı, II. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı en önemli sonuçtur. Demokratik olmayan rejimlerin çağını II. Dünya Savaşı'yla doldurduğu söylenebilir. II. Dünya Savaşı'yla baskıcı ve otoriter rejimler faşizm şahsında yenilse de soğuk savaş koşullarında bu eski zihniyet yine de varlığını sürdürdü.

Sovyetlerde reel sosyalist yönetim ve yapılanma, faşizmi yenilgiye uğratmada oynadığı rol nedeniyle kendisinin doğru yolda olduğu yanılgısı içine girdi. Hatta yanlışlarında derinleşti. Doğu Avrupa ve başka ülkeler de bu sistemin parçası ve yandaşı olunca, eski zihniyet yaşatılmaya, özgürlük ve demokrasinin gündemden çıktığı çağdaş gelişmelere ters bir istikamette ilerlemeye devam edildi. ABD'nin başını çektiği emperyalist kapitalist sistem de Sovyetleri yıkmak ve dünyada etkin olmak için kendilerine bağlı ülkelere faşist diktatörlükleri destekleme, emekçileri ve halkları baskı altında tutarak Sovyetlerin lehine olabilecek gelişmeleri durdurma ve ezme politikası izledi.

İki kutuplu dünyada ülkeler, birbirinden koptuğu gibi ülkeler içinde sınıflar da birbirine tahammül etmeyen ve cepheden şid-

detli mücadele içinde olan bir pozisyonda oldular. Sovyetler her türlü muhaliflerini düşman diye eziyordu. Kapitalist ülkelerde de emekçilerin etkin olmaması için her yol deniyor; kendilerine bağlı olan ülkelere tüm muhalifler baskı altında tutularak nefes alamaz hale getiriliyordu.

Mücadelenin çok şiddetli ve cepheden olduğu bu koşullarda ekonomik gelişmeler, bilimsel ve teknik ilerlemeler içiçe ve demokratik zeminde mücadele ve birlikte yaşamayı gerektirirken, mevcut siyasal durum buna ters bir durum arz ediyordu.

Sovyetler, dünyadaki gelişmeleri doğru okuyamaması ve çok fazla kendini koparması sonucu yıkıldı. Bu yıkılışı daha bir çok boyutuyla irdelemek mümkündür. Ancak kendini bilimsel ve teknik gelişmelerden, bunun ekonomiye yansıyışından, sosyal ve kültürel gelişmelerden uzak tutması ve kendini ayrı bir dünya haline getirmesinin payı önemlidir.

Sovyetlerin yıkılması, bütünüyle 20. yüzyıla dayanan zihniyetin yıkılmasıydı. Madalyonun diğer yüzü olan kapitalist sistemin siyasal, sosyal ve kültürel zihniyeti de Sovyetler ile birlikte yıkılmıştı. Belki kapitalist sistem İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kendini belirli oranda değiştirmişti. Emekçilerin ve halkların demokratik ve özgürlükçü taleplerine daha duyarlı hale gelmişti. Ancak egemenlik ve yönetim anlayışında hala 20. yüzyıl zihniyeti hakimdi. Bilimsel teknik gelişmeler tamamen daha fazla sömürü için kullanılıyordu. Kendi merkezlerinde nispi bir demokrasi olsa da dünyanın büyük bölümünü hala egemenlik ve sömürü alanı olarak görüyorlardı. Bilimsel teknik devrimin yarattığı imkanlarla, emekçilerin ve halkların özgürlük ve demokrasi bilincinin yükselmesi, daha adil, daha paylaşımcı, eşitlikçi, demokratik ve özgürlükçü sistemi dayatmış bulunuyordu. Reel sosyalizmin yıkılışı ve 21. yüzyıl gerçeği bunu gerekli kılıyordu. Ancak bunun yerine, "neo-liberalizm" denen merkez ülkelerde bile sosyal politikaların terk edilmesini gerektiren bir politika hakim kılınmaya çalışıldı. Bilimsel teknik devrimin ekonomik, sosyal ve kültürel alanda küreselleşme olgusunu hiçbir dönemde olmadığı kadar olanaklı hale getirdiği bir gerçektir. Bilimsel teknik devrim, ekonomiye muazzam bir gelişme kazandırmıştır. Bilim iletişim teknolojisindeki baş döndürücü gelişme, dünyayı kullanılan deyimle küresel bir köy haline getirmiştir. Herhangi bir yeni ürün kısa zamanda dünyanın diğer köşelerine ulaşmaktadır. Düşünceler de metalar da aynı hızla her yere yayılmaktadır. Sermaye de kar edebileceği her ülkeye

kendini hızlı taşırmaktadır. Bunlar önüne geçilemez olgular olarak kendini dayatmış bulunmaktadır. Ancak bu küresel gelişmenin daha çokta emperyalist kapitalist ülkelerin ve uluslararası sermayenin çıkarına işlediği diğer bir gerçektir. Her şeyden önce kapitalist sistem ve onun öncüsü ABD, reel sosyalizmin yıkılışından ters bir sonuç çıkarmıştır. Nasıl ki Sovyetler faşizmin yenilgisi sonrası kendi yanlışlıklarında derinleşmişse benzer bir gelişme de reel sosyalizmin yıkılışından sonra kapitalist emperyalist cenahta ortaya çıktı. Reel sosyalizmin yıkılışını, kendi sistemlerinin zaferi ilan ettiler. Halkların ve emekçilerin iradesini dikkate almadan, dünyaya yeni bir düzen verebilecekleri anlayışı geliştirdi. ABD'nin tutumunda olduğu gibi siyasi, ekonomik ve kültürel hegemonya kurma çabasına girildi. Dünyada demokratikleşme eğilimi artarken; tek tek ülkelerde bile güç ve yönetim erki çevreye ve yerel alanlara yayılırken, ABD, siyasi, ekonomik ve askeri gücü kendinde merkezileştirme, gücü merkezde yoğunlaştırma ve dünyaya böyle bir hakimiyet dayatmaktadır. Bunun dünyadaki gelişmeleri tersine okumak olduğu açıktır. Dünya daha demokratik, daha özgürlükçü, eşit, paylaşımcı ve adil bir düzen ararken, ABD'nin bilimsel teknik gelişmeleri ve büyüyen ekonomik imkanları kendi bencil çıkarına işletmesi dünyanın, temel sorunu haline gelmiştir.

Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerin kendisini tüm dünyaya yaymak istemesi doğal bir gelişmedir. İçe kapanarak bu gelişmelerden kendini tecrit etmek bir politika olamaz. Ulusal devletleri koruma adı altında bilimsel, teknik, ekonomik ve sosyal gelişmelere kapıları kapatmak, feodal çitlerin kapitalizmin ilk geliştiği dönemdeki konuma düşmek olur.

Bilimsel teknik devrimin ve onun ortaya çıkardığı ekonomik, sosyal ve kültürel sonuçların tüm ülkelere yayılmak istenmesi anlaşılırdır. Diğer ülkelerin de bu gelişmelerden yararlanmak için dış açılması da doğru ve anlaşılırdır. Doğru olmayan, mevcut küreselleşmenin ortaya çıkan imkanları nalcı keseri gibi kapitalist merkezlerden yana yontmasıdır.

Küresel emperyalizm küresel bir zeminde yürümektedir

Küresel kapitalizm ve onun emperyalist çizgisi, sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı için ulusal devletleri ve sınırları aşmak istiyor. Ulusal devletlerin eski biçimi, kapitalizmin ilk dönemdeki feodal çitler gibi engelleyici bir rol görüyor.

Bu devlet biçimleri yine o dönemdeki feodal çitler gibi halklar için de olumsuz rol oynuyor. Ortadoğu'da ve dünyanın bir çok yerinde olduğu gibi klasik ulusal devlette ısrar eden ülkelerin çoğu, halkları üzerindeki otoriter bir yönetim sürdürüyorlar; ekonomik, sosyal ve kültürel olarak da dünyadaki gelişmelere ayak uyduramayarak geri bir konumda kalıyorlar.

Bu çerçevede günümüzün temel çelişmesini ortaya koymak gerekir. Temel çelişki çağdaş kabile haline gelmiş ulusal devletlerin şoven sahipleriyle, uluslararası kozmopolit sermaye arasında ve bu her ikisiyle halklar ve emekçiler arasında olmaktadır. Siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel alandaki mücadeleyi de bu çelişki belirlemektedir.

Küresel kapitalizm ve onun emperyalist hakimiyet eğilimi bilimsel teknik devrimin yarattığı gelişmeye ve objektif koşullara dayanmaktadır. Artık kapitalizm ve egemenlik eğilimi bu objektif temel ve küresel zeminde olmaktadır. Bu gelişmeye “neden böyle oluyor” diyerek tepki duymak ve öfkelenmek anlamsızdır. ‘Küreselleşme olmasın, klasik ulusal devletler çağı devam etsin’ demek, çağı anlamayan sübjektif yaklaşımdır. Ulusal devletlerin geçmişte olumlu rol oynaması, bu gerçeği değiştirmez. Sınırların aşılması, dünyanın bütünleşmesi küresel emperyalizmin hakimiyet politikasıyla özdeşleştirilemez. Küreselleşmeye karşı emekçilerin ve halkların küresel programı ve mücadelesini ortaya koymadan, yalnızca ortaya çıkan olumsuzluklara tepki göstermek fazla anlamlı değildir. Kapitalizmin ortaya çıktığı ilk dönemde, işçilerin kapitalizmin getirdiği kötülöklere karşı makineleri kırmasından farkı olmaz.

Küresel ekonomi, emekçilerin ve halkların aleyhine işliyor. Özellikle uluslararası mali sermayenin borsalarda kredi, faiz ve para politikalarıyla halkların ve emekçilerin gelirlerini bir vantuz gibi kendi kasalarına aktarması söz konusudur. Uluslararası mali sermaye, tam bir kumarbaz gibi halkların ve emekçilerin gelirlerini çalmaktadır. Tüm ekonomilerin küresel ekonomiye bağlanması, açık ekonomi haline gelmesi, ekonomisi güçlü olan ülkelerle halkların gelirleri arasındaki uçurumu arttırmaktadır. Yine emekçilerin ülke ekonomisinden aldıkları pay azalmaktadır. Bu yönleriyle bilimsel teknik devrimin yarattığı nimetlerden, uluslararası sermaye yararlanmaktadır. Adalet terazisi halklar ve emekçiler aleyhine bozulmaktadır. Bunun da dünyanın çözülmesi gereken temel sorunu olduğu açıktır.

Küresel kapitalizmin, kültürel olarak da kendi değer yargıları ve ölçülerini dayattığı diğer bir gerçekliktir. Halkların kültürel zenginliklerinin yok olmasına yol açan bir kültür emperyalizmi vardır. Buna karşı mücadele ve halkların kültürel zenginliklerini koruma, küreselleşen dünyanın önemli bir problemidir.

Küresel emperyalizm, tüm diğer ülkeleri bir tür kendi eyaleti yapmak istiyor. Ancak alt düzeyde ve kendine hizmet eden bir eyalet. Kostarika bugün nasıl ki ABD'nin iradesizleşmiş, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak uzantısı olmuşsa, dünyanın diğer ülkeleri de doğru bir mücadele çizgisi ortaya koymazsa, Kostarikalaşma sürecine gireceklerdir. Küresel emperyalist hakimiyet, bu tür yapılandırmalara dayandırılarak gerçekleştirilmek isteniyor. Tüm bunlar küreselleşmenin olumsuz yüzüdür.

Ancak ‘bu küreselleşmenin, emekçiler ve halklar için sunduğu imkanlar nedir? Bu imkanlara dayanarak küresel hakimiyete karşı emekçilerin ve halkların seçeneği nedir?’ soruları önem kazanmaktadır. Bu sorulara doğru cevap vermek için, her şeyden önce karşınızdaki gücü, küreselleşmeyi doğru tanımlamak önemlidir. Küresel kapitalizmin ve hakimiyetini zihniyeti bir yönüyle 20. yüzyıl zihniyetini aşmazken, diğer yanıyla dünyanın geldiği düzeyi gerçekçi değerlendirmektedir. Kapitalist güçlerin en temel özelliği, pragmatik ve faydacı olmalarıdır. Bu yönüyle kalıpları ve ilkeleri fazla yoktur. Çıkarları gereği bazı

değişimleri gerçekleştirerek, somut duruma uyum göstermeye çalışırlar. Bugün hem sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı gereği hem de halkların özgürlük ve demokrasi özlemi nedeniyle, otoriter ve baskıcı rejimleri artık tercih etmekten vazgeçmişlerdir. Bu nedenle emperyalizme, yeni bir yüz kazandırmak istemektedirler. Kendine göre, kendi çıkarlarına uygun bir demokrasi konsepti benimsemişlerdir. Belki çelişkili görünecek, ama “demokratik emperyalizm” biçimindeki bir tarzı geliştirmek istiyorlar. Böylece halkların demokrasi ve özgürlük özemlerini emmeyi ve kendi amaçlarına yönlendirmeyi düşünmektedirler. Eskiden işbirliği içinde olduğu otoriter ülkelerle çatışması, bu gerçeklikle ilgilidir. Bu onun çok demokratik olmasından değil, küresel hakimiyetini ancak böyle yönlendirilmiş belirli bir demokratik biçimle gerçekleştirebileceği gerçeğiyle ilgilidir. Aksi bir durumda eski yöntemlerle, diğer ülkelerde etkili olmayacağını çok iyi biliyorlar. Bu durumu doğru tespit etmezsek, emekçilerin ve halkların gerçek demokrasi ve özgürlük seçeneğini etkin kılamayız. Hatta bu küresel hakimiyet biçiminin kuyruğuna takılırız ve onun tarafından etkisiz hale getiriliriz. Yani emperyalizmin ekonomik ve siyasi ihtiyaçları nedeniyle, yeni bir siyasi tarz geliştirdiğini bilmemiz önemlidir.

Şimdi bazıları 'bu emperyalizm hiçbir şeyi değiştirmez, hiçbir yenilik getirmez' diyerek, doğru politika üretmekten kendilerini alıkoymuyorlar.

Örneğin emperyalizm Irak'ta değişmeyen ve gerici rol oynayan rejimi yıktı. Şimdi bunun yerine çok partili, seçimli ve etnik kesimlere temsil hakkı veren bir sistem kurmak istiyor. Bunlarla kendi çıkarını daha iyi korumayı amaçlıyor. Biçimsel de olsa, kendi çıkarlarına göre de olsa bunun bir değişiklik olacağı açıktır. Ancak bu gerçeği bilerek, Irak'ta halkların ve emekçilerin çıkarına olacak bir demokrasi mücadelesi geliştirilebilir. Emperyalist güçler kendi ülkelerinde olduğu kadar olmasa da en başta da ekonomik çıkarlarına uygun biçimde uydularında da belirli ve sınırları kapalı bir “demokrasi” modeli geliştirme politikasına yönelmişlerdir. Bundan çıkacak sonuç, emperyalistlerin “demokrasi modeli” ile halkların ve emekçilerin demokrasi modeli önümüzdeki dönemin mücadele alanlarından biri olacaktır.

Diğer önemli bir nokta ise küresel emperyalizm, küresel bir zeminde yürümektedir. Artık mücadele platformunun küresel yanını görmemiz gerekir. Yalnızca ulusal devlet sınırları içinde bir mücadele yetersiz kalır. Hatta mücadelesiz kalmak anlamına gelir. Mevcut gerçekliği tepki duyarak, yok sayarak ortadan kaldıramayız. Dolayısıyla mevcut gerçekliği objektif zemin olarak görmek, küresel kapitalizme karşı bu zeminde mücadele etmek önemlidir. Bu mücadelenin hem küresel boyutu, hem yaşanan ülke boyutu var. Her ikisini

birbirini besleyecek biçimde yürütmek, başarı için önemlidir.

Sosyalistliğin özü, egemenlere alternatif olabilmektir

Bilimsel teknik devrimin ortaya çıkardığı imkanların, küresel kapitalizm tarafından kendi çıkarına kullanılacağına kuşku yoktur. Nitekim bunu yapıyor. Uluslararası sermayenin ihtiyacını karşılamak için dünyanın her alanını bu kapitalizmin hizmetine sokmak istiyor. Bunun için ulusal devletleri ve sınırları aşmak istiyor. Dün ulusal devletin ve milliyetçiliğin bayraktarlığını yapan kapitalizm, şimdi ulusal sınırların eski biçimini kendine engel görüyor; milliyetçilik ideolojisi yerine, kozmopolit bir kültür ve ideolojiyle hareket ediyor.

Buna karşı doğru mücadele çizgisi küresel demokrasi ve demokratik uygarlık çizgisi olmalıdır. Küreselleşme denen olgu emekçiler ve halklar için de çok önemli olanak sunuyor. Sosyalistlerin arzuladığı koşulları, şimdi en olgun biçimiyle küresel kapitalizm hazırlıyor. Lenin'in belirttiği tekelci kapitalizmin sınırları ortadan kaldırma gerçeğini, küresel kapitalizm daha ileri düzeyde gerçekleştiriyor. Yalnız sınırlar aşınıyor, bilim ve iletişim teknolojisi zaman ve mekanı küçültüyor,

sız olmasıdır. Bugünkü egemenlik eğilimini ve adaletsizliği 21. yüzyıl dünyasının kabul etmesi mümkün değildir.

Bilimsel teknik devriminin ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyal gelişmeler küresel hakimiyeti değil, küresel demokrasiye evrilmeyi gerektiriyor. Bu kadar egemenlikçi ve adaletsiz düzen, ekonomik ve sosyal gelişmelerle gereksiz hale gelmiştir. Küreselleşme gerçeği esas olarak objektif konumuyla küresel emperyalizmin geleceğini tehdit etmektedir.

Tabii ki kapitalizmin doğası, bu çizgiye kendiliğinden girmesine imkan vermez. Onun mücadeleyle önünün alınması ve değiştirilmesi gerekir. Bilimsel teknik devrim, demokrasinin ve adaletin zafer kazanacağını göstergesidir. Küresel kapitalizmin hakimiyet eğilimi ise dünyadaki ekonomik ve sosyal zeminin tersine işleyen bir eğilimdir.

Küresel demokrasi ve bunun emekçiler ve halklar çıkarını ifade eden ideolojik ve politik kimliği ise Demokratik Uygarlık'tır. Bu ideolojik kimlik, sosyalizmin arifesi olarak da değerlendirilebilir. Önderliğimiz bunun ideolojik ve politik çerçevesini, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ortaya koymuştur. Batı'da emekçilerin ve halkların mücadelesiyle gelişen bilimsel teknik devrimle daha da ilerleyen sağ demokratik

demek gibi bir yaklaşımla ele alınması olamaz. Ulusal devletlerin sınırlarının aşınmasına ağıt yakmakla devrimcilik, sosyalistlik yapılmış olunmaz. Ulusal devletlerin miadını doldurmasına üzülmek, sosyalistlerin işi olmaz.

Küresel kapitalizm gelişen objektif koşullarda, yapması gerekeni yapıyor. Başka türlüünü de yapamaz. Önemli olan emekçilerin ve halkların ne yapacağıdır. Emekçiler ve sosyalistler, bulundukları ülkelerde demokrasiyi geliştirerek, bilimsel-teknik gelişmelere kendini kapatmadan, küresel kapitalizm karşısında irade kazanabilirler. Dışa kapalı bir ekonomik modelde ısrar etmeden, ama demokratik iradesiyle halktan ve emekçiden yana bir ekonomik ve sosyal gelişme modelini uygulayabilirler. Artık günümüzde mücadele biçimi cepheden değil yan yana yaşayarak yapılmak zorundadır. Reel sosyalizm gibi içe kapanarak, doğru bir mücadele çizgisi ortaya çıkarılamayacağı kanıtlanmıştır. Hem ülkeler ölçeğinde hem de küresel düzeyde doğru mücadele çizgisi böyle olabilir.

Kapitalist merkezlerin kendi ihtiyaçlarına göre yönlendirilmiş demokrasi eğilimini de emekçiler ve halklar kendi çıkarına kullanabilirler. Bunları sadece eleştirmek değil değerlendirmek doğru tutumdur. “Ülkede demokratik düzen, dünyada demokratik düzen” somut hedeflerdir. Bugünkü ekonomik gelişmeler, bilimsel teknik devrim ve sonuçları yalnızca ABD'ye ve Avrupa'ya ait değildir. Tüm insanlığın malıdır. Onlar da Ortadoğu'da binlerce yıl gelişen uygarlık temelinde o düzeye ulaşırlar. Bunun adil bölüşümü, tüm halkların hakkıdır. Küresel demokrasi mücadelesiyle yeni uluslararası kurumlar yaratarak, bu hedef mutlaka gerçekleştirilmelidir. Yeni bir BM, yeni ekonomik kuruluşlar ve yeni bir güvenlik konsepti bu mücadeleyle mutlaka yaratılmalıdır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve örgütsel perspektifler bu temelde olabilir. Doğanın korunması ve insanlığın tüm kültürel zenginliklerinin korunması da ancak böyle bir perspektif ve bu temelde mücadeleyle mümkündür. Devrimci, demokratik, sosyalist anlayış ancak böyle pratikleşebilir. Günümüz gerçeğinde insanlığın sorunlarına ancak böyle cevap olunabilir. Bunun dışında her yaklaşım, mücadelesiz kalmak; küresel hakimiyet peşindeki güçlerin siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel projelerinin peşine takılmaktır.

Devrimciliğin, sosyalistliğin özü, egemenlerin tedbirlerinin ve çemberinin dışına çıkmaktır. Ona alternatif olabilmektir. Onların bir adım önünde inisiyatif sahibi olmayanlar, istedikler kadar radikal söylemler tuttursun, kelimelerin gerçek anlamıyla reformist olmaktan kurtulamazlar, hatta reformları sağlayacak özne bile olamazlar.

Emekçiler, küresel demokrasi mücadelesi verebilecek tüm koşullara sahiptir. Dünyaya önemli oranda gözünü açan kadınlar, bu küresel mücadelenin özgürlük ve demokrasi ruhu olarak en kitlesel ve en güçlü biçimde harekete geçirilebilirler. Küresel demokrasi mücadelesinin küresel emperyalizme karşı en büyük silahı 21. yüzyılda özgürlük için öne atılan kadınlar olacaktır. Kadınların özgürlük ve demokrasi özlemi tam da küresel demokrasi özgürlük özlemine denk düşmektedir. Bu yönüyle küresel demokrasi mücadelesinin köprüsü ve mayası olacaklardır. Demokrasi ve özgürlük güçleri, en başta da kendi ülkelerinde tam ve gerçek bir demokrasi mücadelesi vererek, küresel demokrasi mücadelesinin en etkili gücü olabilirler.

Küresel demokrasi ve özgürlük mücadelesi karşısında, küresel emperyalizmin ömrünü uzatma şansı yoktur. Çünkü bugün dayandığı zeminler, en fazla da onu temelsiz ve gereksiz hale getirmiştir. Kendine hangi yüzü takarsa takın, kendini yatastakmak için ne kadar uyarılara uyarılarsın, zafer kazanan küresel demokrasi ve sol demokratik uygarlık olacaktır. Bu temelde sosyalizm bir ütopya olmaktan çıkacak, gerçek anlamıyla tüm yeryüzünde yaşam-sallaşacaktır.

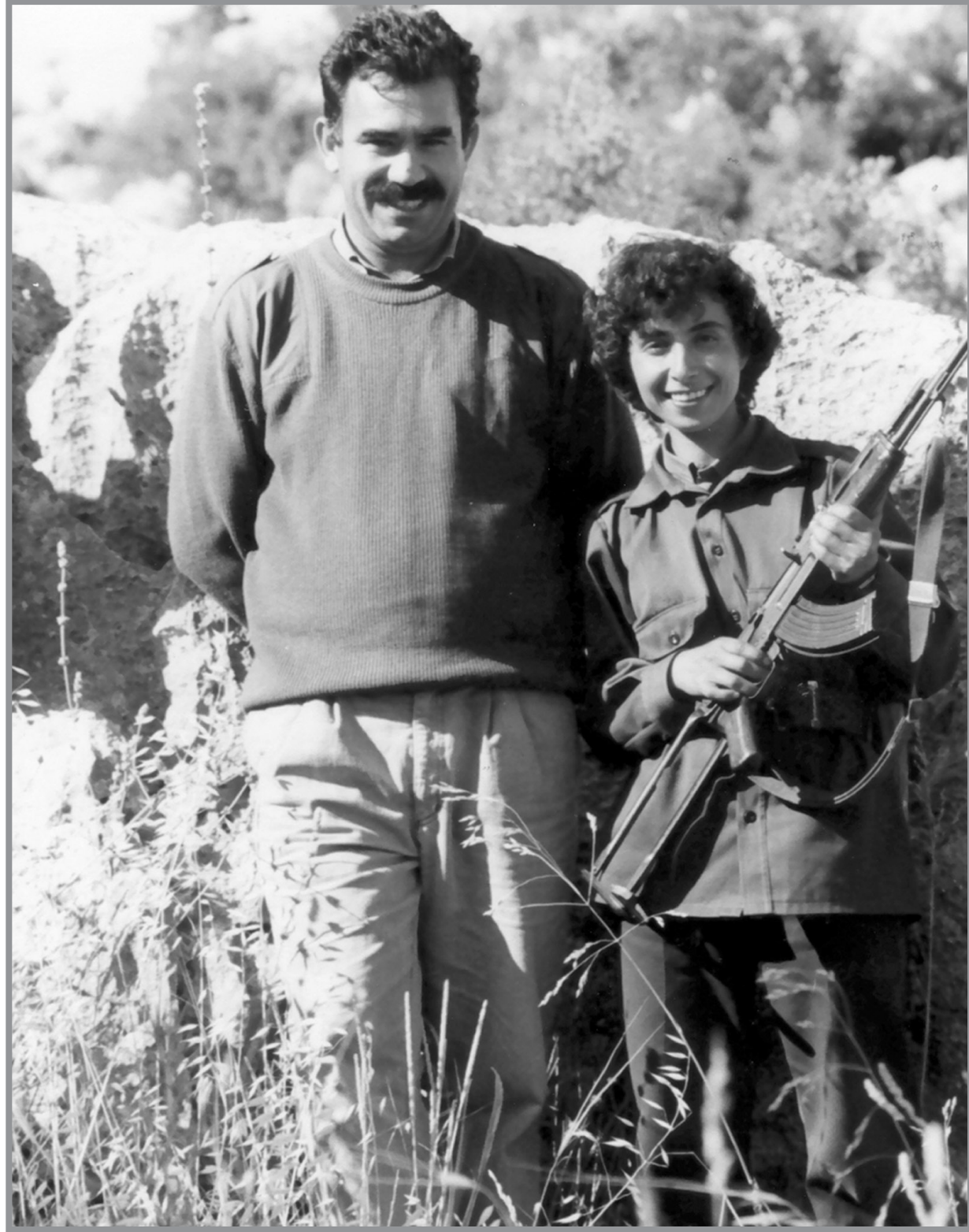
ÖZGÜRLEŞEN VE ORDULAŞAN KADIN YAŞAMDA ZAFER DEMEKTİR

Devrimci hareketimizin en yoğun biçimde yaşadığı savaş gerçeğinin, aynı zamanda kadın çözümlemeleri ve eylemliliğinin de en çok geliştiği bir aşamaya denk düşmesi rasgele bir gelişme değildir. Bunlar birbirine sıkı sıkıya bağlı olan, etkileyip etkilenen, bu yönüyle savaş gerçeğimizin özgünlüğünü ve diğer birçok devrimde başaramayan gelişme özelliğini ortaya koyması çarpıcı bir devrimci gerçekleştirmedir.

Başta savaş ortamı olmak üzere, mücadelenin birçok alanlarına yansıtılmaya çalışılan kadın katılımı daha şimdiden oldukça dikkat çekiyor. İsrar edilirse, bu sadece sosyalist bir yaklaşım değil, ideolojik, politik, kültürel ve edebi birçok çalışmada bazı yönleriyle gösterilmeye, hayal edilmeye ve gerçekleştirilmeye çalışılan özgürlükçü bir yaklaşım oluyor. Kapsamlı bir gelişmeyi devrimle iç içe, hem onunla beslenen hem de onu besleyen oluyor. Bu anlamda ancak tam bir devrimci olgu olarak ona yaklaşılabileceğini ortaya çıkarmış bulunuyor.

Hiç şüphesiz her devrimci eylem özgürlük ister. Devrimler bazı yönleriyle birbirlerine benzemekle birlikte, tarih her birisinin gündemine farklı görevler koyar ve bu devrim farklı görevleri gerçekleştirmeye düzeyiyle kendini belli eder. Tarihte gerçekleşen bütün

“Uyarlık tarihi boyunca oluşa gelen ve politik düzeyden ahlaki düzeye kadar sınıflı toplumun yasaları tarafından belirlenen alışkanlıkların bir çırpıda yıkılacağını sanmak, kendini kandırmak demektir. Fakat 20. yüzyılda varolan mevcut eşitlik ve özgürlük düzeyinden vazgeçileceğini, çok kaba baskı ve sömürü dönemlerine tekrar dönüleceğini söylemek de bir o kadar yanılgıdır. Hiç şüphesiz bu yönlü gerici çabalar eksik olmaz; ama nehir nasıl tersine akıtılmazsa, bu gerici çabaların da varolan özgürleşme düzeyini geriletmesi söz konusu olamaz.”

boyunca umut ettiklerini, eşitlik ve özgürlük ideallerini gerçekleştirmekle kalmıyor, yine o döneme kadar insanın önemli bütün kazanımlarına da sahip çıkarak bir doruk noktasını oluşturabiliyor.

Günümüzde doğru geldiğimizde, her ne kadar devrimler çağının, özellikle de proleterya geçtiğindeki devrimler çağının sona ermeye doğru gittiği gözüküyorsa da, aslında bunun yanıltıcı bir yaklaşım olduğu, en emekçi sınıf olarak proleteryanın sağladığı gelişmenin ve bu anlamda gerçekleştirdiği devrimin sadece bir aşamasının sonuçlandığı, esasen kapitalizmin kaba baskı ve sömürüsünün aşıldığı belirtilebilir. Yine her ne kadar sanıldığı gibi yıkılmadıysa da, kapitalist emperyalist sistemin birkaç yüzyıldan beri insanlığın başında baskı ve sömürde oldukça sınırlı tanımayan yaklaşımını sınırlandırdığını, kendisini oldukça biçim değişikliğine uğrattığını ve bunun çok büyük bir gelişme olduğunu, mevcut çağın en temel özelliğinin de bu olduğunu belirtiriz. Bu anlamda sosyalist devrimin yenilmesi veya çözümsizinden bahsetmekten ziyade, bir aşamasının sona erdiğinden bahsetmek daha doğrudur. Buna komünizmde –ustaların da dediği gibi– sosyalist aşama deniliyordu. Sosyalist aşamada sınıf mücadelesinin devam edeceği zaten vurgulanıyordu. Ama ülkü olarak komünizme kolayca ulaşamayacağı da öngörülmüştür.

Kadının etkili olduğu bir dünyada savaşı olmak

Uyarlık tarihi boyunca oluşa gelen ve politik düzeyden ahlaki düzeye kadar hepsi de sınıflı toplumun yasaları tarafından belirlenen alışkanlıkların bir çırpıda yıkılacağını sanmak, kendini kandırmak demektir. Fakat 20. yüzyılda gerçekleştirilenlerin de özgürlük ve eşitlik anlamında sıradan gelişmeler olmadığı açıktır. Bütün bunlarla birlikte mevcut eşitlik ve özgürlük düzeyinden vazgeçileceğini, çok kaba baskı ve sömürü dönemlerine tekrar dönüleceğini söylemek de bir o kadar yanılgılı yaklaşımdır. Hiç şüphesiz bu yönlü gerici çabalar eksik olmaz; ama nehir nasıl tersine akıtılmazsa, bu gerici çabaların da varolan özgürleşme düzeyini geriletmesi söz konusu olamaz. Zıkkırlar olabilir, ama gerçekleştiren kazanımlar sadece daha da ileriye götürmek için bir basamak olarak kullanılabilir. Burada tartışılması gereken sorun geriye dönüş ve çözülüş değildir; özellikle Sovyet sosyalizminin çözülüşüyle birlikte, ne kadar geriye döndüğünden ve Sovyet sosyalizminin çözülüşünde kapitalist emperyalizmin elinin ne kadar güçlü olduğundan bahsetme sorunu da değildir. Ekim Devrimi'nin içeriğinin az çok gerçekleştiği söylenebilir. Sorun, özellikle eski biçimleriyle, onun teorik yaklaşımlarından örgütleniş ve proleterya diktatörlüğü modeline kadar birçok noktada gözden geçirilmesi gerektiği, sağladığı gelişmelerin görülmesi temelinde daha ileri bir gelişme aşamasına nasıl ulaşabileceğine dair teorik çalışma kadar, bunun partisel ve eylemsel ifadesine nasıl ulaşabileceği sorundur.

Dolayısıyla kapitalist emperyalist tekelliliğin sözcülüğünü özellikle medya alanında yoğunca yürütenlerin sosyalizmi kötülemelerinin salt sınıf çıkarlarıyla ve özellikle insan toplumunun ileri düzeyiyle ilişkisi kalmamıştır. Bu-

yunca umut ettiklerini, eşitlik ve özgürlük ideallerini gerçekleştirmekle kalmıyor, yine o döneme kadar insanın önemli bütün kazanımlarına da sahip çıkarak bir doruk noktasını oluşturabiliyor. Günümüzde doğru geldiğimizde, her ne kadar devrimler çağının, özellikle de proleterya geçtiğindeki devrimler çağının sona ermeye doğru gittiği gözüküyorsa da, aslında bunun yanıltıcı bir yaklaşım olduğu, en emekçi sınıf olarak proleteryanın sağladığı gelişmenin ve bu anlamda gerçekleştirdiği devrimin sadece bir aşamasının sonuçlandığı, esasen kapitalizmin kaba baskı ve sömürüsünün aşıldığı belirtilebilir. Yine her ne kadar sanıldığı gibi yıkılmadıysa da, kapitalist emperyalist sistemin birkaç yüzyıldan beri insanlığın başında baskı ve sömürde oldukça sınırlı tanımayan yaklaşımını sınırlandırdığını, kendisini oldukça biçim değişikliğine uğrattığını ve bunun çok büyük bir gelişme olduğunu, mevcut çağın en temel özelliğinin de bu olduğunu belirtiriz. Bu anlamda sosyalist devrimin yenilmesi veya çözümsizinden bahsetmekten ziyade, bir aşamasının sona erdiğinden bahsetmek daha doğrudur. Buna komünizmde –ustaların da dediği gibi– sosyalist aşama deniliyordu. Sosyalist aşamada sınıf mücadelesinin devam edeceği zaten vurgulanıyordu. Ama ülkü olarak komünizme kolayca ulaşamayacağı da öngörülmüştür.

Önümüzdeki dönemde daha ileri bir özgürlük düzeyine nasıl ulaşılabilir? Hiç şüphesiz yoğunca tartışılan doğanın kirlenmesi sorununa cevap teşkil etmek, yine başta nüfus patlaması olmak üzere bunun doğurduğu veya beraberinde getirdiği birçok soruna çözümler aramak, böylelikle daha ileri bir özgürlük düzeyini bu temellerde yakalayabilmek, uzun süre üzerinde durulacak ve cevap aranacak hususlardır.

Bunun en önemli bir parçası olarak da uygarlık tarihi boyunca düşürülen ve ezilen sınıflar kadar, ezilen kadın cinsinin de kendini gittikçe artan bir şekilde yeni devrimsel aşamaya dayatacağını görmek ve mevcut devrimin bu temelde derinleşebileceğini belirtmek olasıdır. Hatta 20. yüzyılın kaba sınıf baskısı ve sömürüsünün sona ermesi ve yine ezilen uluslar üzerindeki kaba sömürgecilğin aşılması, –ki, bu konularda her şey yapılmamıştır, halen sınıfsal baskı ve sömürü yongundur, yine ulusal baskılar hem derinliğine hem de güçlü olarak birçok alanda sürüp gitmektedir– kaba sınıf baskısının 19. yüzyıla kadar olan biçimlerinin sınırlı da olsa aşılması, yine klasik sömürgecilğin aşılması özgürlük problemine yeni boyutlar kazandırmış ve en alttaki cins olarak kadının kendini yüzeye vuracağı gerçeğini göstermiş bulunmaktadır.

20. yüzyılın sonlarında en çok tartışılan bir sorunun kadın sorunu olması tesadüfî değildir. Dikkat edilirse, her geçen gün artan bir biçimde kadın gerçeği tartışılıyor. Kadın gerçeğinin aynı zamanda bir toplumsal özgürlük gerçeği olduğu, yine kadın gerçeğinin çözümlemesinin savaş sorununun çözümlemesinden barış sorununa dönüşmesi ve yeni ahlakın çözümlemesinden yeni bir felsefenin teşekkülüne kadar birçok gelişmeyi beraberinde zorladığı görülmektedir. Daha doğrusu, uygarlık tarihi boyunca kadın aleyhinde geliştirilen ve toplumun hem altına hem de dışına oldukça itilen cins ve cinsiyet gerçeğinin savaşların doğuşundan ahlakın tehlikeli gelişmesine, yine erkek egemenliklerinin doğuşu ve gelişiminden felsefelerin doğuşuna kadar birçok gelişmeyi tek renkli veya erkek egemenlikli tarzda ortaya çıkardığı, bunun toplumlar için bazı gelişmelere yol açtığı, fakat toplumları önemli kayıplara da götürdüğü şimdiki daha iyi anlaşılmaktadır. Görülüyor ki, sürekli bastırılan, dibe itilen ve toplumun etkinlik sahalarından uzaklaştırılan kadının köleleştirilme ve kadınlaştırılma süreci, aynı zamanda sınıflaşmanın da derinlik kazanma sürecidir. Bunun için bitmez tükenmez savaşların ortaya çıkması, yine toplumlar arasında ulusal düzeyde kadar varan baskıları inanılmaz boyutlara ve hatta katliamlara kadar vardırılması, bu temelde sınıf ve ulus savaşlarının giderek geliştiğinin, kadının da köleleştirilmesiyle yakından ilintilidir.

Dolayısıyla bütün emekçi sınıflar, yine ezilen uluslar ve toplumlarla birlikte, bunların hepsinden daha ağır bir konumu yaşayan, bir toplumun en ezilen, en alt ve en dışa itilen kadın gerçeği orta yerde durdukça, toplumsal özgürlüğün ve her topluluktaki özgürleşmenin tam sağlanamayacağı açıktır. Daha da ötesi, derinleşmiş bir özgürlük isteniyorsa, kadın sorununun mutlaka

bütün yönleriyle ortaya konulup çözülmesi gerekmektedir. Sıkça ortaya atılan sloganlar var: Kadının etkili olduğu bir dünyada savaş olmaz, kadın barış demektir, kadın etkinliğinin gelişmesi hoşgörü ve yaşamda zenginlik demektir gibi sloganlar var. Kadının toplumda kaybettiği yerini tekrar bulabilmesinin birçok olumlu gelişmeyi beraberinde getirebileceği söyleniyor ki, bu doğrudur. Hatta bir toplum ne kadar düşmüşse, bu düşüklüğün kadının düzeyiyle sıkı sıkıya bağlantısı vardır. Yine bir toplumda özgürlük ne kadar gelişmişse, bunun kadın özgürlüğü ile sıkı sıkıya ilişkisi vardır. Bir devrimin özgürlük düzeyi geliştirilmek isteniyorsa, bunun kadının düzeyiyle ilişkisi vardır. Çağdaş devrimlerde bu ilişki çok açıktır. Toplumsal ilişkilerdeki özgürlük düzeyi, kadın ilişkilerindeki özgürlük düzeyiyle bağlantılıdır. Bu ilişki özgür olarak ne kadar gelişiyor veya ilişkide ne kadar kölelik vardır? Kadın-erkek ilişkilerinde en çok gözlemleyebileceğimiz bir husus budur. Kadın-erkek ilişkilerinde eşitlik ve özgürlükte sağlanacak düzey toplumun geneline yayılırsa, o toplumun eşitlik ve özgürlük düzeyi de kesinlikle belirlenmiş olur.

Kürdistan'da kadın sorunu çözümlenmeden ilerleme sağlanamaz

Önümüzdeki dönemin devrimsel gelişmesine bir katkı yapılmak ve ileri bir düzey sağlatılmak isteniyorsa, bunun devrimin bir kadın devrimi olma yönünde veya bütünüyle kadın sorununun çözümüne katkı düzeyiyle kendini göstereceği, devrimin bir eki ve uzantısı gibi değil, onun temel sosyal bir yanı olarak görülmesi gerektiği açıkça belirtilebilir. Kadın çözümlemeleri, kadın etkinlikleri bu nedenle gittikçe önem kazanıyorsa, artık köklü bir devrimsel yaklaşımın da eşliğine gelinmiş demektir. PKK gerçeğinde kadın sorununa ilişkin bu kadar çözümlemenin geliştirilmesi ve pratikleşme sahasında üzerinde bu kadar önemle durulması, yaşanan devrim süreciyle yakından bağlantılı olmasından ileri gelmektedir. Bu bir anlamda çağımızın devrimlerine örnek teşkil etmesi kadar, ona öncülük düzeyinde yaklaşım gücünü göstermesi demek oluyor.

Sömürgeci de daha geri bir ülke konumunda olması nedeniyle, Kürdistan'da uygulanan ulusal ve sınıfsal baskının dünyada en geri ve en kaba düzeyi oluşturduğu, hatta uygulanan baskının normal bir baskı ve sömürü olmadığı, katliam sınırlarında belki de insan soyuna uygulanan baskının en anlamsız biçimi olduğu kadar örneği görülmeyen biçimde seyrettiği, bu anlamda Kürdistan Devrimi'nin kendine has özelliklerinden bahsedilebileceği açıktır. Kürdistan'ın tarihi somut konumu, doğal olarak devrimin de özgünlüğünü beraberinde getirir. Ama biraz daha derinliğine bakıldığında, Kürdistan ülkesi başka gezegen de olan bir ülke, Kürt toplumu da tüm toplumlardan kopuk bir toplum değildir. Tam tersine, Kürdistan çağın en olumsuz özelliklerinin yaşadığı, hatta çağın tortusu diyebileceğimiz yer oluyor. Tarihte ve günümüzde her türlü ısgalci, istilacı, sınır tanımayan baskı ve sömürü burada denenmiştir. Düşürülme bu nedenle burada envenel ve tarihseldir. Buna karşı geliştirilecek olan devrimin evrenselliği ve tarihselliği de kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Bundan dolayı Kürdistan Devrimi çok yönlü özgünlük arz etmesine rağmen, genel çağsal içeride de kesinlikle sahiptir. Çağın ulaşılması gereken devrimci hedefine Kürdistan'da ulaşmak, bir ayrıntı veya şıvı değildir, zorunlu bir sonuçtur. Çağla gelişkinin şiddetli olması, onun dışında ve ondan kopuk ele alınması gerektirmez. Tam tersine, gelişkinin çok doğal olarak ortaya konulmasına ve çözümlemesine enternasyonelist değeri dayatması, kendi devrimini uluslararası ve toplumsal bir devrim haline getirmesiyle mümkündür, bu temelde yaklaşım gösterme gücünü kendi ortaya koyması gerektirir. Çıkarılacak sonuç budur. Bazılarının sandığı gibi, dar ulusal devrim, hatta sınırlı bir reformist ulusal kurtuluşçuluk Kürdistan gerçeğini ifade etmediği gibi, devrimsel gelişmesini de başından yenilgiye mahkum kılar, çok önemli bir devrim olarak görülmeye ve değerlendirilmeye şansını ortadan kaldırır. Bu anlamda devrimde reformist açılardan bakan her şeye karşı kapsamlı ideolojik eleştirinin geliştirilmesinin ne kadar önemli olduğu anlaşılıyor. Dar ulusal kurtuluşçuluğun politik düzeyi çok sınırlı bir devrim olduğu ve sosyal temele inen devrim-

ci bir yaklaşıma sahip olmadığı görülüyor; bu temelde geliştirilen eleştirilerin ne kadar yerinde olduğu yine açıkça anlaşılıyor.

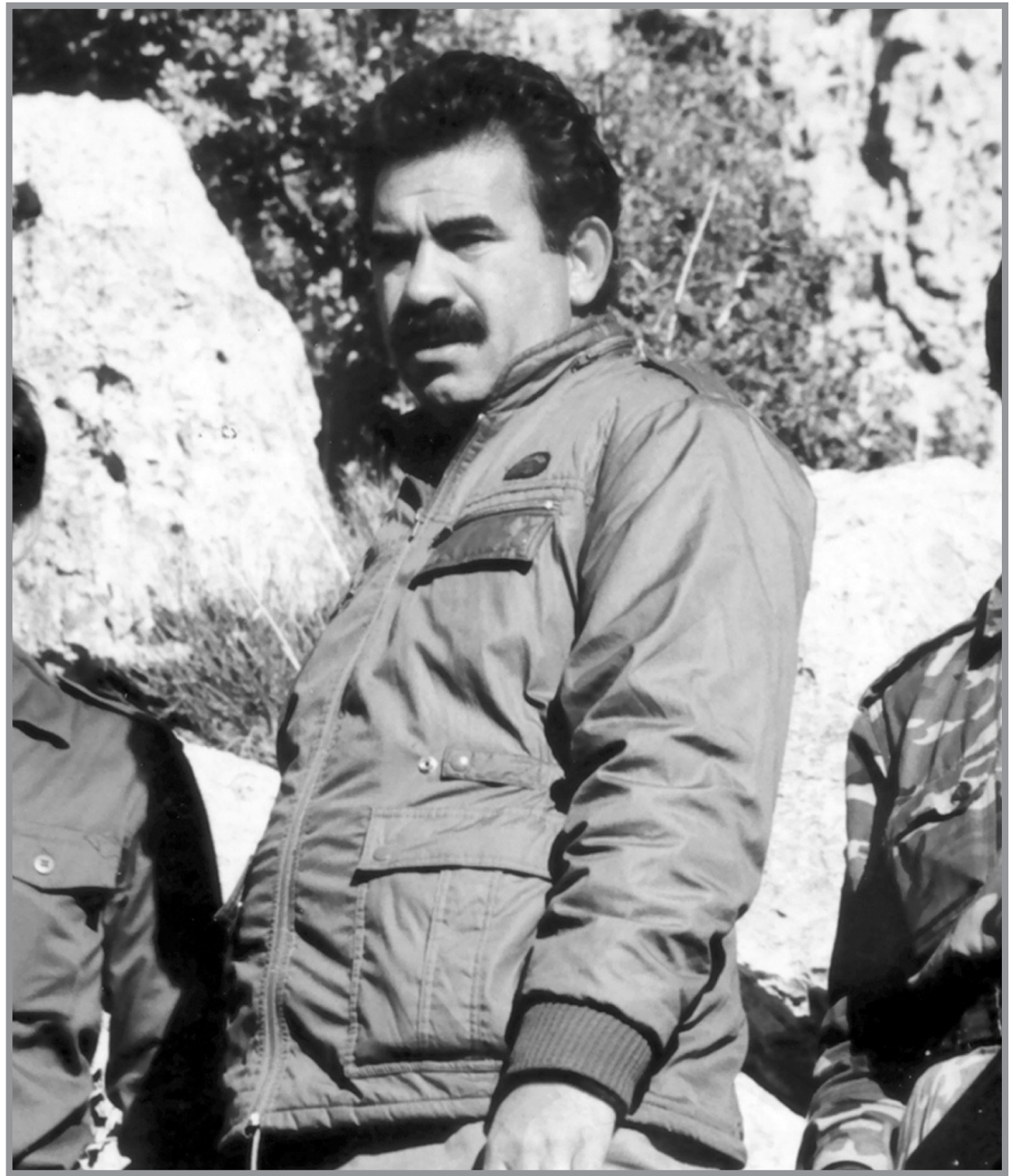
PKK'nin dile getirdiği devrimci teori, gerek reel sosyalizmin gerekse kapitalist emperyalist sistemin eleştirisi, yine ortak tarihi ve güncel değerlendirmesi, dayanamak istediği devrimin nasıl ele alındığını da ortaya koyuyor. Kendi devrimini ulusal sınırlarıyla belirlemek şurada kalsın, bunu inkar etmekle birlikte, tarihselleştiriyor ve evrenselleştiriyor. Bu devrimin çok önemli bir parçasını da şimdi kadın sorununda gerçekleştirmek istiyor. Yani Kürdistan Devrimi'nin bir anlamda kadın devrimi olması, kadının kurtuluşunun her yönüyle tarihselleştirilip pratikleştirilmesine özen gösterildiği bir devrim aşamasını esas alması ve kararlaşması gerektiğini ortaya koyuyor. Bu yaklaşımın doğru olduğu çok açıkça ortaya çıktı. Çünkü Kürdistan kadınının yoğun ilgisi daha şimdiden ortaya çıkıyor. Bu ilgiye sıradan bir yaklaşımla cevap verilemeyeceği, eğer verilirse devrimin daha başından güdükleşip yenileceği kısa ve sınırlı pratik gelişmelerle de anlaşılıyor.

Kadın katılımını basit istemlerle sınırlandırırız, herkes varolan feodal baskı ve küçük burjuva eşitlik anlayışıyla yetinmek isterse, hatta düzenden biraz sıkılıp maceracı anlayışlara cevap vermekle yetinirse, belki bazı çözümler elde edilebilir, bu anlamıyla birçok kişilik ve tip tatmin olabilir. Ama özünden baktığımızda, bunun devrime ne kadar yanılgılı, kadına ihanet ve devrimi boşa çıkarmak kadar tehlikeli bir yaklaşım olduğunu vurgulamak gerekir. Bu, cephesel devrim özelliklerine ters, onun ihtiyaçlarına cevap verecek bir yaklaşım değildir. Ama daha çok da Kürdistan Devriminin doğasını anlamamaktan, onu çok yüzeysel ele almaktan, bu yönüyle adeta başanlara fazla yol açmadan kendini çürütüp yitirmekten, kadının tekrar başanlara yol açmada değerlendirilmesinden bahsedilebilir. Bu da çok tehlikeli bir yaklaşımdır. Çözümlemelerde özellikle en yoğun savaşım sürecinde bile bu soruna bu kadar yüksek ilgi ve yaklaşım göstermem tesadüfî değildir. Sorun, uluslararası devrimin bir sorunu olarak kendini hissettiriyor. Bunu göreceğiz.

En önemlisi de Kürdistan sorununda kadın çözümlemesi sağlanmadan, Kürt toplumunun bazı özellikleri ve özellikle aile gerçeği çözümlenmeden, bir adım bile ilerlemeyi mümkün olamayacağı ortaya çıkıyor. Çokça sözü edilen tıkanmış kişiliklerin, -yarı feodal ve kölelik burjuva kişiliklerin devrimin daha ilk adımlarında közelemeye neden oldukları, ölmekten veya kaçmaktan başka bir sonuca yol açmadıkları anlaşılıyor. Özellikle çözümlemelerin geliştirildiği '80'lerin ortalarında itibaren ortaya çıktı ki, kişilikler, hem de partili kişilikler devrimi tıkattı. En yeni ve en eski kişiliklerin kendilerini çözümleyememeleri halinde bir ajandan daha tehlikeli bir biçimde devrimi tıkayabilecekleri, 15 Ağustos Atılımı'nın birinci yılının değerlendirilmesiyle de kendini gösterdi.

Kadın sorunu özgün olduğu kadar evrenseldir de

En çarpıcı olarak ortaya çıkan bir gerçek de sınıflı toplum tarihi boyunca kadının metalaştırıl-

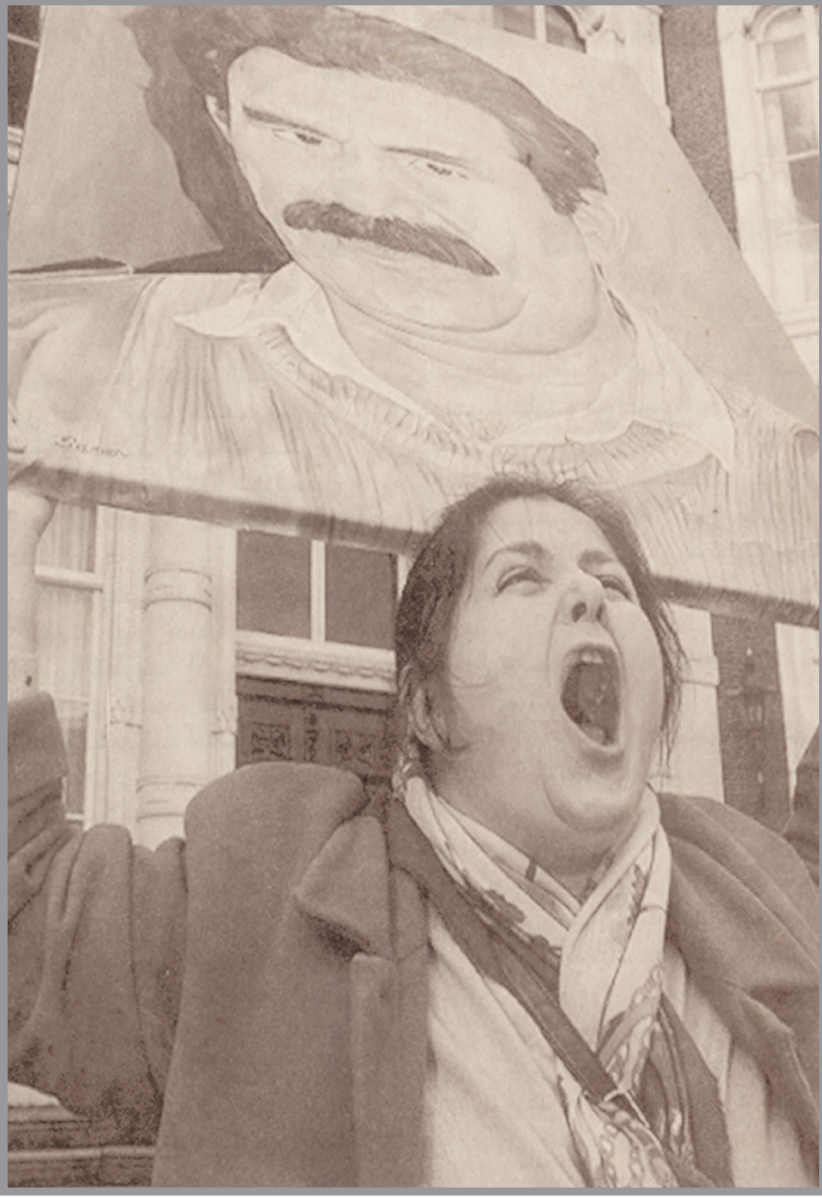

“Bir toplum ne kadar düşmüşse, bu düşüklüğün kadının düzeyiyle sıkı sıkıya bağlantısı vardır.

Yine özgürlük ne kadar gelişmişse, bunun kadın özgürlüğü ile sıkı sıkıya ilişkisi vardır. Bir devrimin özgürlük düzeyi geliştirilmek isteniyorsa, bunun kadının düzeyiyle ilişkisi vardır. Çağdaş devrimlerde bu ilişki çok açıktır. Toplumsal ilişkilerdeki özgürlük düzeyi, kadın ilişkilerindeki özgürlük düzeyiyle bağlantılıdır. Kadın erkek ilişkilerinde eşitlik ve özgürlükte sağlanacak düzey toplumun geneline yayılırsa, o toplumun eşitlik ve özgürlük düzeyi de kesinlikle belirlenmiş olur.”

diğdir. Emegün metalaşması, kadının metalaşmasının gelişmesidir. Genel olarak değerlerin metalaşmasının mülkiyet konusu olmasıyla kadın cinsinin de mülkiyet konusu haline gelmesi at başı gidiyor. Mülk düzeninin gelişmesi, bu arada kölelerin de kölelik kurumunda mülk olarak değerlendirilmesi, daha yoğun ve uzun süreli olarak kadında gerçekleşiyor. Dolayısıyla kadın kişiliğindeki mülkiyet ve ait olma özelliği daha köklü oluyor. Etrafındaki ilişkiler ağı, mülkiyet ilişkileri haline geliyor; son derece bağımlı kişilik özellikleri oluşuyor. Ruhta ve düşüncede zayıflık ve kimliğini yitirme kalıcı özellikler halinde yerleşiyor. İrade ve inisiyatif zayıflığı, desteğe ve yardıma muhtaç özelliklere yol açıyor. Bağımsız ve yaratıcı faaliyet kısırlaştırılıyor. Bu, aynı zamanda toplumdaki kölelik düzeninin seviyesini belirliyor. Köleleşen kadın cinsi ve köle sınıf, toplumsal düzeydeki pedersahi ve efendi erkek egemenliğinin temellerini oluşturuyor. Anaerkl düzenin yerine ataerkl düzen aileyne hakim oluyor. Feodal düzende de benzer bir gelişme görülüyor. Cariyelik, haremlik kurumları yaygınlaşıyor. Kapitalist toplumda ise, iki başlı aile biraz gelişim imkanı bulmakla birlikte, kadın köleliği devam ediyor ve kadın daha incelmis bir meta olmaktan kurtulmuyor; kişiliği kurtulsa bile, emeği çok ucuzca değerlendiriliyor. Sosyalist devrimlerle birlikte eşitlik ve özgürlükte yakın adımlar atılsa da, alt ve üst yarıdaki erkek hakimiyeti önemli oranda sürüp gitmektedir. Hukuki alandaki eşitliğin ekonomik

Cinsel özgürlüğün genel özgürlükten ayrı ele alınamayacağı, ancak onun bir parçası olarak düşünülürse anlam ifade edeceği çözümlemelerde kiilt bir öneme sahiptir. Bireyler arasındaki soyt özgürlük, özellikle cinsel özgürlük genel mülkleşmeyle, onun alt ve üst yapı kurullarına karşı bir savaşımına bağlantılı olarak ele alınmadıkça anlamını yitirir ve sapırtılmaya elverişli bir konu haline gelir.

Çözümlemelerde özgürlük yaklaşımı, erkeğin ilişki düzeyiyle bağlantılı olarak düşürülme yanı güçlü olan bir konumu kadınla paylaştığı, özel olarak Kürt aile kurumundaki çarpıklaşmanın ve oluşturan gelen değer yargılarının sömürgecilğe ve onunla işbirliği halindeki yapılara güç verdiği önemle vurgulanmaktadır. İlişki özgürlüğünün bir devrimi yapma özgürlüğü, savaşıma ve ordulaşma olarak gelişim göstereceği, bunun dışında salt duygulara dayanan aşırı bireyselleştirme yaklaşımlarının saflarda köleleştirmeyi yaşatacağı, gerçek özgürlükle bağlantısı şurada kalsın, bunun özgürlük önünde engel teşkil edeceği açıklığa kavuşturulmaktadır. Her düzeyde eşitliğe ve özgürlüğe yol alışı ancak tüm mücadele etkinliklerine bireysel bilinç ve kararlı katılmayla başarılabileceği, bunun dışındaki yaklaşım yöntemlerinin bütün iddialar ve süslü sözcüklere rağmen anlam ifade edemeyeceği belirtilmektedir. Gerçek bir kadın militanın partileşmeye, kişilik sorununa, aile ve kadın gerçekliğine bu çerçevede bir yaklaşım göstermekle ancak sağlam partileşebileceği, partileşmenin onun örgüt ifadesi olmaktan geçeceği vurgulanmaktadır. Kadının güçlü katılımının da bununla ifade edileceği ve bağlı kalınması gereken yaklaşımın bu olduğu; tüm özgürlük iddialarına rağmen, bunu görmeyen feodal köylü ve kemalist burjuva yaklaşımların saflarda köleliğe yol açtığı, tasfiyeciliği geliştirdiği, örgütlülüğü ve savaşım düzeyini düşürdüğü özenle belirtilmektedir.

Bu anlamda çözümlemelerde parti içi mücadelenin ihmal edilemeyeceği belirtilmekte, disiplinin göz ardı edilmeden mücadelenin süreklileştirilmesi gereği ortaya konulmaktadır. Sorunun doğru konulması kadar, çözümün de bu doğrultuda geliştirilmesinin özgürlük ilkesinin özü olduğu anlatılmaya çalışılmaktadır. Bireysel ihtiyaçların, bir ihtiyacı esas alan keyfi yaklaşımların tasfiyecilik ve ihanetle bağlantısı çarpıcı bir biçimde ortaya konulmaktadır. Bu yaklaşımın gerçek sevgi ve aşkı dışladığı, mülk anlayışını aşmadığı, bireyin inisiyatifini ve karar gücünü özgürce geliştirmesine fırsat vermediği, dolayısıyla saflardaki sınıf mücadelesinin önemli bir yanını oluşturduğu, bireycilikte ısrar edenin düzene kapıları açık tuttuğu, parti tarihinin de bunun örnekleriyle dolu olduğu gösterilmeye çalışılmaktadır. Amaçsız ucuz duygusal yaklaşımların tehlikeli olduğu kadar, özgürlük ilkesinden uzaklaşmaya götürdüğü, giderek onun örgütlenmesi ve savaşımının tasfiyesine açık bir tutuma yol açtığı, bu aşılımadan doğru

bir sevgi anlayışına ve yaşamına ulaşamayacağı vurgulanmaktadır. Aşk tanımının bile köklü bir yurtseverliğe, özgürlük savaşımına, partisel örgütlülüğe ve çözümlenmiş militan gerçekliğine bağlı olduğu büyük bir açıklıkla ilkesel düzeyde ifade edilmektedir. Nasıl yaşamalı sorusuyla bağlantılı olarak, nasıl duygular, nasıl sevgiler, nasıl aşklar sorusuna, **“savaşırsan özgürleşirsin, özgürleşirsen güzelleşirsin, güzelleştiğin sevilirsin”** ana yaklaşımıyla cevap kesinleşmektedir.

Şimdi her zamankinden daha fazla açığa çıktı ki, geliştirilen çözümlemeler, bu temelde atılan adımlar ve pratikleşmeler günümüz dünyasında belki de kimsenin beklemediği ve inanmadığı devrimsel bir gelişmeyi başarıyla sağladığı kadar, zafere her yönüyle ulaşabilme umudunu ve olanaklarını ortaya çıkarmıştır. Bununla da sınırlı kalınmıyor; dünyanın bütün uluslararası gericiği tarafından desteklenen özel savaş işlemeze duruma getirirken; gittikçe derinleşen bir devrimin sadece bölgeyi değil, uluslararası alanı da etkileyeceğini ve dikkatleri üzerinde toplayacak bir devrim durumuna geleceğini ortaya çıkarmış bulunmaktadır. Bu nasıl başarılı? Bu, çözümlemelerin derinleştirilmesiyle ve özgürlük sorununun, partileşme sorununun, gerillanın ve yüksek bir düzey arz eden kadın katılımının sağlıklı ele alınmasıyla başarılıdır.

Kürt aile gerçeği toplumsal yaşantının tükendiği bir gerçekliktir

Şimdi de yoğunca yaşanan doğru partileşme ve ordulaşma sorunları kadar, nasıl yaşamalı sorusuna cevap verirken, görünüşte sosyal bir ilişkiden söz ediyor olsak da, aslında çok temelli, siyasal, askeri ve savaş bağlantılı bir sosyalleşmeden bahsediyoruz. Bazıları sosyal ilişki ve yaşam sorunları diye ele aldıkları kadın erkek, sanat, din ve aile sorunu biçiminde ortaya koymak isteseler de, aslında bunun tümüyle özgürleşme olayı olduğu, toplumsal devrim olduğu ve devrimin esasının da bu

olduğu açıktır. Askeri ve siyasal yan kendi başlarına amaç olamaz; bunlar aslında toplumsal özgürlüğü gerçekleştirmenin araçlarıdır. Askeri ve siyasal zafer, gelişmenin her düzeyi kendi başına bırakıldığında hiçbir şeyi ifade etmez; ancak toplumsal ilişkilere ne getirip ne götürdüğüyle anlam bulabilir. Bir askeri başarı ve bir siyasal gelişme eğer toplumsal düzeye bir çözümleyiş getirmemişse, özgürleşme ve sosyal yaşam imkânı ortaya çıkarmamışsa, o askeri ve siyasal başarının tutarlılığından bahsedemeyiz. Dolayısıyla sağlanan her askeri ve siyasal gelişmenin parti içi yaşamı ne kadar geliştirdiği, toplumdaki yaşamı ne kadar çözümlendiği sorularına verilecek cevapla orantılıdır. Nitekim sağlanan bu yönlü gelişmelerin de çarpıcı olduğu anlaşıyor.

Bu anlamda kadın erkek ilişkileri üzerine geliştirilen çözümlemeler, mevcut askeri ve siyasal gelişmelerin de doğal bir sonucudur. Yine bir bütün olarak sanata, dine ve bunun gibi birçok etkinliğe gösterilen ilginin anlamlı olduğu ve devrimin de bu yönlü çözümlemelerle kendini toplumsallaştırabileceği her zamankinden daha iyi anlaşıyor. Kürt toplumu gibi ailede oldukça çarpıtılmış, kadın erkek ilişkilerinde boğuntuya gelmiş bir toplumsal gerçeğin böylesine çözülmesi; aile ve kadın erkek ilişkilerinin eleştirisi kadar nasıl olması gerektiğinin de araştırılmaya başlanması, devrimin doğal ve vazgeçilmez bir gereğidir. Hatta kanıtlandı ki, Kürt aile gerçeği toplumsal yaşantının tükendiği bir gerçekliktir. Namus denince akla aile gelir, aile için her şey özellikle erkek tarafından belirlenir ve kadın da en kötü kadınlığı bu mevcut aile tipinde yaşar. Aslında bunun bir bitişi olduğu, sömürgeciliğin ve her türlü kaba baskının bu aile tipini esas aldığı, buna dayanarak kendisini sürdürdüğü, 12 Eylül faşizmiyle bu aileyi esas alarak kendisini daha da güçlendirip yürüttüğü tartışılmaz bir biçimde çözümlemelerde ortaya konuldu. En önemlisi de, parti içi yaşam tıkanıklığının aşılmasında, genel sosyal düzeyin özgürleştirilmesi kadar, onun en çarpıcı alanı olarak kadın ve erkek düzeyinin özgürleştirilmesinin çok önemli olduğu anlaşıldı.

Çözümlemeler, '93'ün sonları ve '94'ün başlarında aslında birçok gelişmeyi açığa çıkarmak kadar, gerçek bir devrimsel gelişmenin ufkunu da ortaya çıkarmıştır. Sadece eleştiri yapmakla yetinme olmamıştır. Hiç şüphesiz aile ve kadın çözümlemesinde geçmişte neyin nasıl yaşandığı ve bunun sosyal yaşamı nasıl tıkatığı, dolayısıyla ciddi bir askeri ve siyasal gelişmeye nasıl fırsat vermediği, hatta dinsel bağnazlığın da böylesi bir ailecilikle nasıl bağlantılı olduğu, ailecilik, kabilecilik ve aşiretçiliğin birbirleriyle bağları kadar toplumsal düzeyin çok gerilerinde nasıl bir yer ifade ettikleri ve nasıl buna yol açtıkları ortaya konulmakla kalmamış; daha da önemlisi, doğrusunun nasıl olabileceği, nasıl yeni bir yaşama doğru yol alınabileceği büyük bir özenle yoğun tartışmalarla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Birbirini mahveden basit ilişkilerin, –ister aile içi ortamda veya ondan kaçış biçiminde, ister klasik biçimde veya düzenin körüklediği biçimde olsun– esas alınan ilişkilerin savaşın ve gelişmenin önünde ciddi bir engel teşkil ettiği ortaya konulmakla yetinilmemiş; bu ilişkiye getirilecek eşitlik ve özgürlük düzeyinin örgütlemeyi ve partileşmeyi çok net, anlamlı ve başarılı geliştirdiği gibi, orduya yansımalarının da çarpıcı ve başarılı olabileceği daha şimdiden ortaya çıkarılmış bulunmaktadır.

Bu anlamda kadın özgürlüğü ve ordulaşması tartışmaları, sıradan bir parti içi tartışma değildir; günümüzün devrimsel aşamasına denk düşmesi kadar, Kürdistan Devrimi'nin de buna iyi bir örnek teşkil etmesi, en önemlisi de kendi iç sorunlarının, yine tıkanan parti ve ordu gerçeğinin aşıl-

rak yüksek başarılar temelinde gelişmesinin can alıcı tartışmaları ve çözümlenmeleri olduğu ortaya konmuştur. Sadece mevcut gerçekliklerin ortaya çıkarılmasıyla sınırlı kalmamış; en önemlisi de, kapsamlı ve özgür tartışmalarla nasıl yaşamalı sorusuna cevap verilmeye çalışılmış, tartışmaların özgür gelişmesine büyük özen gösterilmiştir. Gerek kadın gerek erkek düzeyinin kendisini geleneksel ahlakın etkilerinden uzak bir biçimde dile getirmesi kadar, savaş sorunlarıyla bağlantısı üzerinde durulmuş, günlük yaşam ilişkilerinde en özgür katılıma imkan verecek bir ortamda yürütülmeye çalışılmıştır.

Tartıştığımız sorun özgün olduğu kadar evrenselidir. Tartışmalar, savaşla bağlantısı kadar, ekmek ve su denli günlük yaşamın ilgisi dahilinde olan bir sorun olduğu anlayışıyla yürütülmüştür. Partileşme ve ordulaşma gerçeğine ve onun disiplinine ters düşmemek kaydıyla herkesin her şeyi ortaya koyabileceği, dilediği düşüncüyü öne sürebileceği bir süreç yaşanmış; bunun yaşamın nasılına da cevap verebileceği, neyi reddedebileceği, neyi kabul edebileceği, bu anlamda neyin doğru neyin yanlış olduğu, neyin güzel neyin çirkin olduğu, neyin aşılabileceği ve neyin gündemleştirileceği hususlarında ilk defa bütün yönleriyle özgür iradelerini ortaya çıkarmalarına fırsat veren zengin bir devrimci tartışma süreci olmuştur.

PKK tarihinde kapsamlı tartışma süreçleri vardır. Grup döneminin sömürgecilik tartışmaları, yine partileşme döneminin partileşme tartışmaları vardır. Askeri gelişmelerin ağır bastığı dönemde gerilla tartışmaları çok ileri düzeyde olmuştur. İlk milliyetçilik tartışmaları, sosyal şovenizm tartışmaları hiçbir örgütün yapamayacağı kadar ileri düzeyde yapılmıştır. Günümüzün diğer tartışma sorunları kadar kadın özgürlüğü tartışmaları, yine bunun çok kapsamlı ve devrimin bütünselliği içinde ele alınması önemli bir aşamayı teşkil etmiştir. Bu yönüyle sıradan bir tartışma değil, dönemsel ve devrimsel bir tartışmadır. Bu konuda daha şimdiden önemli sonuçların ortaya çıktığını belirtebiliriz. Bu tartışmalarda ortaya çıkan, her şeyden önce artık eskisi gibi yaşanılmayacağı hususudur. Eski tip yaşamın kadın erkek ilişkilerinde, aile ilişkilerinde, hatta tüm toplumsal ilişkilerde kendini yansıttığı kadar, askeri ve siyasal çalışmalara yansımalarının da anlamsız, tehlikeli, yetmez ve çirkin olduğu, tıkanmadan ve bunalmadan başka bir sonuca yol açmadığı, bu tartışmaların ortaya çıkardığı en temel hususlardır.

En önemlisi de, büyük bir gaffetin varolduğu, bu tip yaşamın ve ilişkilerin yüzeysellik olduğu, çok amaçsız, incir çekirdeğini dolduramaz talepler ve özelemlerle kendini aldatma olduğu, bütün yaşamı tıkatığı ve hatta yaşamı kaybettirdiği, bunun da her türlü düşkünlüğün temeli olduğu açığa çıkmıştır. Ömürlerin bu nedenle boşu boşuna elden gittiği, basit bir tutku, cinsellik ve birliktelik uğruna kişilerin kendilerini daha on beş yaşından itibaren bitirdiği, en önemlisi de muazzam bir sevgisizlik ve aşksızlık ortamının olduğu, doğa güzelliğini, yurt güzelliğini, yurtseverlik duygusunun yüceliğini görmediği, toplumsal özgürlüğün ne kadar vazgeçilmez olduğunu görmemeye götürdüğü, her şeyin bu yaşam ve ilişki tarzıyla mahkum olduğu, bu yaşamın çözümlendiği oranda kimsenin böyle bir yaşama itibar etmeyeceği vurgulanmıştır. Bu tür aile ve kadın-erkek ilişkilerinin, hatta cinsel ilişkilerden aşk ilişkilerine kadar, yine aile ve kabile ilişkilerinden basit arkadaşlık ilişkilerine kadar ilişkilerin bu biçimiyle kimseyi tatmin etmediği, kişiye yaşamını verimsiz harcatıldığı, savaş ve parti gerçeğinden uzak düşürdüğü, bunun da her türlü geriliğin ve başarısızlığın temeli olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Bu denli geliştirilen tartışmalar ve vari-

lan sonuçlar nasıl yaşamalı sorusunu da beraberinde getirmiştir. Bunun öyle kolay cevaplandırılacak bir soru olmadığı, tersine çok temel bir devrimsel soru olduğu, devrimin çok temel bir ufkunu esas alması gerektiği, 'ne ile, nasıl yaşanılmaz' sorusu kadar 'ne ile, nasıl, kiminle, ne zaman, hangi biçimlerde, hangi özde yaşanabilir' sorusuna açıklık getirdiği belirtilmiş; yine parti ve ordu yaşamından tutalım ikili ilişkilere kadar her alanda tercih edilebilecek ve özgün olabilecek olanın nasıl olması gerektiği, çok yönlü sorular, duygular ve umutlarla, hatta bilimsel olasılık ifadeleriyle cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Kadın ordulaşmadan kendini özgürce ifade edemez

Ortaya çıkan şey bu tartışmaları sadece teorik düzeyde geliştirme değil, bir de bunun partiye yansıtılması oldu. En somut ifadesiyle, başta gerilla safları olmak üzere, kadın ordulaşmasının gereği olarak kadın siyasal ve askeri faaliyete kendi özgür iradesiyle katılmalıdır. Eğer böyle yapmamışsa, her yönüyle kölelik ilişkilerini parçalayarak değil de birilerine bağıllık temelinde girmişse, bu bir özgürlüğe katılmıyordur. Tersine kölelik tarzında bir katılım olur ki, bunun da sorunlara ve başarısızlıklara yol açmaktan başka bir sonucunun olmayacağı bilinmektedir. Katılımın bireyin özgür iradesi ve özgür düşüncesi kadar, onun fedakarlığı, cesareti ve yeterli çabasıyla sağlanabileceği pratikte ortaya çıkmıştır. Yani bir alışkanlık ve birilerine bağıllık nedeniyle değil, bireyin özgürlük tutkuları kadar mutlaka eşitliğe, kendi iradesine ve düşüncesine güvenerek, bu konuda bir yaşam projesine sahip olarak katılmak zorunda olduğu kanıtlanmıştır.

İlerlemenin ancak kadının özgür iradesinin gelişmesiyle sağlanabileceği, yaşamda nasıl yaşamalı sorusuna böyle cevap verilebileceği, pratikte bir kadın ordulaşmasının salt askeri ve siyasal bir sorun olmadığı, kişiliğin ve kimliğin gerçekleştirilmesinin çok önemli bir aracı olduğu anlaşıldı. Kapsamlı bir ordulaşmayı yaşamadan kadının erkek egemenlikli toplumun tüm dayatmalarına karşı silahlı kalacağı, kendini fazla özgür ifade edemeyeceği ve kendi cinsinin kurtuluşuna bütün yönleriyle eğilip cevaplar geliştiremeyeceği ortaya çıktı. Kadın ordulaşmasına, onun her düzeydeki örgütleniş ifadesine sadece kaba bir eşitlik olsun diye yaklaşılmıyor. Yaşamın nasıl olması gerektiğine dair oldukça özgün ve özgür olması gereken hususlar var. Ancak bunlar bir örgütlülük içinde olursa daha iyi anlaşılabilir, amaca ve programa bağlı kalınabilir ve bu da pratikte adımların başarısını getirir.

Hiç şüphesiz çok ucuz ilişkilere alışmış kadın ve erkek yaklaşımları bundan rahatsızlık duyacaktır. Örneğin, saflarımıza çok ucuz ilişkilerle gelenler var, bunlar bu tip bir ordulaşmayı istemlerine ters bulabilirler. Yine birçok kadın erkeğin bir bağlantısı olarak yaşamaya alışmıştır. Bunlar özgür güçleriyle savaşıp yaşamayı pek akıllarına getiremezler. Bunlar da epey rahatsız olabilir.

Erkek kadını hep kendi güdümünde, hakimiyetinde görmeye alışmıştır. Böyle bir ahlaki anlayışı vardır. Bundan kurtulmuş kadın, ona büyük bir darbe, bir sıkıntı kaynağı gibi gelebilir. Böylesine kendinden kopuk, oldukça özgür savaşıp yaşayabilen bir kadın onun havsalasına pek sığmaz. Onlar da rahatsız olacaklardır. Ama başka türlü özgür olunamaz, özgür yaşam sorununa cevap verilemez. Zordur, sıkıntılar doğurur diye doğru çözüm anlayışlarından vazgeçilemez. Şuna derinden inanmak gerekir: Kadın gerçeği her ne kadar parti çözümlemelerinde ifadesini bulmuşsa da, bu herkese aynı oranda mal edilmiştir denilemez. Çok sınırlı sayıda bir kadın kadrosu belki çözümlemelerin bilinciyle hareket ediyor olabilir, ilişkilerinde özgürlük aranabilir, ama geniş bir kadın kesimi, hatta ezici bir kesimi özgürlük yaklaşımından uzaktır. Çok kaba feodal ölçüler egemendir, burjuva ölçülerinin bile çok gerisinde olan ölçüler var. Bunlar aşılmadan PKK temelinde bir partileşme ve ordulaşma bir yana, sıradan bir örgütlülük bile geliştirilemez.

“PKK tarihinde kapsamlı tartışma süreçleri vardır. Grup döneminin sömürgecilik tartışmaları, yine partileşme döneminin partileşme tartışmaları vardır. Askeri gelişmelerin ağır bastığı dönemde gerilla tartışmaları çok ileri düzeyde olmuştur. İlk milliyetçilik tartışmaları, sosyal şovenizm tartışmaları hiçbir örgütün yapamayacağı kadar ileri düzeyde yapılmıştır. Günümüzün diğer tartışma sorunları kadar kadın özgürlüğü tartışmaları, yine bunun çok kapsamlı ve devrimin bütünselliği içinde ele alınması önemli bir aşamayı teşkil etmiştir.”

O halde sorunun halledilebilmesi için kapsamlı bir çalışmaya ve bunu gerçekleştirme araçlarına ihtiyaç vardır. Bu nedenle teorik düzey kadar pratik araçları da eksik etmemek gerekir. Çözümlemeler teorik çözümlerlerdir, aydınlatmayı sağlar. Ama bunlar pratiğe nasıl yansıtılacak? Dalga dalga gerillaya, serhildanlara katılmak isteyen kadınlar var. Yaşamın hemen hemen her sahasına katılmak isteyen kadın gücü var. Bu gücü nasıl ortaya çıkaracağız, nasıl eğiteceğiz, erkek egemenlikli yaklaşımlara karşı nasıl bilinçlendirip örgütlendireceğiz? Bunlar önemli sorunlardır. Bunlarla mücadele edilmeden hangi özgürlükten bahsedebiliriz, nasıl yaşamalı sorusuna cevap vermekten nasıl bahsedebiliriz? Yani pratik yönleriyle de sorunun ne kadar önemli olduğu ortaya çıkıyor.

Erkek egemenliğinden ve onun eşitsizliğe çeken olası tüm dayatmalarından uzak, hatta onunla anlamlı bir mücadeleye imkan veren bir konumu yakalaması için, onun yanında kadının kendini ve kendi kimliğini bulması ve kendi gücünü ortaya çıkarması için 'ben kimim, nereden geliyorum, nasıl olmalıyım, benim nasıl bir yaşama ihtiyacım var? Önce kendimi tanıyayım, kendimi özgür irade ve özgür bilinç sahibi kılayım, özgür bir güç haline getireyim, örgütleyeyim' demesi gerekiyor. Bunun da mümkün olabilmesi için, kadın ordulaşması vazgeçilmez bir araçtır.

Dolayısıyla düzenin etkilerine karşı arındırma ve netleştirme için özgün bir ordulaşmaya, yani kadın ordulaşmasına ihtiyaç vardır. Safflardaki feodal erkek yaklaşımlarını, yine düzenden kopup gelen burjuva erkek yaklaşımlarını başka türlü sınırlamak mümkün değildir. Zaten şunu da belirttik: Eğer eşit ve özgür ölçüleri konuşturabilecek kadrolar varsa, onlar eşitlik ve özgürlük komitelerinde birlikte çalışabilir ve kendi ilişkilerini değerlendirebilirler. Bunu her düzeyde, yani ahlakın oluşumundan savaş sorunlarına, en verimli kadın ve erkek gücünü iç içe yürütmeye kadar her konuda tartışıp sonuca bağlayabilirler. En doğrusunun da bu olduğu açıkça belirtilebilir. Ama bunun yanında henüz yetişmemiş erkeği, özgürleşmemiş kadını, hatta yanılıgılı, köleleştirici ve bitirici kişilik sorunlarıyla dolu yaşayan bireyleri tabii ki denetime alacağız. Bunları hem savaştıracacağız hem de eğiteceğiz. Savaşım gerçeği kadar, ordu gerçeği kadar bunları kendileriyle de tanıştıracacağız. Kimsin, ne amaçla geldin, nasıl bir amacın olmalı, nasıl bir yaşamın olmalı sorularına bilinç ve iradeyle cevap bekleyeceğiz. Bunun için zaman belirleyeceğiz.

Açık ki, bu konuda kadın önderler sorumludur. Bunlar kendi hemcinslerini kurtuluşa götürmek istiyorlarsa, önce onları eğitmesini, örgütlemesini ve savaştırmasını bilecekler. Henüz yeni gelmiş, kendini çok kaba cinsel bir araç olmaktan öteye göremeyen, birilerine bağlı olmaktan ve birilerinin koltuğunda yaşamaktan başka yaşam biçimi bilmeyen, mutlaka bir erkeğe dayalı olarak yaşamının dışında bir yaşamın mümkün olamayacağını düşünen, eşitliği ve özgürlüğü dayatmak şurada kalsın, her hareketi bağımlılaştırıcı bir tarzda yetiştirilen bir kızı böylesine bir ortam içine bırakmak, ona yapılabilecek en büyük kötülüktür. Hatta bir erkeği bile bu ortamda kadın karşısında serbest ve ölçsüz bırakmak, o erkeğe de yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Kadın eğitimsizdir, bilinçsizdir, nasıl yaşamalı sorusuna cevap vermekten henüz uzaktır. O halde böyle bir ordu ayrışması yerindedir ve gereklidir, bu aşamada çok gerekli bir özgürleşme aracıdır.

Bazıları "bu bize zor geliyor, rasgele ilişki istiyoruz" diyebilirler. Ama bunların söylediği şey eğer sadece düzen ve ortaçağ değil, klan döneminden beri oldukça tutsak ilişkilerle yüklü yaklaşımlarsa, bunun sorumluluğunu kim üstlenecek? Oluşabilecek bazı olumsuz ilişkilerin ihanet ilişkisi kadar tehlikeli olduğu, hatta ihanete bu temelde gidildiği göz önüne getirilirse, pratik gerçekleşmenin ne kadar önemli olduğu açığa çıkıyor. Gerillada kadın birliklerinin oluşturulması, yine serhildanlarda kadın örgütlülüğünün ve uzun süreli kadın temsilciliklerinin

“Önderlik gerçeği kadın sorununda da özgürlüğü elden bırakmayan yaklaşımın ne kadar sürükleyici olabileceğini, özgür ilişki tutkusunun ne kadar yaman bir tutku olabileceğini ve gerçek aşkın da bu özgürlük tutkusu olduğunu çarpıcı biçimde ortaya çıkarmıştır. Kadın çözümlemelerinde olduğu gibi, pratik katılımda da hiçbir devrimle kıyaslanmayacak bir gelişmeye öncülük edebilmiştir.

Eşit ve özgür yaklaşımları herkesle paylaşmış, bütün kadınların bu temelde güçlenebileceğini ve doğru yaşama çekilebileceğini ortaya koymuştur.”

geliştirilmesi sağlanmadan, –bir feminist gibi olalım demiyorum, kaldı ki bu da yabana atılamaz– erkek etkilerine karşı mücadele verilmeden, eşitlik ve özgürlük yakalanamaz ve nasıl yaşamalı sorusuna cevap verilemez. Bunun için biraz serbestlik gerekiyor. Kadının kendini sıkı sıkıya gözden geçirip kimlik sorununa, nasıl yaşamalı sorusuna cevap hazırlaması gerekir. Bu fırsatın sunulması kadar hem sürecin hem de alanın elverişli olması gerekiyor.

Son dönemlerde soruna pratik yönüyle de yaklaşıldığı açıktır. Hem gerilla saflarında hem de diğer katılan alanlarında ciddi gelişmelerin ortaya çıkabileceği, bunun da sıradan bir gelişme değil, devrimin başarısı için vazgeçilmez bir çalışma ve mücadele gerçeği olduğu anlaşılmıştır. Hiç şüphesiz tüm bu çözümlemeler ve pratik gelişmeler için başlangıcını ifade ediyor; neye nasıl yaklaşılması gerektiği kadar, nereden hangi çabayla başlanıp yürütülmesinin gereğini ve imkanını da ortaya çıkarıyor. Tarih-sel sorunlar bir çırpıda veya canınız istedi diye çözümlenemez. Bilimsel teorileri ortaya konulmak kadar, uzun süreli bir plan dahilinde hazırlık, sabır ve inatla pratikte adım adım çalışma ister. Bu, kadın sorunu için daha da çarpıcıdır. Dolayısıyla hiç kimse kolay çözümler beklemesin.

S o m u t olarak buna “siz sevgi ve aşk olayında kolay gelişme yaşamayı sağlayamazsınız” dedik. İçimizde bazılarının çok ucuz duyguları ve tutkularının ne kadar tehlikeli sonuçlara yol açtığını gördükten sonra, hiç kimse ucuz ilişki, sevgi, cinsellik ve aşk beklemesin. Cinselliği, sevgiyi ve aşkı reddetmiyoruz, ama bunun sağlam bir mücadele zeminiyle, ilişki ölçüleriyle ve özellikle savaşla bağlantısını, yurtseverlik duygusuyla ve parti örgütlülüğüyle ilişkisini mutlaka ve hiç aldatmadan, lafta böyleyim diye şartlandırmadan kendini ortaya koymasının şart olduğunu, bunun dışında bir sevgi ve aşk anlayışına ve pratiğine başvurulamayacağını, aksi halde bunun kaybetme olacağını büyük bir açıklıkla ortaya koyduk. Böylesi bir yaşamın kişiyi kahredeceği, hatta yaşamını toptan kaybedebileceği gösterildi.

Neden böyle amaçsız ve rahatlıkla yenilgilere açık bir yaşam, kabul edilebilen bir yaşam olsun? Savaş temeli, ciddiliği ve içtenliği olmayan bir ilişki kaç para eder? Sadece cinsel dürtülere, ahbap çavuşluk ilişkilerine bakıp kendini koyuvermenin, kendini satmanın ne anlamı var? Böyle hangi ciddi ilişki ve sevgi gelişebilir? Sorun toplumsal ilişki düzeyidir, toplumsal yaşamı ve ideali gerçekleştirmedir, toplumsal aşkı ve sevgiyi yakalayabilmektir. Parti bunun için vardır. Parti kadroları bunun için ilişkilere özen gösterir ve örnek model olmaya çalışırlar. Bütün bunlara da bu yönüyle açıklık kazandırılmak istendi. Sani-

rım aklı başında her militan sorunun ne kadar yakıcı, önemli ve doğru çözümün ne kadar vazgeçilmez olduğunu anlamıştır. Bütün parti ve ordu kitlemiz anlamasa da, sorumluluk düzeyi gelişkin olanlar, yaklaşım kadar pratik gerçekleştirme ifadelerini de artık gündemleştirebilir ve bu konuda devrimci görevlerine sahip çıkabilirler. Kendi yaşamları ve ilişkileriyle buna örnek teşkil edebilirler. Bunu sıradan bir söz olarak görmemeliler, devrimin çok kalıcı ve özen gösterilmesi gereken yaşamsal bir görevi olarak görüp her koşul altında çözümleyici olmalılar.

Sorun kişisel çözüm ve kişisel duyguların ifade edilmesi değildir. Parti ortamını sağlamlaştırmak ve ordulaşma gerçeğini sağlamak kadar, bunun dalga dalga topluma yayılıp sosyal devrimin daha şimdiden saflarımızda nasıl geliştirebileceğini ortaya koymadır. Her önemli sosyal devrim de ancak öncülerinin yaşamının çözülmesi ve bu yaşamda başarının sağlanmasıyla öl-

ce katkıda bulunmadır. Devrimimiz nasıl yaşamalı sorusuna yetkin bir cevabı verebileceğini daha şimdiden ortaya koymuş bulunmaktadır. Öngörülen bu yaşamın hayali bile geçmiş yaşamdan çok daha değerlidir.

Hiç şüphesiz bu değerlendirmelerin hepinizin yaşamı üzerinde kalıcı etkiler sağlayacağı, hatta daha şimdiden size küçümsenemez güçlü devrimci özellikler kazandırdığı kesindir. Yükselen çözümün tüm parti çalışanlarına güçlü özellikler kazandırdığı gibi, pratik gelişmelere de çarpıcı yansımaktadır. Gelişmeler eskiden akla bile gelmeyecek her soruna çözüm bulma inancımızı, daha da ötesi bilincimizi geliştirmiştir. Bu bir cesaret, bir yenilik başlangıcıdır. Her zaman söylendiği gibi, tüm devrimci adımlar biraz da böyle başlar. Önce cesaret ister, inanç ister ve bunlar çabayla birlikte yaşama geçer. Sorunlar gittikçe daha fazla açılır. Fakat çözüm yoluna girildiği, belli bir çalışma temposuna ve onun yaşam tarzına ulaşıldığı için de büyük

yük bir inatla çözümlenmeye kadar götürür. Bu nihai bir zafer de olsa güç getirilir.

PKK pratiğinin ispatladığı her husus, kadın kurtuluş sorunları için de geçerlidir. Daha önce özgürce tek adım atamayan bir köylü kızı, şimdi özgürlük dağlarında bilinciyle ve silahıyla her türlü soruna çözüm bulabilecek kadar etkiye ve güce sahip olabileceğini düşünüyor ve ona ulaşıyor. Toplumda iki kelime söyleyemeyen bir kadın, tüm dünya sorunla-

rında, tarih konularında ve geleceğin kestirilmesinde görüş sahibidir, dilediği kadar konuşabiliyor, karar gücü haline gelebiliyor. İsterse kendini ordulaştırabiliyor, eyleme ve savaşa çekebiliyor. Bunlar sıradan gelişmeler değildir. Belki sıkıntısı ve güçlükleri olabilir. Kaldı ki her devrimde, her tarihsel sorunun çözümünde bu böyledir. Trajik olur, acılarla birlikte mücadele olur, ama kadının zafer inancı, reddedilmesi gereken yaşam karşısındaki üstünlüğü ve bunun verdiği heyecan her türlü zorluğu daha şimdiden göğüslemeye yeter de artar bile.

Önderlik gerçeği bu konuda birçok şeyi ifade ettiği gibi, kadın sorununda da özgürlüğü elden bırakmayan yaklaşımın ne kadar sürükleyici olabileceğini, özgür ilişki tutkusunun ne kadar yaman bir tutku olabileceğini ve gerçek aşkın da bu özgürlük tutkusu olduğunu çarpıcı biçimde ortaya çıkarmıştır. Çok erken yaşlardan itibaren geleneksel toplumsal ölçülerle değil, özgürlük istemiyile toplumsal gerçeği dikkate alarak, ne boyun eğmeci ne de maceracı bir tarzda reddetmesi, tam tersine, döneme göre bir yaklaşımı eksik etmemesi, buna sürekli sabır ve inatla bağlı kalması, kadın devriminin geliştirilmesinde çok önemli bir konuma yol açmıştır. Kadın çözümlemelerinde olduğu gibi, pratik katılımda da hiçbir devrimle kıyaslanmayacak bir gelişmeye öncülük edebilmiştir. Eşit ve özgür yaklaşımları en sıra-

dan bir köylü kadınıyla paylaşmaktan tutalım, en gelişkin aydın bir tipe kadar karşılaştırmış; hepsinin bu temelde güçlenebileceğini ve doğru yaşama çekilebileceğini ortaya koymuştur.

Hiç şüphesiz yapılacak çok şey var. Ama çözümlüm anahtarı eldedir, özellikle militanların eline verilmiştir. Dürüst olurlarsa ve gereken özverili çabayı esirgemezlerse, kendilerinden doğabilecek her soruna bu çözümleme anahtarlarıyla cevap bulabilirler. Militanlar basit, yüzeysel ve gelip geçici yaklaşımlarla yetinmezler. Attıkları her adımın genel amaca bağlılığının yanı sıra, günlük sorunlara çözüm getirme temelinde, özellikle yakıcı olan savaş ve ordu sorunlarına en başta yer vererek, bunun parti öncülüğünü ve onun temel özellikleriyle sıkı sıkıya götürülmesinin gereğini her şeyin üzerinde tutarlar. Doğru partileşmek ve ordulaşmak yaşamın en temel vazgeçilmez biçimidir. Bu konudaki tutku ve çaba, tüm tutku ve çabaların üstünde sergilenmek durumundadır. Partileşmemizin ve savaşımımızın yüksek bir yurtseverlik kadar insanlık düzeyini yakalamayı da birlikte getirdiği, çok sıkı bir örgütlülük istemi kadar birçok zengin eylemlilikle birlikte yürütüldüğü açıktır. Tüm bunlar da kabul edilebilir, saygı ve sevgi ifade edebilir, belki de yüzyılların umudu ve rüyası diyebileceğimiz bir yaşama çekebilir.

Militanın aslında bunun için yaşayıp bunun için savaştığı, böylesine bir yaşamın zaptının militanı olduğu daha iyi anlaşılıyor. O halde esas olan, Önderlik gerçeğinin de kendi kişiliğinde katıldığı bu militan yaşamın esas alınmasıdır. Birçok özelliğiyle Kürdistan gibi bir ülkede, aslında çoktan yaşama alanı olmaktan çıkmış ve herkesin her şeyi en ucuzca pazarladığı ve yaşama katmerli yaklaştığı bu sahada kendi örneğinde bir cevap teşkil etmesi, buna çok iddialı ve yenilmez bir karşılık vermesi hepiniz için bir güç kaynağıdır. Bu yaşam tarzına daha fazla ihtiyacı olan sizlersiniz. Yaşamın fethini başka türlü sağlamak düşünülmez. Çünkü her şey düşürülüyor. Tarihte düşürüldüğü gibi, güncel itibarıyla de dünyanın her köşesinde sadece düşürülme planlanmıştır. Bizim yaşamımız ise tüm tarihe, kölelik tarihine bir başkaldırı kadar, ülkemizdeki yaşamı mahkum eden tüm çıkar sahiplerine karşı da ayakta durmayı ve çok başarılı bir yürüyüşün sahibi olmayı mümkün kılan bir yaşam tarzıdır. Bunun için çaba harcanmakta, yaşama girişler yapılmakta; her an yeni başlangıçlara, anlık sonuçlara ulaşılmaktadır. Ekmek ve sudan daha fazla böylesi bir yaşam başlangıcına ve onun günlük sonuçlarına muhtaçsınız. Hepinizin elden gelen katkıyı sergilediğinize inanıyoruz ve enerjiniz oldukça açığa çıkıyor. Kaldı ki, halkımızın ilk defa yaşam enerjisi ortaya çıkıyor. Partimiz daha şimdiden neleri başarabileceğini ortaya böyle koyduğuna göre, önümüzdeki dönemin büyük savaşımına kendini vermesi, bu savaşı bu kadar öngörülü ve planlı götürebilmesi, ona arzuladığı tüm gelişme yollarını açık tutacağı kadar yürüyüşünde de başarı şansını yüksek kılacaktır.

Biz militanlar buna öncülük etmekle kendimizi hem şanslı ve gururlu hissediyoruz hem de gittikçe artan bilinçlilik ve örgütlülük düzeyimizle başarabileceğimize dair cevap teşkil ediyoruz. Böyleyse militanız ve kazanamayacağımız savaş yoktur. Çok zorlu ve kahırlı bir mücadelenin sonucu olarak, özellikle şehitlerin emredici ve yaşayan anılarının bir gereği olan bu militanlaşmamızı doğru kavrayalım ve onun doğru tarzına ulaşalım! Verilen söz bu temelde olursa anlam ifade eder ve başarılı sonuçlara ulaşır.

Cesaret ve fedakarlık örneği sergileyerek katıldığınızı bu savaşa, şimdi daha anlamlı ve doğrultulmuş bir tarzda, adeta yeniden başlamışçasına katılmanıza bu temelde yüksek değer biçiyoruz. Başarmanız için her zamankinden daha fazla silahlanmışsınız ve bunun tutkusu kadar çabasının yeterliliğine de sahipsiniz. Bu temelde yürüyenlerin de, savaşanların da başarısı kesindir. Önümüzdeki dönemin hepiniz için önemli başarılarla dolu geçmesini diliyoruz.

UMUT YÜZYILI

*“Apocu felsefenin ilk ekileceği ve
çıkılacağı yer
dünya kadınlarının yüreğidir.”*

Henüz 21. yüzyılın baharındayız. Bir yüzyılın baharına tüm güncel olumsuzluklara rağmen büyük umutlarla girdik. Umut, pozitif düşünce tarzının, yani dış düşüncenin ürünüdür ve eril düşüncenin, yani negatif düşünce tarzının ulaşamayacağı bir yaratım gücünü gizler. Dış düşüncede, kaba mantığın fark edemeyeceği bir derinlik vardır ve yaratmak için insanı eyleme geçiren de odur. İnsanı maddi yaşamın tuzaklarından, güncelin sığılığı ve boğuculuğundan sıyrarak ve ulaşılmaz görüneneye koşturan dış düşünce tarzıdır. Cins ayrımı olmaksızın her insanın içinde her iki düşünce biçimi, pozitif ve negatif enerji gizlidir. Dışılın baskın olması insanı gözle görünmeyen, beynimizin şu anda algılamakta zorlandığı, hatta imkansız gördüğü, reddettiği düşüncelere doğru iter. Genelde hislerle, el yordamıyla, bilinmeyene doğru bir yürüyüş başlar. Ve insan “mucizeler” yaratır.

Bundan üç yıl önce, 20. yüzyıl sona ererken, herkes yeni yüzyılın insanlık için yeni bir başlangıç olmasını diledi. Son yüzyılın yorgunluğu, belleğimizde bıraktığı izler, umudu yok edemedi. İnsan varoldukça umut da insanın en yakın dostu olarak varlığını sürdürecekti. Çünkü insanı insan yapan, onu diğer canlılardan ayıran, ona yaşam gücü, sevgisi ve yaratma yeteneği kazandıran bu duyguydu. Ardımızda bıraktığımız irili ufaklı yüzlerce savaşa, iki dünya savaşına, ruhumuzu karartan gerçeklere rağmen, 21. yüzyılın baharında **“barış”** umudunu yüreklerimize kazıdık. Savaşların insan türünün ilkel düşünce tarzının bir ürünü ve onun en korkunç eylemi olduğunu iliklerimize kadar hissettik. Erkeksi aklın yok etmede yetkinleşmesi olarak tanımladığımız savaşları aşmanın pozitif, yani dış düşünceyle bağlantısını, dolayısıyla savaşların bir kader olmadığını gördük. Toplumsal hafızanın

derinliklerine doğru ilerlediğimizde, karşılaşacağımız tek gerçeklik budur ve yaşamı kurtaracak olan da gerçek olandır. Tüm küre, 21. yüzyılın baharını böyle bir umudun coşkusuyla kutladı. Yine de herkes binlerce yıldır devam eden bir geleneğin aşılmasının sihirli değnekle olmayacağını, ancak insanın bilinçli, kararlı ve örgütlü mücadelesiyle yıkılacağını biliyordu. Barış ihtiyacının bu kadar fazla olması erkek egemen sistemin elindeki yüksek teknolojinin giderek dozajı yükselen bir tarzda yıkım amaçlı kullanımı ve tüm gezegeni tehdit eden bir pervasızlıktan kaynaklanıyordu. Çok geçmeden, bir yıl sonra, 11 Eylül tarihinde ABD'deki ikiz kulelerin vurulmasıyla üçüncü dünya savaşı başladı. Yüzlerce insanın öldüğü bu olay, emperyalist saldırganlığa yeşil ışık yakacaktı. Yaşanılan şokun ardından emperyalizmin sözcüleri klasik savaşların aşıldığını, bu savaşın şimdiye kadar yaşanan tüm savaşlardan farklı olacağını söylediler. Yapılan en genel yorum, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağıydı.

Büyük diktatörlük küçük diktötörlüğü yutar

Emperyalizmin gücünü temsil eden yüksek teknolojinin yıkıcı bir tarzda kullanımı, bir doktrini doğurdu. Ya da anti emperyalist düşünce sahiplerinin dediği gibi emperyalizm, yeni dünya düzenini hayata geçirebilmek için kendi kendini vurarak saldırılarına pasaport çıkardı. Yani emperyalizm kaz gelecek yerden tavuğu esirgemiyordu. George W. Bush'un keşfettiği söylenen **‘Önleyici Saldırılar Doktrini’** emperyalizmin hastalıklarını iyileştirecek bir reçete gibi en kısa zamanda hayata geçirildi. Bu doktrine göre, Batı uygarlığının yaratmış olduğu değerler, Doğu'nun yobaz, gerici güçleri tarafından yok edilmek isteniyordu. 11 Eylül saldırısı buna kanıt olarak gösteriliyor, bu terör örgütlerini ve onları barındıran tüm devletleri, rejimleri yıkmaya gerekliliği, bunun demokrasi ve özgürlük

için vazgeçilmez, kutsal bir görev olduğu vurgulanıyordu. Yani, en iyi savunma saldırıdır mantığı bu doktrinin temeli oluyordu. Bu biçimde, emperyalizmin saldırıları bir meşru müdaafa kapsamına alınarak, meşrulaşıyordu. Emperyalist ittifakın sözcüleri her gün dünya kamuoyundan yükselen tepkileri yumuşatmak için açıklamalar yaparak kullanacakları ileri teknoloji ile sivil hedefleri vurmaya-cıklarını, “çok fazla” can ve mal kaybına yol açmadan bu işi halledeceklerini, sorununu bu kadar abartmaya gerek olmadığını, esas tehlikenin Doğu'da büyüdüğünü büyük bir sabır ve incelik, hiçbir inandırıcılığı olmadığını bile bile, gerçekten yaptıkları işin meşruluğuna yürekten inanmış müminler gibi anlattılar. Çok fazla tahribat yaratmadan bir ülkeyi işgal edebilme, çok kan dökmekten bir rejimi değiştirme, dünyanın en bağınaz ülkelerini onlara rağmen demokrasiyle tanıştırma klasik olmayan savaşın “sempatik” gösterilmeye çalışılan yanlarıydı. Bir yandan, Taliban rejiminin Usame Bin *Laden'i barındıran bir terörist ülke olduğu işlenirken, diğer yandan şeriatın gözlerini bile yasakladığı kara çarşaflı Afgan kadınları yobazlığın teşhiri için kullanıldı. Amerikalı “modern” kadınlar kara çarşaflı hemcinslerine ülkelerinin bombalanacağı günü ve ABD askerlerinin Afganistan'ı işgal edeceği kurtuluş anını heyecan ve coşkuyla beklemelerini öğüttüler. Ardından 'kimyasal ve biyolojik' silahlarıyla insanlığı tehdit eden Saddam rejimi önleyici saldırıların hedefi oldu. Emperyalizmin vurucu gücü ABD ve ittifakları zamanı olağanüstü bir hızda kullanılarak her iki ülkede de istedikleri sonucu elde ettiler. Sırada hangi ülkenin olduğu ise henüz netleşmedi. Ama fazla seçenek olmadığı, en yakın olasılığın hangisi olduğu biliniyor.

Emperyalizmin klasik savaşları aştığı söylemi kesinlikle çok önemlidir. Bu söylem ile emperyalizmin yeni dünya düzenini oturtmak için kullanacağı strateji ve taktikler vurgulanmaktadır. Bu açıdan 11 Eylül ile başlayan üçüncü dünya savaşı-

nın diğer klasik savaşlardan farkını görmek önemlidir. En önemli farklılık büyük bir güç dengesizliğiyle yürütülmesidir, kapsamıdır, hızıdır, yıkıcılığının ulaştığı boyuttur. Yeni dünya düzenine uyum sağlamayan tüm devletler ya şiddet yöntemiyle, ya da şiddetsiz yaptırımlarla dize getirilmektedir. Ama mutlaka dize getirilmektedir. Sermaye, bu düzenin oturmasını zorlaştıracak hiçbir rejimi “afetmemekte” kararlıdır ve mevcut gücü ufak pürüzler olsa da onu amacına hızla yaklaştırmaktadır. Bunun için askeri, siyasi, diplomatik, ekonomik alanda topyekün bir şiddet politikasına engel olan tüm hukuki sınırlar tek yanlı insiyatifle aşılmıştır.

Kısacası, ortaya çıkan tablo emperyalizmin acelesi olduğunu göstermektedir. Bizi ilgilendiren ise, en kısa sürede sonuç almak için tüm gücünü ortaya koyan emperyalizmin gerçek amacıdır. Diğer iki dünya savaşının nedeni olan “Pazar Savaşı,” insanlığı bir üçüncüsüne sürüklemiştir. Feodal çitlerin sınırladığı Ortadoğu pazarını emperyalist sermayeye açmak, geline aşamada emperyalizm açısından kuşkusuz kaçınılmazdır. Kolay aşılacağı benzemeyen feodal rejimlerin, şeriatçı diktatörlüklerin insanlık açısından yarattığı tahribatlar bir yana, esas olarak emperyalizmin sermaye akışını engellemesi müdahalenin gerçek nedeni olmuştur. Başkan Apo'ya yönelik 9 Ekim komplosuyla başlayan, ancak Önderliğimizin ustaca yaklaşımıyla boşa çıkarılan Ortadoğu'ya yönelik konsept halen devam etmektedir.

Emperyalizmin sözcüleri her ne kadar klasik savaşların aşıldığını iddia etseler ve mevcut savaşın daha önceki savaşlardan belirttiğimiz biçim farklılıkları olsa da, savaşın kendisi klasik bir erkek egemen mantığa dayandığından, ortaya çıkan sonuçlar da her savaşta gördüğümüz, nefret ettiğimiz, manzaralardır. Erkek egemen zihniyetin “büyük balık küçük balığı yutar” geleneği, büyük diktatörlüklerin küçük diktatörlükleri yutması biçiminde bir kez daha tekrarlanmıştır. Modern teknolojinin son ürünü silahlar ne kadar dikkat etseler ve istemeseler de, son iki savaşın gerçek bilançosu henüz ortada yoktur ve düşünen her beyin her savaşta olduğu gibi bu savaşlarda da binlerce insanın öldüğüne, sakat kaldığına, ya da her şeylerini kaybettiğine emindir. Doğa, ilerde nasıl sonuçların ortaya çıkacağı bilinmese de binlerce kez vurulmuş, tahrip edilmiş, hırpalanmıştır.

Savaş erkeksi aklın hep öldürme ve gasp etmede yetkinleşmesidir

Ne savaş nedeni olan ve bu kadar tahribatı göze alacak kadar tehlikeli ilan edilen terörist Usame Bin Laden, ne diktatör Saddam, ne de kimyasal ve biyolojik silahları bulunmuş, hatta bu ülkelerin işgalinin ardından tüm bunlar unutturulmuştur. Her savaşta olduğu gibi bu savaşta da çocukların gözlerine korku, kadınların yüreğine acı kazanmıştır. Tüm insanlığın emeği ve tarihinin bize uzanan elleri, müzelere saldıran çapulcular, yağmacılar tarafından kırılmıştır. Yani, her savaşta tanık olduğumuz her şey, ölüm, yıkım, gasp, acılar, trajediler, bu savaşta da yüksek teknolojinin yüksek savaş gücü ile azami bir şekilde yaşanmıştır. Egemen güçlerin her haksız savaşta yaptığı gibi, ne kadar sevimli, iyi niyetli insani amaçlar öne sürülse de, demokrasi buketleriyle gelinse de bunun çok acımasız ve lanetli bir savaş olduğu, halkları daha fazla ve rahat bir sömürüye tabi tutmayı, iradesizleştirmeyi, kendine yabancılaştırmayı amaçlayan kapitalist bir işgal hareketi olduğu gizlenemeyecek kadar çarpıcıdır. Savaş, ilk biçimlerinden bugüne hep erkeksi aklın öldürme ve gasp etmede yetkinleşmesidir. Bugün ise ileri teknolojiyi ele geçirmiş erkek akıl, gezegenimiz için büyük bir tehlike, tehdit olmaktadır.

İki zıt kavramı bu kadar zorlama bir mantıkla bir araya getirmek, egemen sınıflara özgü bir yetenek olsa gerek... Savaş ve demokrasi, işgal ve özgürlük gibi. Sümerlerden Romalılara, Osmanlılardan Almanlara, İngilizlerden Amerikalılara kadar, her işgal hareketinde aynı dil kullanılmış, yazılı resmi tarihe geçen gerçek nedenler değil, sahte nedenler olmuştur. Savaşlar, işgaller meşru iken, bu koca çirkinliğin içindeki küçük çirkinliklerin yasaklanması, savaşların bu kurala göre yapılmasının uluslararası sözleşmelere bağlanması da ataerkil zihniyetin insani değerlerin baskısından dikkat etmek istediği hususlar oluyor. Bu kadar yıkımın içinde kadınlara ve çocuklara bir şey olmasın demenin gerçekçi bir yanı ve uygulanabilirliği olmamasına rağmen, savaşanlar bu konuda centilmenliği elden bırakmak istemezler. Savaş içerisinde kadın ve çocukların korunması hikayesi sanki diğer canlıların yaşam hakkı yokmuş gibi dile getirilmesi ve bütün savaşlarda kadın tecavüzlerinin erkeğin intikam hırsını, ele geçirme, fethetme, gaspetme güdüsünü en fazla tatmin ettiği bir alan olması nedeniyle korkunç boyutlara ulaşması asla engellenemez. Savaş denilen vahşet savaş sözleşmelerine rağmen kadın ve çocuklara teğet geçmez. Tersine sadece fiziklerini değil, ruhsal, duygusal, düşünsel yapılanmalarını felç eder. Bu süreçlerde, ayak altında çiğnenen, kendini koruma gücünün zayıflığı nedeniyle en fazla zarar gören kadın ve çocuklardır. Irak Savaşı'nda, Saddam askerlerinin pususuna düşen ABD'li yaralı kadın askere defalarca tecavüz edilmesi ve diğer kadın askerin regl olduğu için öldürülmesi bu trajedinin sadece ekrana yansıyan küçük bir parçasıdır. Erkeğin, düşmanını kadın üzerinden cezalandırması binlerce yıldır süren bir ataerkil gelenektir. Savaş oyununun aktif figüranı olan yenen erkek de, yenilen erkek de tepkisini mutlaka kadın üzerinden dile getirdiğinde tatmin olur, bireysel gerçekleşme duygusuna ulaşır. Bu nedenle kadın bu arenada savunmasız bir kurban rolündedir. Savaşın ilk günle-

“Egemen güçlerin her haksız savaşta yaptığı gibi , ne kadar sevimli, iyi niyetli insani amaçlar öne sürülse de, demokrasi buketleriyle gelinse de bunun çok acımasız ve lanetli bir savaş olduğu, halkları daha fazla ve rahat bir sömürüye tabi tutmayı, iradesizleştirmeyi, kendine yabancılaştırmayı amaçlayan kapitalist bir işgal hareketi olduğu gizlenemeyecek kadar çarpıcıdır. Savaş, ilk biçimlerinden bugüne hep erkeksi aklın öldürme ve gasp etmede yetkinleşmesidir.”

“Savaş içerisinde kadın ve çocukların korunması hikayesi sanki diğer canlıların yaşam hakkı yokmuş gibi dile getirilmesi ve bütün savaşlarda kadın tecavüzlerinin erkeğin intikam hırsını, ele geçirme, fethetme, gasp etme güdüsünü en fazla tatmin ettiği bir alan olması nedeniyle korkunç boyutlara ulaşması asla engellenemez. Savaş denilen vahşet savaş sözleşmelerine rağmen kadın ve çocuklara teğet geçmez. Tersine sadece fiziklerini değil, ruhsal, duygusal, düşünsel yapılanmalarını felç eder.”

rinde, oğlunun Saddam askerleri tarafından esir alındığını öğrenen bir zenci kadının gözyaşları içinde dile getirdiği düşünceler, kadındaki yabancılaşmanın derinliğini gösteriyordu. Bu acılı anne, olan bitenlere anlam veremeden, panik içerisinde “neden başkaları değil de, benim oğlum? Başkan oğlumu kurtarsın” derken, yaşadığı bencillik, ilginç bir gerçeği ortaya koyuyordu. Kapitalizmin bireycileştirdiği insan ölüme giderken bile doğruları göremeyecek kadar körleştirilmişti. Dünyanın en fazla acı çekmiş kara derili halkı bir başka halkı köleleştirmek için kullanılırken, ana, savaşta mantığa değil de savaşta esir düşen oğlunun şanssızlığına lanet ediyordu. Ve yine de onun acısı, çaresizliği, yaşananları anlamlandırması ve bir kader gibi bu durumu kabul etmekten başka bir şey yapamayacağı, Iraklı analar gibi, Afganlı kadınlar gibi belki de hayatında bir kez daha içten gülemeyeceği bu trajedinin bir parçasıydı. Bunlar gibi saymakla bitmeyecek örnekler verilebilir, ama özde hepsi de aynı gerçeğe işaret etmektedir.

İşte azgın emperyalist demokrasi, bu kadar vahşete bu kadar hoşgörü demektir. Başka katliamları böyle bir katliamın meşrulaştıran gerekçesi yapmak demektir. Kara çarşaf yerine pornoyu koymak demektir. Tarihin talanını küçük bir tedbirsizlik olarak görmek demektir. İnsanlığın tepkilerini abartı olarak göstermek demektir. Zaten açıkça görünen tahribatlar demokrasinin bedelleri ise, görünmeyen, ama tahribatların derinliğini gösteren psikolojik, sosyolojik, ruhsal sonuçları dile getirmek bile anlamsızdır.

Dolayısıyla, azgın emperyalist demokrasi feodal diktatörlüklerin alternatifi değil, tekrardır. Tüm sınıflı toplumlar erkek egemen sistemin gelişim evreleridir. Bu uygarlık, ataerkil kültürle biçimlendiğinden ve yaşamın tüm yasalarına damgasını vurduğundan hiçbir evresind, son hali de dahil hiçbir zaman gerçek bir demokratik kültür yaratamamıştır. W. Chearcheal'in dediği gibi; *“demokrasi en kötü yönetim biçimidir, ama insanlık henüz bundan daha iyisini bulamamıştır.”* Aynı zamanda bir itirafı da ifade eden bu gerçeğin nedeni ataerkil kültürdür. Ataerkil kültürün yarattığı en iyi demokrasi bile yarım bir demokrasidir. Cinsler, ırklar, renkler arası eşitsizliği yaratan ve derinleştiren, hep tek yanlı bir egemenliği, tek renkliliği esas alan, düşüncenin özgür gelişimi ve ifadesini çıkarları açısından tehlikeli bulan bu zihniyetin toplumsal ya-

şamda hakim olması demokrasinin de yarım olmasının nedenidir. En ideal yasalar bu zihniyetin emrinde, bu zihniyet çıkarlarının hizmetinde özünden boşaltılmakta, yaşamı kağıt üzerinde kalan yasalar değil, insan düşüncesinde hakim olan yasalar yürütmektedir. Bütünlüklü bir demokrasinin tek çaresi ataerkil zihniyetin aşılmasıyla bağlantılıdır.

Erkek egemen sistem tarihi bir kadın katliamı tarihidir

Aslında kadın ve çocuklar açısından yaşanan tahribatları salt savaş süreçleri ile sınırlandırmak, soruna dar bir yaklaşımı ortaya çıkaracaktır. Savaş sırasında kadın ve çocuklar üzerindeki tahribat tabii ki on'a, yüz'e katlanmaktadır. Ancak, ne yazık ki savaş olmadığında da aynı katliam sürmektedir. Erkek akıl savaşların dışında da, kadın aklı ve vicdanının algılamakta ve kabullenmekte zorlandığı zenginlikte işkence aletleri, işkence biçimleri, sömürü yöntemleri türetmiştir. Bu akıl en kapsamlı sömürü ve işkence türlerini kadına uygulamıştır. Kadın katliamının fiziksel, duygusal, düşünsel ve ruhsal alanda gerçekleşme biçimleri saymakla bitmez. Bu katliam binlerce yıldır dünyanın her yerinde, dil, din, ırk sınırlarına takılmadan, hiçbir engelle karşılaşmadan aralıksız uygulanmaktadır. Global sömürü yazılı tarihin başından bu yana, ilk kez kadının üzerinde ve meşrulaştırılarak denemiştir. Emperyalizmin bugün oturtmaya çalıştığı yeni dünya düzeni de tüm halklara kadına benzer global bir sömürü ağına almayı hedeflemektedir.

Egemen sistemin kadına uyguladığı sömürünün evrensel karakteri ve derinliği, halklara karşı yürüttüğü savaşı katbekat aşmaktadır. Hiç abartısız erkek egemen sistem tarihi bir kadın katliamı tarihidir. Halklar zaman zaman işgal edilmişler, ancak özgürlük mücadelesi vererek yaşamalarını yeniden kazanmışlar, kendi kaderlerini tayin etmişlerdir. Ancak, kazanan bir halkın içinde bile kadın gerçek bir özgürlüğü hiçbir zaman kazanmamıştır. Kadının fiziği, ruhu, düşüncesi, duygusu üzerindeki işgal, binlerce yıldır ve kesintisiz devam etmektedir. İnsanlığın en köklü çelişkisi, en eski ve küresel sömürü konusu, hala ciddi bir sorun olarak ele alınmaktan bile uzaktır. Bu durum, sorunun kanıksanmış olmasından kaynaklanmaktadır. Kadındaki yabancılaşma, sorunun doğallaştırılmasında belirleyicidir. Sistem, sorunu çözmek bir yana, kadın inti-

harlarını, cinayetlerini, tecavüzlerini, ticaretini kolaylaştıran zihniyet yapılanması oturmağundan, sorunun çözümü oldukça derinlikli ve yaratıcı bir yaklaşımı gerektirmektedir. Güney Kürdistan'da sadece son bir yıl içerisinde 700 kadın kendini yakarak intihar etmiştir. Bu durumu Irak Savaşı'nda ölen insan sayısı ile karşılaştırdığımızda esas savaşın hangi alanda sürdüğünü, esas katliamın, tüketimin nasıl gerçekleştiği daha net görülecektir. Yine, Irak Savaşı öncesi ambargo sürecinde hastalıktan, bakımsızlıktan, besin yetersizliğinden ölen çocuk sayısı da, savaş bilançosundan daha trajik bir duruma işaret etmektedir. Durumu kadın ve çocuklar açısından ele alırken objektif yaklaşabilmek, doğru mücadele yöntemlerini de açığa çıkaracaktır.

Tabii ki, tüm ezilenler açısından olduğu gibi, 21. yüzyılda kadın açısından mücadele olanakları daha da artmıştır. İnsanlığın gelmiş olduğu düzey, emperyalist sistemde bile ne kadar özünden boşaltırsa boşaltsın, insanlığın hareket edebileceği, mücadele edebileceği, sonuç alabileceği demokratik zeminleri yaratmıştır. Kadının düşünce gücünde, kişiliğinde, bilimsel gelişmelerin yarattığı aydınlanma önemli bir düzey kazanmıştır. Kadın açısından güçlenme olanakları her alanda ve tarihte hiç olmadığı kadar artmıştır. Kadın kurtuluşu evrim içinde devrimlerle, evrensel boyutta ve bilimsel esaslar üzerinde bir gelişim evresine girmiştir. Bu kez “kurtarıcı peygamberler”, ya da “kurtarıcı erkekler” bek-

leyerek değil, kadının gerçekleşmesiyle, özgüncüyle, emeğiyle bir mücadele espris, gerçek bir özgürlüğü ortaya çıkaracaktır. Ütopyalara, hayallere sığınma, mucize bekleme devri en fazla da kadın açısından aşılmıştır. Çalışarak, aydınlanarak, örgütlenerek sorunlarımızı çözme gücünü göstereceğiz.

Erkek aklın yenilmesi savaşların yenilmesidir

Kadın için gerçekleşme zemininin dezavantajlarını bir avantaj olarak kullanmak önemlidir. Bu avantajlardan en belirgin, sistemin kadını hiçbir zaman tam olarak teslim alamadığı gerçeğidir. Kadın aklı ve yüreği, bilinçli ya da bilinçsiz sistemi her zaman reddetmiş, sistem karşısında doğal bir muhalif olmuş, sürekli çatışmalı, çelişkili bir durumu yaşamıştır. Bu noktada kadın, insan özünü tüm saldırılara rağmen koruyan bir kalan ve bugüne taşıyan bir köprü olmuştur. Yaşam alternatifimiz bu özde gizlidir. Bunu bilimsel ifade ve yöntemlere kavuşturmak, pozitif düşüncenin, eylemin gücünü, yani dişil gücü açığa çıkaracaktır.

Diğer bir avantaj ise kadın sömürsünün global karakterinin özgürlük mücadelesiyle birleştirilmesiyle oluşacaktır. Din, dil, ırk sınırlarının ortadan kalktığı bu sömürü biçimine tersinden bir amaçla yaklaşım bizi global bir örgütlenmeye götürecektir. Kadın, ezilen halkların birleşmesinde, örgütlenmesinde bir kanal açacaktır. Tüm savaş karşıtı gösterilerde ortaya çıkan doğal refleksin, insanlık birikimi ve bilincinin örgütlü bir güce dönüştürülmesinde kadının oynayacağı öncülük rolü, tarihin en dönüştürücü gücünü açığa çıkaracaktır. Erkek aklın açtığı savaş cephelerine karşı, barış cephesini geliştir-

mek, sorunlarını demokratik yöntemlerle çözmek için zihniyet devrimini hedeflemek gerekmektedir. Erkek aklın yenilmesi, savaşların yenilmesidir. Sömürü ve köleliği bin yıllardır bir kader gibi dayatan sermayenin cehenneme çevirdiği dünyamızı kurtarmak için kadın aklı ve vicdanı mutlaka harekete geçirilmelidir.

Bu amaçlara ulaşmada, Başkan Apo'nun Demokratik Uyarlık Manifestosu kadının bilimsel esaslarda mücadelesi ve kendini gerçekleştirmesinde en büyük güç kaynağıdır. Savunmalar, kadın için tarihi ve bugünü bilimsel bir bakış açısıyla çözümlemenin, yaşamla kendi özgür iradesiyle, kendi yasalarıyla yeniden sözleşmenin yolunu açmıştır. Binlerce yıldır erkek egemen sistem tarafından çiğnenen kadın iradesi ilk kez gerçekleşme, varolma şansını yakalamaktadır. Onun için Apocu felsefenin ilk ekileceği ve çiçekleneceği yer dünya kadınlarının yüreğidir. İşte tüm güncel olumsuzluklara rağmen 21. yüzyılı umutlu kılan gerçeklik budur. Çünkü bu ideoloji, bu yüzyılın baharında, Altın Hilal'de çiçeklenmiştir.

Bir dünya kadın örgütü olarak PJA, Mezopotamya'dan dünyayı kucaklayan tanrıça esprisıyla tüm sınırları aşan bir zihniyeti yaşamsallaştırma amacıyla ve bu amaçın pratik mücadelesi içindedir. Kadın açısından yaşamı kazanmanın çetin yollarını kolaylaştıracak olan PJA'nın sahip olduğu olanak ve avantajlar doğru değerlendirilirse, mutlaka önemli başarılar ortaya çıkacaktır. Bunlardan en önemlisi Demokratik Uyarlık Manifestosu'ndaki ideolojik gücü ve mücadele stratejisini kadına ulaştırmada yapılması gereken çalışmalardır. Erkek egemen sistemin öncelikle kadın zihninde yıkılması belirleyicidir. Beyinde ve yürekte kazanılacak zafer pratikte de başarıya yol açacaktır.

Kuşkusuz kadın eksenli yaşam alternatifinin yaşamsallaşması çok uzun süreli bir mücadeleyi gerektirmektedir ve biz henüz yolun başında olduğumuzu, biliyoruz. Ancak, şimdi çok cılız bile görünse böyle bir düşüncenin doğması tarihteki örneklerden de görüleceği gibi sonuçları sonradan anlaşılabilecek bir öneme sahiptir. Bu konuda kat ettiğimiz mesafeyi inkar etmeden, ancak önümüzdeki uzun ve dolambaçlı yoldan da ürkmekten tüm zorlukları göğüsleyebilmek, onun iddia ve kararlılığına ulaşabilmek, gerçek bir aydınlanma istemektedir. Henüz baharını yaşayan mücadelemizin büyümesi ve dönüştürücü bir güce ulaşması kadının sevgisi ve emeğiyle olacaktır.

Başkan Apo'nun **“anlamak adalettir”** sözü ile formüle ettiği özgür yaşam yoluna girmek isteyen her insan, anlamının emekle ve bilinçle bağlantılı olduğunu bilmelidir. Tarihi anlamak, yaşamı anlamak ancak kadını anlamakla mümkündür. Kadını anlayan ise adaletin, özgürlüğün ve güzelliğin gücüne varacaktır. Her insanın görevi, bir kadın yasası olarak kabul ettiğimiz **“anlamak adalettir”** sözüne göre yaşamaktır.

“Ataerkil kültürün yarattığı en iyi demokrasi bile yarım bir demokrasidir. Cinsler, ırklar, renkler arası eşitsizliği yaratan ve derinleştiren, hep tek yanlı bir egemenliği, tek renkliliği esas alan, düşüncenin özgür gelişimi ve ifadesini çıkarları açısından tehlikeli bulan bu zihniyetin toplumsal yaşamda hakim olması demokrasinin de yarım olmasının nedenidir. Bütünlüklü bir demokrasinin tek çaresi ataerkil zihniyetin aşılmasıyla bağlantılıdır.”

“Kadın kurtuluşu evrim içinde devrimlerle, evrensel boyutta ve bilimsel esaslar üzerinde bir gelişim evresine girmiştir.

Bu kez “kurtarıcı peygamberler” ya da “kurtarıcı erkekler” bekleyerek değil, kadının gerçekleşmesiyle, özgüncüyle, emeğiyle bir mücadele espris, gerçek bir özgürlüğü ortaya çıkaracaktır. Ütopyalara, hayallere sığınma, mucize bekleme devri en fazla da kadın açısından aşılmıştır. Çalışarak, aydınlanarak, örgütlenerek sorunlarımızı çözme gücünü göstereceğiz.”

KADEK Genel Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil Bayık ile Haki Karer yoldaşın şehadet yıldönümü vesilesiyle yapılan röportaj

HAKİ KARER PKK’NİN GİZLİ RUHUDUR

Serxwebûn: *Önderlik Haki Karer için “benim gizli ruhumdur” diyor. Neden? Haki Karer’in öne çıkan en belirgin özellikleri nelerdir?*

Cemil Bayık: Haki Karer arkadaş için Önderlik *“benim gizli ruhumdur”* diyor. Gerçekten de Önderliği o dönemde en çok anlayan ve anladığı kadarıyla da hemen pratikleştiren bir arkadaştı. Bundan ötürü Önderlik, *“adeta benim ruhumdur”* diyor. Önderlikteki birçok özelliği Haki Karer arkadaşta da bulmak mümkün. Önderliğin pratik yansımasıydı adeta. Onun için de hareketimizin bütünleşmesinde çok önemli yeri var. Kişilik olarak oldukça mütevazı; yaşamda yoldaşlarına, Önderliğe bağlı, değer yaratmasını bilen ve sürekli değer büyüten, ideolojik olarak kendisini yetkinleştiren, sürekli gelişmeyi sağlayan ve bunu pratikte örgüt, eylem gücüne dönüştüren bir arkadaştı. En belirgin özellikleri ideolojik örgütsel ve eylemsel yanının gelişkin olmasıydı. Kişiliğiyle, yaşamıyla, eylemiyle, bağlılığıyla çevresini oldukça etkileyen bir arkadaştı. Önderlik, bu arkadaşın olumlu özelliklerini daha sonra partileşmeye nakış işler gibi işlemiştir. PKK’nin biçimlenmesinde bu arkadaşın böylesi olumlu etkileri vardır. PKK’nin grup aşamasında partileşme aşamasına vardırılmasında Haki arkadaşın anısına bağlılık esastır. Haki arkadaş, Sterka Sor (beş parçacılar) tarafından alçakça katledildiğinde bu büyük acı, büyük kayıp Önderlik tarafından partileşmenin gerekçesine dönüştürülmüştür. PKK, bu şehadetten yaratılan bir partileşmedir. O saldırı öyle karşılanmıştır. O acı ve kayıp öyle giderilmiştir.

Haki kişiliği

Apocu militanlığın özüdür

– *O dönemki yoldaşlık ilişkilerini, Apocu ruhu bugün nasıl ele almalıyız?*

– Şüphesiz örgütün ulaştığı düzey oldukça ileri bir düzeydir. Hem de başlangıçtaki grup dönemiyle kıyaslanamayacak kadar büyük ve ileri bir düzeydir. Grup döneminin ilişkilerini, çalışma tarzını bugün istemek olmaz. O, o dönemin ilişki ve yaşam tarzıdır. Bugün ise örgütümüz çözümü önüne gelen bir hareket olarak oldukça derinleşmiş, kadrolaşmış, imkanlar yaratmış, çözümü zorlayan, büyük değerlere ve gelişmelere sahip bir düzeyi yakalamıştır. Grup döneminin ilişkilerini ve yaşam tarzını bugün istemek veya bugüne dayatmak örgütü oldukça geriye çekme olur ki bu oldukça tehlikeli bir sonucu ortaya çıkarır. Bu tarz bir yaklaşım doğru bir yaklaşım olamaz. Ama şöylesi bir gerçeğimiz de vardır: Doğuşumuz, doğuş döneminin kişiliği, mücadelesi, tarzı elbetteki bugünü de belirleyen bir ilişki, yaşam ve çalışma tarzıdır. İster olumlu yönde yaşadığımız gelişmeler olsun, ister yetersizlikler ve olumsuzluklar anlamında yaşadıklarımız olsun, başlangıçla bağlantılı gelişiyor. Halkta şöyle bir söz vardır: *“Başlangıç nasıl yapılırsa onun üzerinde de geleceğe öyle yürünür.”* Bu, gerçeği ifade eden bir sözdür. Şüphesiz başlangıç sonucu tamamıyla belirlemez, ama doğru başlangıçlar doğru yürüyüşleri ve doğru gelecekleri ortaya çıkarır. Eğer başlangıçlar doğrultu anlamında doğru geliştirilemezse elbetteki geleceğe yürümede fazla gerçekleşemez. Eğer bugün birçok

değerin sahibiysek, bugünün değerli bir düzeyini yakalamışsak elbetteki bunun başlangıçla bağına, başlangıçta bu harekete büyük emek ve kan veren devrimcilerde görmek gerekir.

Bu anlamda Haki Karer arkadaşın çalışmaları, yaşam tarzı, ilişkileri, örgüt ve eylem anlayışı bugünü anlamak açısından oldukça önemlidir. Bu ruh, sadece o dönem için değil, bugün için de bize gerekli olan bir ruhtur. Biz buna, *‘77 ruhu* diyoruz. *‘77 ruhu* düşmanın hareketimize büyük bir saldırısı, Haki Karer gibi büyük bir devrimcinin şehadeti, büyük bir kaybın, acının yaşanması, düşmanın bu saldırıyla, bu şehadetle bize adeta *“vazgeçmezseniz hepinizin sonu bu olur”* mesajını verdiği bir ortamda Önderliğin bütün bu saldırıları, bu acı kaybı ve şehadeti büyük bir öfkeye dönüştürmesi ve bundan PKK’yi yaratması söz konusudur. Bu, *‘77 ruhunun* özünü her türlü saldırıya karşı mücadeleyle, örgütü daha da ileriye götürmedir. Saldırıları, kayıpları, acıları, yetersizlikleri, olumsuzlukları, zorlukları daha çok bilinçlenme, örgütlenme ve eylem geliştirmenin gerekçesine dönüştürmedir. Bu PKK militanlığının özünü teşkil ediyor. İşte bu militanlığın temeli *‘77’de* Önderlik tarafından atılmıştır. Ve bu adım atılırken de Haki yoldaşın anısına bağlılığın bir gereği olarak bulunup, geliştirilmiştir. Bu ruh, Haki arkadaşın ruhudur.

Önderlik bu ruhu PKK’ye bir daha silinmemecesine kazımıştır, bu, PKK’nin en önemli özelliklerinden biri haline gelmiştir. PKK militanlığı bu ruh temelinde gelişmiştir. Bu militanlık gelişmeyi ve başarıyı ortaya çıkarmıştır. O açıdan grup döneminin militanlığının özünün iyi anlaşılması gerekiyor. İşte o militanlık Haki Karer arkadaşın şahsında ortaya çıkan militanlıktır. Bu militanlığın özünde bilinci geliştirme, sürekli kendini ideolojik olarak yetkinleştirme, bunu ideolojiye yani partiye aktarma, örgüt ve eylem gücüne dönüştürme çok ileri düzeydedir. Yine Haki arkadaşın şahsında ortaya çıkan militanlıkta, değerleri koruma, varolan değerlerle yeni değerler yaratma ve o değerleri büyütmeye esastır. Yaşamda oldukça mütevazı bir yaşam esastır. Bu yaşamda bireycilik, kariyerizm ve oportünizm yoktur. Kendini adama, kendine ait olmaktan kendini çıkarma vardır. Kendini tümüyle yoldaşlarına, Önderliğine, halka, insanlığa adama vardır hem de hiçbir karşılık beklemeden. Tamamen karşılıksız tüm bilincini, yüreğini ortaya koyma vardır. Haki Karer denince; ideoloji, örgüt, eylem, değer yaratma; yoldaşına, Önderliğine, halka, insanlığa sonsuz saygı, güven ve onun için her şeyini ortaya koyma, yaşamda kendisine en ufak bir ayrıcalık tanımama, halkın, emekçilerin yaşadığı düzeyi kendine esas alma akla gelir. Parti gerçeği kendine en ufak ayrıcalık tanımamadır. Büyük bir emek kişiliğidir. Emekle yaşamayı, değer yaratmayı, büyütmeyi esas alan bir kişiliktir. Yaşamını tamamen bu tarz da gerçekleştirir; bunun dışında bir yaşamı kesinlikle kabul etmemiştir, etmez de. İşte Haki şahsında gerçekleşen bu özellikler, grubumuzun özellikleri haline gelmiş ve grubumuz bu özellikler temelinde şekillenerek gelişimini sürdürmüştür. Ve Önderliğimiz bu özellikleri daha da güçlendirerek, bunları parti militanlığının özellikleri haline getirmiştir. PKK, bu özellikler üzerinde şekillenen bir harekettir. PKK militanlığı bu tarz da şekillenen bir militanlıktır ki, bu militanlık ile-

ri düzeyde gerçekleşmiştir. Bunun için bu militanlık gelişmeye, başarıya yol açmıştır. Bu militanlığın özellikleri o gün bize gerekli olduğu kadar, bugünde ve gelecekte de bize gerekli olan özelliklerdir. Apocu hareketin her militanın ister yönetim ister savaşçı düzeyinde olsun herkesin esas alması gereken bir kişiliktir. Haki kişiliği ve o kişilikte şekillenen ve daha sonra PKK özelliklerine dönüşen bu özelliklerin herkesin özellikleri olması gerekir. Apocu militanlığın özü tamamen budur, buna ulaşmayan Apocu militanlıkla çelişir. Eğer bugün o dönemin yoldaşlık ilişkilerini, Haki’de ortaya çıkan yaşam tarzını arıyorsak, bu anlamda doğru bir arayıştır. Bu köklerini bulma arayışıdır, köklerini bulamayan köklerinden kopan bir hareket veya bir militanlık elbetteki geleceği kazanmayacak, geleceği kaybedecektir. Önderlik; *“Tarih bizde gizli, biz tarihin başlangıcında gizliyiz”* derken bunu sadece genel anlamda belirtmemiş, örgütümüz açısından da belirtmiştir. Çünkü bizim gerçekliğimizde başlangıcı Hakilerde yapıyor. Bugün bizi belirleyen orasıdır, bu açıdan sürekli o dönemle bağ kurmak yanlış değildir, bilakis yapılması gerektir. Eğer sürekli Haki kişiliğiyle, o kişiliğin özellikleriyle bağlantı kurulsaydı, bu bizi doğrultuyu kaybetmemeye ve başarıya götürür. Aksi takdirde köklerimizden, esasımızdan koparız ki bu da bizi, tasfiyeyle yüz yüze getirir. Bu açıdan sürekli başlangıcımızla, başlangıç dönemimizin militanlığı olan Haki Karer militanlığıyla ilişkilenecek başarı için gereklidir.

– *Haki Karer arkadaşın çalışma, yaşam, ilişki, örgüt ve eylem anlayışı nasıldı, bu gün bizim için bu neyi ifade ediyor, kendi şahsımızda bunu nasıl ele alabiliriz?*

– Haki’nin kişiliğini dolayısıyla da PKK kişiliğini kavramak ve bu kişilik temelinde kendi kişiliğimizi sorgulayıp, anlamak açısından o kişiliğin nasıl yaşadığını, nasıl çalıştığını yakından görmek gerekir. Onun dışında birkaç örnek verilebilir; Haki arkadaş, O’nun şahsında grubu, Önderliği tanımak; bu hareketin nasıl bir başlangıçla bugünü yarattığını kavramak açısından yararı olabilir. Örneğin; Yılmaz diye bir arkadaş vardı. Bu arkadaş daha yeni grubumuza katılmıştı. O dönem maddi imkanlarımız çok sınırlıydı, herhangi bir gelirimiz de yoktu. Grubun üyeleri de genellikle yoksul kökenliydi. Daha çok kendi yaşamlarını maddi anlamda da kendileri yaratıyordu. Onun için sırayla çalışılıyor, artık hangi iş bulunursa oradan kazanılan parayla grup yaşıtılıyor ve grubun tüm ihtiyaçları böyle karşılanıyordu. İşte bu arkadaşlar çalışmaya gitmişti, çalışılırken o yeni arkadaş öğlen paydosunda dondurma görüyor, canı çekiyor bir dondurma yemek istiyor. Haki arkadaş *“bir dondurma yiyebilir miyiz?”* diyor. Tabi Haki arkadaş kabul ediyor, iki dondurma alıp, yiyorlar. Akşam eve geldiklerinde o gün parayı almadıklarını, daha sonra alacaklarını söylemişlerdi. Yani dondurma yediklerini söylememişlerdi. Kendi aralarında kararlaştırmışlar, *“arkadaşlar emek beklerken bizim dondurma yememiz suç, onun için arkadaşlara söylemeyelim. Yarın emek almayız ve emek yemeyiz, onun parasını dondurma parası yerine koyup daha sonra veririz”* diyorlar. Kendi aralarında böyle kararlaştırıyorlar ve bize gerçeği söylemiyorlar, söylederide kimse bir şey söylemezdi.

Arkadaşlar çalışıyor, bir dondurma yemişler çok bir şey değil, fakat buradaki çoğunluk anlayışını görmek gerekiyor. Yani arkadaşlar emek beklerken onların dondurma yemesini bir sorumsuzluk olarak görüyorlar. Bir suç olarak kendilerinde görüyorlar. Neden Haki bu öneriyi kabul ediyor? Çünkü o arkadaş, daha yeni gruba katılmış; grubu, hareketi tanımıyor. Bu isteği yerine getirmese *“olumsuz etkilenebilir”* diye düşünüyor. Ve onun olumsuz etkilenmemesi için kabul ediyor. Ama daha sonra da onun ne anlama geldiğini o arkadaş izah ediyor, kavratıyor ve o arkadaş öyle bir anlayış kazanıyor. Biz bunu sonra öğrendik, bu olay Haki arkadaşın insanlara, değerlere, yoldaşlarına nasıl yaklaştığını gösteren bir örnektir. Oldukça sorumluluk var. Yeni bir insanı olumsuz etkilememek için oldukça özen gösteriyor. Diğer taraftan yapılan yanlışı o arkadaş kavratıyor, onu büyütüyor, anlayış ve sorumluluk kazandırıyor.

Diğer taraftan tabii ki onları bekleyen arkadaşlar var, parayı alacaklar, emek götürcekler; gelmezlerse o gün aç kalacaklar, bir de bu yönlü duyduğu sorumluluk var. İşte bu Haki arkadaşta sorumluluk düzeyini gösteriyor.

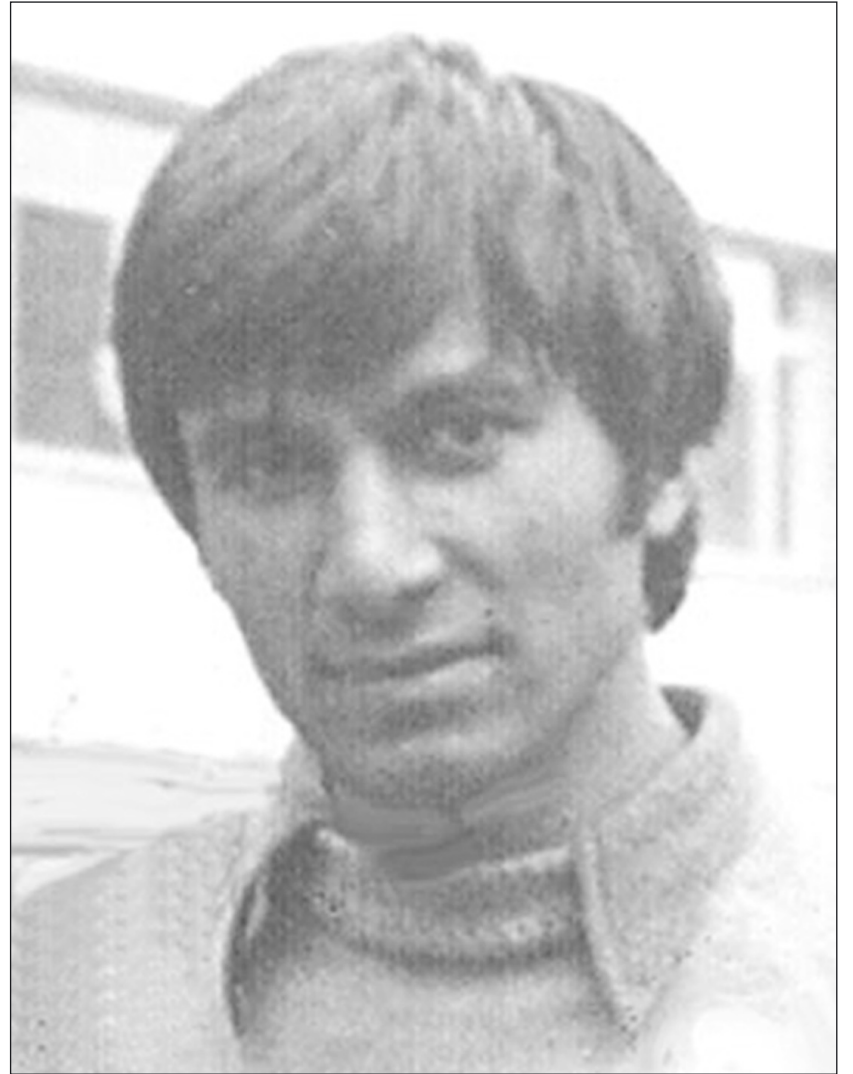
Haki cesaretin ve fedakarlığın simgesidir

Yine Antep’de bizim bir evimiz vardı, kiralamıştık, o evde bizim zor bulduğumuz bir dinamit vardı, bizim için

ona ulaşmak büyük bir olaydı. Belki şimdiki düzey dikkate alınırsa birkaç dinamit lokumu fazla bir şey ifade etmez. Ama o günkü koşullarda bizim için adeta bir atom bombasına sahip olmak kadar önemi vardı. Polisin evin etrafında dolaştığı yönünde bilgi aldık, onun için tartıştık. Bendim, Haki arkadaştı, Kemal arkadaştı. Hatırladığım kadarıyla yerelden, yeni katılımlı arkadaşlar da vardı. *“O eve nasıl girelim de o dinamiti kurtaralım?”* diye düşünüyorduk. Yine o evde biraz da kitabımız vardı, onları da kurtarmak istiyorduk. Zaten evde fazla bir şey de yoktu. Bunun tartışması yapıldığında Haki Karer *“ben eve gireceğim, siz beni koruyacaksınız”* demişti. Kemal arkadaş, *“hayır ben gireceğim, siz beni koruyun”* demişti. Bu, bir tartışmaya yol açmıştı. Sonuçta Haki arkadaş, *“siz koruyun ben gidip, hızla alıp çıkacağım, bunları kurtarmamız gerekiyor”* demişti. Bu örnekte şunu belirtmek istiyorum; en büyük cesaret, en büyük fedakarlık bu arkadaşta vardı. Bir tehlike varsa, tehlikeye herkesten fazla kendisini siper etmek; yoldaşlarına en ufak bir zarar gelmesini, eğer gelecekte de bunun kendisine gelmesini istiyordu.

Orada kitaplarımız, zar zor bulduğumuz birkaç dinamit lokumu var, bunları kurtarmayı ne pahasına olursa olsun esas alıyor. Hiçbir değerimizin düşmanın eline geçmesini istemiyor. Bunun için gerekirse hayatını bile ortaya koymayı esas alıyor. İşte burada da yine so-

“Haki Karer denince; ideoloji, örgüt, eylem, değer yaratma; yoldaşına, Önderliğine, halka, insanlığa sonsuz saygı, güven ve onun için her şeyini ortaya koyma, yaşamda kendisine en ufak bir ayrıcalık tanımama, halkın emekçilerin yaşadığı düzeyi kendine esas alma akla gelir. Parti gerçeği kendine en ufak ayrıcalık tanımamadır. Büyük bir emek kişiliğidir. Emekle yaşamayı, değer yaratmayı, büyütmeyi esas alan bir kişiliktir.”

rumluluk anlayışını, fedakarlığını, cesaretini, değerlere ve yoldaşlara bağlılığını görmek gerekiyor.

Ankara'dan çıkıp, Adana'ya çalışmaya giden bizden ilk arkadaştır. Adana'da devrimci faaliyet yürütmüştü. Hamallık yaparak kendisini ve yandaşlarını yaşatmış, oradan Ankara'ya, gruba ve bizlere grubun çalışmaları için zar zor biraz para biriktirerek göndermiştir. Hiç kimsenin henüz cesaret etmediği bir dönemde bu adımı atan bir arkadaştır. Diyebilirim ki bu harekette beyinsel, fiziksel anlamda en çok emek sarf eden arkadaşlardan biridir. İçimizde en çok hamallık yapan, inşaat vb her türlü işte çalışan, bu anlamda en çok zorluklar, sıkıntılar yaşayan ve hareketi de maddi yönden en çok beslemeye çalışan arkadaşlardan biridir. İşte eğer bu gelişmeler ortaya çıktıysa, bu değerler ortaya çıktıysa bunu bu anlayışta aramak gerekiyor. Nasıl bir anlayışla, nasıl bir pratikleşmeyle, nasıl bir bağlılıkla bu değerler yaratılmış? Bunu Haki şahsında araştırıp, bulmak gerekiyor. Haki yaşamı görkemli, onurlu, oldukça da temiz bir yaşamdır. İşte bize gerekli olan böylesi bir yaşamdır. Haki yaşamında en ufak bir ikirciklik, kararsızlık, en ufak bir bireycilik, kendini düşünme, ürkeklik yoktur. Fedakarlığın, cesaretin, bağlılığın, pratikleşmenin en büyüğü; gelişmeyi, başarıyı esas alan, bunun dışında bir yaşamı kabul etmeyen bir yaşamdır. İşte bu da PKK yaşamının, PKK militanlığının özüdür. Her PKK militanın kendisine esas alacağı bir yaşam tarzıdır. Hiçbir PKK militanının bunun dışındaki bir yaşamı da ölümü de kesinlikle kabul etmemesi gerekiyor. PKK'de bir yaşam felsefesi var. Bunun özü yaşanacaksa da ölünecekse de özgürlük için yaşamak ve ölmek, bunun dışında herhangi bir yaşamı ve ölümü kabul etmemektir. İşte Haki şahsında yaşanan budur ve bu PKK'nin yaşam tarzıdır.

Şehitleri yaşatan Apocu hareketti

– *Apocu hareket nasıl bir gelişim seyri izledi, bunu biraz açabilir misiniz?*

– Apocu hareket, insanlığın olumlu pratikleri, özellikleri, yanları üzerinden gelişen bir harekettir. İncarcılığa karşı büyük bir mücadele yürüterek, insanlığa hizmet ederek, onu geliştiren, ne kadar olumlu yanlar varsa bunları kendine temel alarak gelişmeyi ve başarıyı esas alan bir harekettir. Önderliğimiz insanlık tarihini başlangıçtan günümüze kadar irdeleyerek, tarihte insanlığa hizmet eden ve insanlığa gerekli olan ne varsa hepsini ortaya çıkararak, bunları Kürt ve Türk halkının tarihindeki olumlu yanlarıyla birleştirerek PKK hareketini, Apocu hareketi ortaya çıkarmıştır. Bundan dolayıdır ki bu hareket, diğer sol örgütlerden farklı olma özelliğini kazanmıştır. Ve bunun içindir ki reel sosyalizm dünyada sosyalizmin itibarını düşürürken, onun şahsında sosyalizme büyük bir saldırı gelişirken, Apocu hareket böylesi bir ortamda gelişmesini sürdürmüştür. Önderliğimiz her dönemde mücadeleyi şehitlere bağlılığın bir gereği olarak geliştirdiğini söylemiştir. Önderliğimiz, **Mahirlere, Denizlere, İbrahimlere** saygının bir gereği olarak Apocu hareketi Kürdistan'da geliştirmiştir. Önderliğimizi en çok etkileyen Vietnam halkının ve Türkiye'deki öğrenci gençliğin yürüttüğü devrimci demokratik mücadeledir. Ki bu mücadelenin öncülüğünü yapan Denizlerdir, Ma-

hirlerdir, İbrahimlerdir. Bunlardan büyük etkilenecek ve bunlara, insanlığa, halkına duyduğu saygının bir gereği olarak Kürdistan'da özgürlük mücadelesini geliştirmeyi esas almıştır. Eğer Kürdistan da özgürlük mücadelesini geliştirmişse bunun temelinde dediğim bu gerçekler yatıyor. Önderliğimiz hep büyük arayışlar içinde olmuş, bu arayışlar içerisinde de Vietnam ve Türkiye'deki devrimci hareketin yarattıklarından etkilenecek, onların olumlu yanlarını kendisine temel alarak, yetersizliklerini görerek ve sonuçlar çıkararak Apocu hareketi şekillendirmiştir. Eğer Apocu hareket güçlü gelişmişse, birçok değer ortaya çıkmışsa bunlardan ötürüdür. Önderliğimiz her dönemde o büyük devrimcilerin anılarını yaşatmak; Onların şehadetlerinin yarattığı kırılmaları, büyük acıları, büyük kayıpları gidermek için Kürdistan'daki özgürlük mücadelesini geliştirdiği kadar Türkiye'deki devrimci demokratik sosyalist mücadeleyi de geliştirmenin büyük çabası içerisinde olmuştur. Ankara'da 12 Mart döneminin yarattığı yılgnlığı, örgütsüzlüğü, eylemsizliği gidermek için büyük bir sorumluluk anlayışıyla devrimci gençliğin örgütlenmesinde, AD-YÖD'ün geliştirilmesinde birinci derecede sorumluluk üstlenmiştir. ADYÖD önemli oranda öğrenci gençliği bünyesinde toplamış ve bir hareket, haline gelmiştir. Bu örgütlenme ve hareket faşistlere önemli mevziler kaybettirmiştir. Birçok okul, devrimcilerin hakimiyetine girmiştir. Faşist işgaller birçok okulda kırılmıştır.

Gelişmenin önü böylelikle açılmıştır. Yine 'Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği'nin, faşistlerle polisin işbirliğinden, yönetiminden kurtararak, devrimcilere teslim edilmesinde büyük bir rol oynamıştır. O dernek, 12 Mart döneminde polislerin desteğiyle faşistlerin eline geçmiş, Önderliğin çabalarıyla faşistlerin elinden kurtararak THKP-C'li arkadaşlara teslim edilmiştir. Yine Mahirleri, Denizleri kurtarmak için Kızıldere'de geliştirdiği eylem ve sonrasında Önderlik, Siyasal Bilimler Fakültesinde yaşanan şehadetlerin anısına bağlılığın bir gereği olarak boykot geliştirmiş, bunun için cezaevine düşmüştür. Daha sonra hem ADYÖD'ü hem de grubumuzu şekillendirirken, Türkiye'deki sol'un doğru bir çizgiye gelmesi için büyük bir mücadele yürütmüştür. Bu mücadelede Türk solu yeterince sorumlu davranmadığı için Önderlik, o olumsuzluğu gidermeyi Kürdistan'da özgürlük mücadelesini geliştirmeyi ve bu mücadeleyle hem Kürdistan hem de Türkiye gerçekliğini ortaya çıkarmayı; Türk solu'nun yaşadığı olumsuzlukları, zayıflıkları, zaafıları bu mücadeleyle gidermeyi ve özgür birlik temelinde gerçekleştirilemeyen halkların birliğini gerçekleştirmeyi esas almıştır. Eğer o dönemde Türkiye solu sorumlu davranabilseydi, Kürdistan'daki özgürlük mücadelesi ayrı geliştirilmeyecekti. Başlangıçta Önderliğin de, grubun da böyle bir düşüncesi yoktu. Bu mücadele ortak geliştirilmek isteniyordu, hatta ortak örgütlülük içerisinde gerçekleştirilmek isteniyordu. Ama Türk solu'nun bilinen yetersizlikleri –Kürdistan, halklar, özgürlük, devlet sorununa doğru yaklaşmaması– Kürdistan'da ayrı bir örgütlenmeyi zorunlu olarak ortaya çıkardı. Bu mücadele, tekrardan Türkiye halkıyla doğru temellerde birliğin yaratılması için geliştirilmiştir. Ve bu anlayışa bağlılığın bir gereği olarak Önderliğimiz, her dönemde sorumluluklarını yerine getirme çabasını sürdürmüştür. 12 Eylül darbesi

“Haki Karer gerçekliğini kavramak demek, Başkan Apo'yu ve bu hareketi kavramak demektir. Çünkü Başkan Apo'nun kendisi; **“Haki benim gizli ruhumdur”** diyor. Yani benim gerçeğimdir diyor. Mademki Önderliğimizin gizli ruhudur, o ruh bizim ruhumuzdur. Bu ruhu yakalamak, ancak o gerçekliği bütün yönleriyle irdelemekten, kavramaktan geçer. Biz bu ruhu, o kişilik ve militan özelliklerle kazandık ve kazanmaya devam ediyoruz, bundan sonrada onunla kazanacağız.”

daha geliştirilmeden, onun ayak sesleri duyulduğunda, bizzat Önderlik beni Ankara'ya göndermiş, Türk solu'ndan bilinen örgütlerle konuşmamı, Türkiye'de adım adım bir cunta geliştiğini, hiçbir örgütün bunu engelleme gücünün olmadığını, eğer ittifak ve işbirliği yapılsa bunun engellenebileceğini veya engellenmesi de buna karşı ancak bu tarzda karşı durulabileceğini, söylememi istemişti. Güçlerin ancak böyle bir tarzla korunabileceği, aksi takdirde 12 Mart'tan daha ağır darbelerin yenebileceğini, bunun tamirinin çok zor olacağını, 12 Mart'ın tahribatlarının bile daha doğru dürüst giderilmeden, yeni bir budanmanın ağır sonuçlar yaratacağını böylesi bir durumla karşılaşmamak için kesinlikle ittifak yapılması gerektiğini belirtmiş, onları bu temelde ikna etmemi istemiş, aynı zamanda bir tedbir olarak da her örgütten yönetim düzeyinde bazı kişilerin yurtdışına çıkarılmasının örgütlerin sürekliliğini koruyabileceğini, herhangi bir yönelimde, yakalanmada 12 Mart gibi yeni bir durumun yaşanmayacağını, 12 Mart'tan böyle bir sonucun da çıkarılması gerektiğini söylemişti. Ben o dönemde bazı örgütlerle görüştüm, bu temelde tartıştım. Fakat ne yazık ki bu örgütler ne Türkiye'de bir cuntanın geliştiğine inanmış, ne ittifaka bu temelde yanaşmış, ne de tedbir olsun diye bazı yönetim üyelerinin yurtdışına çıkarılmasını kabul etmişlerdi.

Tabii ki sonuç alamayınca geri dönüp, bu durumları Önderliğe iletmiştim. Önderlik de *“madem öyle değerlendiriyorlar, o zaman biz kendi tedbirlerimizi alalım”* dedi. 12 Eylül darbesi gerçekleştiğinde kendi gücümüzü yurtdışına çektiğimiz dönemde, Türk solundan bazı kadroların yurtdışına çıkarılması ve kurtarılması görevini yine Önderlik üstlenmiştir. Bizim daha çıkarcığımız kadrolarımız varken Önderlik, Türk solundan arkadaşların imkanlarının olmadığını, bu yüzden bunları bizim çıkarmamızı istemişti. Biz de bu temelde kendi arkadaşlarımızı bırakıp, onları yurtdışına çıkarttık. Ayrıca bunlar yurtdışına çıkarılarken de oldukça dikkatli yaklaşılması, kayıp verilmemesi talimatını almıştık. Ki bu temelde Gürcan arkadaşımız Türk solu'ndan arkadaşları Türkiye'den Ortadoğu'ya çıkartırken şehit düşmüştü.

Yine yurtdışında onları yerleştirmek ve destek vermek görevini de yürütmüştür. Olanakları birlikte paylaşmayı esas almıştır. Bizim bin bir zorluklarla gerçekleştirdiğimiz imkanları, hiç tereddüt etmeden paylaşmıştır. Yine faşizme karşı ortak direniş cephesini geliştirmek için büyük bir çaba göstermiştir. Bu cephe gelişmediğinde yeni ittifaklar geliştirerek, mücadeleyi Türkiye'de üstlendirmek istemiştir. Türkiye halkının mücadelesiz, örgütsüz kalmaması için gerillayı Türkiye'ye de oturtmak istemiştir. Bütün bunlar Türkiye halkına karşı duyduğu saygının bir gereği idi. **Haki, Kemal, Deniz, İbrahim ve Mahirlere** duyduğu saygının bir gereği idi. Çünkü Önderliğimiz, bu mücadeleye başlarken kendisiyle ilk yoldaşlık yapan Haki Karer ve Kemal Pir arkadaşlardı. Dikkat edilirse ikisi de ne Kürt'tür ne de Kürdistanlıdır. Ama bu iki

büyük insan, Önderlikle ilk yoldaşlığı yapanlardır. Bu çok anlamlıdır. Bu, iki halkın en üst düzeydeki birliğinin, özgür ve eşit koşullarda yaratılmasını ifade eder. En zor dönemde hiçbir Kürd'ün, Kürdistanlının, Kürt ve Kürdistan mücadelesine sahip çıkma cesareti göstermediği, böyle bir mücadelenin gelişip gelişmeyeceğine dair en ufak bir emarenin olmadığı bir dönemde, Başkan Apo'yla Kürdistan özgürlük mücadelesine sahiplik yapmak büyük bir olaydır. Tarihte böyle büyük enternasyonalist devrimciler vardır, mücadele olan ülkelere giderek orada mücadelelerini yürütmüşlerdir. Belki en üst düzeylerde de görevler üstlenmiş, bedeller ödemişlerdir. Ama bir Haki ve Kemal'in durumu çok farklıdır. Haki, Kemal Kürdistan'da herhangi bir örgütlülük ve mücadele yokken bizzat böyle örgütlenmeyi yaratma sorumluluğunu üstlenmişlerdir. Bu açıdan Kemal ve Haki herhangi bir enternasyonalist devrimciler olarak görülemez. Bu arkadaşların daha hiçbir şey yokken Kürdistan'a sahiplik yapmaları, büyük bir cesaret ve fedakarlıktır. İşte PKK'de gelişen cesaret ve fedakarlık kaynağını buradan alıyor. Yine Apocu harekette halklara düşmanlığın gelişmemesi, halklara saygı buradan kaynağını alıyor. Dikkat edilirse Kürdistan halkı, büyük zorluklarla mücadele yürütürken, Türkiye halkının ciddi bir desteğini görmemesine, hatta ağır bir şovenizmin etkisiyle Kürdistan halkının mücadelesinin yanında yer alması şurada dursun, ona karşı olumsuz tutum takınmasına rağmen, Kürt halkı buna karşı en ufak bir düşmanlık göstermemiştir. Bunun temelinde yatan gerçeklik Haki, Kemal vb arkadaşların Önderlikle daha işin başında yoldaşlık yapma gerçekliğidir. Önderliğimiz, hem bu arkadaşların bu tarzda mücadeleye katılmasına hem de kendisini böylesi bir mücadeleye gitmede etkileyen Denizler, Mahirler ve İbrahimlere duyduğu bir saygının gereği olarak bu hareketi geliştirmiş ve her dönemde de Türkiye halkının bu evlatlarının harekete ve halkımızın özgürlük mücadelesine hizmetlerinden ötürü daima kendisini borçlu hissetmiş ve her şart altında bu borçlarını yerine getirmeye çalışmıştır. Onların, yarım kalan amaçlarını gerçekleştirmek için her şeyini ortaya koymuş, bunda başarılı olmuş ve bugün de bu meyvelerini vermiştir. O büyük insanların emekleri, şehadetleri boşa gitmemiştir. Onların üzerinden görkemli bir özgürlük mücadelesi, Apocu hareket ortaya çıkmıştır.

Haki Apoculuğun ruhudur

– *Haki Karer gerçeğini kavramak ve buna bağlılık nasıl olmalıdır?*

– Apocu hareketin militanları Haki Karer gerçekliğini iyi kavramalıdır. Haki Karer gerçekliğini kavramak demek, Başkan Apo'yu ve bu hareketi kavramak demektir. Çünkü Başkan Apo'nun kendisi; *“Haki benim gizli ruhumdur”* diyor. Yani benim gerçeğimdir diyor, bunun anlamı budur. Eğer gerçekten Önderliğe bağlılığımız varsa, Haki Karer gerçekliğini her yönüyle anlama biçiminde çaba gösterirsek bağlı olduğumuz ortaya çıkar. Madem ki Önderliğimizin gizli ruhudur, o ruh bizim ruhumuzdur. Bu ruhu yakalamak, ancak o gerçekliği bütün yönleriyle irdelemekten, kavramaktan geçer. O kişiliğin bütün özelliklerini kendi özelliklerimize dönüştürmekten geçer. Biz bu ruhu, o kişilik özellikleriyle, o mi-

litan özelliklerle kazandık ve kazanmaya devam ediyoruz; bundan sonra da onunla kazanacağız.

Stratejilerimiz, taktiklerimiz, çalışma tarzlarımız değişebilir, ama değişmeyecek bir gerçeğimiz var, o da Haki Karer şahsında ortaya çıkarılan ve giderek Apocu hareketin özelliklerine dönüştürülen militan özelliklerdir.

Bu, hareketimizin militan gerçeğidir. Bu militan gerçeklik, her dönemde bizim için geçerli olan bir gerçekliktir. Eğer biz bu gerçekliği kaybedersek, Apocu hareket tasfiye olur. Bu militan gerçeklik kaybedilmediği ve bu daha da yetkinleştirildiği müddetçe bu hareketin tasfiyesi mümkün değildir ve bu hareketin başarısı kesindir. Bu ispatlanmıştır. Çünkü bu militanlığın özü: bilinç, örgüt, eylem, cesaret, fedakarlık, mütevazılık, bağlılık, değer yaratma ve emekçiliktir. Tümünü kendini aşmadır, kendini oldukça genelleştirip herkesin militanı haline getirmek. Tüm beynini, yüreğini, fizikiğini; özgürlüğü, adaleti, demokrasi ve eşitliği gerçekleştirmek için ortaya koymaktır. Bu, büyük bir militanlıktır, büyük bir gerçekleştirmedir. Böylesi bir militanlığı, pratikleşmeyi ve gerçekleştirmeyi herhangi bir güç durduramaz, engel de olamaz. Bunun böyle olduğu da ortaya çıkmıştır. Birçok şehit yoldaşımız ve Önderliğimiz şahsında bu belgelenmiştir. Ve bu sadece harekete, Kürdistan halkına değil tüm insanlığa da mal edilmiştir. Bazı örgütler ve halkların mücadelesinde böylesi militanlıklar çıkmıştır. Fakat bunlar yaygın değil, istisnai militanlıklardır. Ama Apocu harekette gerçekleştirilen, bunu istisnai bir militanlık olmaktan kurtarma ve genelleştirmedir. Önderliğimiz bu militanlığı tüm örgüte, halka ve insanlığa mal etmenin çabasını sürdürmüş ve bu çabasında da önemli sonuçlar yaratmıştır. İşte bugün PKK'de gerçekleşen, bu militanlıktır. Hemen hemen tüm militanlarında böylesi bir militanlık gerçekleşmiştir. Çok az sayıda belki böylesi bir militanlığın düzeyine ulaşmamış, ama büyük bir çoğunluğu bu militanlığın esaslarını almıştır. Yine halkımızda militanlık gelişmiş, militan bir halk ortaya çıkmıştır. Eğer bugün bu kadar ağır saldırılar altında bile bu halk, bu hareket ayakta kalabiliyor ve gelişimini sürdürebiliyorsa ve bölgenin dinamik, etkileyen gücü haline gelmişse, işte bu dediğim gerçeklikten kaynaklanıyor. Bu açıdan hareketin, halkın yenilmezliği, başarısı ortadadır. Hiçbir güç, zorluk bu hareketin, bu halkın başarısının önüne geçemeyecektir. Çünkü bu hareketin özünde her türlü zorluğu, olumsuzluğu, saldırıyı ve kaybı daha çok bilinçlenme, örgütlenme ve eylemi gerçekleştirmenin gerekçesi olarak anlama ve bunun gereklerini bu tarzda yerine getirme söz konusudur. İşte Haki'nin şehadeti PKK'yi, Diyarbakır Zindanı'ndaki şehadetler 15 Ağustos Atılımı'nı, Agit'in şehadeti, Agitleşmeyle gerilla ordusunu yaratmada belirleyici militan duruşlar olmuştur. Bundan sonra da bu hareketin üzerinde yürüyeceği militanlık, bu olacaktır. Bu militanlık büyük kazandıran militanlıktır.

Her militanın, bu militanlığın özünü daha da iyi kavraması, bu temelde kendini sorgulaması, kendini çözümlemesi ve bu militanlığa doğru bir katılımı gerektirir, başarıyı, zaferi gerçekleştirmesi gerekiyor. Eğer militanlık bu tarzda gerçekleştirilirse başarı ortaya çıkaracaktır. Bu sadece Kürdistan'da özgürlüğü, adaleti, demokrasi ve eşitliği geliştirme değil, insanlığı da bu erdemlere ulaştırmada büyük bir kaldıraç görevi görecektir.

“Haki yaşamı görkemli, onurlu, oldukça da temiz bir yaşamdır. İşte bize gerekli olan böylesi bir yaşamdır. Haki yaşamında en ufak bir ikirciklik, kararsızlık, en ufak bireycilik, kendini düşünme, ürkeklik yoktur. Fedakarlığın, cesaretin, bağlılığın, pratikleşmenin en büyüğü; gelişmeyi başarıyı esas alan, bunun dışında bir yaşamı kabul etmeyen bir yaşamdır. İşte bu da PKK yaşamının, PKK militanlığın özüdür. Her PKK militanının kendisine esas alacağı bir yaşam tarzıdır.”

Denizlerin mücadele çizgisi ve direniş mirası

Apocu hareketin yenilmezliğinde sürmektedir

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idam edilmeleri, Türkiye tarihinde yeni bir dönem açtığı gibi Kürdistan'ı da derinden etkilemiştir. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde devlete karşı cepheden muhalif eden en önemli hareket ve hareketin temsilcilerinin idam edilmesi, modern halk hareketinin gelişmesinde bir dönüm noktasıdır. Türk halkının Osmanlı döneminde bir iradesi ve kimliği yoktur. Her şey devletten beklenir, "devlet baba" kültürü insanların beynine yüreğine kazınmıştır. Devlete karşı çıkmak, ona karşı mücadele etmek akıllara bile gelemez. Belki bazı insanlar yaşamıştır. Bunlar daha çok baskının çok arttığı dönemde, bazı din adamlarının ya da devlet yetkililerinin öncülük ettiği özerk otorite arayışlarıdır. Devleti ve toplumu kökten değiştirmek isteyen bir niteliğe sahip değildir. Düşünce düzeyinde kitlelere yeni bir yaşam ufku ve projesi sunma yoktur.

1960'larda Türkiye toplumunda yaşanan değişikliğe paralel olarak, '70'lerin başında daha adil, eşit ve özgür bir toplum yaratma mücadelesi gelişir. Aydın gençlerle halkın buluşmasını sağlamak isteyen bu hareket, kısa sürede Türkiye'de bir güç haline gelir. Dünyada gelişen ulusal kurtuluş ve özgürlük hareketlerinin Türkiye'deki parçası olarak yükselişe geçer. Türkiye halkının dünya ve çağla ayrı olan yaşamı, ilk defa dünyadaki gelişmelerden etkilenen ve bütünleşen bir durum arz eder. 20. yüzyılın parlayan yıldız ideolojisi sosyalizm, Türkiye'de bir olgu haline gelir. Sorgulama ve tartışma bu topraklara yerleşir. Toplum düşüncede ve eylemde bir dinamizm kazanır. Deniz Gezmiş ve gençler, bu arayışın ve toplumsal dinamizmin sembolü olur.

'68 kuşağının dünyada insanlığın vicdanı olarak ayağa kalkışının, Türkiye'deki yansımaları daha da çarpıcıdır. Çıkarıcı, mevcut sömürü ve kirlenmiş toplumdan kendini daha köklü koparan bir kuşak Türkiye'de çıkıyor. Türkiye gençliği temizlik, saflık, adanmışlık, her şeyini halk için veren ve halkı için yaşayan bir kuşak olarak dünyadaki bu özgürlük dalgasının en nitelikli kolu oluyor. Birçok bakımdan geri ve kötü örnek olan Türkiye, bu konuda dünyada birincilik onuruna yaklaşıyor. Türkiye'nin onuru bu gençler oluyor. Dünya Türkiye'yi belki de ilk defa bu güzel yanıyla tanıyor.

Türkiye rejimini tanıma ve onu değiştirmek konusunda hazırlıkları yetersiz, başarı şansları fazla olmasa da, devlete tam bir meydan okuma ile ortaya çıkıyorlar. Devletin gücü karşısında irade oluyorlar, kendilerine güveniyorlar. Deniz Gezmiş'in yakalandığı sıradaki onurlu ve soylu tavrında olduğu gibi, devleti ve yöneticilerini küçümşüyorlar. Kendilerini Türkiye'nin gerçek sahipleri, yöneticileri ve iktidarda olanları ise işbirlikçi ve uşak görüp aşağılıyorlar, horluyorlar. Bunun Türk halk gerçeği açısından bir devrim olduğu açıktır.

Denizler, insanlığın en güzel duygularını, özlemlerini ve umutlarını kendilerinde somutlaştırıyorlar. **Che Guevara'da** sembolleşen bütün özellikleri en yoğun biçimde yaşıyorlar. İnsanlığın bütün güzellikleriyle yıkanmış bir biçimde Anadolu'da pırıl pırıl parlıyorlar. Halk ve gençlik onlara bakarak, bir huzura ve geleceğe güven duygusuna

ulaşıyor. İnsanlığın adalet, eşitlik ve özgürlük duygusunun ölmediğini, Onlar şahsında yaşadığını görerek kırılan umutlarını yeniden kazanıyorlar.

Denizler şahsında halkına sahip çıkan, ezenler ve sömürücüler karşısında irade kazanan bir güç ortaya çıkıyor. Böylece Türk halk tarihi, özgürlük ve demokrasi mücadelesine giren yeni bir dönemi yaşıyor. Artık egemenler ve halk arasındaki mücadele şu veya bu biçimde bundan sonra sürecektir. Denizlerin yüreğindeki ve beynindekiler bir tohum gibi, Anadolu ve Kürdistan toprağına saçılmıştır.

Halkların kardeşliği

Apocu hareket şahsında

Türkiye'nin geleceği olmuştur

Denizler şahsında '70 devrimciliği, ideolojik olarak resmi ideolojiyi tam aşamamış olsalar da, pratik olarak duruşlarıyla ve sözleriyle devleti aşan bir çizgi ortaya çıkarmışlardır. Anadolu ve Kürdistan'ın etnik, ulusal ve dinsel çoğulculuğuna uygun bir zihniyetle bu coğrafyanın sosyal ve kültürel gerçekliğine uygun bir ideolojik ve politik bir bir gelenek yerleştirmişlerdir. Halkların kardeşliğini esas alan kişilikleriyle halkların özgür birliğini, kendi kişiliklerinde ve yaşamlarında pratikleştirmişlerdir. İdam sehpasında bile halkların kardeşliğini haykırarak, bu düşüncüyü bir çizgi haline getirmiş; doğrulardan ve güzelliklerden taviz vermeyen tutumlarıyla, demokrat özgür ve yeni bir insan modelini topluma mayalamışlardır.

Türkiye gerçeğinde bunların, gelecekte çok güçlü etkisi olacak bir devrim olduğu tartışmasızdır. Mücadeleleri sonuca ulaşmamış olsa da bunun Türkiye'de yaşayan halklar için bir milat olduğu açıktır.

Denizler mücadele ve yaşamlarıyla, idam sehpasındaki haykırışlarıyla, kararlılıklarıyla mevcut rejimin çürümüşlüğü, gereksizliğini, ortaya koymuşlardır. Zafer kazanmamış olsalar da geleceğin bu düşünceleden geçtiğini ilan etmişlerdir. İdam sehpasında geleceğin zafer türküsü ve andı dile gelmiştir.

Daha sonra Türkiye ve Kürdistan'da gençliğin kitlesel olarak bu kişiliklerin özlemlerinin sahiplenicisi olmaları, bu yiğit insanların tarihi çıkışlarının gücünü göstermiştir. On binlerce genç, onların bıraktığı miras üzerinde bir sol hareketin gücü haline gelmiştir. Türkiye tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar, özgürlük demokrasi düşüncesi top-

“Önderliğimiz üzerinde baskı yapılması da Halk Savunma Kuvvetleri'nin mevcut meşru savunma pozisyonundan çıkarılmak öistenmesi de savaşın başlaması anlamına gelecektir. ABD ya da Türkiye'nin, KADEK'in ve meşru savunma konumunda bulunan güçlerimizin üzerine gelmesi durdurulan savaşın başlatılmasına davetiye çıkarmak olur. Önderliğimiz konusundaki hassasiyetlerimiz bilinmektedir. Bu hassasiyetlerimizin zorlanması savaş nedenidir.”

lumda dalga dalga yayılmıştır. Toplumun hiçbir kesimi bu dalgadan bu rüzgardan uzak duramamış, toplumsal dinamizm Türkiye'nin tüm sistemini altüst etmiştir. **Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin** ruhu, egemenleri ve sömürücülerini yataklarında uyuyamaz hale getirmiştir. Sistem işlemez hale gelerek, felç olmuştur. Denizlerin eyleminin ve bıraktıkları mirasın ne anlama geldiği bu yıllarda çok iyi görülmüştür. Bu ruh en büyük örgütleyici, eğitici, eylemci ve halk çalışması yapan güç olarak önünde durulmaz hale gelmiştir. Ancak '70'lerden sonra gelişen bu kitlesel uya-

Mamak Gezaevi'nde tutuklu bulunan Başkan Apo, Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam edilince “öyle bir hareket geliştirmeliyim ki düşmanın tedbirlerini aşsın, sürekli olan bir mücadele çizgisini yakalasın ve Onların anılarını başarıya götüren bir nite-likte olsun” diyordu.

Şehitlerin anısına bağlılığın gereği, Onların eksiklikleri ve yetersizliklerini bilince çıkarmış, yalnız duygusal bir bağlılık değil, başarıyı esas alan bir çalışma tarzını, temposunu, üslubunu kendinde somutlaştırarak Onların gerçek izleyici ve mirasçısı olarak mücadele içine girmiştir. Devrimci bağlılığın ne olduğunu, ortaya koyduğu zapt edilmez çizgisiyle herkese göstermiştir. Denizlerin duygularının saflığı, çıkarsızlığı, eşitlik, özgürlük ve adalet ideallerinden taviz vermeyen bir milatlığı esas alan hareket başlatılmıştır. Apocu hareket bu büyük devrimcilerin tüm özelliklerini yaşamsallaştıran ve güç haline getiren bir çizgi olarak, durdurulamaz, kesintiye uğratılamaz bir yükselişe geçmiştir. Denizlerin efsanevi kişiliklerini, efsane bir harekete dönüştürüp, bunu Kürdistan'da büyük bir güç haline getirerek yalnız Kürdistan'ı değil Anadolu'yu da özgürleştirecek bir olgu haline getirmiştir. Halkların kardeşliği Apocu hareket şahsında Türkiye'nin geleceği olmuş, halkların irade kazanması Apocu hareketle zirveleşmiştir.

Türkiye'deki sol muhalefetin topluma yayılması, en fazla da Apocu hareketin durdurulmaz yükselişi ve Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin

yarattığı dalga karşısında çaresizliğin sonucu, egemen oligarşik sömürgeci güç, 12 Eylül faşizmiyle bu gelişmeyi durdurma saldırısına geçmiştir. Denizlerin mirasını kendi gücü olarak gören Apocu hareket, **Hakilerin, Kemallerin, Hayrilerin ve Mazlumların** kişiliğinde bu mirası sahipleneceğini kanıtlamış, Denizlerin yenilmez zafer kazanan kişiliklerini zindanda, dağda, pratikleştirerek Onların özlemleri olan gerillayı Kürdistan ve Türkiye dağlarında oligarşik sömürgeci devletin belalı haline getirmiştir. 12 Eylül boşa çıkarılarak, devlet, Denizleri idam ettiğine bin defa pişman ettirilmiştir.

PKK öncülüğünde gelişen mücadele Türk devletini çıkmaza götürürken sömürgeci oligarşik düzenini iflas ettirirken, Türkiye solu 12 Eylül karşısında bir varlık gösterememiş, Kürdistan'daki mücadeleyle bütünleşemediği için oligarşik düzenin kendisini yaşamasına yol açan bir boşluk doğurmuştur. Eğer Kürdistan'daki mücadeleyle bütünleşen bir hareket yaratılmış olsaydı, Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin özlemle-

ri yıllar önce somut olarak zafere dönüşmüş olurdu. Devlet, solun bıraktığı boşlukta Türkiye zeminine dayanarak, Kürdistan'daki savaş yürütemezdi. Sol bu tutumuyla, Denizlerin haykırdığı halkların kardeşliği emrini de yerine getirememiştir. Şu anda bile Kürt demokratik devrimci gücü halkların demokratik birliğini olanaklı hale getirmişken, sol bu sorumluluğu üstlenmemekte darlığı ve mezhepçiliğiyle oligarşik düzenin direnmesine imkan vermektedir.

Dogmatik, tutucu, dar yaklaşım sanki devletin onlarda muhafaza etmek istediği bir eğilim olarak yaşıatılmaktadır. Solu marjinal bırakmak, Kürt halkıyla Türk halkının birleşmesini engellemek gibi bir pozisyon da tutulmaktadır. Bazı sol ve sosyalist güçlerin bu gericiliği aşma çabası da yetersiz kalmaktadır.

Türk solu ne dünyayı, ne Türkiye'yi, ne de Ortadoğu ve Kürdistan gerçekliğini doğru okumaktadır. Kendi dar dünyasına hapis olmuştur. 1970-80 arasındaki grupçu, mezhepçi tutumunu aşamamıştır. Sosyalizmin kapsayıcılığı ve geniş ufuklu olma gerçeğini bir türlü yakalayamamaktadır. Reel sosyalizmin bütün hastalıklarını hala üzerinde taşımaktadır. Sosyalizmin özüne ve ruhuna ters bir anlayış ve yapılanmayla, sosyalizmin özlemlerine kötülük yapmaktadırlar. Kendi kimliklerinde solu ve sosyalizmi boğmaktadırlar. Etkisizliklerini kendilerinde göreceklarına, halkın ve emekçilerin duyarsızlıklarına bağlamaktadırlar. Söylenimde böyle ifade etmeseler de pratiğin ifadesi böyledir. Oligarşik düzen en zayıf dönemini yaşarken Kürt demokratik gücüyle birleşmeyen tutumlarıyla kendilerini marjinalliğe mahkum etmektedirler.

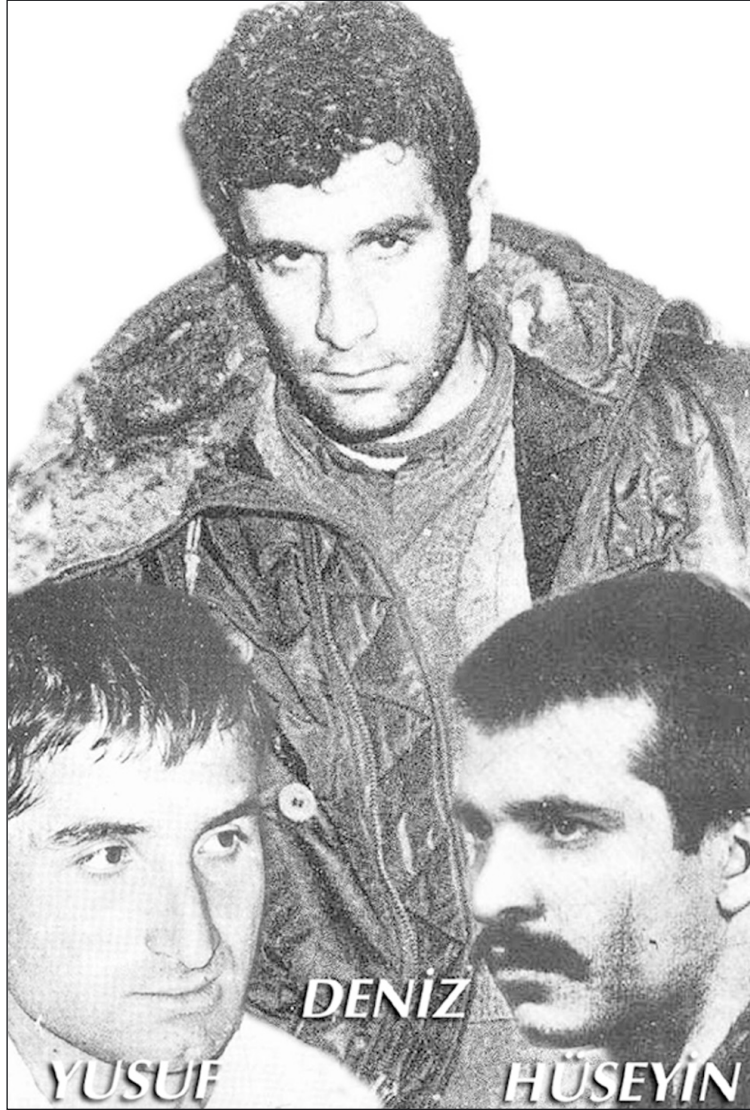
Bugün demokrasi güçlerinin ittifakını sağlayabilseler, asgari program etrafında bir çatı örgütünde birleşseler, Türkiye'nin değişmesi an meselesidir. Ne siyaset, ne de taktik üretme yeteneği gösteriyorlar. Demokrasî ve değişim ihtiyacını ve kuvvetini göremiyorlar. Savaş döneminde Kürt özgürlük hareketini tamamlamayanlar, bugün de darlıkları içinde benzer zaafı ve sorumlusuzluğu yaşıyorlar. Kürt özgürlük hareketiyle bütünleştiklerinde büyük güce ulaşacaklarını göremiyorlar. Bu birlikteliğin Türkiye'nin tek tercihi ve kurtuluş yolu olduğunu, yalnızca bununla inisiyatif kazanılacağını anlamak istemiyorlar. Bu tutumlarıyla, Denizlerin anısı karşısında ihanet konumuna düşerek en büyük günahı işliyorlar.

Türkiye halkı Denizlerin umutlarını ve amaçlarını sahiplenmeye hazırdır

Denizlerin attığı tohumlar ve onların ruhu Türkiye'de her an büyük güce ulaşabilir. Böyle bir gelişme bugün daha fazla imkan dahilindedir. Yeter ki halka bir alternatif olunduğu gösterilebilsin. Siyasete müdahale ve etkin olma, şu çalışma bu eylemden önce, böyle bir alternatif olunduğunu ortaya koymaktan geçer. Türkiye solu bu yönüyle siyaset biliminden demokratik ve devrimci çıkışların temel yasasından da habersiz bir tutum içindedir.

Devamı sayfa 35'te

“Hareketimizin dört yıldır savunduğu demokratik özgür birlik çizgisinin anlaşılması ortamı daha da olgunlaşmıştır. Kürt karşıtlığının değil, Kürt-Türk demokratik ilişkisinin Türkiye'nin politikası olması gerektiği düşüncesi belirli düzeyde dillendirilmektedir. Türkiye'nin dış güçlere bağımlı yaşaması değil de, Türk-Kürt kardeşliğine dayanarak yaşaması tercihini ortaya koyan Denizlerin doğrulandığı bir noktaya gelinmiştir. Türkiye'nin kurtuluşunun başka bir yolu olmadığı, giderek daha iyi anlaşılacaktır.”

ŞEHİTLER militanlık ölçüleri ve mücadele emridir

Mayıs ayı devrim şehitlerini anma ayıdır. Her şeyimizi, maddi ve manevi tüm değerlerimizi, halkımızın kazandığı yeni ölçülerin tümünü şehitlerimize borçluyuz. Bu temelde şehitlerimizi bu ay vesilesiyle saygıyla anıyoruz. Yine şehit ve şehadet gerçeğinin anlamını Kürdistan'da zirveye ulaştıran ve bu temelde Kürt toplumu ve militanları değerlere bağlı halk ve topluluk haline getiren Başkan Apo'yu da tekrar saygıyla selamlıyoruz.

Şehitlik tarihin her döneminde önemli olmuştur. İnsanlığın değerler ortaya çıkarılması ve bu değerleri sahiplenmesi, gelecek kuşaklara taşıması, her dönem değerler konusunda, ölçüler konusunda, insanlığın kazanımları konusunda bunlara en fazla sahip çıkan, en yüksek düzeyde temsil eden, tüm yaşamını son zerresine kadar bu değerler için veren insanlar tarafından kalıcılaştırılmıştır. Değerlerin, ölçülerin kalıcılılaşmasını her zaman şehitler sağlamıştır. Bunu bilmek önemlidir. Yalnız bizim mücadeleimiz açısından değil, insanlığın bütün olumlu değerleri neolitik toplum ve ilke çağlardan bugüne önemli bir düzey kazanmışsa, uygarlık bugünlere gelmişse, bunun en üst düzeyde kendini feda ederek sahiplenilen şehitlik gerçeğiyle yakından bağı vardır. Şunu söyleyebiliriz; hiçbir hareketin, dinin, değerın, ölçünün, yaratımın eğer canı dahil her şeyini verecek kadar sahiplenlenleri yoksa, ya da bu değerler böyle bir sahiplenme gerçeğini yakalayamamışsa yani her şeyini ortaya koyan bir sahiplenlenler topluluğu yaratılmamışsa, bir şehitler gerçeği ortaya çıkmamışsa, o kazanımların, değerlerin, ölçülerin, kalıcı olması mümkün değildir, olamazda. Tarihin her döneminde bunu görmek mümkündür.

Eğer Hristiyanlık etkili biçimde kalıcılaşmışsa bunu İsa'nın şehadeti ortaya çıkarmıştır. Çarmıha gerildiği ve inançları uğruna, şehadete ulaşmayı bildiği için ve onun ardılları da aynı düzeyde bu değerlere hem canlarını vererek hem de bütün yaşamlarını vererek, katıldıkları bağlı kaldıkları için Hristiyanlık bir din olmuştur. Dolayısıyla çok etkili bir güce kavuşmuştur. Bütün imparatorlukları bile önüne katarak kendi zaferini ilan etmiştir. Bu zafer, her şeyini vererek sahiplenilen topluluklar, yani

düşünceler gibi unutulur giderdi. Şahadetlerin şöyle bir rolü oluyor; belirli dinler, felsefeler ortaya çıktığı andan itibaren geri dönülmez bir yola giriyor. Artık taşıdığı değerler sistemi uğruna yaşamlarını verecek kadar insanlar için önemli oluyor. Böylece geleceğe umutla yürüyor, geçmişle köprüleri yakıyor. Şehitlik bir yönüyle de geriliklerle, gericiliklerle mücadele ettiği ve uğruna ölünen değerleri, yükselen değerler haline getirdiği için giderek tek bir yaşam arayışı haline geliyor. Ulaşılmak istenen değerler sisteminin en yüksek temsilcisi oluyor. Bir düşünce böyle sahiplenilen topluluklarla güce dönüşmekte ve bir dava haline gelmektedir. Artık bu dava şehitlere sahip olduğundan ona sahiplik edecek güçler mutlaka çıkar. Çünkü bu dava yüksek değerlere sahip olduğunu uğruna verilen şehadetlerle kanıtlamıştır.

Deniz Gezmiş hala Türkiye'de bir efsanedir

Şehitlik kavramı bugünden yarına *bir günde oluşmuş bir kavram değildir. Tarihte içi dola dola bugünlere gelmiştir.

ne gelen şehadet gerçeği ortaya çıkmıştır.

Sorunu yalnızca şöyle açıklamak yetmez tabii. İşte cennet hayali var, işte cenneti şu kadar güzel gösterdi, şu kadar çekici hale getirdi, insanlar da o cennete ulaşmak için canlarını verdiler. Şehadete gidenlerin o heyecanını, o moral düzeyini sadece cennet kavramı ve onun ulaşılması gereken yüksek hedef olmasıyla açıklamak doğru değildir. Yani bu kavramın gücü islamiyetle oluşmuş bir durum değildir. İslamiyet bu kavramın gücüne güç katmıştır. Hristiyanlık ve öncesinde de bu kavramın bir gücü vardı. Daha önceden bir toplumda güzel değerler için, hakkı için, adalet için, hukuk için, insanlık için yaşamını verenler

dürler. Ulaşılmaması gereken çıtadırlar. O çıtayı hedef göstermek insanların o çıtaya yakın hale gelmesini sağlamak, toplumların, örgütlerin, devletin, dinlerin, felsefelerin kendilerini yaşatma kaynağı, güç kaynağı, moral kaynağı ve dinamizmi olmaktadır.

Nereye giderseniz gidin meçhul asker anıtları vardır. Meçhul asker anıtları bütün dünyada toplumların şehitlerine değer vermenin sembolüdürler. Bir devlet başkanı bir yere gittiği zaman ilk önce meçhul asker anıtına gider, orada o askerlerin önünde saygı duruşunda bulunur. Gittiği ülkenin toplumlarının en değer verdiği yer olduğu için bunu yaparlar. Bu yönüyle şehit-

yoğunluk yaşatmıştır. Başkan Apo ideolojide, insanlıkta, tarihte her şeyde derinleşerek, çok büyük değerleri kendisinde somutlaştırarak, militanlarda ve harekette somutlaştırarak, bir şehadet ortaya çıktığında o şehadetleri daha da anlamlı, daha da yüce hale getirmiştir. O açıdan bizim şehitlerimizin etkileme gücü, harekete geçirme gücü, temsil ettiği değerler yoğunluğu çok daha da farklıdır, anlamlıdır.

Başkan Apo "bu hareketi şehitlere bağlılığın gereği olarak gerçekleştirdim" diyor. 6 Mayıs'ta Denizleri, Hüseyin İnanları andık. Başkan Apo, **Deniz, Hüseyin, Yusuf Aslan** idam edildiği zaman aynı cezaevindeydi. Onları Önderliğin de bulunduğu Mamak

"Belirli dinler, felsefeler ortaya çıktığı andan itibaren geri dönülmez bir yola giriyor. Artık taşıdığı değerler sistemi yaşamlarını verecek kadar insanlar için önemli oluyor. Böylece geleceğe umutla yürüyor, geçmişle köprüleri yakıyor. Şehitlik bir yönüyle de geriliklerle, gericiliklerle mücadele ettiği ve uğruna ölünen değerleri, yükselen değerler haline getirdiği için giderek tek bir yaşam arayışı haline geliyor."

"Oligarşik rejim idam etmesine, kötölemesine, solu ezmesine rağmen, Deniz gerçeğini, Deniz ruhunu ezemedi. Hala Deniz toplum içinde bir sembol olarak duruyor. Neyin sembolü? İşte Che'nin dünyadaki saflık, temizlik sembolü neyse Deniz de biraz öyle. Che Guevara'da 20. yüzyılın haksızlığına, zulmüne karşı mücadele eden, boyun eğmeyen, yaşamını veren insanların sembolü. "

şehitler gerçeği ortaya çıkarılarak mümkün olmuştur. Eğer böyle bir sahiplenme topluluğuna ulaşılmışsa kaybetmek söz konusu olamaz. Yeter ki o düşünce, güç saptırılmış olmasın, yanılgılı olmasın ve o anda insanlığın, halkların, toplumların gerçekten ihtiyacına, özlemlerine cevap verici olsun. Bir ideoloji böyle bir gerçekliğe kavuşmuşsa insanların uğruna her şeyini verdiği bir düzeye gelmişse yenilmezliği yakalamıştır. Hristiyanlık gerçeğinde bu durum nettir.

İslamiyet açısından da aynı şey geçerlidir. İslamiyeti bir din olarak ortaya çıkaran onun şehitleridir. Eğer İslamın ilk şehitleri olmasaydı ve bu din için şehadete gitme cesaretini göze almasalardı islamiyet kalıcılışamazdı. Herhangi başka bir peygamber ve

İslamiyete geldiği zaman aslında zirvesine ulaşmıştır. İslamiyetin, Muhammed'in kendiliğinden yarattığı bir kavram veya değer değildir. Binlerce yıllık güzel değerler için, özlemler için yaşamını veren insanların toplumda gördüğü itibarı, toplumda gördüğü saygınlığı ve bunların toplumdaki etki gücünü görmüş ve bunu daha da derinleştirmiştir. Bunun gücünü görerek, anlayarak buna daha fazla değer vermiştir. Eğer şehadetin tarihte oluşan içeriğini ve gücünü daha da yüceltirse kendi ideolojisini daha etkili ve başarılı kılma imkanı bulacağını düşünmüş, böylece şehadet olayına kutsallık atfetmiştir. Toplumdaki itibarını en üst düzeye çıkarmaya çalışmıştır. Onun için İslam toplumunda büyük bir güç hali-

her zaman değer görmüştür. Yalnız canlarını verenler değil, yaşanıpta bu özelliklere sahip olanlar da her zaman büyük değer görmüşlerdir. Şehitlikle bu değer görme zirveye ulaşmaktadır. İnsanlık, hak, hukuk, adalet için çalışanlar, bu ilkelere bağlı olan yaşayanlar da toplumda en büyük değeri görmüştür. Eğer bunun için ölmüşse bu değer kat kat artarak insanların gözünde, yüreğinde daha büyük olmuş, gönüllere taht kurmuştur. İşte islamiyet bunu görerek derinleştirmiştir.

Şehadetin böyle bir anlamı olduğu için tüm topluluklar şehitlerini anarlar, değer verirler. Şehitler için anma toplantıları yaparlar. Çünkü onlar değerlere sahiplenme düzeyini yükseltmişlerdir. Dolayısıyla ölçü-

lerin gücünü, anlamını, tarihteki oluşumunu bilmek önemlidir. Yani bütün değerleri onlar yarattığı için, bütün güzellikleri onlar en üst düzeyde yücelttiği ve toplumların gerçeği haline getirdiği için büyük değer ifade etmektedirler.

Bizim açımızdan da şehadet kavramını, çok iyi ele almamız gerekiyor. Biz de şunu söyleyebiliriz; şehadet kavramının anlamını *Muhammed görerek, çok yüce bir duruma çıkarmıştır. Bizde bu katlanarak sürmüştür. Başkan Apo şehadet kavramına, şehitliğe daha yüce değerler biçmiştir, daha da yükseltilere çıkarmıştır. Yani bizdeki şehadet kavramını, herhangi bir yerdeki şehadet kavramıyla karıştırmamak gerekir. Hem Başkan Apo'nun verdiği değer anlamında içeriği doldurulmuş, hem de partimiz yoğun bir ideolojik yaklaşımla içeriğini doldurmuştur. Herhangi bir ordunun savaşında ölen on binler, yüz binler değil, bütün insanlık değerlerini kendinde somutlaştıran yeni bir dünya kurmak isteyen Kürtler için, Ortadoğu ve insanlık için mücadele eden bir hareketiz. Bu açıdan bizim ideolojimizin içerdiği değerler çok yoğundur. Şehitlik kavramına hristiyanlık ve müslümanlık kendine göre bir yoğunluk yaşatmış, kapitalizm ve reel sosyalizm kendine göre bir

cezaevinden alıp idam sehпасına götürüyorlar. **Mahirlerin, Denizlerin** kişilikleri, gerçekten de büyüktür. Deniz Gezmiş, çok yiğit kendisini güzelliklere adanmış bir kişiliktir. Her zaman belirttiğimiz gibi **Che Guevara** temizliği, saflığın sembolü, çıkarsız bağlanmanın, çıkarsız ilişki kurmanın, çıkarsız sevmenin saflığını kendisinde temsil eden bir kişilik. Deniz Gezmiş de böyle bir kişilikti. Bu idamlar Başkan'ı çok etkiliyor. Başkan bu idamlardan sonra onların anısına bağlı kalarak ben bir hareket geliştirmeliyim diyor. Öyle bir hareket geliştirmeliyim ki Denizler gibi kesintiye uğramasın, yenilmesin, kaybetmesin diyor. Onların anısına bağlı kalmanın yolu yenilmeyecek, kesintiye uğramayacak, süreklileşecek, Kürt ve Türk halkının özlemlerini sürekli yaşatacak bir hareket yaratmak için yola çıkıyor. Bunun için Başkan hala *'ben onların yoldaşım'* diyor. Savunmalarda da bunu çarpıcı bir biçimde ifade ediyor. Birçok görüşme notlarında 'ben onların hala çizgisine bağlıyım' diyor, 'ben onların düşündüğü biçimde Türkiye gerçeğine bağlıyım' diyor.

Başkan şahsında Apocu harekette her şehadetten sonra şehitlere bağlılığı bir hamleyle dönüştürme, çok büyük iddialarla donanma ve hedefi büyüme yolunu seçiyor. Her şehadetten sonra bu hareketin hedefi, iddiası büyümüştür. Geleceğe yönelik umutları da artmıştır. Denizlerin şehadetinin Başkan Apo üzerinde böyle bir tarz yaratma etkisi var. Bu şehitlerin gücünün az olmadığı sonraları daha iyi görüldü. Bizim gibi bir hareketi yarattığı gibi Türkiye toplumunu ve insanları derinden etkiledi. Çıkarsız, temiz, halkına bağlı olan, halkını seven, insanlığı seven bir kişilik olduğundan dolayı bir efsane haline geldi. Doğru ideolojilerin, doğru felsefelerin, doğru yaşam arayışlarının militanları, şehitleri efsaneleşir. Deniz hala Türkiye'de bir efsanedir. Oligarşik rejim idam etmesine rağmen, geçmişte şöyle böyle kötölemesine rağmen, solu ezmesine rağmen, Deniz gerçeğini, Deniz ruhunu ezemedi. Deniz toplumu içinde hala bir sembol olarak duruyor. Neyin sembolü? İşte Che'nin dünyadaki saflık, temizlik sembolü neyse, Deniz de biraz öyledir. Che Guevara da 20. yüzyılın haksızlığına, zulmüne karşı mücadele eden, boyun eğmeyen, yaşamını veren insanların sembolü oldu. Che, bugün herkesin yüreğinde, kalbinde ve bütün Latin Ame-

rika'nın sembolüdür. Herkesin boynunda kolyedir, vücutlarda dövmedir. Özellikle gençlerin vücutlarına Che dövmeleri yapmaları Latin Amerika'da çok gelişmiştir. İnsanlar böyle bir kişiliğin resmiyle birlikte yaşamak istiyor, ondan kopmuyor. O'na bağlılığı, Onunla birlikte yaşamayı kendisi için bir moral değer olarak görüyor. İşte Başkan Apo da Denizlerin, Mahirlerin anısına bağlılığın gereği olarak bu hareketi geliştiriyor. Onun için de her zaman anıyor.

Aydın Gül

İnkarcılığa karşı mücadelenin yükseltilmesi gereğesidir

Hareketimiz bu temelde şahadet kavramına büyük bir değer ve rol biçiyor. Daha ilk başta böyledir. İlk günden başlayarak ideolojik dönemde şehitlik hareketimiz açısından iddia büyüklüğü, hamle yapma, ona bağlı olarak yeni gelişmeler ortaya çıkarma, bu hareketin kültürü, ahlakı, terbiyesi oluyor. Yani şehitlerin mirası ve kişiliği aynı zamanda hareketimiz ve militanlarımız için bir emir oluyor. Her şahadeti Başkan Apo bir emir olarak kabul etti, öyle mücadele yürüttü. Bizim ilk şehidimiz Ankara'da silahla oynarken kazayla şehit düşen **Ali Doğan Yıldırım** arkadaştı. Daha sonra Dersim'de vurulan **Aydın Gül** arkadaştı. İdeolojik mücadele döneminin ilk şehididir. İdeolojik mücadele dönemi bile böyle şehitlerle ortaya çıktı. Aydın Gül'ün şahadeti önemlidir. Örneğin bugün Dersim'de gerillalar var. Dersim halkı bugün bizden yana, dün öyle değildi. Bu o şehitlerin anısına bağlı gelişen mücadeleyle oldu. İnkarcı sol çevreler şöyle diyordu; "artık Dersim'e Kürtler giremez, Dersim'e Kürt hareketi giremez." Yani bir nevi Dersim'i Kürtlükten, Kürdistan'ın bir parçası olmaktan çıkarmışlardı. İnkarcı ve sosyal şoven çevrelerin Dersim'e yaklaşımı böyledi. Tabii o dönemde bizim en temel iki ideolojik çizgimiz vardı. Bir; inkarcılığa karşı yurtseverlik, iki milliyetçiliğe karşı enternasyonalizm bayrağıyla mücadele etmekte. Bizim ideolojik çizgimizin özü böyledi. Yani milliyetçiliğe karşı enternasyonalizm ve halkların kardeşliği, inkarcılığa karşı ise yurtseverlik. Aydın Gül'ün anısına bağlılığın gereği Dersim'de inkarcılığa karşı yurtseverliği yükseltme mücadelesi verildi. Dersim'de gerçekleştirilen asimilasyoncu, inkarcı, özel savaş politikalarını boşa çıkarıldı. Gerçekten de Türk solu bizi Dersim'e sokmak istemiyordu, Dersim'i kendi tekelinde görüyorlardı. "Buraya Apocular, Kürtler giremez" diyorlardı. İlk arkadaşlarımız çalışmaya başladığında bizim etkimizde olan Dersim öğretmen okulu vardı. Öğrencilerin çoğu Urfalıydı. Sol çevreler biraz da halkın mezhep duygularını kıskırttığından Urfalılar gelmiş, bizim çocuklarımıza saldıracaklarmış gibi söylemler oluyordu. Şunu bunu yapacaklar gibi olumsuz propagandalar geliştirilerek yalnız inkarcılıktan dolayı değil, halkın mezhepçi duygularını da kıskırtarak bizi oraya sokmak istemiyorlardı. Sosyal şovenizmin, inkarcılığın Dersim'de geldiği düzey böyledi. Güçlü bir konumdaydılar. Biz bu güçlü konumlanmaya karşı şahadet gerçeğiyle birlikte başlayan bir mücadele azmini ortaya koymasaydık inkarcılığı Dersim'de kolay kolay yıkamazdık. Savaşta bir mevziye ne yapılır? Uçaklar ve topçularla önce mevzi yumuşatılır, ondan sonra piyade girer. Savaşta kanun budur. Dersim'de de Türk devleti gelmiş isyanı bastırmış, özel savaşıyla, asimilasyon kurumlarıyla, büyük bir karşı isyana sarılmış Kürt şehri Türkiyeleşmeye yatkın biçime gelecek düzeyde yumuşatmış. O Kürt şehri inkarcılığa düşmesine uygun hale getirmiş. İnkarcı, sosyal şoven kesimlerde Dersim'e girip "işte buraya Kürtler giremez" diyerek piyadenin en son kaleyi fethetmesi, düşürmesi gibi orayı Kürt gerçeği ve ulusal değerlerinden, yurtseverliğinden tümünden uzaklaştırmak istemişlerdir. İdeolojik mücadele dönemindeki ilk şehidimizin ortaya çıkması bu sosyal şovenist anlayışa karşı kararlı bir mücadele içine girmemize yol açmıştır. Aydın Gül şehit düşmekten inkarcılık böyle üzerimize geldikten sonra, bu durum bizim açımızdan inkarcılı-

ğa karşı mücadelenin yükseltilmesi gereğesi olmuştur. Artık ondan sonra inkarcılığa karşı mücadeleyi bırakamazdık, vazgeçemezdik. Artık Aydın Gül bizim açımızdan, inkarcılığa karşı mücadele açısından bir emir halindeydi ve bu emir gerçekleştirilmiştir. İnkarcılığa karşı yalnız Dersim'de değil, Türk devletinin asimilasyonunun, Türkleştirme politikalarının etkili olduğu her yerde bir mücadele içine girilmiştir.

Haki Karer

Apoculuğun terbiye kültür ve fedakarlık ölçüsüdür

Yine ideolojik mücadele döneminde bizim değerli yoldaşlarımızdan, bu hareketin ilk kurucularından, Başkan Apo'nun ilk yol arkadaşlarından **Haki Karer**'in katledilmesi var. Haki Karer'in katledilmesi Sterka Sor (beş parçacı dediğimiz), yani Rusya'daki Kürtlerin olduğu yeri de sömürge olarak değerlendiren bir grup tarafından gerçekleştirilmiştir. İdeolojik olarak milliyetçiliği ve egemen sınıf çizgisini söylem olarak kullanan bir gruptu. Hareket giderek gelişerek, Kürdistan'daki egemenler ve sömürgeciler için tehlikeli hale gelince, bu hareketin etkili önderlerinden olan, gittiği yerde kişiliğiyle insanları örgütleyen –sadece düşüncesiyle değil– üslubuyla, bakışıyla, yüzüyle etkileyen Haki Karer yoldaşa yönelmesi var. Ajanlaşmış bu yapının devlette

türü, ahlakı, terbiyesi birazda Haki'nin ölçülerıyla, Haki'nin değer yargılarıyla, Haki'nin yaşam tarzıyla, Haki'nin yoldaşlık ölçüleriyle oluştu ve Onun anısına bağlılığın gereği de hareketimiz enternasyonalizmin halkların kardeşliğini çok yüksek düzeyde savundu. Onun için her yerde yaşasın halkların kardeşliği ve enternasyonalizm, sloganı yazıldığı zaman çoğu yerde Haki Karer imzası atıldı. Haki'nin şahadetinin üzerimizde böyle bir etkisi oldu.

Haki'nin şahadetinden sonra bu hareket geçmişle köprüleri yaktı. Artık bu davaya en rafine kişilik ve değerli insanların sahip çıktığı, bir düşünce, bir ideolojik dava haline geldi. Bu açıdan Haki'nin şahadeti bizim açımızdan tam bir hareket haline gelmeyi ifade etti. Haki'nin şahadetinden sonra bu hareket artık geri dönemezdi. Çünkü onu en üst düzeyde sahiplenene, o özlemi taşıyan, o umudu taşıyan, o özlemi ve umudu yoldaşlarına bırakan bir gerçeklik vardı artık. Yani Haki'nin şahadet gerçeğinin bizim mücadeleimizdeki anlamı, önemi budur. Böyle bir yüksek sahiplenmenin gerçekleşmesi, yani çizgimizin yüksek düzeyde sahiplenecek nitelikte olduğunun bu şahadet tarafından kanıtlanması ve bu çizginin yüksek düzeyde benimsenip başarılı olabileceğinin ortaya konulması oldu.

Başkan gerçekten çok değer veriyordu Haki yoldaşa. O'nun için "benim gizli ruhum" demektir. Gerçekten de gizli ruhuydu. Başkan'la Haki yoldaşın ilişkileri

bi bu şahadete denk olmadı. Tüm halk toplanmıştı. Bizden kim konuşacaktı? Tabii ajitatörümüz ve propagandamız olan Kemal konuşabilirdi. Görev O'na verildi. Ancak halkın karşısında konuşamadı. İki cümle konuştuktan sonra ağıladı ve çıktı, gitti. Yani yeterli bir yaklaşım içerisinde olmadık. Halkla, gelen sol çevrelerle çok fazla ilgilenmemiz olmadı. Biraz, güvenli nasil geri döneriz biçiminde bir kaygı ağır basmıştı. Hatta diğer örgütler biraz daha aktif olmak istiyorlardı. Biz, çok aktif olursak dikkatler üzerimize çekilir, giderken güvenliğimiz tehlikeye girer diyerek onları da belirli düzeyde sınırladık. Onlar Haki'ye bağlılığın gerektirdiği gibi bir yürüyüş, toplantı ve bazı şeyler yapmak istiyorlardı.

Biz Ankara'ya böyle döndük. Ankara'ya döndüğümüz zaman Başkan'a oradaki durum anlatıldı. Başkan tutumumuzu öğrenince bizlere kızdı. "Siz şehide ne biçim bağlısınız, şehide böyle mi bağlı olunur? Gitmişsiniz çocuk gibi ağlamışsınız. Bir devrimcinin anısı böyle mi yerine getirilir. Bir devrimciye böyle mi saygı duyulur? Haki'nin anısına böyle mi bağlı olunur? Bir devrimcinin şahadetinin sizler üzerinizdeki etkisi böyle mi olacak? Böyle mi cevap olacaksınız?" diyerek eleştirdi. Bizim Ulubey'deki Haki'nin cenazesini gömmeye anındaki tutumumuzu kabul etmedi ve daha sonra "ben gideceğim. Siz görevinizi tam yapamadınız. Gidip ben halkla ve ailesiyle görüşeceğim" dedi. Bir süre sonra kendisi gitti.

ilişkili olma ihtimali yüksek. Çünkü Ankara'da bir soygun yapılmıştı. Soygunda hepsi yakalandı. Sadece Alaattin Kapan yakalanmadı. 1 Mayıs '77 katliamında da ismi geçmişti. Ne kadar devlette ilişkisi var yok ayrı bir sorun. O zaman istihbarat örgütüyle ilişkili olan bazı KDP'lilere yakın biri olduğu biliniyor. Milliyetçiliği esas alan beş parçacı denen Sterka Sor grubuyla bizi durdurmak isteyen, daha baştan bizi tasfiye etmek isteyen bir çaba içine girilmiştir. Bunun için de ajanlaşmış yapı kurumlara karşı devrimci şiddet kullanma taktiğimiz devreye sokuldu. Enternasyonalist yaklaşımıyla hareketimize katılan ve önder kadro olan Haki yoldaşın katledilmesiyle milliyetçiliğe karşı mücadele verme, halkların kardeşliğini esas alan, sosyalist çizgiyi savunma daha da geliştirildi.

Bu gün hareketimizde enternasyonalist çizgi çok gelişkin ise; Başkan "ben milliyetçi değilim, ben halkların demokratik birliğinden yanayım, milliyetçilik halklara zarar verir, benim çizgiyle, ideolojikle de anlaşmaz, uymaz" diyorsa bütün hareketimiz bu duyguyla yoğunlaşmışsa, bunda ilk önderimiz Haki Karer yoldaşın, O Türk arkadaşın, O büyük devrimcinin şahadetinin bizde yarattığı kültür etkili olmuştur. Biz o kültürle yüklüydük. Tabii O büyük bir insandı, gerçekten her yönüyle rafine bir kişilikti. Derler ya su gibi tertemiz bir insandı, tertemiz bir yoldaştı ve harekete O temizlik mayasını verdi. Yani bu hareketin ilk grup aşamasının kül-

çok saygılı, birbirine çok değer veren nitelikteydi. Başkan, "biz birbirimizin gözlerine bakarak ne demek istediğimizi anlardık" diyor. Bu düzeyde bütünleşmiş, hareketin ortak ruhu haline gelmiş bir yoldaştı. Bunun için hareketi çok etkiledi.

Bu konuda Başkan'ın, şahadete ve Haki'ye verdiği değeri göstermek için bir anımsamayı anlatabiliriz. Haki şehit düştükten sonra Abbas ve Kemal arkadaşın, Kesire'nin, Bakı'nın içinde olduğu otuz arkadaş civarında bir grupla Haki'nin cenazesini Ulubey'e götürdük. Orada Ulubey halkının çoğunluğu gelmişti. Türkiye solundan epey bir çevre de gelmişti. Hatta bize karşı olan çevreler bile gelmişti. Haki'ye büyük saygı duyduklarından, Haki kişiliği hepsi üzerinde saygı uyandırmıştı. O'nun şahadetini duymaları üzerine oraya gelmişlerdi. Ordu'dan ve başka yerlerden de gelmişlerdi. Tabii böyle bir yerde o halkı, insanları etkilemek büyük bir görevdi bizim açımızdan. Ama duygusal yaklaşarak, o şahadete gereken anlamı vermeyerek daha çok üzüntülü bir duruşumuz oldu. Böyle bir devrimcinin şahadeti karşısında görevlerimiz neydi, nasıl tutum takınmamız gerekirdi? Tam karşılığını veremedik. Toplumda veya bir ailede sevilen bir insanın ölmesi gibi bir yaklaşımda bulunduk. En azından biçimsel olarak öyle yaklaştık. Belki tam böyle değildi, arkadaşımızın bizim yanımızdaki yeri, hareket içindeki yeri önemliydi. Ama duruşumuz belirttiğimiz gi-

Bu şahadet hareketi açısından çok önemli bir durum ortaya çıkarmıştı. Artık bu hareketin geriye dönülemez bir sürece girdiği ve bu anıya bağlı olarak hareketin geliştirilmesi gerektiği daha fazla yerleşti. En yüksek düzeyde bir sahiplenme olmuş, en değerli yoldaşımız hareketin değerlerini canını verecek kadar yüksek bir düzeye çıkarmıştı. Şahadetlerin, böyle bir düzeye çıkmış ve nitelik kazanmış bütün dinler, felsefeler üzerindeki anlamı budur. Biz de Haki'nin şahadeti daha fazla bu anlamı taşıdı. Bu nedenle bu şahadete nasıl cevap verilir yaklaşımını Başkan gösterdi. Biraz öncede belirttiğimiz gibi mücadeleyi daha da yükseltme, geliştirme kararı aldı. Haki'nin şahadeti Başkan açısından partileşmeye giden ilk yol, ilk başlangıçtı. Artık bu şahadetler olmuştur. Bu durum mücadeleye tam karar verme demek olan partileşmeye yol açtı. Parti kurmak, düşmana karşı 'senin programın buyusa benim programım da budur' deyip mücadele bayrağını yüksek bir düzeyde açmak.

Hareketimiz Haki'nin şahadetine bağlılık temelinde yüksek düzeyde gelişti. Haki'nin militanlığı ve yaşamı mücadelenin yükseltilmesinde örnek oldu. O da Denizler gibi, Che Guevaralar gibi çıkarsız yaşamıştı. Tertemizdi, yoldaşlara ve değerlere bağlıydı. Eylem mi yapılacak, iş mi yapılacak, her işi herkesten önce yapardı. En zor işlerde kendisi olmak isterdi. Bir evde mi yaşıyorlar, komünde mi yaşıyorlar, arka-

daşların işlerini de hepsini kendisi yapmak isterdi. Şimdi safalarımızda zaman zaman ortaya çıkan 'onlar yapmıyorsa, ben niye yapayım' anlayışının bu devrimci anlayış karşısında ne kadar basit olduğunu daha iyi görebiliriz. Devrimcilik Haki'nin yaşamında olduğu gibi 'başkası yapmıyorsa, sen üst düzeyde yapacaksın ve o boşluğu dolduracaksın' tutumdur. İdeolojik dönem Haki'nin şahsında somutlaşan böyle bir anlayışla gelişti. İdeolojik dönemi kazandıran bu anlayış oldu. Çünkü ilk çıkış ve ideolojik dönem biraz da militanların dürüstlüğü ve örnek olmasını gerektiriyor. Duruşta, üslupta, ilişkide etkileyici olmak, insanları ikna etmek bu dönemlerin karakteristik özelliğidir. İşte bu yönüyle Haki yoldaşın kişiliği ve onun örgüte yansımaları, insanları, halkımızı ikna etmede bize önemli bir güç ve örnek oldu. Bu nedenle Haki yoldaşı tüm toplantılarda, parti tarihi derslerinde kapsamlı değerlendiriyoruz.

Hilvan ve Siverek direnişleriyle kimliğimizi kazandık

Biz sömürgeciliğe bayrak açtık, ideolojik mücadeleyi önemli bir düzeye getirdik. Peki politik güç olacak mıyız, olmayacak mıyız? Ne kadar politik güç olacağız? İşte tam bu süreçte Haki yoldaşın şahadetinden sonra partileşmeye doğru giden süreçte Haki arkadaşın şahadetinin birinci yıldönümünde her yerde afiş yaptırılıyor. Hilvan'da da yaptırılıyor. Hilvan'da yeni yeni örgütleniyoruz, bütün Urfalı'da örgütlenmeye çalışıyoruz. Aşiretçi, feodal yapıya karşı halkı örgütlemek, ağalığa karşı mücadele geliştirmek istiyoruz. Böyle bir ideolojik çizgimiz ve pratikleşme isteğimiz var. Bizim çizgimiz sömürgecilik ve feodalizmi iç içe geçmiş bir olgu biçiminde değerlendiriyordu. Diğer reformist milliyetçiler gibi, ağalarla, gericilikle mücalededen kaçınmak için feodalizmle sömürgeciliği birbirinden ayrı tutmadık. Onlar 'feodalizm hedef değil, engel' diyorlardı. Biz 'hedefdir' diydük. Toplumun bu kadar geri kalmasının, sömürgecilik altında kalmasının en temel nedeni 'ağalıktır, beyliktir, bu geri yapıdır' diydük. O örgütler zaman zaman ağalığa karşı olan söylemler tuttursalar da hiçbir zaman pratiklerine bunu yansıtmadılar. Bugün olduğu gibi çeşitli sözde aydın çevrelerin ağalığı ve onun siyasal yapısını övmesi gibi o gün de benzer bir tutum vardı. Bu çevrelerin şimdiki uzantıları KDP'yi yüceltiyorlar. Aşiretçiliğe ve ağalığa dayanan bu tür yapılanmaları eleştirme yerine ya kuyruklarına takılıyorlar, ya da bütünleşiyorlar. Demokratik devrim yapmayan bir hareketi aydınların, yurtseverlerin yücelttiği görülmemiştir. Çünkü ağalığın, aşiretçiliğin olduğu yerde ulus zayıf kalır. Kürdistan'da ağalığa karşı gerçek anlamda tutum takınılacak mı, takınılmayacak mı? sorusunun cevap aradığı bir dönemde Haki'nin afişleri Hilvan'da yırtılıyor. Apocu hareket, 'ben sömürgeciliğe de ağalığa da karşı savaşıacağım, boyun eğmeyeceğim' diyordu. Şimdi afişler indirilmiş ne yapılacak? Ya boyun eğilecek, kabullenilecek ya da kendi kimliğimizin ve farklılığımızın ne olduğunu, devrimcilikte kararlı bir kimliğimizin olup olmadığını gösterecek, tutum takınılacaktı. Afişlerin yırtılması karşısında Hilvan'daki beş-on devrimci bir okulda toplanıp feodal çeteye nasıl bir karşılık verilmesi gerektiğini tartışıyorlar. Bu toplanma Süleymanlar aşireti ve polislin kulağına gidiyor. Geliyorlar, etrafı kuşatıp okula baskın yapıyorlar. Nöbetçi dikkatsiz olduğu için fark edemiyor. Okulun duvarından atlıyorlar. İlk karşılaşmaları **Halil Çavgun'un** olduğu gruba orada saldırıyorlar. Halil Çavgun silahını çekiyor, fakat silahı tutukluk yapıyor ve orada vuruyorlar. Şehit düşmeden önce son nefesine kadar slogan atıyor.

Bu şahadet örgütün karşısında yeni bir durum çıkıyor. Biraz önce belirttiğimiz gibi ağalar hem bu afişleri yırtıyor hem de bir arkadaşımızı katlediyor. Biz geri mi çekileceğiz, kendi kimliğimizden vaz mı geçeceğiz, yoksa Apocu kimliği orada kabul mu ettireceğiz? Halil Çavgun'un şehit edilmesi

süreci, bizi böyle bir noktaya getirdi. Bu yol ayrımında Halil Çavgun'un şehadetine bağlı kalınarak o şehadetin bağlılığın gereği bu kimliği kazanma, bu kimliği elde etme, bu söylemin gerçekten sahibi olan bir örgüt olduğumuzu ispatlama kararı ortaya çıktı. Büyük bir mücadele içerisine girildi. Halil Çavgun'un şehadeti, olayı duyulur duyulmaz bütün örgüt ayaklandı. Hareketimizin kimliğine saldırarak geri adım attırmak isteyen, kimliğimizden vazgeçirmek isteyen, ağalığa ve gericiliğe karşı savaş başladı ve tabii bu savaşı biz kazandık. O şehadetlere bağlılığın gereği; kimliğimizi kabul ettirme, Apocu hareketin, PKK hareketinin kimliğini kabul ettirme yaşamsal bir sorundu. Hilvan direnişiyle kimliğimizi kazandık. Artık ondan sonra o kimlikle yürünecektir. Sömürgeciliğe ve ağalığa karşı taviz vermeden yürünecektir. Bu kararlılık gösterildi.

Hilvan'dan sonra Siverek'te şehitlerimiz var. **Cuma Tak** var, **Salih Kandal** var, **Zeki Akıl** var. Cuma Tak bir yerde ihbar ediliyor, bir köyde sıkıştırıyorlar. Sonuna kadar diremiyorlar, bütün arkadaşlar şehit düşüyor ve o tek kalıyor. Silahını kırıyor ve öyle yakalanıyor. Onu traktörle birçok köyden geçirerek Bucak'a yakın bir köye götürüyorlar. Bucak aşiretinin tümü Cuma'yı tanıyor. Gittiği her yerde, gördüğü herkese propaganda yapıyor. Sürekli susturmaya çalışıyorlar. 'Konuşma' diyorlar, o sürekli propaganda yapıyor. 'Bucak mutlaka yenilecektir, onu terk edin' diyor ve en ufak bir kararsızlık göstermiyor. Bu kararlılık halkı etkiliyor. En fazla da kadınları etkiliyor. Kadınlar erkekler üzerine baskı yaparak, erkeklerin yakasına yapışarak bırakırmak istiyorlar. Bir ara 'kaç' diyorlar, ama o inanmadığı için kaçmıyor. Arkadan vuracaklarını düşünüyor. Daha sonra baskı yaparak iradesini kırmak istiyorlar, ancak en ufak bir kararsızlık göstermiyor. Siverek mücadelesinin çok kararlı biçimde sürmesinin, Bucak'a karşı sonuna kadar büyük bir kararlılıkla savaşılmasının gerekçesi oldu.

Zeki Akıl'ı bir arama sırasında Siverek ortasında yakalıyorlar, kısırtıyorlar, vuruyorlar. O da son nefesine kadar slogan haykırıyor. Kurşun sıkılırken bile o slogan atıyor. Sömürgeciliğe ve ağalığa karşı olan bağımsızlık, özgürlük sloganlarını haykırıyor. Bizim hareketin kadrolarının bu kararlılıkta olması, militanlarımızın onların bu duruşuna, bu tutumuna bağlanmasını, onların anısına bağlılığın gereği bu mücadeleyi yürütmenin gerekçesi oldu. Bu hareketin başlangıcında o zor koşullarda; Türk solu hakim, devlet hakim, Kürt reformistleri hakim, dayanacak hiçbir şeyi yok. O ilk şehitlerimizin davaya en yüksek düzeyde sahiplenme gerçeği ve onun militanlar üzerindeki etkisi hareketi bu noktaya getirdi.

14 Temmuz Apocu çizginin zindanda pratikleşmesidir

Bizim mücadele tarihimizde en önde anılması gereken şehitler cezaevi şehitleridir. Başkan, *"partimizin ruhu 14 Temmuz ruhudur"* diyordu. Başkan Demokratik Uyarlık Manifestosu'nu bütün insanlık tarihinde, özgürlük, adalet, eşitlik mücadelesini verenlerin anısına yazmış sonunda da zindan şehitlerine adıyorum demiştir. İnsanlığın bütün birikiminin toplandığı bir kitap ve tüm insanlık değerlerini içeriyor. Manifesto o değerlerin sentezidir, özüdür. 14 Temmuz ruhu **Hayriler, Kemaller** bu hareketin özü oldular. Zilan yoldaş şehit düştüğü zaman *"14 Temmuz ruhunun en değerli temsilcisi"* diyordu. 14 Temmuz ruhunu en yüksek düzeyde temsil eden yoldaşımız oldu diyordu. Bunlar bizim ölçülerimizdir. Şehitler derken, en başta şunu anlayacağız; şehitler bizim çizgimizdir, ölçümüzdür, ideolojik çizgimiz neyse, yaşam çizgimiz neyse, tarz-tempo çizgimiz neyse o şehitler çizgisidir. Şehitler olgusunu bir çizgi olarak anlamak lazım. 14 Temmuz Apocu çizginin açık ve net pratikleşmesidir. Şehitler 14 Temmuzla birlikte bir çizgi haline geldi. Artık çizgi onlardı. Somut olarak, davranış olarak, anlayış olarak çizgi nedir? diye sorulduğunda, teorik olarak şu bu izaahını yapmadan somut olarak çizgimiz 14

Temmuz ruhudur. 14 Temmuz direnişçiliğidir diyebiliriz. Kemaldır, Hayridir diyebiliriz.

14 Temmuz şehadetinin ideolojik, politik ve pratik anlamı çok kapsamlıdır. 14 Temmuz, Apocu çizginin cezaevinde ilk ve önemli düzeyde pratikleşmesiydi. O da şuydu; zorlukların devrimcisi olmak. Yani en zor koşullarda devrimci mücadeleyi yürütmenin tarzı ortaya çıkıyordu. Buna Kürdistan Devrimi'nin tarzı demeliyiz. Çünkü Kürdistan Devrimi Ortadoğu'da çok zor siyasal bir ortamda, dünya siyasal dengelerinin oluştuğu bir coğrafyada dört parçaya bölünmüş, en despotik egemenlik tarafından hakimiyet altına alınmış bir gerçeklik içinde imkansızlıktan mücadeleyi geliştirme devrimciliğidir. Başkan buna *"iğne ucuyla kuyu kazmak, yoktan var etmek"* dedi. Zaten Apoculuk böyle bir tarz olmasaydı kazanamazdı. Kürdistan'da imkanı değil de, imkansızlıkları devrimciliğin gerekçesi yapacak, imkansızlığı militanlıkta derinleşme olarak görececek bir tarz, yani Kürdistan Devrimi'nin doğasının gerektirdiği tarzın kazanma şansı olabilirdi. İşte 14 Temmuz zor koşullarda kazanmanın ve başarmanın tarzını ortaya çıkararak Kürdistan Devrimi'nin tarzını somut elle tutulabilir, pratikleşir bir olgu haline getirdi. 14 Temmuz şehitlerinin Apocu hareket ve Kürdistan Devrimi açısından anlamını böyle görmek gerekiyor.

Daha farklı özellikleri de var 14 Temmuz direnişçiliğinin. Hayri daha '81 yılında *"Başkan Apo'ya ayak uyduramadık, ne başımıza geldiyse Başkan Apo'yu takip edemedim, O'nun tarzına, temposuna ayak uyduramamaktan geldi"* diyordu. Ve şehadete gitmeden önce de *"mezarıma borçlu yazın"*

“Şehitler bizim çizgimizdir, ölçümüzdür, ideolojik çizgimiz neyse, yaşam çizgimiz neyse, tarz ve tempo çizgimiz neyse o şehitler çizgisidir. Şehitler olgusunu bir çizgi olarak anlamak lazım. 14 Temmuz Apocu çizginin açık ve net pratikleşmesidir. Şehitler 14 Temmuzla birlikte bir çizgi haline geldi. Artık çizgi onlardı. Yani somut olarak çizgimiz 14 Temmuz ruhudur, direnişçiliğidir.”

diyordu. Şehit düştüğü ana kadar da kendisini hep borçlu hissetti. Kendisini devrime, Başkan Apo'ya karşı görevlerini yerine getirme sorumluluğunu en fazla içinde hissedenden bu arkadaş oldu. Mezarıma borçlu yazın demek çok anlamlıdır. Şunun için anlamlıdır, yani her şeyini verdiği halde kendini borçlu hissediyor. Zilan yoldaş da *"keşke başka vereceklerim olsaydı da verebilseydim"* demişti bıraktığı mektupta. Bunları Önderliği anlama biçimi olarak ifade ediyordu. Şimdi bizim içimizde bazı yanlış anlayışlar çıkıyor. On yıl, on beş yıl dağda kalmış, yirmi yıl cezaevinde kalmış, yetki, hak, hukuk istiyoruz, hakkımız, hukukumuz yendi diyoruz. Kendimizi borçlu hissetmiyoruz da hak istiyoruz. Bu şehitler çizgisine yakışmıyor. Arkadaşlarımızın kolu ve ayağı kopuyor ya da gözünü kaybediyor. Bu gazi arkadaşların bir kısmı neredeyse kolumu verin, ayağımı verin parti bana borçlu, halk bana borçlu diyebiliyor. Kısmen olsa da bu tür yanlış anlayışlar ortaya çıkabiliyor. Halbuki yanlış! El de gitse, ayak da gitse o militan halkına ve şehitlere karşı borçludur. Son hücresi kalana kadar da borçludur. Şehitlerimizin çizgisi dikkate alındığında bütün yaşamını verdiği zaman da bu halka, bu partiye borçludur. Hem şehitlerimizin böyle söylemesinden dolayı bu böyledir hem de şehitlerimiz ve bu hareket, bizim yaşamımıza anlam kazandırdığından bu böyledir. Açık konuşalım, bizim elimiz ne işe yarıyordu, kolumuz ne işe yarıyordu, ayağımız ne işe yarıyordu, hatta yaşamımız ne işe yarıyordu? Hücrelerimizi de, ayağımızı da, kolumuzu da, yaşamımızı da anlamlı hale getiren bu harekettir. Yani şehitlerin kanıyla, canıyla, fedakarlığıyla ortaya çıkarılan anlamlı bir yaşamımız vardır. Kürdün yaşamı anlamlı hale gelmiştir. Kürdistan eskisi gibi değil, ölçüleri ve değerleri olan bir ülke ve halk gerçeği ortaya çıkmıştır. El de, ayak da değerli hale gelmiştir. Eskiden ayaklar, el-

ler, gözler kendisi için değil, inkarcı sömürgecilik için vardı. Halk için, ülke için, militanlık yapılıyor, yurtseverlik yapılıyor, mücadele ediliyor. Ayak, göz, el, kafa anlamlı iş yapıyor. Tüm bunları tabii ki şehitlerimize borçluyuz. Bu açıdan Hayri'nin "mezarıma borçlu yazın" ilkesini hepimizin yaşamımızda pratikleştirmesi gerekir. Şehitlerimizi anarken bunları hatırlamalıyız.

Yaşamın anlamlı hale getirilmesini anlamak açısından başımızdan geçen bir olayı belirtelim. Birisi bize para getirmişti. Daha çok da kaçakçılıkla para kazanan, yılda bir defa belirli bir miktar getiren birisiydi. Kendisiyle bir yerde görüştük. Konuşmaya başlayınca kaç yıldır partiye para getirdiğini, ne kadar yardım ettiğini, başkaları yapmadığı zaman bile kendisinin yaptığını anlattı. Öyle anlattı ki biz borçlu çıktık. Bize minnetle para vermek istiyor. Kendisine parayı al götür bir daha da getirme dedik. Bu örgütün senin parana ihtiyacı yok. Eğer böyle düşünenler varsa para getirmesin. Senin paran eskiden ne işe yarıyordu? Eğlencelerde yiyip içip yarıyordun. Şimdiye kadar ne işe yarıyordu senin paran? Biz senin parayı kabul ederek ülke ve halkın için anlamlı hale getirmişiz. Bu durumda sen bize değil de biz mi sana borçluyuz. Nasıl oluyor bu? Sen diyorsun hizmet eden biziz. Böyle bir şey yok. Senin paranı değerli kılan biziz. Dün paranın da senin de fazla bir değeri yoktu. Senin kişiliğini ve paranı anlamlı hale getiren biziz. Şimdi sağa sola gidiyorsun, işte böyle yardım ediyorum, yurtseverlik yapıyorum diyorsun. Demek ki borçlu sensin. Bunun üzerine yalvardı, yakardı. Ben şimdi ne yaptığımı, kimin kime hizmet ettiğini daha iyi anla-

meden, şehadete ulaştı. Mazlum'un şehadetinden sonra "bu yaşam bana haram olsun, bu yaşam ona aittir" sözünü yerine getirdi. Şimdi bizim açımızdan da, hepimiz açısından da şehitlik, şehitlere bağlılık, eğer bu değerleri Onlar yaratmışsa ve biz bu hareketin militanlarıysak, bizim yaklaşımımız da, bu yaşam şehitlere aittir biçiminde olmalıdır. Biz yaşarken bütün yaşamımızı, her şeyimizi bu hareket için vereceğiz, yani yaşarken şehitlerin ölçülerini, partiye bağlılığını temsil edeceğiz. Bu yaklaşımın bizlerin çizgisi olması gerekiyor. Bizim tarzımızın, tempomuzun ölçüleceği çizgi böyledir.

Şehitler yaşam ve mücadele çizgimizdir

Mazlum yoldaş bu hareketin kurucu kadrolarındandı. Kürt halkının yaşamında eksik olan ideolojik ve felsefi düzeyin boşluğunu ve sonuçlarının bilincinde olan, bu nedenle hareketin ideolojik düzeyini, bütün birikimini gece gündüz tartışmalarla kadrolara anlatan önder bir kişilikti. Böyle bir kişiliğin yüksek moralli duruşuyla kadrolarımızın zafere inancını sürekli pekiştiren, sosyalizmin özgürlük, eşitlik, adalet ilkelerini kadroların yüreğine ve beynine şırınga eden bir moral önder ve eğitimciydi. Zindanın en zor koşullarında, hücrelerde bile her fırsatta ideolojik, politik tartışma yaptırır, arkadaşların bilinc düzeyini yükseltmeye çalışırdı. Yaratıcı ve özgür düşüncenin sahibi olarak sorgulayıcı bir özelliği vardı. Örgütsel düzeydeyse ilkeli, yanlışlıklara karşı mücadele yürüten ve bu özelliğini örgüt yapısına yansıtan bir çaba-

dıkları görevi yerine getirmenin sorumluluğu, bu şehitlerimizin en temel özelliği idi. Şehitler bizim çizgimizdir diyorsak, göreve ne kadar bağlıyız, görevleri ne kadar yerine getiriyoruz? Bir görev alındığında nasıl yerine getiriliyor? Bunu şehitlerimizin görev anlayışıyla karşılaştırabiliriz. Biz her türlü zorlukla sıkıntıyı nasıl aşabileceğimizi ve bir iş yaparken ölçülerimizin ve ilkelerimizin ne olacağını şehitlerimizde arayıp, bulabiliriz. Bir zorlukla karşılaştığımız veya bir çıkmaza girdiğimiz zaman, şehadet gerçeğine bağlıysak, şehitlerin bir çizgi olduğunu kabul ediyorsak, o çizginin de başarılı olduğunu, 14 Temmuz ruhunun cezaevinde ve dışarıda başarılı olduğuna inanıyorsak, tabi ki, biz de şehitler gerçeğini göz önüne getirerek bir çıkış yolu bulabiliriz. Yani şehitlerimiz zor dönemlerde bizim için çıkış noktalarıdır. Nitekim bizim her mücadele aşamasında, her zorluk döneminde bazı şehadetler bize yeni hamleler, yeni çıkışlar yaptırmıştır. Yeni doğrultu göstermiştir. Her zor dönemi veya tıkanıklığı açan, şehitlerimiz olmuştur. Bu açıdan Onları anladıktan, tanıdıktan sonra zor noktadan çıkmasını başarabiliriz.

Dört arkadaşımız kendini yakarken, cayır cayır yanarken bile eylem başarısızlığa uğramasın diye ses çıkarmıyorlardı. Bir insanın eline bir şey değerken bile acı çeker, Onlar son ana kadar yanarken bile tek düşündükleri şey çektikleri acı değil, partiye olan bağlılıkları, eylemin başarısı, yoldaşlarına ve ideolojik inançlarına bağlı kalma sorunuydu. Bunu düşündükleri için acıyı hissetmediler. Bir insan eğer başka görevler, sorumluluklar üzerine yoğunlaşırsa, acıyı da, sıkıntıyı da, susuzluğu da, açlığı da yener. Bu açıdan şehitler ayında, 14 Temmuz şehitleri başta olmak üzere, şehitlerimizi değerlendirirken, onların özellikle de tarzlarını, ölçülerini, yaşam arayışlarını, yaşama bağlılıklarını değerlendirerek, Onları kendi pratiklerimizde her zaman yaşamsallaştırabiliriz.

Cezaevi şehitleri hareketimizin çizgisini yerine getirirken en çarpıcı özellikleriyse yoldaşlık ölçülerini ve görevlerini yerine getirme bilincidir. Örgütün hangi sorunları yaşadığını hissedip, görevleri yerine getirmek yoldaşlığın birincil görevidir. Cezaevi şehitlerimiz bu açıdan, örgütün zorluğu nedir, sıkıntısı nedir, örgütün ihtiyacı nedir? Sorularına en doğru cevabı veren ve pratikleştiren militanlar olmuştur. Cezaevi koşullarında bile bu sorumluluk derinden hissedilmiş ve gerekleri yerine getirilmeye çalışılmıştır. Cezaevinde parti kadroları şahsında partinin ve halkın mücadelesinin ezilmek, tasfiye edilmek istendiği derinden hissedilmiştir. Bu direnişin en büyük etkisi de dışarıya yönelik olmuştur. Parti tarihimizde en zor iki dönem olmuştur. Biri '80 sonrasında, biri de Başkan'ın yakalanmasından sonradır. Başkan'ın yakalanmasından bir iki yıl da, 12 Eylül sonrası iki üç yıl da zorlu geçmiştir. Örgütümüz bu süreçlerde büyük tehlikeler atlattır. 12 Eylül'ün zor döneminde, artık mücadele olmaz, Hakkari'den içeri girilemez. Bu rejime karşı mücadele edilemez, bekleyelim diyen, mültecileşmek isteyen, kaçkın, ürkek, tasfiyeci eğilimler önemli oranda uç veriyordu. Parti yapısını etkiliyor, kadroyu etkiliyordu. Başkan Apo bunlara karşı büyük mücadele veriyor, örgütü mücadele çizgisine getirmek, tekrar halkla, ülkeyle bütünleştirmek, kadroların yüzünü, yüreğini, beynini ülkeye döndürmek için elinden gelen çabayı harcıyordu. Devrimci çizgiyi, Apocu çizgiyi pratikleştirmek için kadroyu eğitiyordu; ama zorluklar da çok fazlaydı. Başkan bu süreci değerlendirirken; *"ben bir taraftan yapıyorum, başkaları bir taraftan bozuyor. Büyük bir savaş içindeyim. Arkadaşlar da çok fazla yardımcı olmuyor"* demektedir. İşte bu koşullarda gerçekleşen 14 Temmuz eylemi kaçınılma, mülteciliğe, tasfiyeciliğe, korkaklığa, ülkeden kopuk yaşamaya, ülke içine girmeye korkan kişilere, anlayışlara, çizgilere en büyük darbeyi vermiştir. 14 Temmuz direnişçileri tasfiyeci eğilimlere darbeyi vurarak, Başkan Apo'ya en büyük desteği vermiştir.

VİCDAN DEVRİMİNİN EN TEMEL ÖLÇÜTÜ ŞEHİTLERİMİZDİR

Baştarafı sayfa 36'da

Şehitler; özgürlük ve eşitlik ütopyası olarak belirlenen en ideal hedefi bugünden gerçekleştirmişlerdir. Dolayısıyla en özgürlükçü, eşitlikçi, sosyalist, çıkarsız ve her türlü egemenliğe karşı olan; onu aşan bir yaşamı ifade ediyorlar. Bunun dışındaki tüm hak arayıcılıkları sınıflı topluma aittir, çıkarıcılık ifade eder ve egemenlik kokar. Her ne kadar adalet gereği "mücadele yürütüyorum, hakkımı istiyorum, emeğime sahip çıkıyorum" gibi deyimlerle durumu ifade etmeye çalışsak da, bunlar yine de işin özünü değiştirmez. İşin özü çıkar mücadelesi vermektir, bazı şeylere sahip olma arayışıdır. Yani bir sınıflı toplum özelliği. Dolayısıyla bu tür anlayışlar veya böyle ölçülerle özeleştirilmez. Böyle ölçüler esas alınarak vicdan devrimi, vicdan muhasebesi olmaz. O tutum ancak kendini savunma veya çıkarını koruma olur. Eğer sınıflı toplumu, baskı ve sömürü düzenini tümünden aşmak istiyorsak çıkarsız, ödünsüz ve hiçbir bireysel sonuç üzerinde yoğunlaşmayan bir katılımı esas almamız gerekir. Sosyalist ölçüde ilerleme ancak böyle gelişir.

Şehitler bunu en ileri düzeyde yaptılar. Çizgiyi izleyen ve zafer kazananlardır şehitler. O nedenle Şehitler Ay'ı bizim için en çok vicdan muhasebesi yaptığımız ve kendimizi sorguladığımız dönemler oluyor. Bunu güçlü bir biçimde yapabilmek gerekiyor. Şehitler gerçeğine yaklaşabilmek, onların tutarlı ardılları olabilmek, şehitlerin davasını pratikte başarıyla yürütmek için böyle bir vicdan muhasebesini yapmak zorunludur.

Mayıs ayında yüzlerce değil binlerce kahraman şehit düştü. Çoğunun adını bile bilmiyoruz. Bu kadar çalışma imkanımızın olmasına rağmen henüz yeterli bir araştırma yapıp da isimlerini ortaya çıkarabilmiş değiliz. İşin bir yanı kesinlikle böyle. Diğer yandan önemli tarihi görevlerle karşı karşıyayız. Köklü bir değişim döneminden geçiyoruz. Şehitlerin uğruna canlarını verdikleri davanın kararlı bir biçimde yürütülmesi gerekiyor. Bu da bize kapsamlı görevler yüklüyor. Bizi daha sorumlu, dürüst, güçlü ve daha pratikçi bir tutuma yöneltiyor.

Dünyanın dört bir yanında, Türkiye ve Kürdistan'da 1 Mayıs şehitleri var. Bizim savaş tarihimiz incelenirse, henüz adını bile bilmediğimiz onlarca yoldaş vardır. Örneğin '85 yılı 1 Mayıs'ında Mutki'de, Garzan'da şehit düşen yoldaşlarımız var. Onlar, 15 Ağustos sürecine en zor ortamda hiç tereddüt etmeden yürüyenlerdi; **Ramazan Kaplan** ve arkadaşları. Her türlü imkanı bir yana iterek bu mücadeleye katılmışlardı. Birçok kişinin düzende bulunduğu küçük bir imkana bile çok büyük bir nimetmiş gibi sarıldığı ortamlarda onlar, ellerindeki çok büyük imkanı ellerinin tersiyle itip bu kutsal davaya katılmışlardı. O şekilde

katıldılar ve en zor dönemin ön açıcı eylemcileri olmayı başardılar.

PKK şekillenmesinin gerilla öncüsü Mehmet Hoca

2 Mayıs'ı daha iyi anmamız, **Mehmet Karasungur** yoldaşı hatırlamamız gerekir. Çünkü hala üniformalız, dağdayız ve gerilla düzenindeyiz. Karasungur yoldaş, silahlı mücadelenin başlangıçtaki komutanlığını yapan yoldaşımızdır. Bir bakıma gerillanın öncüsü, önderi denilebilir. Önderlik her zaman böyle tanımladı. Önderlik, parti kuruluşuna karar verdikten sonra programı hayata geçirecek temel bir kol olarak gerekli gördüğü gerilla hareketinin geliştirilmesi için Mehmet Hoca arkadaşımızı görevlendirmişti. *"Kısa bir yönetmelikle birlikte Siverek'e gönderdik"* ifadesini birçok çözümlemeye kullandı. Önderlik, Hoca arkadaşı silahlı mücadelenin tümünden sorumlu tuttu ve mücadelenin sahibi olarak gördü. Başarısından da, başarısızlığından da O'nu sorumlu tuttu. Önderlik, Hoca arkadaşı PKK şekillenmesinin gerilla öncülüğü olarak tanımlıyordu. Bu yıl 20. şehadet yıldönümünü yaşadık. Son üç yıldır şehitlik oluşturabilmiş durumdayız. 18 yıl boyunca mezarının nerede olduğunu bile bilemedik. Ama mevcut durumda çok mütevazı da olsa anısına şehitlik yapabildiğimiz bir düzeye ulaştık. Bundan sonrası ne olur bilemeyiz, ama böyle bir noktaya gelmek, ilk kaybettığımızı arayıp bulmak ve sahiplenmek bile başlı başına bir gelişmedir. Hareketin ulaştığı düzeyi gösterdi. Yine hareketin karakterini ifade etti ve bağlılığını gösterdi. Bu bizim için oldukça önemliydi.

Devrimin en iyi yüz metre koşucusu Deniz Gezmiş

Mayıs ayının sonraki günleri de doludur. 3 ve 4 Mayıs tarihlerinde de birçok şehit var. 6 Mayıs şehitleri her zaman anılıyor; **Deniz Gezmiş** ve arkadaşlarının idamı Türkiye devrimci hareketi ve demokrasi savaşımında bir dönüm noktasıdır. Savaşımın gelişip güçlenmesiyle beraber yeni yöntemler kazanması, silahlı direnişin demokrasi mücadelesinde bir yöntem olarak devreye girmesinde başlangıç oluşturan bir dönemeç. Tabii salt Türkiye devrimci hareketi değil, Türk ve Kürt halklarının birleşik devrimci eylemini de ifade ediyor. '70'li yılların gençlik hareketi, Türk ve Kürt gençliğinin ortak devrimci direnişi olarak gelişti. Örgütlenmeye de bu temelde yürüdü. Bunu en iyi Denizler kendi şahıslarında ifade ettiler. Deniz Gezmiş bazıları tarafından devrimin en iyi yüz metre koşucusu olarak tanımlandı. Aynı zamanda halkların kardeşliğinin ve birlikte yaşam çözümünün en kararlı savunucuları, en sağlam temsilcileri oldular.

Eğer Türkiye'de bugün hala demokrasi, devrimcilik ve insanlık adına bazı değerler yaşıyor ve geliştiriliyorsa, bunda Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının payı belirleyicidir. Kuşkusuz yüzlerce, binlerce şehit var. İnsanlık değerlerini yüceltmek için ter dökmüş, kan dökmüş, emek harcamış on binlerce şehit var. Ama unutmayalım ki Deniz Gezmiş kendi tutumuyla onların hepsinin önderliğini yaptı; onları böyle bir harekete yönelten kuvvet oldu. Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının şehadeti, Kürt ulusal demokratik hareketinin ve PKK direnişinin gelişimi açısından da başlangıcı oluşturuyor. Önderlik de Kızıldere olayına karşı geliştirdikleri eylem nedeniyle yaşadığı tutukluluk sürecini, PKK hareketinin başlangıcı olarak tanımladı. Bu dönemi PKK düşüncesinin ilk kıvılcımlarının oluştuğu dönem olarak değerlendirdi. Unutmayalım ki, Kızıldere olayı da 6 Mayıs'ı önlemek, 6 Mayıs şehitlerinin tutarlı bir yoldaşı olma anlayışı ve çabası içerisinde gerçekleşti. Birbirine bu kadar bağlıdır. Et ve tırnak gibi iç içe geçmiştir denilir. Bu bağlılık, etle tırnağın iç içe geçmesinden daha fazla bir bütünlüğü ve birlikteliği ifade ediyor.

Mahir ve Deniz'in ardından da eyleme kalkan **İbrahim Kaypakkaya'nın** şehadet günü geliyor. İbrahim Kaypakkaya da birleşik bir örgütlenme ve eylem öngörse de pratiğini Kürdistan'da yaptı; Amed'de şehit düştü. İbrahim Kaypakkaya, yakın dönemde Amed Zindanı'nda işkencede şehit düşen ilk büyük devrimci oldu. İşkencedeki direnişle hem Amed'in demokratik direnişçi özüne güç kattı, ona layık oldu, hem de yeni bir direnişçiliğin geliştirilmesinde örnek oluşturdu. Bunlar kuşkusuz önemliydi. Arkasından 18 Mayıs. '77'de Haki Karer yoldaş katledildi. Olayı biliyoruz; Antep'te karmaşık bir gerici yumağın saldırısıyla katledildi. Örgüt olma ilk adımları atarken gericiğin Önderlik ve örgüt gerçeğimize en açık, en belirgin ve vahşi saldırısıydı bu.

Şehitler gerçeğinin bir vicdan devrimi ve özeleştirilme gerçeği olduğunu belirtmiştik. Bu sadece soyut bir kavram değil. Biz örgüt ve onun neferleri olarak bu gerçeğe somutta ilk kez 18 Mayıs '77'de karşılaştık. Üzerimize gelen saldırıyla iliklerimize kadar sarsıldık. Önderlik bunu çokça ifade etti, *"başımıza dünya yıkılmış gibi oldu. Üzerimize öyle ağır bir sorumluluk çöktü ki, günlerce, haftalarca altından nasıl kalkacağımızı düşünmek zorunda kaldık"* dedi. Program yazmak, partileşme kararına ulaşmak ve bu adımları cesaretle atmak hep bu anıya bağlılığın gereği olarak yaşandı.

Kuşkusuz PKK tarihsel bir olgu ve Kürdistan objektivesinden çıktı. Birinci Dünya Savaşı ardından Kürdistan'ın bölünüp parçalanması, paylaşılması, emperyalizme bağlı bölge devletlerinin egemenliği altına alınması ortamında gelişen objektif koşulların ürünü-

dü. PKK, emperyalist sömürgeci egemenliğin Kürt halkına dayattığı ulusal inkar, imha ve yok oluş sürecine karşı bir ulusal diriliş, doğuş ve direniş olarak kendini yarattı, geliştirdi. Gücünü bu toplumsal objektiviteden aldı. Çağ ve dünyadaki gelişmelerle bağlantısı vardı, yine Kürdistan ve Ortadoğu gerçekleri ile bağı vardı. Dolayısıyla bir açıdan bakıldığında objektif bir gelişme. Gericiliğe karşı ileri, devrimci, sosyalist, demokratik ve ulusal kurtuluşçu tutumların birlikte harekete geçmesiyle oluşan bir gelişme. Bunların hepsi doğru, ama yeterli değil. Bu objektivite Kürt ve Kürdistan gerçeğini, onun içinden doğan Apocu gerçeği, PKK gerçeğini yeterince ifade etmiyor. Tüm bunlar bir direniş zeminini oluşturdu, ama bu objektivite aynı zamanda yok oluş tohumlarını da daha öncesinden fazlasıyla yaratmıştı. İmha oluş zemini de güçlüydü. Bu objektiviteden mutlak surette ulusal diriliş ve direniş doğacaktı demek abartılı bir değerlendirme olur ve sübjektivizme götürülebilir. Yanlış olmayabilir, ama gerçeği de tam ifade etmeyebilir.

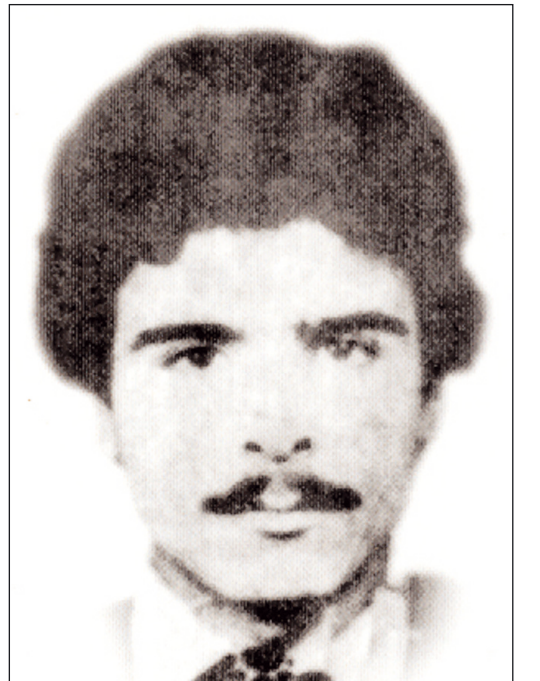
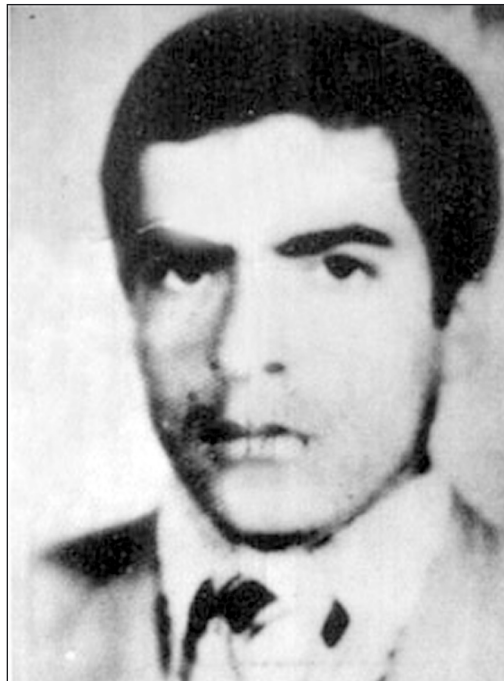
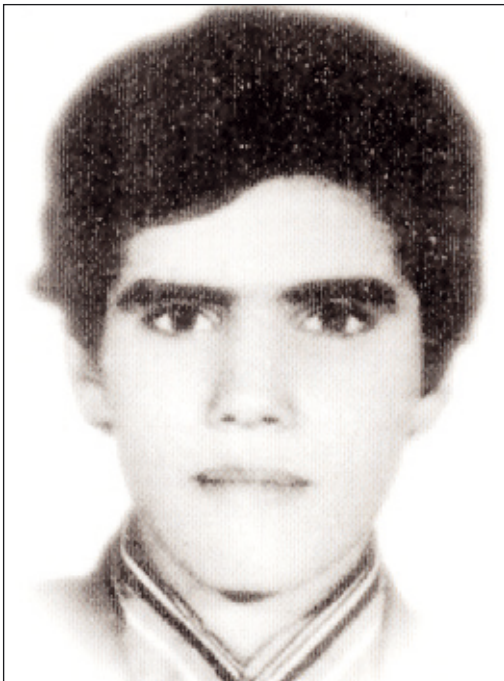
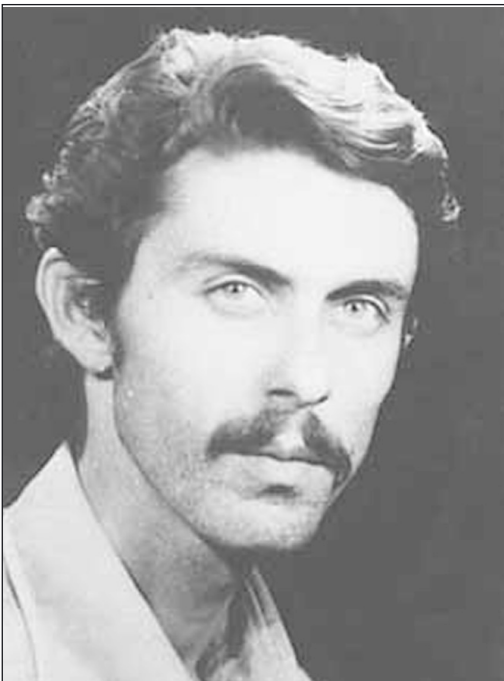
Bunun yanında bir de sübjektivite var. Yani irade, bilinç, ruh, eylem ve Önderlik gelişimi. Tüm bunlar ifadesini Başkan Apo'da buldu. Başkan Apo kişiliği bu objektivite ile birlikte ele alındığında ancak PKK gibi bir gelişme ve Kürdistan'daki ulusal devrimci direniş doğru tanımlanmış olur. Başkan Apo'nun önderliksel gelişiminde de Haki Karer yoldaşın önemli bir yeri var. Ortak bir şekillenme demek daha doğru olur. Önderlik '78'de Haki Karer yoldaşın anısına yazdığı bir yazıda birçok duygu ve düşüncesini ifade etmişti. En derin duygu ve düşüncelerin yüklü olduğu ve hareketin programının temel özelliklerinin ilk ifade edildiği değerlendirmelerden biridir. Önderlik savunmalarda da Haki yoldaş için **"benim gizli ruhumdu"** dedi. Birçok çözümlemeye var, *"biz eskiden yoldaşlarla konuşmazdık, birbirimizin gözüne baktığımız zaman ne söylemek istediğimizi anında anlardık, söz söylemeye gerek kalmazdı"* diyor Önderlik. Tanık olarak bunun en fazla Önderlikle Haki Karer arasında yaşanan bir durum olduğunu rahatlıkla belirtebiliriz. Gerçekten de en fazla birlikte çalışan, en zor ortamda böyle bir hareketi şekillendiren, fakat en az konuşan, bunun yanında en fazla birbirini anlayan ve uygulayan kişilerdir. Önderlik gizli ruhum diye tanımlarken bu düşünce ve davranış birliğini ifade etmek istedi. 18 Mayıs bu nedenle PKK direnişi içerisinde gelmiş geçmiş en ağır darbe oldu. Bir de uluslararası komplo var. Uluslararası komployla birlikte değerlendireceğimiz bir darbe denebilir. Bir olaydan dolayı iliklerine kadar sarsılmak nedir? Kendi durumunu yeniden değerlendirmek nedir? Vicdan muhasebesi yapmak nedir? Eleştiri ve özeleştirilme yapmak nedir? Biz tüm bunları ilk ve tam olarak 18 Mayıs'ta, Haki Karer yoldaşın şehadeti karşısında yaşa-

dık. İlk ayrışma burada başladı, gerçek kararlaştırma burada ortaya çıktı. Bir ideolojik eğilim ve grup olarak şekillenen hareketin parti olmaya ve silahlı direnişi başlatmaya karar vermesi, buradan aldığı güçle ve şehit gerçeğini doğru sahiplenmekle oldu.

Buradan baktığımızda PKK gerçeğinin objektivite dışında bir de şehitler gerçeği olduğunu görürüz. Önderlik birçok değerlendirmesinde partileşmeyi şehitlerin anısına olmuş bir hareket olarak tanımladı; her şehadeti bu zincirin bir halkası olarak değerlendirdi ve dönem dönem anlam yükledi. *"Şehitlerin anısı bizi böyle bir hareket yaratmaya zorladı"* dedi. PKK bir de böyle sübjektif bir olgu. Bir yanıyla Başkan Apo kişiliğiyle bütünleşmiş, diğer yanıyla da şehitler gerçeğine bağlı. Şehitler gerçeği Başkan Apo kişiliğiyle bağlı, Önderliksel gelişme de şehitler gerçeğiyle bağlı. Kemal Pir bunu çok iyi ifade etmişti; **"Ben bu harekette zaferi görüyorum"** demişti. Bu, Önderlik kişiliğinde zaferi görmek anlamına geliyor; şehadetin Önderlikle bağını gösteriyor ve Önderlik gerçekleşmesinin hareketin zaferine dair şahitlik durumunu ifade ediyor. Bunlar önemli hususlar. Hareketi, onun sahiplerini ve temel güçlerini doğru anlamak, hata yapmamak açısından önemli. Sağa sola sapmamak ve basit tutumlara girmemek için önemli. Yaşamın ayrıntısı içerisindeki basit, etkileyici, tahrik edici ve bunalıttıcı etkenler karşısında boğulmamak açısından önemli. Her türlü karanlık ve karmaşık ortamda doğru yolu bulup o yolda kararlılıkla yürüme gücünü yaratabilmek açısından önemli. Bu gücü düşüncede, eylemde, davranışta sadece Önderlik ve şehitler gerçeği verir. Bunlar kanıtlanmış ve değiştirilemez gerçeklerdir. Şehadet zaten şahit olmak anlamına geliyor. Bu hareket ilk şehidini verdiğinde, zafere dair değiştirilemez bir şahit ortaya çıkarmıştır. "Bu hareket zafer kazanamaz" diyenlere karşı gösterilecek tek kuvvet de bu şahit oluyor. Kişi ancak zaferi gördüğü zaman şehadet çizgisine girer. Dolayısıyla şehitler, hareket gerçeğini en iyi kavrayan, en fazla temsil eden ve özünü yaratan gerçeklerdir. Hareketin özünü başka yerde aramamalıyız.

Sonuç almak istiyorsak, şehitler gerçeğini iyi anlayalım

18 Mayıs gerçekliğini böyle değerlendirmeliyiz. Haki Karer kişiliğini günümüz açısından da çok değişik yönleriyle irdelemeye ihtiyaç var. Çok öğretici ve çözümleyicidir. İkel Kürt milliyetçiliğinin beş para etmez her türlü sızlanmalarını aşmak için büyük bir güçtür. Şoven Türk milliyetçiliği ve tutarsız solculuğun her türlü bastırıcı, aldatıcı, parçalayıcı ve işbirlikçiliğe sürükleyen özelliklerini aşmak açısından öğreticidir. Bu gerçeği görmeliyiz. Karını bu hareketin etrafın-

da olduğu için doyuran, kendilerine Türk ve Kürt diyen bazıları geçenlerde televizyondaki bir panelde birbirine giriyorlardı. Neymiş; 'Türklerle Kürtlerin çıkarları artık geliyormuş ve o nedenle çatışma yaşanıyormuş! Bunu Türk de, Kürt de söylüyordu, üstelik bunu bizim ortamımızda söylüyorlardı. Solculuk, sosyalistlik hatta Kürt yurtseverliği adına bunu söyleyenler vardı. Biraz dürüst olmak ve bizi bugün konuşturan gerçeklere bakmak gerekiyor. Düşünce denecek bu fukara duyguların günümüz gerçeğini ve halklar gerçeğini ifade etmekle ne alakası var! Hiçbir alakası yok. Çıkar dünyasında kendini kaybetmiş; burjuvazi, emperyalizm ve gericilik ortamında şekillenmiş ve ruhu bunlarla kararmış bir dünyanın dillendirilmesinden başka bir anlam ifade ediyor mu? Hayır, kesinlikle etmiyor. Bunların ne kadar tutarsız, düşmanca, egemenlik kokan ve halklar karşısı düşünceler olduğunu biz mücadele gerçeğimiz ve onu var eden şehitler gerçeğinde çok net görüyoruz. Öyle anlaşıyor ki bu gerçekler olmasa, bu işbirlikçi saldırganlar ortalığı karmakarışık edebilecekler. Ama şehitler gerçeğimiz buna izin vermiyor. Hala korkarak konuşuyorlarsa ve ürküntü içindelerse, en büyük korkuları şehitler gerçeğimizdir. Yoksa mücadelemez veya çok tutarlı sözlerimiz değil. Aslında ondan çok ürkmedikleri anlaşılıyor. Ama deyim yerindeyse şehitler gerçeği dillerini adeta doluyor, boğazlarını tıkıyor, söz söyleyemez hale getiriyor ve yüzlerini kızartıyor. Çünkü yalan söylüyorlar, yanlış söylüyorlar. Hem de bunu bile yapıyorlar. Anlamaz değişler, bilerek ve anlayarak yapıyorlar, çünkü basit çıkarlar peşinde koşuyorlar. Bunlar, çıkar dünyasının insanları. Onlar ancak yalan ve dolanla kendi çıkarlarını yürütebilirler. Yalancılıkları ve dolandırıcılıkları en fazla da şehitlerin aydınlatıcı gerçeği karşısında açığa çıkıyor. Her zaman da böyle olacak, karartamayacaklar. Hareketimiz çok zayıf düşebilir, örgütlenmesi dağılabilir, yeni süreçler ortaya çıkabilir, ama ne olursa olsun hep varolacak ve gerçek kürsüsünde oturacak olan olgu, şehitler gerçeği olacaktır. Belliğimize böyle yerleştirelim, bu gerçeği böyle görelim ve temsil edelim. Yanlışların engellenmesi için gerekli güç şehitler gerçeğinde var. Bu gerçekle birleşerek mücadeleyi çok daha etkin ve aktif yürütelim.

Bunları en iyi Haki Karer kişiliğinde görüyoruz. Hareketimiz 18 Mayıs tarihini boşuna **Şehitler Günü** ilan etmedi. Halkların kardeşliği, demokratik birlik, halkların özgür, kardeşçe, birlikte yaşam ve yürüyüşleri 18 Mayıs'ın kendisinde var. Çözüm bugün de bu çizgidedir, dün de böyleydi. Bunun doğru olduğunu 18 Mayıs gerçeği bize gösterdi. Ve tüm mücadelemiz bu doğru etrafında gelişti. Tüm hatalara, yanlışlara ve yanlışlıklara karşı doğru çözüm yolunu bugün de bize bu gerçek gösteriyor. Bizi de sapmaz doğrultuda yürüten şehitler gerçeği, değişik çevreleri yanlıştan kurtararak doğruya çekmeye yöneltiyor. O zaman bize düşen nedir?

Sonuç almak istiyorsak, şehitler gerçeğini iyi anlayalım, iyi anlatalım, iyi temsil edelim ve sözcülüğünü iyi yapalım. Her türlü geriliği gericiliği aşmak, her türlü milliyetçiliği, dar şoven eğilimi bertaraf etmekle ancak halkların demokratik yürüyüşü zafer kazanacaktır. Biz görevlerimizi doğru yapar ve şehitler gerçeğinin doğru sözcülüğünü ya-

parsak, bu gerçekler her türlü zaferi kazanmaya yeter. Gericiliğin bölgesel, uluslararası ve yerel gücü ne kadar büyük olursa olsun, bunların hepsini paramparça etmeye, bunların yerine demokrasi ve özgürlüğün zaferini inşa etmeye güçleri yeter. Yeter ki, bu gücü görelim ve doğru sahiplenelim.

18 Mayıs'la birlikte 19 Mayıs gerçeğimiz de var. **Halil Çavgun** yoldaşın '78 yılındaki şehadeti. Bu şehadet, Kürdistan'da mücadelenin derinleşmesinde, hareketin gelişmesinde, yine silahlı direnişe adım atmada önemli bir ivme gücü oldu. Halil Çavgun yoldaşın şehadeti her zaman 18 Mayıs'la birlikte ele alındı ve anıldı. Haki ve Halil kişilikleri halkların birliği, örgüt birliğimizi ve mücadele gerçeğimizi ifade etti. Birlikte varoldular ve bu mücadelenin bugüne gelmesine vesile oldular.

Yine 17 Mayıs zindan direniş gerçeği, **Dörtler** gerçeği var. Tanık olan yoldaşlar tarafından çokça ifade edildi ve zindan direnişçiliği içerisinde önemli bir yer tuttu. Zindan direnişçiliği, şehitler gerçeğine bağlılığın ve şehitler zinciriyle oluşan partileşmede bir mesafe kat etmenin temsilciliğini yaptı. Partileşmeyi pekiştirdi ve geliştirdi. 17 Mayıs direnişçiliği, **Mazlum Doğan** yoldaşın anısını yaşatma, onun direnişini devam ettirme; parti direnişine ve şehitlerin mirasına bağlılığın en zor koşullarda en seçkin örneğini vermenin adı oldu.

Yine 16 Mayıs 1997 **Hewler** şehitlerimiz var. Hala tam aydınlatılabilemiş değiliz, gerçekler su yüzüne hala tam çıkarılmış değil. Kim nerede ve nasıl şehit düştü tam bilemiyoruz. Fakat Mehmet Karasungur yoldaşın şehadeti, Güney Kürdistan açısından gerçekleri anlamada en önemli olaylardan biridir. Bugün Irak rejimi çözülüyor, Güney'de yeni bir dönem başlıyorsa bunda halkın iradesi ve şehadetlerin belirleyici payı var. Ulusal ruhun ve birliğin yaratılmasında, Güney'de ilkel milliyetçiliğin darbelenmesinde, halk iradesinin, yine kardeşliğin gelişmesinde bu direnişler önemli bir yer tuttu.

Şehitler her zaman aydınlatıcı gücümüzdür

Önemli dönemeçler oluşturan bu şehadetlerle mayıs ayının bir bütün olarak şehitler tarihime içerisinde önemli bir yer tuttuğu görülmüyor. Dikkat edilirse bir bütün olarak mücadele tarihimizi ifade ediyor. Önderlik parti tarihini anlatırken hep önemli dönemeçlerin şehadet halkalarını tanımlayarak anlattı. Yeni dönemler hep önemli direnişler ve bu direnişleri geliştiren şehadetlerle açıldı. Dolayısıyla PKK gerçekten bir şehitler partisidir. PKK tarihi gerçek anlamda bir şehadet tarihidir. Zaten PKK, VIII. Kongremizle birlikte Ortadoğu ve Kürt halk tarihinde bir şehitler partisisi olarak yerini aldı. Artık hiç kimsenin değiştiremeyeceği ve silemeyeceği objektif bir gerçeklik haline geldi. O nedenle PKK elbette Kürt ulusal ruhu, direnişi ve dirilişidir; Kürt kahramanlığını temsil ediyor. Kürt enternasyonalizmini temsil ediyor. Kürd'ün demokrasi ve özgürlük çizgisindeki gelişimini Ortadoğu halklarıyla birlikte yürütmeyi içeriyor. Bu bakımdan halkın onuru, şerefi, namusu burada oluşmuş durumda. Devrimci, demokratik, özgürlükçü ve sosyalist değerler burada şekillenmiştir. PKK gerçekliği, bu sıfatlara sahip ç-

kan herkesin her koşulda onur ve şerefle sahip çıkacağı, her zaman güç alacağı bir gerçekliktir. Ona bu özü veren, şehitlerimizdir. Haki Karer yoldaştan, 18 Mayıs şehadetinden başlayarak günümüze kadar böyle bir tarihsel şehadet zincirini ifade ediyor. Ardından zindan direnişçiliği ve onun ardından da yurtdışı direnişçiliği geliyor. Filistin ve Lübnan sahasındaki şehadetler, ardından 15 Ağustos direnişçiliği geliyor. Agit yoldaşta sembolleşen kahramanlık dönemi direnişçiliğinin ardından serhildan direnişçiliği geliyor. Bu da **Vedat Aydın'da** ifadesini buluyor. Amed'in gerçekten yeni bir ruh ve öz kazanmasını sağlayan büyük serhildanı doğuran direnişçilik.

Ardından fedai direnişçiliği geldi; **Zilan** ve **Sema** direnişçiliği. Fedai direnişçilik; Kürt kadınının özgürlük, eşitlik, barış ve demokrasi için her türlü zorluğu göğüsleyerek, mücadeleyi en fedakar çizgide yürütmesini ifade ediyor. En çok ezilen, yaşamdan en çok uzaklaştırılan, fakat yaşamı yaratmak için en cesaretili ve fedakar eyleme giren kadını anlatıyor. Bunu biz Kürt kadınının gerillaya ve serhildana katılışında gördük. Serhildan direnişlerinde önemli bir yer tutan kadınlar gerillada ordulaşırken, uluslararası gericiliğin birleşik saldırısına karşı Önderliği ve mücadeleyi savunmada öncü güç haline geldiler. Hem tutarlı özgürlük çizgisini derinliğine geliştirerek hem de fedai eylem çizgisini ortaya çıkararak böyle bir direniş, halk ve özgür kadın gerçeğini yarattılar. Bunun sonuçlarını biz Kürdistan'ın her tarafında ve dünyanın dört bir yanında halkın uluslararası komploya karşı kapsamlı fedai çıkışında gördük. Çocuk, yaşlı, kadın, erkek, genç demeden halkın bir bütünen her yerde gerçekleştirdiği eylemde gördük; zindan direnişçiliğinde gördük. Semalar bu direnişçiliği temsil etti. Dünyanın dört bir yanında yaratılmış değerlere, insani ve gerçek olana sahip çıkmak için en kararlı ve fedakar eyleme geçişte gördük. Bu, Önderliğin sahiplenilmesi ve savunulmasını ifade etti. PKK ile ortaya çıkartılan bütün değerlerin son nefere kadar savunulacağının, sahiplenileceğinin açıkça gösterilmesi, ifade edilmesi oldu. Bu da ortaya çıkan kolektif halk bilinci, iradesi ve kararlılığını gösterdi. Sonraları bizi denemek isteyenler çıktı. YNK 2000 yılında uluslararası komplonun saldırı kolu olarak bu özün aşıldığı, dağıldığı ve gerçekte böyle bir şeyin olmadığını düşünerek deneme gafletine girdi, fakat dersini iyi aldı. 2000 yılının eylül ve ekim aylarında YNK eliyle yürütülen saldırılar uluslararası komplo saldırıları karşısında yürütülen direniş, uluslararası komploya karşı geliştirilen fedai çizgisinin dipdiri yaşamakta olduğunu herkese gösterdi. **Rüstemler, Erivanlar** böyle bir direnişin en güçlü temsilcileri oldular. Bu direnişte de yüzden fazla şehit verdik. Özümüzün zayıf olduğunu sananların yanlışlarını kendilerine göstermek için yine kan dökmek zorunda kaldık. Bu da önemli bir direnişi ve önemli bir gerçeği ortaya çıkardı. Sonraki süreçte bizi yok etmeye çalışan birçok çevre bu niyetlerini saldırı düzeyine ulaştıramadıysa, bunun nedeni YNK'nin içine düştüğü durumdan çıkardıkları derslerdir.

Önderlik, örgüt ve halk gerçeğinin sonuna kadar savunulacağı kararlılığı 15 Şubat'a karşı direnişte gösterildiği gibi, komplo saldırısının bir devamı olan YNK saldırılarına karşı direnişte de gösterildi. Direniş hala sürüyor. Biz

hala savaş içinde olan bir örgütüz. Her ne kadar tek yanlı bir ateşkes ilan etmiş olsak da, karşıtılarımız savaş halindeler. Bizim ateşkesimiz barışa dönüşmüş değil. Çeşitli güçlerin, başta Türkiye ve işbirlikçi güçler olmak üzere değişik dönemlerdeki saldırıları hala sürüyor. Kan döküyoruz ve şehit vermeye devam ediyoruz. En az şehit verdiğimiz yılda bile şehit sayımız 50-60'ı buluyor. Sert doğa koşulları ile mücadele halindeyiz. Aslında yaşam bizim için bir savaş gerçeğini ifade ediyor. Özgürlüğü ve eşitliği yaratmak için insan iradesini en ileri düzeye çıkararak özgürlük alanları olan dağlara sarılma, büyük fedakarlıklar ve bedeller ödeme pahasına da olsa bizi ilerletiyor. Bu temelde de birçok şehit verdik, veriyoruz. Bu kış da öyle şehitler verdik; karda şehit verdik, selde şehit verdik, fırtınada şehit verdik. 2001'de ve 2003'te yaşanan şehadetler, 15 Ağustos'a yürümek için ülkeye dönerken Hezil'den başlayan ve Kandil'de Hoca arkadaşın şehadetine kadar varan sürecin şehadetlerini andırdı. Yeni bir döneme yürürken koşuların ağırlığı karşısında yürütülen mücadeledeki kararlılığı temsil ediyorlar ve büyük bedel anlamına geliyorlar. Eğer '82'de Hezil'deki ve '83'te Kandil'deki şehadetten güç alarak yürünmemiş olsaydı, 15 Ağustos'a gelemezdik. O zorluklar karşısında hareket ilerleyemez, geri kalır, gerilla ve silahlı direniş de varolamazdı. Kendini en ileri düzeyde feda etmenin cesaret ve kararlılığını gösterme azmiyle oluşan büyük özgürlük yürüyüşü, ağır bedelleri ödeme gücünü göstererek bizi 15 Ağustos gibi büyük sonuçlar ortaya çıkaran bir direnişe götürdü. Şimdi de doğa ve çeşitli düşman saldırıları ile mücadelede verdiğimiz şehitler, demokratik siyasal mücadele sürecine başarılı bir başlangıç yapmanın şehadetleri oluyor. Hareketimizin yeni süreç kararı yürüyüşünü ifade ediyor. Zorluk ve engeller ne olursa olsun, bedeller verilerek gereken cesaret ve fedakarlığın gösterileceği, dolayısıyla Apocu hareketin KADEK döneminin siyasal mücadelesinin de Kürdistan ve dünyanın her tarafında başarıyla geliştirileceğinin kanıtı oluyor. Mücadeleden bir an bile geri durulmayacağı, saldırılar, zorluklar karşısında bir adım bile gerilenmeyeceği; tam tersine ödenen her türlü bedelden alınan güçle daha kararlı, daha azimli, daha başarılı bir mücadele yürüyüşünün sağlanacağını kanıtları oluyor. Bunun gücünü temsil ediyorlar. Militalar ve örgütümüz için böyle bir güç kaynağını oluşturuyorlar. Bu şehadetler bize güncel görevlere daha kapsamlı sahip çıkmayı, pratiğe daha sorumlu yaklaşmayı, daha aktif ve fedakar bir çalışma içerisinde olmayı emrediyor. Bu şehadetlerin anısına bağlılık, dönem görevlerini başarıyla yürütme azmini ve gücünü bizde oluşturuyor. Dolayısıyla bugün her türlü zayıflığı aşmada temel kaynağımız yine şehitler gerçeğidir. Her türlü zorluğa, engele karşı kahramanca bir yaşamın ve direnişin sembolleri, temsilcileri olan ve bir zincirin halkaları biçiminde birbirine eklenen şehitler gerçeğimiz önümüzü aydınlatıyor, zafer yolunu bize gösteriyor. Bize kararlılıkla yürüme azmi, gücü ve iradesi veriyor. Her türlü pratik önündeki engeli aşma bilincini ve iradesini yaratıyor. Biz zaten böyle bir güce dayanarak yürüyoruz.

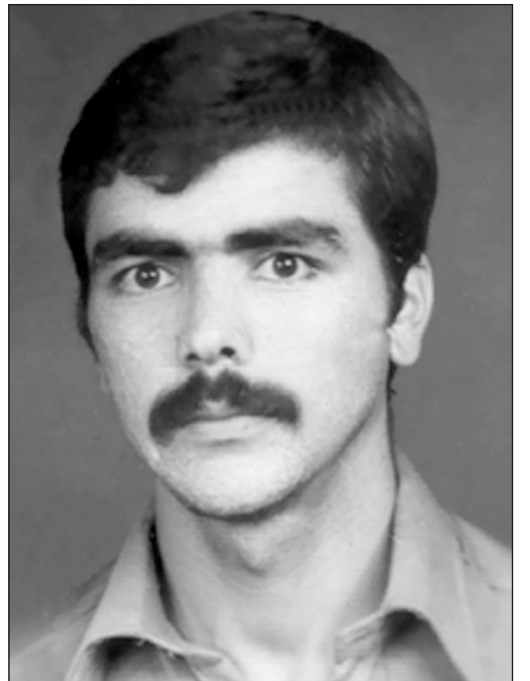
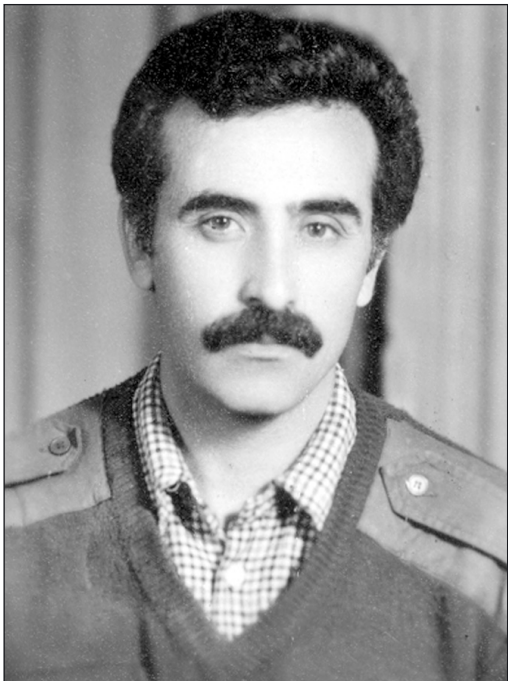
Demek ki, hem örgüt hem de militan olarak bir bütün kendi başına yürüyen bir güç değiliz. Biz gerçekleştirmiş büyük bir gücün birer parçası ve temsilcisiyiz. Biz onların söz-

cüsüyüz. Zafer kazanmış ve başarıyı yaratmış bu gerçek, bize her türlü engeli aşma, her türlü görevi başarma bilinci, cesareti, kararlılığı ve gücünü verir. Eğer bir kişi bu gerçekle iyi donanmış, iyi bütünleşmişse, onun çözemeyeceği hiçbir problem, başaramayacağı hiçbir görev yoktur. O, her zaman, her yerde, her türlü göreve hazırdır; her görevi başarıyla yapacak bir iradeye, bilince ve donanımına sahiptir. Eğer güncel görevler karşısında zayıflıklar ve eksiklikler varsa, çeşitli görevler karşısında hazırlıksız olduğumuzu söylüyorsak bundan şu anlam çıkıyor: Demek ki, şehitler gerçeğini iyi özümseyememiş ve bu gerçeğe bağlılığı tam oluşturamamışız. Şehitler çizgisinde kendimizi yeniden yaratma, irdeleme, vicdan devrimi ve özleştirme ile kendimizi yeniden şekillendirmede hala eksikliklerimiz var. Bunu başka türlü anlamak yanlıştır. Başka nedenlere, gerekçelere bağlamayalım. Bu nedenle çeşitli bahane ve gerekçeleri bir yana bırakmak zorundayız. Doğru olan budur ve çözüm de buradadır. Madem şehitler çizgisinde kendimizi yeniden yaratmada eksiklikler var, o zaman yoğunlaşalım, irdeleyelim, inceleyelim ve anlamaya çalışalım. Anlamak, arkasından yapmayı getirir. Şehitler yapan, başaran gerçeklerdir ve bunu en zor koşullarda birey olarak yapmışlardır. En zor koşullarda en az imkanlarla başarıyı yaratan gerçekler varsa, neden bizler bu kadar yetkin imkanlar ortamında yapamayalım? Demek ki yapamayacağımız, eksiğim, hazırlıksızım düşüncesi doğru değildir.

Burada hareketin özü, çizgi gerçeği ve onları ifade eden şehitler gerçeğiyle tam buluşmama var. İşte özleştiriyi burada vereceğiz. Şehitler Ayı'nda vicdani sorgulamayı bu temelde yapacağız. Bu bize çözümü getirecek ve bizi şehitler gerçeğine yaklaştıracak. Bizi Önderlik çizgisini çok iyi özümseyen ve anlayan konumuna getirecek, militanlaştıracak. Her türlü görevin üzerine başarıyla yürüyen, aktif pratik hamle yapan birer militan haline getirecektir.

Böyle bir militan olmak dönemin temel bir görevidir. Örgütümüzün çağrısı bu temelde oldu. İçinde bulunduğumuz sürece cevap verecek yegane tutum da bu. Uluslararası ve bölgesel içine girdiğimiz bu köklü değişim süreci ve karmaşık mücadele ortamında bizi her türlü gerici saldırıyı boşa çıkartacak bir militan duruşun ve pratik çabanın sahibi yapacak olan budur. Dolayısıyla dönemin taktik görevlerini başarıyla yerine getiren militanı olmak yine bu gerçekleri doğru anlamaktan geçiyor. Siyasal gelişmelerde de ancak böyle doğru yanıt verilebilir. Şehitler gerçeği bizi hem bilinc, hem pratik düzeyde başarıya götürecektir, dolayısıyla Önderliğin yaptığı pratik seferberlik çağrısına başarıyla katılım gösterecek militan haline gelmemizi sağlayacak yegane gerçektir. Şehitler her zaman aydınlatıcı gücümüzdür. Şehitler her zaman zorlukları yenme gücümüzdür: Yolumuzu aydınlatan ışıktır. Bize güç veren ve bizi bu temelde ilerleten şehitlerimiz ölümsüzdür.

Bu temelde **Mayıs Şehitler Ayı'nda** tüm kahraman şehitlerimizi; özgürlük ve demokrasi için mücadele eden, bu mücadelede yaşamlarını veren, insanlığın gelişimine en değerli varlıklarını sunan bütün insanlık şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. Anılarının gereğini yerine getirmeye bir kez daha söz veriyoruz.

Adı ve soyadı: **İsmet BAYCAN**
Kod adı: **Suat Tekin**
Doğum yeri ve tarihi: **1 Nisan 1964, Doğubeyazıt/Ağrı**
Mücadeleyle katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **Mayıs 2003**

Barışa yürüyorduk. Sırtımızda tüm heybetiyle koca Zagros, önümüzde tansık ufuk çizgisine kadar peş peşe dizilmiş mor dağlar, üstümüzde masmavi duru gök kubbe vardı. Vadilerden inerken ve zirvelerine çıkarken dağların, rüzgar yüzümüzü yalıyor, perçemimizi ve bukleli saçlarımızı harman

yerindeki başaklar gibi savurup duruyordu. Yürüyorduk, kutsal toprak bizi kendine çekiyordu. Sırt çantalarımızda binlerce yılın tarihi ve omzumuzda Barış Güllerine dönüşmüş buketlerimiz vardı. Bu topraklardaki bütün yürüyüşlerin gizini anlatmıştı bize Başkan Apo... Ve bu kadim toprakların tarihinin aslında bir “*yürüyüşler tarihinden*” ibaret olduğunu biliyorduk artık.

İbrahim’in Kenan, Musa’nın Sina, İsa’nın Kudüs, Pavlos’un Roma, Muhammed’in Medine, Hüseyin’in Kerbela, Başkan Apo’nun Bekaa yürüyüşü...

Ve '84 Ağustosu'nda Eruh-Şemdinli yü-

ŞİMDİ BARIŞ DAHA KUTSAL

rüyüşü... Tarih denilen o kadim şey bu yürüyüşlerin iradesiyle çizilmişti.

Biz de yürüyorduk, 15 yıl sonra yine Şemdinli’ydi menzilimiz. Vuslatımız ise KUTSAL BARIŞ... İsevi ruhlarla doluyduk, binlerce ölüm makinası üstümüze doğrulmuşken, bizler savaşırsız bir gelecek için, bütün ölüm makinalarını elimizin tersiyle itmiş, yüzümüzde, yüreğimizde ve bilincimizdeki Barış Ayetleri ile Kutsal Kelamı haykırıyorduk. “Kan dökülmesin ve kavimlerimizin çocukları ölmesin, bütün silahlarımızı sevgi denizinde yıkatıp geldik” diye...

Yürüyüşümüzün en kadim fedaisiydi **İs-met**. Ömrü boyunca yüzünden düşürmediği tebessümüyle, inancı, liyakati ve sadakatiyle yürüyordu. Önünde hazırlanmış olabilecek çarmıhlara, tabutluklara, Kerbelalara aldirmeden yürüyordu. Aramilerin vahaya yürüyüşü gibi... Gülüyordu, binlerce yüzbinlerce çocuğun, genç kızın ve erkeğin ölümüne engel olabilecek bir yürüyüşte yer almanın hesaplanamaz çocuksu mutluluğuyla gülüyordu...

Ölümlere engel olabilmek için, kendi ölümü umrunda bile değildi. Dağlarda özgürdü, onlarca yıldır direniyordu ve esir alınamamıştı. Oysa şimdi kendi rzasıyla tut-

sak olmaya yürüyordu. Bizlere tutsaklığın özgürlük bilincini anlatır yürüyüşü...

Barış elçisiydi, barbar kavimlerin elçilere misafir gibi davrandığı ve acımasız Pa-dışahların bile “elçiye zeval olmaz” diye buyruk verdiği bir geçmişi vardı bu toprakların... Ne var ki uygarlık maskeli baloya dönüştürülmüş, cüceler baş rolü kapmışlardı... Oysa Aristo asırlar öncesinden uyarılmıştı, “*büyük oyunları cüceler oynamamalı*” diye...

İsmet’in yürüyüşünden korkanlar ve ışığından ürperenler, kendi zulüm ve karanlık tapınaklarının muhafazası için ağır cezalar yağdırdılar... Yine yürüdü, yine yürüdü **İsmet**. Bununla yetinmeyenler, bu kez de fiziki olarak ölümüne yol açtılar. Hem de kendi “hukuki” ve “ahlaki” sorumlulukları altında. Ama yine gülüyor ve yine yürüyor **İsmet**.

İsmet’in ölümüne yol açan zihniyet, bütün yozlaşmışlığıyla ifşa olmuş ve çirkef yüzüyle daha bariz olarak ortaya çıkmışken, **İsmet’in** kendisi insanlık cumhuriyetinin değişmez ayeti Kutsal Barış sürecini hem hızlandırmış hem de güçlendirmişti. Yaşamı gibi, ölümsüzlüğü de barışa vesile olacaktı.

Şimdi sormanın zamanıdır. Ölen kim?... ve mağrur, acılı ruhlarımızla haykırmanın zamanıdır...

Ey Sinalı Musa... Ey Nasıralı İsa... Ey Hicazlı Muhammet... Ey Medyalı Zerdüş... Kalkın ve adınıza işlenen büyük cinayetleri durdurun! Kavimlerinizin çocukları ‘yasa’ diye ‘kanun’ diye öldürülüyor. Kalkın ve mezarlarınızın üstünde taht kurmuş cüce-lerin cinayet imparatorluklarını yıkın... Kalkın ve ruhlarımıza işkence yapan zulümlara karşı ilahi hükmünüzü icra edin...

İsmet:

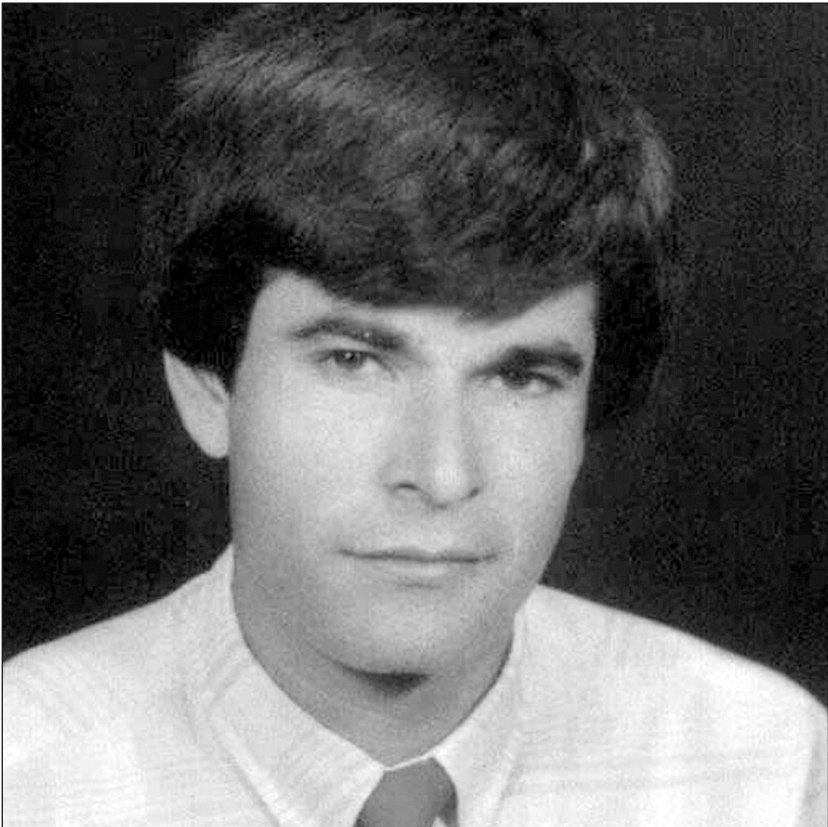
O bir güzellik anlatımydı,
O bir yalnızlık çiçeğiydi,
O bir masumiyet gülüydü,
O bir anlatılmazlıktı,
O bir özgürlük anlatımydı...

Esfahan efsanelerinin Kutsal Dağı Ağıri’nin Anka’sıydı...

O, Şimdi, güneş vurduğunda yakamozlanan, ay vurduğunda menevişlenen Barış Gölü’nde kanatlarını yıkıyor. Kavmimizi yaratan Ezel ve Ebed ANKALARLA birlikte...

Ali SAPAN

Onca yıldan sonra

Adı ve soyadı: **Gıyasettin Darılmaz**
Kod adı: **Ahmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil-Éncaliné, 1965**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Mayıs 1994, Herbelus (Beybağı Köyü) Kozluk-Batman**

Sevgili yoldaşım Ahmet

Bunca yıldan sonra sana hitaben bir şeyler yazmak, hele de seni anlatmak... Seni yazmaya niyetlendiğimden beri onlarca kez geriye döndüm, seni tanıdığım süreci, birlikte yaşadıklarımızı, senden sonra olanları tekrardan yaşadım. Fakat seni anlatırken kullanacağım cümlelerin eksik, yetersiz kalacağı kaygısı beni çok zorladığından bir türlü başlayamadım. Sırf bu yüzden senin gibi birçok yoldaş hakkında yazmaya elim varmıyor bir türlü. Belki de sizlere layık olamamanın ezikliğindir, yarım bıraktıklarınızı hala tamamlamayısımın utancındandır bu zorlanmam. Bilemiyorum yoldaş, şu an çok karışık duygular içerisindeyim... Hele de seni anlatmak Heval Ahmet. Yarım kalmış intikam duygularıyla yaşamak, sana verdiğim sözü hala yerine getirememiş olmanın ağır-

lığı altında eziliyorum sanki. Anılar denizine daldığımda bakışlarımda hep bir mahcupluk belirir. Beni zorlayan bütün duygularıma, seni yarım eksik anlatma kaygıma rağmen işte yazma cesareti gösterdim sonunda.

Seni ilk tanıdığımda bir arkadaş seni dayısı olarak tanıştırmıştı bana ve ben gerçekten buna inanmıştım. '92 sonlarıydı. Oysa sonradan anlayacaktım ki, bizi bilinçli tanıştırmışlardı. Çünkü seninle mücadele arkadaşlığımız başlayacaktı. Sen daha önce de yurtsever çevre içindeydin ve Ferit ile Canan gibi birçok değerli arkadaşların dağa çıkmışlardı. Birçok arkadaşın aslında faili malum cinayetlere kurban gitmişti. Evliydin, Delil ile Şirin adlarında çok güzel iki oğlun vardı. İlk dikkatimi çeken güler yüzün ve daha sonra espiriler arasında kıvrıkcıklaştırmayı düşündüğünü söylediğin düz, kabarik, dimdik hiçbir şekle girmeyen saçlarındı.

Seninle aynı mahalle komitesine girmiş-tik, artık birlikte çalışacaktık. Oysa sen daha '84-85 yıllarında mücadeleyi tanımış ve mücadelenin yükselişiyle birlikte '90'lı yıllarda tamamen kendini mücadeleye adanmış-tın. Çocukluğun birçok Kürt çocuğu gibi sıkıntılı, oyuncaksız geçmişti. Ailen ekonomik sıkıntılardan dolayı sen daha altı yaşındayken Adana'ya göç etmek zorunda kalmıştı.

Burada ilk öğrenimine başlamış, fakat daha tamamlamadan Amed'in Silvan ilçesine yerleşmiştin. İlk ve orta öğrenimini Silvan ve Kozluk'un Bekirhan beldesinde tamamlamıştın. Liseyi ise seninle ilk tanıştığım kendi kırtasiyen olan Gençlik kırtasiyesinin az ilerisinde bulunan Batman lisesinde bitirmiştin. Okul yılların boyunca kendi emeğinle masraflarını karşılamaya çalışmış, kimsseye yük olmamış, yük kaldırmıştın...

Bir süre sonra da birlikte Garzan'ın Sason alanına dağa eğitime gittik. Arkadaşlar Timok köyündeki karakol üzerine başarılı bir eylem gerçekleştirmiş ve Kulp'un aşağısında bulunan Xweşika köyünün yakınlarına geri çekilme yapmışlardı. Biz, dağa çıkarken doğrusu senin gibi yürüyememiştik, birkaç kez durup nefes almıştım. Sonunda arkadaşlara yakın bir yerde elimi tutmuş yürüme yardımcı olmuşsun. İkimiz de çok heyecanlıydık. Doğrusu ikimiz de en büyük hayalimiz olan gerillalara bu kadar çabuk ulaşabileceğimizi tahmin edememiştik. İkimizin de en çok dikkatini şehit Kemal arkadaş çekmişti. Biliyormusun heval Ahmet, Şehit Kemal Önderlik sahasından döndükten sonra önce Sason bölge sorumlusu, daha sonra da Garzan Eyalet Komutanı oldu. Ama maalesef '96 yılında yine Garzan'da birçok yoldaşıyla birlikte şehit düştü. O zamanlar duruşundan Kemal arkadaşın bir komutan olduğunu anlamıştık. Botan aksanıyla konuşuyordu. İkimizle bir süre sohbet etti. İkimizin durumu hakkında bilgi edindi. Zaten daha öncesinden sanırım ikimizin geçmişimize dönük yazdığımız raporlar ona ulaşmıştı. Yaklaşımları bize güven vermişti. Bir süre yanlarında kalıp silahları tanıdık, yine sonradan şehit düşen Afrinli Kamuran arkadaş bize bazı silahları kullanmayı öğretti. Başkan'ın bazı yazılarını ve parti faaliyetlerine ait belgeleri inceledik. Artık dönme zamanı gelmişti. Doğrusu arkadaşlara uyum sağlamada hiç zorlanmamıştın. Sanki yıllardır onlarla birlikteydin. Seninle tekrar Batman'a döndük. Artık ikimiz de birlikte il yönetiminde yer alıyorduk. Yine her gün faili meçhul cinayetler işleniyordu. Her taraf Özel Tim, polis, asker kaynıyordu. Çalışmalar çok zorlayıcıydı. Fakat seni her gördüğümde yüzün hep gülekti.

Maalesef '93 yılının sonbaharına girerken sen deşifre olmuşsun. Artık Batman ovasında çalışmalarını yürütüyordun. Fakat ortak çalışmalarımız vardı. Biliyorsun bir süre sonra başlayan tutuklamalarla aslında hepimizi bir süreden beri takip ettiklerini anladık. Leyla arkadaşla zor kurtulup kendimizi dağa atmıştık, fakat komitede sorumlu birçok arkadaş tutuklanmıştı. Bu arada Çataklı Leyla arkadaştan söz etmişken belirtiyim, senin şahadetinden çok kısa bir süre sonra o da Amed'in Şehit

Kendal alanında, Gelyê Godernê'de 17 yoldaşıyla birlikte şehit düştü. Seninle Kasım '93'te Sason'da tekrar görüşmüştük. Senin düzenlemen tekrar ovaydı. Halk seni seviyordu. Halkçı özelliklerin sayesinde çalışmalarında başarı sağlamıştın. Güvenilir ve cesurdun. Çok da iyi niyetliydin, ama hani derler ya cehennemin duvarları iyi niyet taşlarından örülüdür. İşte bu iyi niyetinden dolayı zaten yaşamını kaybedecektin.

Hatırlarsın sanırım en son '94 yılının Nisan ayında cephe toplantısına gelmiştin. Seninle birlikte bütün ova birimlerinin şifre çizelgesini yazmış, fotoğraf çekmiş, espiriler arasında gerilla halimi görsünler diye fotoğrafları aileme göndereceğini söylemiş-tin. Ayrılrırken yine gülekti yüzün.

Gidişinin ardından kısa bir süre sonra kötü haber tez duyulur sözünü doğrularcasına haberini aldım. Hem de birlikte yazdığımız şifrenin bir nüshası sayesinde. Muhabereci Mahir arkadaş elinde şifre ile geldi, bunu yazarmısın deyince daha kısa bir süre önce bunu değiştirdik dedim. O da, bir arkadaşın şehit düştüğünü ve şifrenin düşmanın eline geçtiğini söyledi. Kim diye sorunca Ahmet arkadaş dedi. O an bütün hücrelerimin kasıldığını, boğazımın düğümlendiğini, gelen arkadaşın bir şeyler sorduğunu fakat neler söylediğini duymadığımı hatırlıyorum. Gözlerim doldu, ama hani devrimciler ağlamaz diye bilirdik ya, arkadaşların yanında kendimi tuttum. Ya sonra mı diyorsun. Evet, sonra bir kayanın arkasına gidip hıçkırma hıçkırma ağladım. Ve biraz sakinleştikten sonra şehitlerin arkasından bir daha ağlamayacağım ve mutlaka intikamını alacağım dair kendi kendime söz verdim. Ertesi gün Azat, hani bir de Dino diye bilinen arkadaş geldi. Biliyormusun o da '95 yılında Mahsum Korkmaz arkadaşın kardeşi Agit ve Vedat Aydın'ın kardeşi büyük komutanı Vedat arkadaş olmak üzere toplam 16 arkadaşla birlikte Sason'nun Mereto dağında şehit düştü. Evet senin şehit düşüş biçimini ayrıntılarıyla ondan dinledim. Kurtalan nehrinin yakınlarında bulunan Herbelus köyüne toplantı yapmaya gitmişsiniz. Köyden özellikle iki kişi halka tekrardan korucu olmalarını dayatıyormuş. Biliyorsun bu köy daha önce de silah almış fakat daha sonra bırakmıştı. Gidip o her iki kişiyi de toplantıya getirip kardeşçe meseleleri tartışalım demeye gitmişsin. Oysa onlar senin kardeşlik duygularına kalleşçe cevap vermişler. Hiç acımadan taramışlar seni. Yüreğindeki büyük halk sevgisine haince saldırmışlar katil yürekli. Silah sesleri duyulduktan sonra toplantı yerindeki arkadaşlarına gelip ulaşan, senle birlikte olan şahıs senin iyi olduğunu, köyün dışına çıktığını söylemiş. Daha sonra hakikat anlaşılıp senin

Nerdesin
Nerdesin dimdik saçı
arkadaşım nerdesin
Goremiyorum aralarında
nerdesin
Uzaklaştın mı aramızdan
Haber alamıyorum senden
nerdesin.
Uzaktan silah sesleri geliyor
Hayin takimi
Ahmedi vurduk dediler
Bilemediler ki Ahmedin
inancına
Kurşun işlemez.
Bilemediler ki Ahmet
aramızdan ayrılmaz.
Bilemediler ki
silah seslerinde aykiracak
Ya serkeftin, ya serkeftin
Sözünden her zaman
ürkeceklerdir hain takimi

Ahmet arkadaş'a ithafen ailesinin yazdığı şiirdir

şehit düştüğün anlaşılınca da geriye dönüp intikamını alma imkanı kalmamış heval Ahmet. Arkadaşları yanılta kişi büyük bir ihtimalle ajan olabilir. Çünkü bu olaydan kısa bir süre sonra düşmanın kucağına koştı.

Değerli yoldaşım, şahadetinden sonra verdiğim intikam sözünü maalesef tutamadım. Bana göre o kişilerden bu kalleşliğin hesabı mutlaka sorulmalıydı. Oysa '95 yılının sonlarında şehit düştüğün yerin çok uzağına gittim. Senin de hep bir gün görmek istediğin o yüce insanın yanına.. Fakat hep geri dönüp sana verdiğim söz tutmak vardı yüreğimde. Maalesef iki kez yola çıkmışken farklı sebeplerden dolayı geri dönmek zorunda kaldık. Onun için hep yarım kalmış intikam duygularıyla yaşadım. Şimdi bütün çirkinliklerle, seni bizden ayıran zihniyetlerle yaşama ihanet eden bütün geriliklerle savaşarak öc almaya çalışıyoruz. Fakat sizlere layık bir yoldaşlığı sergilemede hala yarım eksik kaldığımızı da belirtmeliyim heval. Senin gibi binlerce yoldaş var. Bir çoğunu sen de tanıyorsun. İnan gidenlerin arkasından yaşamak çok zor. Bazen insan sizlere cevap olamadı mı yaşamının utancını yaşıyor. Özlüyorum, seviyorum sizleri.

Sevgim ve bağlılığım

**Mücadele arkadaşları adına
Nuwelat Adiri**

DEMOKRASİYİ SEÇMEK DEVLETİ İKİNCİ PLANA İTMEKTİR

Devlet ve demokrasi konularının eskiden beri birlikte tartışıldığı ve genellikle de demokrasinin devlete feda edildiği görülmüştür. Devlet kutsanarak ne kadar abartılmış ve yetkiler bunun temel kurumları etrafında toplanmışsa, halkın ve vatandaşın o iradesizleşmesi, devlete eklenti yapılması o kadar gerçekleşmiştir.

Parti Önderliği'nin belirttiği gibi, *“devlet hep çift cinsiyetli”* olmuştur. Belli idealleri olan, eşitlik ve demokrasiyi savunanlar bile, sonuçta yarattıkları bu erke teslim olmuştur.

Devlet hep merkeziyetçiliği dayatmış ve bütün gücü burada toplamıştır. Krallık, oligarşi ya da parlamentarizm gibi yönetim biçimleri görülmüşse de, güçlü devlet karşısına diktatörlük, kendisine özgürlük ya da demokrasi ikilemi biçiminde süregelmiştir.

Ulus devletler feodalizmi tasfiye etse de, ulus adına bir grup, giderek ulusal egemenlik ve milliyetçilik ideolojisi eşliğinde yetki ve iktidarı gasp etmiştir. 20. yüzyıl boyunca milliyetçi çatışmalar, emperyalist yıkım savaşları büyük zararlara yol açmıştır. Bunlar yapılırken halk ve insanlık, demokrasi, halkın iradesi hep devlete feda edilmiştir.

Marks'ın devletsizliğe geçiş ve halk için demokrasi, halk yönetimleri anlayış giderek daraltılarak, karşıtlarına diktatörlük, işçi ve emekçilere ise demokrasi uygulama biçiminde ifade edilmişse de, eşitlik ve özgürlük yönünde halkın kazandığı kazanımlar dışında, Bolşevikler ve sosyalistler de devlete yenik düşmüşlerdir. Proleterya diktatörlüğü ve sosyalist demokrasi biçiminde ifade edilse de; devlet ve merkeziyetçilik güçlendirilmiş, halkın yönetime katılması sağlanamamış, insan ilişkilerine ve iradesine karşı anti-demokratik aygıt ve uygulamalar ortaya çıkmıştır.

Reel sosyalizmin devlete yaklaşımı da egemen ve emperyalist güçlerden farklı olmamıştır. Hatta İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra “Avrupa demokrasisi”nin gerisine düşmüşlerdir. Devletleri güçlendirerek, katı merkeziyetçilik uygulayarak sorunları çözmeye kalktıkları için kötü uygulamalar sergilemişlerdir. Teori ve pratik uygulamalar gelişmiş, pratik uygulamalar bir çizgi haline gelmiş, totalitarizme kaçmışlardır. Özgürlük, eşitlik ve demokrasi kazanımları geliştirileceğine köreltilmiş, uygulamada terk edilmiştir. Diktatörlük ve demokrasi ikileminde, diktatörlük, dolayısıyla devlet öne çıkmıştır. Ulus devlet anlayışı yaratılmış, sınırlar ve yasaklar konulmuştur.

Emperyalist ve burjuva cephede, savaşlar ve milliyetçilik demokrasinin düşmanı olmuştur. Halkın ve emekçilerin kazanımları belli bir yer edinse de, faşizm, totalitarizm, parlamentarizm biçiminde özetlenen devlet ve iktidar olgusu katı merkeziyetçilikten, çekirdek güçten vazgeçmemiştir.

Aynı süreçte Türkiye'de otokratik ve oligarşik, totaliter ve despotik yanı ağır basan uygulamalara gidilmiştir. Parlamenterlerin hukuk devleti, demokrasi söylemleri, incir *yaprağı gibi günahları örtmek için kullanılmıştır. Devlet yüceltilmiş, ordu ise her şeye karışmasına, her kötü uygulamayı yapmasına karşın temiz ve eleştirilmeyen güç olmuştur.

Katı merkeziyetçiliği uygulayan, bütün yetkileri tek merkezde (MGK) toplayan, her şeyi kesip biçen, koruyan, kollayan, eleştirmeyen ve itaat edilen güç, yani güçlü devlet.

Buna bağlı olarak ister burjuva, ister milliyetçi, isterse sosyalist olsun, katı merkeziyetçiliği uygulayan partiler katı merke-

ziyetçi devlete katılmış ya da onu uygulamış ve ona teslim olmuş, söylemleri eşitlik ve demokrasi olanlar dahil bu şekilde davranmışlardır.

Türkiye’de devlet ve demokrasi çatışıyor

Bugün de hemen hemen bütün partiler, parlamenter çoğunluğu, demokrasiyi savunmalarına rağmen, MGK'ye, her devletin milli güvenlik kurumlarına takılmaktan kurtulamıyorlar.

Ulus devletlerin aşıldığı günümüzde

mokratik uygarlığın sağ yorumu, küresel demokrasiyi insanlığın ve halkların sorunlarını çözmekten uzak, çifte standarta dayalı uygulamalar eşliğinde, yerleşmiş devletin yaklaşımından kurtulmayan bir tablo ile uygulamaya çalışıyorlar. Bu da sorunların çözümünden ziyade, kendi çıkarları temelinde yaklaşımlarla daha da karmaşıklştırıyor.

Bu açıdan zihniyet devrimi eşliğinde, devletin köklü sorgulanması gerekiyor. Bu sorgulama, eleştiri gerçekleşmezse partiler ve sivil toplum örgütleri, eşitlik, özgürlük ve adalet isteyenler, demokratik katı-

adına eşitlik ve sosyal adaletten vazgeçilirse, liberal özgürlük anlayışı çıkar. İkisi de devleti güçlendirmekten öteye geçmez. Demokrasi; özgür ve iradeli katılımdır. İnsanı esas alan bir rejim olduğu için, eşitlik, özgürlük, sosyal adalet dengesini, yine birey ve toplum dengesini yeniden kurmakla karşı karşıyadır.

Bunlara doğru yaklaşıldığı ölçüde tam demokratizm gerçekleşir. Öte yandan sınırlara takılan demokrasi, çarpık ve geri olmaktan kurtulmaz.

Türkiye, 20. yüzyılın milliyetçilik ve ulus devlet ve çatışma gerçeğine çakılıp kal-

dukça fazla. Tepeden reform ve değişim isteyen, neredeyse birçok şeyi değişmeye, ama toplumun ve her kesimin değişmesiyle değiştirilecek birçok olguyu devlete bağlayan, en önemlisi de demokrasiyi gerçekleştirmede samimiysiz ve iki yüzlü davranarak halkı arkasına alıp iktidara gelen, devlete dayanarak iktidarı halka karşı kullanan politikalar Türkiye'nin paradoksunu oluşturmaktadır.

Neredeyse herkes, her kurum ve parti demokrasi diyor. Ordu, laik demokratik cumhuriyet söylemini ağızından düşürmüyor. Son elli yıl bu tür tartışmalarla geçiyor. MGK, herkesi, toplumu hassasiyet ve kırmızı çizgileri aşmayacak kararlar uygulatır, emir demiri keser pratiğini sergiliyor. Ve bir türlü de demokrasi gerçekleşmiyor. Aslında toplumun, halkımızın demokratik mücadelesine karşı demokrasi düşmanlığı sergiliyor.

Devlet ve demokrasi ikilemi yüzyüze geliyor. Ve her defasında, kutsanan “devlet baba” tercih ediliyor. Vatandaşa da kulluk kültürü dayatılıyor. Despotik devlet olmazsa, demokratik devlet olursa yok oluruz, bölünürüz, parçalanırız deniliyor.

Aslında Türkiye’de devlet ve demokrasi çatışıyor. Demokratik hukuk devletine geçiş yapmamak için, demokratikleşme ve yeniden yapılanma hep devlete, dolayısıyla orduya ve MGK'ye feda ediliyor. Ordu bugün halka ve kendi toplumuna karşı çalışıyor. Katı merkeziyetçilik, karar merciinin ve siyasetin orduda toplanması MGK'yi hep öne çıkarmıştır. Bu yüzden hoşgörüsüz ve farklılıklara tahammül etmeyen bir devlet kurumsaması egemen. Bunun için de kendi kendini yiyen, kendi kurdu olan, içte çürüdükçe çürüyen, yozlaşan, demokratikleşme, iç barış, özgür birliğe ve sivil toplum iradesinin oluşmasına karşı çıkan bir devlet gerçeği karşımızda duruyor.

Bütün değişim, özgürlük, barış, sosyal, adalet üç kuşak haklarının gerçekleşmesi, çok kültürlü özgür birliğin sağlanması hep bu devlete ve bu devleti ortaya çıkaran çift cinsiyeti yaşayan orduya takılıyor. Milliyetçilikten vazgeçmeyenlerin milliyetçiliği de bu devlet olgusuna dayanıyor. Çünkü milliyetçiliği, ulus devlet olgusuyla bu devlet ortaya çıkarmıştır. TBMM’de, ikiyüzlü ve inandırıcı olmayan, eşit oyla seçilen, ama iradesi olmayan bir meclis gerçekliğini aşmıyor. Herkes, devletin karşısında birer cücedir. Cücelerin içinde bazıları bu devlet yetkilerini kullanınca, çekilmez devlet haline gelmekte, kendi insanını ve vatandaşını yutmaktadır.

Özgürlük, eşitlik, kardeşlik ideallerinin çürütülmesi ve çözümsüz bırakılması “cücelerin” paradoksunu oluşturuyor.

Bunun için diktatörlük ve demokrasi, despotizm ve demokrasi, “ulusal egemenlik” ve demokrasi, ordu ve demokrasi vb kavramlarını birlikte anmak ve yanyana koymak, devlet demokrasisi, oligarşik demokrasi, totaliter demokrasi, askeri demokrasi ve bunların hepsini örten milletvekili demokrasisini ortaya çıkarır. Bunların hepsini Türkiye son 50 yıldır çeşitli biçimleriyle yaşıyor.

Devlet işbirlikçiliğine son vererek, devleti koordinasyon durumuna getirmek için, bunun mücadelesini yürüten demokratik toplum koordinasyonunu, üçüncü alanı, yani sivil toplum ve demokratik siyaset alanını yaratmak şarttır. Bu alanın yaratılması, oluşturulması, geliştirilmesi ve mücadelesi temelinde demokratikleşme gerçekleştirilebilir. Yaratılan değişim, yeniden yapılanma ile demokratik hukuk devleti gerçekleştirilir, devlet değişime uğratılır.

Devletin işbirlikçisi, kulu olan her yakla-

“Özgürlük, eşitlik ve adalet kavramlarını birbirine karşı çıkarılmadan dengeli bir şekilde yaratmak gerekiyor. Eşitlik adına özgürlükten vazgeçilirse, devlet sosyalizmi ya da kapitalizmi ortaya çıkar.

Özgürlükler adına eşitlik ve sosyal adaletten vazgeçilirse, liberal özgürlük anlayışı çıkar.

İkisi de devleti güçlendirmekten öteye geçmez. Demokrasi; özgür iradeyle katılım olduğu için, birey ve toplum dengesini yeniden kurmakla yüzyüzedir.”

“Türkiye, 20. yüzyılın çatışma, milliyetçilik ve ulus devlet gerçeğine çakılıp kalmıştır. Demokrasi ve değişimi savunuyorum diyen partilerin çoğu, eski zihniyette olduğu için yaratılan despotik oligarşik devlete takılmaktan kurtulmuyor. Paradigmalarını aşmıyor. Demokrasi, despotizmin ve devletin oyuncacı haline getirilmiştir. Halk, ‘demokrasi bu şekilde uygulanacaksa olmasın’ diyor.”

ise, uluslar üstü güç merkezi veya merkezleri oluşmaktadır. Küreselleşme gerçeği ile birlikte küresel emperyalizm gelişmektedir. Ulus devletten uluslar üstü devlete geçiş yapılıyor. Avrupa’da demokratik uygarlığın sağ yorumu gerçekleşmiştir. Parlamenter çoğunluk, katılımcı demokrasi, devletin merkezi yetkilerinin azaltılması, yetkilerin paylaşımı ve üç kuşak hakları, belli düzeyde uygulanmaya çalışılmaktadır. AB sınırları ile yetinen, yorulan, kendi içinde “demokrasi”yi öne çıkaran, küresel emperyalizm gerçeği ile iç içe yürüyen, farklı, ama benzer yanları çok olan demokrasi rejimleri uygulamaya çalışılmaktadır. Ama bu uygulama dünyanın sorunlarını ve kendi sorunlarını tam anlamıyla çözmekten uzaktır. De-

lim, demokratik sosyalizm temelinde kendisini örgütleyemezlerse, hem demokrasi deyip hem de 20. yüzyıl partileri, örgütleri ve kurumları gibi örgütlenir ve mücadele yaparlarsa; kutsanan, güçlü sayılan, ulusal egemenlik denilen çift cinsiyetli devlet gerçeğini aşamazlar.

Katı merkeziyetçi yapılanma devletten, parti ve kurumlara kadar değişmeli, devlet koordinasyon ve düzenleme işlerini yapmalıdır. Demokratik katılım temelinde, iktidar ve yetki kullanımı yeni yapılanmaya uygun olarak düzenlenmelidir.

Özgürlük, eşitlik ve adalet kavramlarını birbirine karşı çıkarılmadan dengeli bir şekilde yaratmak gerekiyor. Eşitlik adına özgürlükten vazgeçilirse, devlet sosyalizmi ya da kapitalizmi ortaya çıkar. Özgürlükler

miştir. Demokrasi değişimi savunuyorum diyen partilerin çoğu, eski zihniyette olduğu için yaratılan despotik oligarşik devlete takılmaktan kurtulmuyor. Paradigmalarını aşmıyor. Demokrasi, despotizmin ve devletin oyuncacı haline getirilmiştir. Halk, “demokrasi bu şekilde uygulanacaksa olmasın” diyor.

İktidarı ele geçirmek felsefesi ve mantığı sağda da, solda da, islamcıda da hala egemen. Çarpık devlet anlayışı, 20. yüzyıla göre yorumlanan milliyetçi bağımsızlık anlayışı, Türkiye’yi tecrit noktasına getirdi. Tekrar ve çürütme, çözümsüzlüğün ortaya çıkardığı boş ve yüzeysel tartışmalar, işin demagojisini yapan, pratiğini yapmayan, rahatsız olan, ama irade ve demokratik mücadele sergilemeyen yaklaşımlar ol-

şım, çıkış gerekçesi, istemleri ne olursa olsun sonuçta onun içinde erir ve teslim olur. Bundan dolayı, 20. yüzyıl kavramlarını ve devleti ele alma, demokrasi mücadelesini gözden geçirmekte, değiştirip yenilenmekte büyük fayda vardır. 21. yüzyılın demokrasi çağı olması gerçekliğine ancak böylesi bir zihniyet, yaklaşım ve politikayla cevap verilir.

Demokratik toplum koordinasyonu

Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun özgür birlik temelinde çözümünü sağlamak için demokratik toplum koordinasyonunun kurulması bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Demokrasi, reform ve yenilenme üstten gelmez, devlet ve ordunun kendisi dönüşmez. Sadece demokrasi ve değişime sahip çıkarak içini boşaltmayı dener. Türkiye de dahil, Ortadoğu rejimlerinin hepsi bela haline gelmiştir. Bu rejimlerin ortak özelliği, daraldıkları, çözümsüz kaldıkları ve aşıldıkları için demokratik ve ilerici muhalefeti tek tek bastırmayı, güçten düşürmeyi esas alırlar. Ne yazık ki partiler, gruplar, çeşitli çevreler, birleşmeyerek, demokratik zeminde buluşmayarak, bu rejimlerin işini kolaylaştırmış, kendisi hedef olurken diğerleri seyrirci, sessiz ya da etkisiz kalmışlardır. Bu rejimlerin hepsi, başkasını kullanma, milliyetçilik, islami fanatizm, bencilik ekseninde yaşıyor.

Değişim ve demokratik çözüm Ortadoğu'nun her ülkesinde gündemdedir. Rejimler ideolojik, siyasi, ekonomik dayanaklarını yitirmişlerdir. Öte yandan halkın büyük rahatsızlığı, blok hareketine ve demokratik toplum koordinasyonuna hala dönüşmekten uzaktır. Ortadoğu'da en avantajlı, demokratik birikimi, dağınık demokratik örgütlenmesi olan ülke Türkiye'dir.

Hem Ortadoğu'da demokratikleşmeyi hızlandırmak, önünü açmak hem de demokratik bir sistem oluşturmak için, ayrı ayrı duran demokrasi güçlerinin, siyaset ve çözüm merkezi olması için bir koordinasyon altında toplanması demokratikleşme, barış ve sorunların çözümü doğrultusunda temel halkayı oluşturuyor. Bu koordinasyon, partilerin ve halkın, kimliklerin, inanç gruplarının, sivil toplum örgütlerinin toplandığı bir çatı görevini görür.

Koordinasyonun temel görevi; demokratik toplumu parti kurumlarıyla örgütlemek, demokratik bir anayasanın yapılmasını sağlamak, üç kuşak haklarını yerleştirmek, barış ve Kürt sorununun çözümüne gitmek, birlik paydalarını özgürlük temelinde oluşturmak, katı merkeziyetçiliğe son vermek, devleti değiştirerek demokratik ve hukuk devleti haline getirmek olmalıdır.

Aşağı yukarı en soldan totalim demokratik sağa ve demokratik İslama, liberal demokratlara kadar herkes bu sorunları dillendirmekte, tartışmakta, ama çözüm için yol yöntem, demokratikleşme ve biriken sorunları çözmeye geldiğinde etkisiz kalmakta, eski politika tarzı ortama egemen olmaktadır. Böylece kendisini devletin efendisi sayanlar, kolayca her kesime yönelmekte, engelleme ve yasaklarla üzerine gitmektedir.

Demek ki değişim, barış ve demokratikleşme istemlerine her eğilim, parti ve grup, sivil toplum örgütleri sahip çıkmakta, ama bunun pratikleşmesi, politikasını uygulamaya geldiğinde ciddi bir başarı gösterilmemektedir.

Uçlar dönemi bitmiştir. Sağında, solda İslami hareketlerinde, kemalizminde uçları atılmalıdır. Toplum, fanatizmi, tek-

leştirmeyi, tek ses, tek otorite, emir demiri keser rejimlerini ve uygulamalarını benimsemiyor. Şovenist milliyetçilik, uçta seyreden ve proleterya diktatörlüğünü savunan solcular –aslında reel sosyalizmin totalitarizminden, dar egemenlik anlayışından kurtulmamıştır– katı merkeziyetçi, şovenist milliyetçi ve despotizmi savunan, kendisini kemalist olarak adlandıran kesimler, fanatik ve başkasını kabullenmeyen islam, MHP ve bu türden milliyetçiler, rantçılar, Doğu Perinçek gibi ulusal solu savunanlar ve aslında faşist eğilimle tersten örtüşen anlayış hariç, bütün diğer kesimler demokratik toplum koordinasyonu çatısı altında birleşebilir, çalışabilir ve bu çalışmayla halkı da etkili kılarak, yanına alarak demokratik toplumu ve demokratik cumhuriyeti kurabilir.

Değişmeyi değiştirmek, demokratik siyaset ve uygulama tarzını demokratik toplum koordinasyonu şemsiyesi altında yapmak, temiz, açık güvenilir siyaset yürütmek, katılımcı demokratik toplumu yaratmak bu yolla gerçekleşir.

Brezilya deneyimi blok hareketi ve çeşitli eğilimlerin birleştirilmesi ve toplumda etkili olması açısından çarpıcı bir örnektir.

Altta didişmek, ayrı ayrı durmak, tartışmalarla zaman öldürmek, çözümleyici olmamak dönemine son vermeliyiz.

Aslında toplum da, halk da, sivil toplum örgütleri de yaşadıkları deneylerden çıkarıcıları sonuçlarla, çeşitli yerlerde demokrasi platformları, sivil toplum hareketleri, etkinlikleri, konferans ve platformları temelinde olumlu denemeler yaptılar. Yaşananları gördüler, pratik deneyimle bu sonuçlara ulaşılar, belli düzeyde de olsa tahammül ve hoşgörü, demokratik uzlaşi ortamını yaratmaya çalışılar.

Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu doğrultusunda, KADEK'in demokratik çözüm, özgür birlik projesi barış, birlik, blok ve kitle hareketi, yine demokratik toplum koordinasyonu yönündeki çalışmalar demokratik birikimin Türkiye'de yeni bir yola doğru kanalize edilmesinin önünü oldukça açmıştır.

Demokratik toplum koordinasyonu sadece partilerden, grup ve örgütlerden oluşmamalı, bütün demokratik toplum kuruluşlarını, sivil toplum hareketini bünyesinde toplamalıdır.

Demokratik Toplum Koordinasyonu belirtilen yelpazeyi kapsayarak, birleştirici bir misyon oynamalı, demokratik hareketi katılımcı demokrasi uygulamak için yönlendirmeli, mücadelede harekete geçirici bir odak olmalıdır. Bu görevi ve rolü oynadığı ölçüde değişim ve demokratikleşmeyi gerçekleştirebilir. İç barış, özgür birliği sağlayarak demokrasi alternatifini pratikleştirir.

Devlet, bürokrasi ve ordu demokrasiyi gerçekleştirmez. Roller, misyonları ve statükocu yapı içinde yer almaları buna müsait değil. Geleneksel toplum, memurluğa ve itaate, emre dayanıyor. O da bir çıkış yapamaz. Geriye demokratik toplum koordinasyonu ve onun mücadelesi, çalışması ile gerçekleştireceği demokratik siyaset ve sivil toplum alanı kalıyor. Bunu seçerek ve sorunların çözüm alanı haline getirmek, demokratik toplum koordinasyonunun oluşması ve mücadelesinden geçiyor.

Bu, aynı zamanda demokratik bir blok hareketi ile demokrasi hareketini canlandırır, büyütür, güç haline getirir. Genel ve yerel seçimlerde demokratik siyaset, demokratik yönetim gerçeğini işler ve yürütür. Demokratik uzlaşi kültürü ile insanları birleştirir, katılım ve çalışmalarını aktifleştirir.

Mecliste, belediyelerde, muhtarlıklarda, il yönetiminde, hukuk ve yasama alanında, ekonomik ve emek örgütlenmesin-

de, kısaca yaşamın her alanında, sivil toplumu ve demokratik katılımı esas alan örgütlenmelerin yaygınlaşmasını hedefler ve çalışır.

Üçüncü alanın oluşturulması ve uygulama yaratıcılığının gerçekleştirilmesi gerekiyor

Geleneksel toplumda birey özgürlüğü iradeye ve katılıma dayanan bir toplum yaşamı yoktur. Rejim ve devlet; geleneksel toplumu anayasal vatandaşlıkla değil, kulluk ve sadece yönetilen, yürütülen, güdülen, kullanma kültürüyle değerlendirir. Statükoculuğa, muhafazakarlığa, gelenekselliğe, eskiye seslenir.

Devlet, karakteri gereği demokrat olmaz. Ordu, devleti kollayan sıfatıyla demokrasinin önünü açmaz, bürokrasi ağırlıklı devlete çalışmaktan kurtulmaz. Birinci ve ikinci alana dayanarak değişim ve demokrasi gerçekleşmez.

O zaman yapılması gereken, üçüncü alanın, sivil toplum seçeneğinin gerçekleştirilmesidir. Buraya dayanılarak demokratikleşme etkili kılınır, demokratik cumhuriyet kurulur. Birinci ve ikinci alanı bu temelle dayanarak değiştirmeyi, dönüştürmeyi esas almak lazım.

Parti bürokrasisi, hukuk, sendika bürokrasisi gerçeğini bütün kurumlarda değiştirmeyi esas almamız. Bürokratik, merkezi yapılanma katılımı dıştalar, boğar, yönetimde olanın tek ve damgasını her şeye vuracak şekilde öne çıkmasını sağlar.

Sivil toplum örgütlenmesi, demokratik siyaseti yürüten partilerle, demokratik toplum koordinasyonu ve blok hareketiyle, kitle partisiyle, üç kuşak haklarını savunan, hukuk ve ekonomik, sportif kuruluşlarla, emekçilere kadar uzanmalıdır, kültür-sanat, dil, edebiyat, basın yayın kurumlarına kadar şehir, kasaba, köy ve belde örgütlerine katarak geliştirilmelidir. Kadın ve gençlik hareketi bunun dinamizmi olmalıdır.

Her alanda insan ilişkisi, bireyi irade sahibi yapan, bunu merkez yapan, bu temelde demokratik katılımı sivil toplum örgütlerini, katılım ve demokratik işleyişi, demokratik kültürü egemen kılan bir yaklaşım içinde olunması en doğru olanıdır.

Özgürlük ve demokrasi isteyen değil, özgürlük, eşitlik, adalet ve bunun demokratik kuruluşunu, her alan, ve birimde gerçekleştiren, etkileyen, bu sınırları giderek genişleten, ve yükselten bir ivme grafiğini gerçekleştirmek temel değer olmalıdır.

Dinleyen ve onaylayan topluluk örgütlenmeleri değil, katılan, iş yapan, yaşayarak sivil toplum alanını genişleten bir yaklaşım olmak zorundadır.

Özgür yaşam, salt geleceğe ertelenen değil, birey ve toplum ilişkisi, onun demokratik yapılanması ile gelişir. İradeli, katılan, tartışan, iş yapan, demokratik örgütlülüğe bağlı olan, uzlaşi, ve birlik kültürü ile kendisinde ve örgütlenmesinde değişim yapan ve bunu model haline getirerek, 'işte demokrasi, eşitlik, adalet, özgürlük budur' diyen anlayış ve pratik demokrasiyi alternatif haline getirir.

İşçilerin aleyhine çıkan yasalara ağır-

“Başkan Apo’nun Demokratik Uygarlık Manifestosu doğrultusunda, KADEK’in demokratik çözüm, özgür birlik projesi barış, birlik, blok ve kitle hareketi, yine demokratik toplum koordinasyonu yönündeki çalışmalar demokratik birikimin Türkiye’de yeni bir yola doğru kanalize edilmesinin önünü oldukça açmıştır.”

lıklı emekçiler karşı çıkıyor. İnsan hakları ihlallerine ağırlıklı insan hakları kuruluşları, Kürtler aleyhine olana ise ağırlıklı Kürtler karşı çıkıyor. Örnekleri çoğaltmak mümkün.

Oysa sivil toplum örgütleri birleşirse, demokratik partilerle kuracakları ortaklık ile en doğrusu da demokratik toplum koordinasyonu adına, bütün temel hususlarda çıkarılacak aleyhte yasalara karşı ortak demokratik tavır hükümet ve yürütme üzerinde kurulacak demokratik baskı ile her istediğini yapamayacak bir ortam yaratılır. Sivil toplum gücünü ve etkinliğini bu yolla yaratır. Demokratik toplum kuruluşları da, demokratik anayasa ve hukukun gerçekleştirilmesinde her alanı demokratikleştirmede iradesini örgütlü gücünü ortaya koyar.

Bazı eski kuruluşlar zihniyet değişikliği ve eski pozisyonunu yenilemeden, değiştirmeden, kendisini sivil toplum örgütü ilan ediyor. Bu oligarşik rejimin hiçbir yenileme ve değişime gitmeden, kontrollü demokrasi ya da ipleri elinden bırakmayan rejim gerçeğine biraz benziyor. Egemen siyaset, kurumlaşma ve örgütlenme tarzını taklit etmek sözde başka söyleyip, pratikte eskiyi yapmak hiçbir kurumu sivil toplum örgütü yapamaz. En genel tanımla sivil toplum örgütü olarak adlandırılrsa da, demokratik işleyiş, uygulama ve kültüre kavuşmadan, bu vasfı gerçek anlamda taşımaz. O kadar çarpıklık var ki, TUSİAD da kendisini sivil toplum örgütü sayıyor.

Başka bir deyişle, asker değilsen sivilsin, bu yolla kurulacak her kuruluş, sivil toplum örgütü olur yakıştırmaları bir saptırmadır. Sivil toplum çalışmasının içini boşaltmadır.

Ve bu çarpık anlayış, politika ve yaklaşımlar sivil toplum örgütlenmesinin önüne geçmeye çalışıyor. Askeri rejime hizmet eden, her hükümetle bir olan Bayram Meral gibileri de ucuzca kendini sivil toplum temsilcisi sayıyor. DYP, MHP vb partiler de kendilerini sivil siyaset kategorisine koymaya çalışıyor.

Bu tür çabalar yanıltır, reddedilmelidir. Demokrasiyi, katılımı, sosyal adaleti, eşitlik ve özgürlüğü geliştirenler, bu temelde demokratikleşmek için çalışan, yeni bir alan yaratmak isteyen parti ve kuruluşlar sivil toplum örgütlenmesine girer.

Böylesi kuruluşlar, örgütler birleşerek, demokratik siyaset yürüten, parti, grup, birey ve aydınlarla bir araya gelerek demokratik toplum koordinasyonu oluşturursa, gerçek ve tutarlı demokratizmin, kimlik sorunlarının çözümünü, farklılıkları koruyarak, bir rekabet anlayışı ile bunları aşmaya çalışarak, **“Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan”** için birlik hareketi yaratır. Bu; siyasal demokratik mücadeleyi, her alanda örgütte yürütür. Günümüzde en geçerli rejim olan demokratikleşmeyi gerçekleştirir.

Sahte demokrasi, parlamentarizm-merkeziyetçilik oyunları, kontrollü ve sınırlandırılmış demokrasi çabaları da böylece boşa çıkarılır.

Sonuç olarak birkaç söz

Demokratik toplum koordinasyonu merkeziyetçi olur. İşleyişi demokratik olur. Bürokratlaşmış dar bir kesimin eline düşmeyi reddeder. Demokrasiyi yaşanılacak, benimsenecek değerler rejimi haline getirmek için mücadele yürütür. Koordine eder, yönlendirici olur. Ortak paydalarda buluşturur.

Bunun için parti ve kurumlar, eski birlik, işleyiş, katılım, irade ile özgürlük ve demokrasi, eşitlik yaklaşımlarını yeniden gözden geçirmeli ve demokratik bir yapılanma temel ölçüyü oluşturmalıdır.

İnsan merkezli ve birey özgürlüğü, iradeye kavuşma ölçüleri gözetilerek, sivil toplum örgütlenirse birey ve toplum dengesi kurulmaya başlanır.

İdeolojik yaklaşımlar, farklılıklar her şeyin önüne konulursa, bu uzlaşi ve birlik kültürünü dinamitler. Demokratik değerlerle birleştirip hizmet eden, başkasının büyümesine, katılımına kendi katılımı ve büyümesinden daha fazla değer veren bir yaklaşım şarttır.

Sabırla örgütleyen, mücadele eden, baskılara karşı yılmayan, adalet ve özgürlük değerlerine katılarak büyük değer veren birey ve kurumların mücadelesiyle, açtığı üçüncü alan projesi ile öne çıkmalıdır. Çekişme, bencillik, başkasını yıpratarak yaşayan, başkasına göre iç politika ayarlayan yaklaşımlara tenezzül edilmemesi gerektiği kadar, demokratik toplum koordinasyonu pratiği ve mücadelesiyle, kendini alternatif demokratik model olarak sunduğu ölçüde başarmanın önünü açar.

Değişmeden, kendisi, kurumu ve partisiyle demokratikleşmeyi gerçekleştirmeyen ya da az gerçekleştirenler; topluma, insanlara demokratikleşin derlirse bu saygısızlık olur. Bu saygısızlık ve hakaret, her gün Türkiye’de işleniyor.

Reel sosyalizmde eşitlik ve özgürlük sözleri vardı, ama pratik ayrı yürüdü. Çünkü demokrasi yerleşmedi, insanlar katılmadı, dolayısıyla irade sahibi olmadı. Sonuç çöküş oldu. İnsanlığın istemleri ve ideallerine büyük bir darbe vuruldu.

Demokratik sosyalizm yaklaşımı ve çizimiz benzer hatalara düşmeden, pratiklerden çıkarılan derslerin özümsemesi temelinde eşitlik, özgürlük, kardeşlik ve sosyal adalet değerlerini oluşturmayı yeneden yapılanma temelinde gerçekleştirmekle yüz yüzedir. Demokratik toplum koordinasyonuna katkılarımızı bu doğrultuda sunmalıyız.

İçimizde de hala sivil toplum kuruluşuna katılmayan ya da yeni çizgiyi benimse de eskisi gibi yapmaya çalışan, yetersiz pratikleşen çabalar kaynağını buradan almaktadır.

Kolaycı bir formül yoktur. Önderliğin ortaya koyduğu Demokratik Uygarlık Manifestosu, çizimin çerçevesini ortaya koymuştur.

Eski alışkanlık ve anlayışlar hala pratikte hükmünü sürdürüyor. Bundan dolayı savunma kabul edilse, bile Opratikte oturulduğunu, yaşama özümsetildiğini, mücadele ve birlik yaklaşımının doğru yansıtıldığını söylemek zordur.

Sadece; başkaları gelmiyor, sorun çıkarıyor yaklaşımını –ki gerçekte böyle olsa da– ve kolaycı davranışları terk etmekte büyük yarar vardır. Demokratik toplum koordinasyonunu oluşturma ve kurmada üzerimize düşeni hatta fazlasını yapalım, bundan her zaman zarar değil, yarar görürüz. Az yapar ve başkalarını bahane edersek, Kongre ve halk olarak biz de zarar görürüz.

Bazı denemeler oldu. Emek barış demokrasi bloğu oluştu, yetersiz olsa da olumludur. Sivil toplum kuruluşlarının örgütlenme ve bazı deneyimleri var. Sivil toplumu yeniden örgütlemek önem taşıdığı kadar, şemsiye olacak demokratik toplum koordinasyonunun kurulmasında da ısrarlı olalım. Bu olmadan parça parça işleri halletmeye çalışmak, enerjiyi boşa kanalize eder.

Demokratik toplum koordinasyonu, demokratik iktidar, yerel yönetim modelini geliştireceği kadar demokratik kuruluşu başarmak için çatı hareketi ve örgütlenmesi olur.

Bu doğru sınavı mutlaka yerine getirelim ve her sahaya, alana yaymaktan geri kalmayalım.

“Hem Ortadoğu’da demokratikleşmeyi hızlandırmak, önünü açmak hem de demokratik bir sistem oluşturmak için, ayrı ayrı duran demokrasi güçlerinin, siyaset ve çözüm merkezi olması yönlü bir koordinasyon altında toplanması demokratikleşme, barış ve sorunların çözümü doğrultusunda temel halkayı oluşturuyor. Bu koordinasyon, partilerin ve halkın, kimliklerin, inanç gruplarının, sivil toplum örgütlerinin toplandığı bir çatı görevini görür.”

‘HAYDİ O SUDAN İÇMELİSİN’

23'ler Vadisi...

Üzerine oturduğum kayanın soğuğu tenime işleyince ani bir ırkılmeyle yerimden kalktım. Boyumdaki kefiyeyi çıkarıp taşın üzerine serdim. Tekrar oturduğumda yönümü Kox'a çevirmiştim. Sisin içinde belli belirsiz ilerleyen birileri yamaçtan tırmanmaya çalışıyordu. Pusu perdeyi aralayarak ellerini gök penceresinden sallayan güneş, ısıllı parlayan gözleriyle oyun arkadaşlarını bekletmenin sabırsızlığındaydı. Ağır ağır yükselen yaldızlı bir pelerin gibi Peri ırmağını bir an önce sarmalayabilmenin tutkusundaydı. Onu öylece izlerken, gözlerimin gittikçe kamaştığını fark ettim. Üzerimde bu çekici ışık oyununu seyretmenin heyecanı vardı yine. Yüzümü Kox'daki kaynağından çıkar çıkmaz kıvrıla kıvrıla akan sahneye, “Peri suyu” çevirdim. Oraya incek olan ışığın oyuncularını bekliyordum.

Peri ile ilk olarak çocukluğumda tanışmıştım. Akışkanlığına katık ettiği; yaşama dair her türlü çığlığı, öfkeyi, kahkahayı, şefkati henüz bilmediği bir toylukla dokunmuşum ona. Buraya yeniden geldiğimde akarsuların kutsallığına olan inancım bana içten içe “haydi, o sudan içmelisin” diyordu. Sanki bir masal kahramanıydı. Elinde büyülmüş çubuğu ile dokunduğuna ihtiyacını veren bir iyilik perisiydi. Zümrüt taşını tuzbuz ederek ona rengini veren Peri, hırçın ve ısrarlıydı. Öfkesi, etrafında yeşeren yaşamın kutsallığına ihanet eden, vicdan tacirlerineydi. Öfkenin ölümü lanetlediği bir vattiz töreninde, çığlık çığlığa ışığın oyuncuları doğuyordu. Her gün yeniden, yeneden. Gönül kapılarını kendisinden esirgemeyenlere seslenirken cömertti. Sürekli kendisini adayınlarla konuşurdu. Bu kutsal samimiyeti ancak onu vücuduma akıtarak yakalayabileceğime inanıyordum. Bundan dolayı Peri'den doyaya içtim. Öyle sandığım gibi kolay olmadığını anladım. “Gerçek samimidir” diyordum. Ama ilk tanışmamızın öncesine ve sonrasına uzanmak için, kutsal olanın her yere ulaşma azmi olduğunu öğrenmem gerekiyordu. Bu kıvrımlı sahnede, kutsayanın da, kutsananın da insanın ta kendisi olduğunu öğrendim sonunda.

Peri vadisindeki soğuğu kırmaya çalışan meyve ağaçlarının çıplak dallarına yel vurdukları eğilip doğrulan gövdeleri, rüzgarın ezgisine uyum sağlıyordu. Ceviz ağaçlarında, bir esintinin titreşimlerini duyumsar duyumsamaz deprem hissine kapılan sınırcılar ağaç kovuklarına çekiliyordu. Korkunun bilgeliğine soyunmuşçasına temkinliyiler.

Elma ağaçlarından henüz fidan denecek bir körpelikte olanlarına, sazın tellerine dokunur gibi dokunan sabah rüzgarı şefkatliydi. Uykusundan uyandırdığı elma ağaçları esneyerek karşılık veriyordu. Yeniden yeneden esniyorlardı. Bahar geliyordu işte.

Sis dağılılmıştı sonunda. Daha önce sivil kullanıma kapatılmış olan Erzincan-Kiği yolu üzerinde, kimsenin tahmin etmediği bir koşuşturma sürüp gidiyordu. Sabahın bu erken saatinde çok hareketliydi her şey. '93 yılında gerçekleştirilen bir eylem sonrası Türk ordusunun baskılarına maruz kalan civar köylerden Dinik ve Cigerim boşaltılmış, alan bir askeri üs sahası olarak kullanılmaya başlanmıştı.

Yamaçlardan birinde hala kayanın üzerinde otuyordum. Elimi saçlarıma götürdüğümde ısınmış olduklarını fark ettim. Güneş artık iyiden iyiye parlıyordu.

Keko Kendal mangasının önünde, her zamanki kabadayı yürüyüşünün aksine uyur gezer gibi dolaşıyordu. Önce uykulu uykulu Peri'ye doğru yürüdüğünü düşünmüştüm. Erzincan-Kiği yolu, Peri suyunun kıvrımlarını izliyordu. Kuş bakışıyla hangisinin Peri, hangisinin yol olduğunu ayırt et-

mekte zorlanıyorduk. Vadiden bağıra çağırarak bir ses yükselmeye başladı. Keko Kendal gerile gerile caddenin üzerine çıkmış, yüksek sesle bağıırıyordu:

- “Hevalno, rojbaş!”

Uzun süredir halka kapatılmış olan bu yerlerde, el değmemiş bir yabanilik, gizemini, insanoğlunun şekil verdiği güzelliklerle paylaşmayı öğreniyordu. Daha önce ekilmiş tarlalarda bitki köklerinin izini süren yaban domuzları, buraların en kalabalık ev sahipleriydi. Bir de, sık ve gür ormanlıkların gizeminde yaşayan gerillalar vardı. Kimse oralarda olabileceğimize ihtimal vermiyordu.

Keko Kendal'in sabah sabah avazı çıktığına bağırdığı caddenin üzerinde o kadar rahat deviniyorduk ki... Kampımızı hemen yolun kenarına kurmuştuk.

Yol kenarında suların akmasını sağlayan beton bir kanalın, biraz uğraş sonucunda okul olarak kullanılabileceğini daha önce hiç kimse düşünmemişti. Ancak suyun akış yönünü değiştirerek kanal dışına çıkardığımızda, orasını kış boyu kullandığımız bir dershaneye çevirmiştik. Mimarisi ile özgündü. Her tarafı yusuylarlık bir okuldu. Yuvarlak hatlarını zeminde düzleştirmeye çalıştık. Sanki genişlemiş bir zaman tünelineydik. Tavanına baktıkça, her seferinde betondan bir kanalın içinde olduğumuzu hatırlıyorduk.

Zeminine döşediğimiz tahtaların altından sızan suyun titreşimleri ayak tabanlarımızı tırmalıyordu. Hava soğudukça, buz tutan bu suların dondurucu bir etkisi olmaya başladığında, gözler hemen okulun orta yerine kurulmuş olan sobaya çevrilirdi. Duman çıkabilir kaygısıyla yakmadığımız bu soba, psikolojik ısınma telkinlerimizin en önemli maddi objesi konumundaydı. Kiş eğitim süreci boyunca seslerimiz içi boş bir borunun içinde yankılanıp durdu.

Mangalarımızı okulun hemen yanına kurmuştuk. Koskoca kamp yaşamımızı 150-200 metrelik bir alana sıkıştırmıştık. Kara kış basarsa, o küçücük alanda çok fazla zorlanmamak için okul ve mangalar oldukça yakın konumlandırılmıştı.

Birçok eyalette gerilla, gelişen teknikle birlikte enformasyondan da uzak kalmıyordu. Böylesi bir dönemde yaşıyorduk. İlk defa bizim de bir jeneratörümüz olmuştu. Gelişen teknikten uzak kalınca, onca uğraş ve çabaya rağmen jeneratörü çalıştırmakta zorlanıyorduk. Kış boyu hemen hemen her gün uğraştığımız bu jeneratöre harcadığımız çabaya değmişti. Sonunda çalışmıştı. Ama bu sefer de televizyonun uydusuyla uğraşılmaya başlandı. Artık “bizim de televizyonumuz var. Artık bizim eyaletimizde de MED-TV izlenecek” diyorduk... Günlüğümüzün çoğunu jeneratörle uğraşmakla ve televizyonun önündeki uyduyu sağa sola çevirmekle geçiriyorduk geçirmesine; ama tek

bir gün bile televizyon izleyememiştik. Onca çabayla bir jeneratör çalıştırılmıştı. Onu mutlaka işe yarar kılmamız gerekiyordu. Arkadaşlardan biri, “bari balık avlamakta kullanalım” dedi. Cümbür cemaat her gün birkaç arkadaşın sırtında Peri kenarına götürülen jeneratör iniyor, çıkıyor; ama bir türlü balık çıkmıyordu. Kendisinden yararlanmamıza izin vermeyen teknikten en sonunda vazgeçtik. Bir tek tesellimiz vardı, dümdüz asfalt yolun üzerine iki direk dikivermiş, aralarına bir de file asmıştık. Erzincan-Kiği yolu üzerinde kurmuş olduğumuz oldukça cüretkar olan bu voleybol sahasının bir eşi daha yoktu herhalde. Böylesi bir sahayı Kürdistan'ın başka hiçbir yerinde bulamazdık.

Vadiyi çevreleyen tepelerde hala kar vardı. Kar vadiye inmedikçe baharın geldiğine inanmıyorduk. Espirilerimizde de aynı iyimser hava vardı.

“Türk ordusu vadiye gelse bile, voleybol sahasındaki fileye kafası takılıncaya kadar burada olduğumuzu anlayamayacak” diyorduk. Her ne kadar ordu güçlerinin hala varolduğunu ima etmek de, yarattığımız imkanların şaşkınlığındaydı.

Eski bir daktilonun tuşlarına çat pat vuran parmakların ürünü bir dergimiz vardı. Acemiliğimizden ötürü bir sürü yazım hatası oluyordu. Diğer bölgelere de göndermeyi amaçladığımız için, derginin bu haline bakıp bakıp gülüyorduk. Bir yandan da, “artık dergiyi götürüp arkadaşlara kendimiz okuruz” diyorduk. O kadar çok hata vardı ki, ancak kendimiz okursak anlaşılabilirli.

“Artık her bölgeye basın mangamızdan da bir arkadaş gider” dedi Sara arkadaş. Kendisi dergiye en çok emeği geçen arkadaşlardandı. Delil, Nasir, Dersim, Arjin, Evindar, Nujıyan, hepsi birbirinden heyecanlı, ilk sayıyı çıkarmanın çabasındaydı. Diğer bölgelerden gönderilen yazıları da kapsayan, tüm eyalete hitap eden bir dergiyi, onca imkansızlıklar dahilinde yaratınca, adını yaşam kaynağımız olan PERİ koyduk. Dağınık kağıtların arasında, daktilo sesinin gürültüsünde çok istekli çalışan arkadaşları gördükçe heveslenen dağ gibi bir arkadaşımız vardı. Adı, Halil Çiya idi. Arada sırada mangamıza uğruyor, sürekli ihtiyaçlarımızı yokluyor, temin etmek için bizzat kendisi gidiyordu. İleri yaşına rağmen iri yarı cüssesiyle dimdik ayaktaıydı. Onu gören önce şöyle bir iki adım geri atıp sendelerdi herhalde. “Türk askerleri bile gelse, o bu çatıyı da alır omzuna götürür” diyorduk. O kadar güçlüydü.

Sara arkadaş, sürekli yinedeğimiz ancak içselleştirmedeğimiz “imkansızlıklardan imkan yaratma” öğretisinin ürünü vermemizde en büyük katkıyı sunmuştu. Asi bir sesi vardı. Sürekli bağıra çağıra şarkı söylüyordu. Daktilonun sinir bozucu sesinden rahatsız olanlara, “ben şarkı söyleyeceğim” diyordu. Şarkı söylemeyi

çok seviyordu, içten bir sesi vardı.

Yüksek sesle şarkı söyleme hayaliyle de gelmiş olduğumuz bu dağlarda, düşmanın varlığı buna izin vermiyordu. Ama o gün sadece Sara arkadaş değil, herkes bağıra çağıra şarkı söyleyecekti.

Eğitim devremizi tamamlamış, konferans hazırlıklarına başlamıştık. Daha önce eyaletimizde bulunan Dilan arkadaş, Önderlik Sahası'ndan yeni gelmişti. Sadeliği ve olgunluğu ile kendisini kısa sürede benimsetmişti. Kadın özgürlük mücadelesine dair eğitici diyaloglar geliştiriyordu. Kendisini anlamakta zorlanıyorduk, bunu her defasında konuşmalarımızda ele veriyorduk. “Biz bir Ulusal kurtuluş mücadelesi veriyoruz, cins mücadelesi de nereden çıktı?” diyen arkadaşlarımız çoğunluktaıydı. Onda sabır ve olgunluğun gücünü gördüm. Yılgınlığa düşmeden, defalarca anlatabilen bir otoriteyi ilk başta kendisinde hakim kılmıştı. Başkanımızın birçok sözünü bizlere defalarca hatırlatıp üzerinde düşünmemizi sağlıyordu. Sürekli yinedeği bir sözü vardı: Başkanımızın **“Kadın özgürlüğün gizli bahçesidir”** dediğini hatırlatarak bir merak uyandırıyor. Bu bahçeyi merak edip binlinç ile yoğurmadan insanlığın özgürleşmeyeceğinden bahsediyordu. 8 Mart'ı kutlama fikrini ortaya atınca, herkes bir yerlerden katkı sunmanın hevesindeydi.

O gün yolun üzerindeki upuzun serili sofraya bakanlar, özgürleşmiş bir ülkenin sokak şölenlerinden birine olduklarını sanabilirdi. Sara arkadaşın sesi, içinde zaman ve mekanın yittiği bir rüzgar gibi Dersime ulaşmış; oradaki halkı, yaşlısı, çoluğu çocuğuyla bu caddeye toplamıştı sanki. Sesinin yarattığı etkiyle herkes haley çekiyordu. Asi sesi, vadiye dokunmadık tek bir kaya, girilmedik tek bir ağaç kovuğu bırakmıyordu. Sesinin güzelliği içtenliğinde gizliydi. O gün herkes Sara arkadaşın bizden sakladığı bir yeteneğini keşfetti. Rahatlığı ve doğallığı ile eğitilseydi, bir oyuncu olarak Kürdistan Devlet Tiyatrosu'nun güçlü bir elemanı olacağından kuşkusuz yoktu.

Aynı gün moralimize katılamayan bir grup arkadaşımız, Peri dergimizin ihtiyaçlarını temin etmeleri için köye gönderilmişti. Onların da paylaşmasını istediğimiz moralimizin coşkusu mangalara taşırılmış, geç saatlere kadar sürmüştü.

Herkesin uyumaya başladığı saat gelmişti. Hava bulutluydu. Dolunayın sis perdesinin ardında yüzer gibi bir görünümü vardı. Delil arkadaş nöbeti esnasında bulutların hareketinden kaynaklanan bir göz yanılması yaşıyordu. Arjin arkadaş erkenden uyumuştı. Günün yorgunluğuyla uzanır uzanmaz, derin bir uykuya dalmıştı. Birden kabus görür gibi inlemeye başladı. Sara arkadaşın yanında yatıyordu.

- “Çena min, ne oldu?” diye yatıştırma-

ya çalışan Sara'nın sesine sakinleşerek cevap verdi. Arjin arkadaşın seslenirken, “çena min” yani Zazaca “kızım” derti.

O karanlıkta doğanın kendisinden başka hiçbir şey konuşmuyordu. Akan Peri suyu, dalların çıtırtıları, bazı sürüngenlerin hareketleri dışında ses çıkaran hiçbir şey yoktu. Delil arkadaş gece subayıydı. Sesini hafifçe yükseltip, “Ev ki ye?” diye yoklayınca, mangada uykusu hafif olan arkadaşların kulakları kabarmıştı. Delil arkadaş görevde gidip gelen arkadaşlarla konuşuyordu:

- Niye döndünüz?
- Askerlerle çatışmaya girdik.
- Nasıl? Araziye mi çıkmışlar?
- Heval çatışmaya girdik diyoruz ya!

Delil etrafına bakınıyordu. Dışardan gelen seslerle uyanan arkadaşlar teker teker mangalardan çıkıyordu. Kimi esniyor, gözlerini ovuşturuyordu. Arkadaşların bu kadar erken dönmüş olmalarına şaşırılmışlardı.

- Ne oldu heval
- Bir şey mi var?
- Niye bu kadar erken döndünüz?
- Delil arkadaş hemen cevap verdi:
- Arkadaşlar askerlerle karşılaşmış, çatışmaya girmişler.
- Demek arazideler.
- Artık buralarda olduğumuzu öğren-diler.

Beklentili ve tecrübeli gözler birbirlerinde bir şeyler ararcasına konuşmaya başlamıştı. Tedbir amaçlı gizlenmek önemliydi. Herkes çok buruktu. Her taraftan malzemeler, eşyalar toparlanmaya başlandı. Daha önce hazırlanmış olan gömmelere alelacele tikiştirılan, cansız gibi duran eşyaların hepsine ruh verilmişti. O gece yaşanan koşuşturmaca günün yorgunluğuna eklendi. Bastığımız yerleri hissetmeden yürüyorduk.

- Nokta değiştireceğiz diye bütün çalışmalar duracak değil ya...

Ardı sıra sitemli sözcükler söylenmeye başlamıştı. Tedbir amaçlı gizlenmek önemliydi. Herkes çok buruktu. Her taraftan malzemeler, eşyalar toparlanmaya başlandı. Daha önce hazırlanmış olan gömmelere alelacele tikiştirılan, cansız gibi duran eşyaların hepsine ruh verilmişti. O gece yaşanan koşuşturmaca günün yorgunluğuna eklendi. Bastığımız yerleri hissetmeden yürüyorduk.

Dinlenmeye çekildiğimizde ayak tabanlarım ağrıyordu. Nöbetçi ve genel subay dışında herkes dinleniyordu. Sabah daha gün ağarmadan uyanmalıydık. Her an bir baskın olabilirdi. Hem düşünsel hem de fiziksel olarak bitkin düşmüştük.

Sabahın alacasında daha nöbetçiler bizi uyandırmadan patlama sesleriyle uyandık. Hemen koşup dürbünle keşfe giden arkadaşlar, operasyona çıkan ordu güçlerinin bir kolunun Erzincan tarafından geldiğini haber veriyordu. Kampımızın hemen yakınında pusu atmaya giden bir grubumuz askerlerle karşılaşmıştı. Askerlerle karşılaşınca direkt kampa yönelmişler, havadan ve karadan saldırmaya başlamışlardı. Peri vadisinde Sara arkadaşın sesinin işlediği taşlardan, topraktan, ağaçtan ve her şeyden öğ alırcasına hissimla çarpan silah sesleriyle, karanlıkta yavaşlamış olan yaşam yeniden hızlanmıştı. Mevzilerine yerleşen arkadaşların arasında koşuşturanlar, birbirlerine manevi destek vermek için ellerinden geleni yapıyorlardı.

- Haydi aslanlarım, onlara göstereceğiz, diyordu Sara arkadaş. Düşmana olan kinini büyük bir savaş gücüne dönüştürmüştü. Henüz çok küçükken babasının cezaevinde katledildiğini öğrenmişti. Ablası Ankara'da yapılan 1 Mayıs gösterilerinde şehit düştüğünde ise birçok şeyi algılayabilecek bir yaşıydı. Savaşmak için erkenden gerekçeleri oluşmuştu. Zamanla babasının ve ablasının dışında da insanların mücadelesi ettiğini öğrendiğinde, kendisini onların arasında buluvermişti.

- Sonunda sen de ilk kurşununu attın, dedim Rojhat'a.

1991 yılında köylerinin etrafında belir-

lediğimiz bir noktada kalıyorduk. O zamanlar daha 12 yaşında bir çobandı. Sürekli gerilla olmak istediğini söylüyor, aramıza katılabilmek için arkadaşları ikna etmeye çalışıyordu. Küçük yaşından dolayı her defasında geri çevrilince küskünleri oynuyor, uzun süre kimseye görünmüyordu. Kendisini özlettiğini bildiği için çocuksu bir haz duyuyordu bundan.

Aradan birkaç yıl geçmişti. Rojhat'ın farklı bir bölgeden katıldığını bilmiyordum. Bir gün aklıma geldi: "91'de genç bir Ergin vardı, çobanlık yapıyordu, ne oldu ona?" diye sordum. Baktım, yanı başımda uzun boylu genç bir delikanlı: "Beni tanımadın mı?" dedi. Şaşırmıştım. Bizim Ergin büyü-müş, yakışıklı bir genç olmuştu. O güzelliği ile gerilla olmasaydı, herhalde kızlar peşini bırakmayacaktı. O gün ilk defa Türk askerleriyle karşılaştı. Merak, öfke ve heyecanıyla, henüz yaşına uygun toyluktaydı.

Keko Kendal kabadayılığını hissettirmeden edemiyordu. En sakın günde bile bağırılıp çağrılacak bir şeyler bulur, kavga ederdi. Savaşta ise tam bir çığındı. Ona baktıkça kamptayken yaptığı esprileri hatırlıyorduk. Kendine abartılı bir güvenle söylediği sözlerini doğrularcasına, "bakın, bakın; hep sırtları vuruyorlar, burada olduğumuzu bil-seler, helikopterlerle bu kadar rastgele vur-mazlar. İddiaya var mısınız? Fileyi de kaldırmısaydık, gelip kafaları fileye takılacak, ondan sonra anlayacaklardı burada olduğumuzu." Gerçekten de Türk ordu güçleri o caddenin üzerinde konumlanıyor olabileceğimize hiç ihtimal vermiyordu.

Çatışma kısa sürdü. Mevzilerimizden çıkmayarak havanın kararmasını bekle-dik. Hava kararınca herkes pusudaydı. Sessizlik hep tedirgin ediciydi. "Her an ye-niden bir şeyler olabilir" diyorduk. Mümkün olduğunca çatışmaya girmeden gizlenip, operasyon güçlerinin geri çekilmesini bek-lemekten başka çaremiz yoktu. Sürekli ha-reketlerini izliyor, olası planlarını anlama-

ya çalışıyorduk.

Kampımızın hemen yakınındaki asma köprüden Peri'nin öteki yakasına geçmek hep heyecan verirdi. Türk ordusu tarafın-dan defalarca yakılıp yıkılan köprü'nün üzerinde kala kala birkaç tane tahta kal-mıştı. İnsanın bacaklarını önce iyice bir tit-retirdi bu köprü. Zamanla onun üzerinden karşıya geçmeyi öğrendik.

– Heval o köprü'nün etrafında ne diye dolaşiyor bunlar, dönüp dönüp duruyor-lar... Delil arkadaş tek bir hareketlerini bile kaçırmak istemiyordu.

– Belki Dînik'e geçmek istiyorlardır.
– Geçebilirler mi? Cesaret edip geçe-miyorlar baksana, öyle helikopterlerle gel tepeden kurul, sonra da geçmeye çalış...

Keko Kendal'ın dediği gibi, bir türlü ce-saret edip köprüden geçemediler. Peri ke-narına indiler, suya girip geçmeyi düşün-yorlardı. Bizim günde defalarca yarıp geçti-ğimiz Peri suyunu hiçbir asker geçemedi. Besbelli Dînik'teki okulda kalmayı planlıyor-lardı. Geçemeyince de araziye dağıldılar.

Mevzilerimizin hemen yakınındaki kamp yerimize döndüğümüzde, o yerlerde ancak bir yabancı'nın yaşayabileceği bir tedirginliği yaşıyorduk. Kaldığımız yeri tam olarak bilmemelerine rağmen tespit edebi-lirlerdi. Çok fazla rizikolarla yaşadığımız ve kanıksadığımız bu mekanı terk etmenin zamanı gelmişti. Terk edilen maddi bir ya-şamın ötesinde bir şeydi. Her birinde ayrı bir duygunun titreştiği ağaç dalları, hala balta girmemiş bir ormanın direnginliğin-deydi. Sevgilerimizi de artık postacımızla gönderecektik. Rüzgarın şefkatlisini se-verdik, oraya sızabilecek tek güç oydu.

Operasyon güçlerinin telsizleri bas bas bağıryordu: "Bunlar suların dahi akış yön-nünü değiştiriyorlar. Neredeyse Peri'nin yönünü değiştirecekler!"

Okulumuzun üç yüz dört yüz metre ilerisinde, yine aynı biçimde bir başka köprü altını değiştirmiştik. Halil Çiya uya-

nıktı. Telsizden gelen bu seslerin nedeni-ni hemen anladı. Kaşlarını kaldırdı, başı-nı eğerek, "orayı, orayı keşfetmiş olmalı-lar. Diğer köprü altılarını da araştırma ihti-malleri yüksek" diyordu.

Güzel, soylu emekle yaratılanları terk etmek zor geliyordu. Ortalıkta hiçbir şey bırakmamaya çalıştık. "Bırakmayacağız, gömemediklerimizi de Peri'ye vereceğiz" diyorduk. Peri her şeyi akışkan belleğin-de saklayacaktı. Günün birinde o sahne-de yitirdiklerimizi tekrar okuyacağımız-dan kuşumuz yoktu.

Oradan iki saat ötede bir noktaya var-dığımızda, sekiz saat uzağıımızdaki güçler de yola çıkmış, bizlere ulaşmak üzereydi-ler. Geldiklerinde yol boyunca kurulmuş olan karakolları gördüklerini söylüyorlardı. Kapsamlı bir operasyon bekliyorduk. Böl-ge gücünün tek bir alanda bu kadar birik-miş olması tehlikeliydi. Apar topar yapılan bir toplantıyla yirmi altışar kişilik üç kola ayrıldık. İsmail arkadaşın yanında kala-caktım. Kış boyu birlikte olduğumuz arka-daşlardan ayrılrken yeniden karşılaşabil-menin umudunu taşıyorduk.

İsmail arkadaşın komutasında Dînik'te kaldım. Diğer kollar tecrübeli arkadaşlar-dan oluşturuldu. Korkunç bir fırtınanın için-de, yüzlere çarpan ayazın soğuşunda, yalpa yalpa vadiye indiler. Sanki operas-yon ve hava koşulları elbirliği etmiş, birlik-te karar almışlardı. Hiç beklemediğimiz bir anda sinsi bir sürüngenin uyandırdığı bir gafleti yaşıyorduk. Karda yürüdükçe rüz-gara karşı dengelemekte zorlandığımız bedenlerimiz soğuktan tir tir titriyordu.

Zelal Dilan ve bizden ayrılan arkadaş-ları teker teker hatırladıkça "acaba neler yapıyorlar şimdi?" diyordum. Bizim gibi buldukları uygun bir yerde hareketsiz de kalmayacaklardı... Sürekli hareketli ola-caklarından, kendimizden çok onları dü-şünüyorduk.

– Türk ordusu sürekli Güney yamaçla-

rını vuruyor dedi İsmail arkadaş. Bıçak sır-tı gibi keskin bir sırta işaret etti. "Oradan geçmek zorundalar... Bari kimse kayıp düşme-se... Askerler vadide bekliyordur şimdi!" "Yanlarında Binevş var. O şimdi onları yürütür... 'Wa ye PKK rabû' dedi mi, hepsini yürütür, orayı nasıl geçtiklerini bile anlamazlar." Binevş arkadaş Mardinliydi. Yol yürüyüşlerinde arkadaşlarına moral vermeyi iyi biliyordu. Kimi zaman şarkı söyleyerek, kimi zaman yaptığı esprilerle birçok arkadaşın geçebilmeyi tahmin ede-meyecekleri yerlerden geçirmişti.

Bizler ise İsmail arkadaşın grubuyla Di-nik'te karanlığın çökmesini bekliyorduk. Hala suyun karşı tarafında direten ve sü-rekli su kenarlarını gözleyen askerlerin gö-rüş alanına girmek için geceyi bekledik. Ayaklarımız ağırlaşmıştı. Tepelerdeki ka-rın vadiye inme ihtimali, şiddetlenen rüz-garın bir tokat gibi kulaklarımıza çarpma-sı... Hepsı birden daha önce yaşadığım bir sahneyi yeniden canlandırdı. Serê Spî'yi hatırladım. Beyazın diğer renkleri küstür-düğü bir anda Sara arkadaşın da parmak-ları yanmış ve kesilmişti. Sudan geçerken hassaslaşmış ayağının donma tehlikesi vardı, orada nasıl oldu bilmiyorum, ama, "neyse heval Sara, seni sırtıma alıp geçi-receğim" dedim. Sara arkadaş bir kahka-ha attı, "sonra görürüm seni" dedi.

El ele verip Peri'yi geçtik. Karşı tarafta-ki ormanlık arazide gizlenecektik. Ağaçlar çıplaktı. Ancak bir sepet gibi, örülmüş iç içe geçmiş ağaç dalları bizi koruyordu.

Sabahları yaktığımız küçük bir ateşin etrafında beş altı arkadaş ateşi üflüyordu. Arkadaşlardan biri ağaç kabuklarını soyu-yor, dumansız kokusuz gerilla ateşi yak-maya çalışıyordu. Gömmeyip sırtımızda taşıdığımız bir iki battaniye, yine küçük bir naylon parçası... Bunların kıymetini ak-şamları ateş yakamadığımız saatlerde an-lıyorduk.

Kaldığımız yerlerin hemen yakınında iki

üç arkadaş, ellerinde kazma kürek, mevzi kazıyorlardı. Sert taşlara çarpan kazmanın çıkardığı her sestten sonra, "ha duydular, ha duyacaklar" diyorduk. "Şu kazma işi bir an önce bitse de, kendi ellerimizle davet etme-sek adamları..." Mevziler gerekiyordu. Böyle-si bir gereklilik olmasaydı, o gün bizi belki de hiç fark etmeyeceklerdi.

Araziye devriye olarak çıkan ordu güç-lerinin gelip de mevzilerimizi görebilecek-lerini hiç tahmin edememiştik. İki gün gün-düz ateşin etrafında, gece mevzilerimizi kazarak geçirmiştik. Öğle üzeriydi, vadi-den sesler yükselmeye başladı. Helikop-terler, asfalt yolda ilerleyen arabalar misa-li viraj alıyor, ağaçlara teğet geçiyordu. '93 yılından beri araç geçişine kapatılmış ol-maları kendi kendisiyle baş başa kalabil-miş bu doğa parçası, bir anda yine tank sesleriyle dolmaktaydı. Yıllardan beri araç geçişine kapatılmış olan yol yeniden açılıyor, tekrar kullanılır hale getiriliyordu. Peri va-disinin her tarafından Türk askerleri, hem askeri araçlarla hem de yürüyerek girme-ye başladı. Helikopter sesleri yaklaşıyor, uzaklaşıyor, yine yaklaşıyordu. Havadan saldırlarla vadideki yaşam alanımız daral-ılmaktaydı. Oradan çıkmaktan başka yo-lumuz yoktu. Sırtlar ise karla kaplıydı. Kor-kunç bir fırtına karı vadiye taşıyordu. Er-zaksızlıktan dolayı doğru düzgün beslene-mediğimiz o günlerde herkes yorgun ve bitkindi. Sanki tırmanacağımız sırtlar her zamankinden daha sarp, daha dikti. Öyle-si zamanlarda bir yamaçta oturup, Peri'yi ve onu çevreleyen yeşili seyretmek ister-dim. Yüreğimin büyüdüğünü, genişlediğini duyumsardım o zaman. Gözümde büyüt-tüğüm sırtı çıkarken Peri'yi düşünüyord-um. Soğuk yanaklarıma, kulaklarıma çar-pıyordu. Ve her seferinde telkinlerimle ya-rışırçasına, bana baharın henüz gelmedi-ğini hatırlatıyordu.

Devam edecek

Kürt halkının özgürlük yürüyüşü dünya halklarının demokrasi ve özgürlük yürüyüşünün öncü koludur

Baştarafı sayfa 8'de

Yüce değerlerimizden, bizi ayakta tutan büyük değerlerimizden, Önderlik değerlerimiz, şehitler gerçeğimiz ve müca-delenin ortaya çıkardığı büyük birikimden aldıkları güçle her türlü zorluğu yenecek-lerine ve her türlü sorunu çözeceklerine inanmalılar. Yaklaşımları her zaman poziti-f ve çözümleyici olmalıdır. Her arkadaşı-mız bir şeyleri bilen, gören, açığa çıkaran ve bununla yetinen değil, onu doğru yön-temlerle çözüme götüren, örgüt yaşamını, askeri düzeni, yine pratik mücadeleyi ge-liştiren bir tutum ve davranışın sahibi ol-malıdır. Böyle olursa çözümleyici oluruz, attığımız her adım başarılı olur, el attığı-mız her işte başarılı sonuçlar alırız. Doğ-rusu budur, bize yakışanı da bu olur. Böy-lece sürecin başarılı bir militanı haline ge-liriz. Gerçekten de gericiliğe karşı tarihi yapan, yapması gereken kişilikler ortami-na katılmış ve tarihe böyle doğru bir ce-vap vermiş oluruz. Şehitler Ayı'nda baş-lattığımız özgürlük yürüyüşü, temel de-ğerlerimize bağlılığın, Onları doğru anla-manın, dolayısıyla büyük özelemlerini ba-şarıya götürmenin bir yürüyüşü de olur. Doğrusu budur, gerekli olan budur; her ar-kadaşımız için esas alınması gereken bu-dur. Bu temelde gidilmesini biz de değerli buluyor ve tümüyle katılıyoruz.

Kendini esas alan tutum devrimci bir tutum değildir

Otuz yıllık bir mücadele var, bu müca-delenin ortaya çıkardığı birikimler var. Yine halkın karşısında hatalar yapmış

ve halka zarar vermişsek, cesaretle özür dilenmesi, özeleştiriler verilmesi, hatta mümkün olduğu kadar zararların telafi edil-mesi çizgisini esas almalıyız. Önderlik de bunları savunmalarda belirtti. Kongre ve konferanslarda bunları karar haline de ge-tirdik. Biz böyle bir yaklaşımı gösteren güç olabilmeliyiz, sorumsuz olamayız. Halkı kazanmak temel yaklaşımımızdır. Bunun için ne gerekiyorsa o tutumu gösterelim; ne tür çaba gerekiyorsa onu uygulayalım. Fazlasıyla kendini esas alan tutum, dev-rimci bir tutum değildir. Biz kendimiz için değiliz, kendimiz için yaşamıyor ve çalış-mıyoruz. Halkın özgür ve demokratik yaşa-mının gelişmesi için varız ve onun için çalışıyoruz. Özgür bireyin, toplumun, özgür halkın gelişme gücüyüz. Dolayısıyla bu gerçekler bizden neyi istiyorsa, onu göster-mek doğru tutumdur. İlike budur.

Arkadaşlar doğruların ne olduğunu, olaylar karşısında doğru tutumun nasıl ol-duğunu bilmek ve anlamak istiyoruz diyor-larsa, doğru tutumun ölçüsü böyle belirtile-bilir. Teraziye böyle kurmak gerekir. Halkın özgür gelişimini güçlendiren, ona hizmet eden her şey bizim doğrumuz, onunla çeli-şen her şey de bizim yanlışımızdır. Dola-yısıyla geçmişte birçok yanlış ve hata da yapmış olabiliriz. Cesaretle özür dileyebil-meliyiz, özeleştirii yapabilmeliyiz. Zararları doğru yöntemlerle telafi etmeyi bilmeliyiz. Mücadele ederek ve yeni değerler ürete-rek, zararları telafi etmekten öteye, onların özgür ve demokratik gelişmesi için büyük bir birikim yaratan ve değer üreten bir güç olduğumuzu halka ve insanlara gösterme-liyiz, onları ikna etmeliyiz. Halka her za-man saygıyla, sevgiyle yaklaşmalıyız. Bu-

nun gerektirdiği davranışı, tutumu, ilişkiyi ve sözü her koşulda ortaya koyabilmeli, gösterebilmeliyiz. Öyle ki, gerçekten Apo-cu felsefeye uygun olalım, Apocu ideolojik gerçeğin gereğini yerine getirelim.

Dolayısıyla halka çok büyük bir umut, güven ve iddia veren konumda olalım ki, onlar seferber olsunlar. Zaten bir süredir bu temelde özeleştirisel yaklaşım içerisinde kendi içimizde geçmişin muhakemesini yaptık. Pratikte bunun gerektirdiği düzelt-meleri yapıyoruz. Bu yürüyüşümüz, Savun-maların sonuçlarının da aktarılması üzerin-de bu tür hatalar ve eksiklikleri daha çok te-lafi eden, çizgi gerçekliğini halkın içine, ör-gütsel yaşamımıza ve mücadele ortamımı-za daha çok oturtan bir sonucu vermelidir. Bu temelde halkı yeniden harekete geçiren, özellikle kadınları ve gençleri etkileyen, on-ları büyük serhildan hareketiyle birlikte sü-rekli gerillaya, en devrimci ortama çeken bir öncü duruşu ve etkileme gücünü göstere-bilmeliyiz.

Bu yürüyüş bütün bunlar temelinde olu-yor. Oldukça umutluyuz, güvenliyiz, inançlı-yız. Her arkadaşın çizgiyi en güçlü uygula-yacak pozisyona geldiğine de inanıyoruz. Arkadaşlarımız büyük tecrübe edindiler. Bu geçen süreçte büyük bilinç de edindiler. Stratejik değişim dönemindeki tartışmaları-mız bir bilinç patlamasını yarattı. Savunma-lar bunu en güçlü ve derin hale getirdi. Şu-nu söyleyebiliriz: Hareketimiz sadece nicelik bakımından değil, kadro niteliği bakımından, dolayısıyla bilinç ve örgütlülük düzeyinde öncülük gereklerini yerine getirme bakımın-dan en güçlü dönemini yaşıyor, en büyük gelişme dönemini yaşıyor. Bu bakımdan Apocu hareket sadece Kürdistan'a sığacak

bir hareket değildir; sadece çizgi düzeyinde Kürdistan'ı aşan, evrensel olarak bütün halklara, emekçilere, gençliğe ve kadınlara seslenen ve onlara öncülük eden bir çizgi değildir; Apocu hareket fiili olarak da Kürdis-tan sınırlarını artık aşıp oradan taşmış, Or-tadoğu halklarına pratikte tümüyle öncülük eden, uluslararası planda da özgür ve de-mokratik gelecek arayan insanlığın büyük bir coşku ve heyecan kaynağı olan bir güç haline gelmiş durumdadır. Bu, onun ulaştığı düzeyi, geldiği noktayı gösteriyor.

Bu bakımdan biz asla geçmişle kıyasla-ma yapabilecek durumda değiliz. Şunu söyleyebiliriz: Büyük amaçlar ortaya koy-duk. Demokratik Uyarlık Manifestosu'nun ortaya koyduğu ideolojik hedefler çok gü-çlüdür. İnsanlığı yeni bir çağa, demokratik uygarlık çağına götürmeyi hedefliyor. Biz böyle yeni bir çağ yürüyüşünün öncü mili-tan hareketi olmayı esas alıyoruz. Çok kapsamlı bir programımız var. Bütün Orta-doğu sorunlarını, Ortadoğu'da kangren ha-line gelmiş siyasi sorunları çözmeyi hedef-liyor; Ortadoğu halklarının demokratik dev-rimini yapmayı, demokratik dönüşüm te-melinde Ortadoğu halklar birliğini ve kar-deşliğini yaratmayı hedefliyoruz. Bizim ör-güt gücümüz de bu ideolojik ve siyasi çiz-ginin hedeflerini yerine getirecek güce sa-hiptir. Mevcut örgütsel gücümüz, kadro gü-cümüz bilinç ve örgütlülüğü ile, bağlılığıyla, fedakarlık ve cesaretiyle, disipliniyle bu he-defleri başaracak bir mücadeleyi adım adım geliştirme gücüne sahiptir.

Bu nedenle ortaya konulan ideolojik ve siyasi hedefler kesinlikle bir hayal veya güzel bir istem değil, ondan öteye günlük yaşamda ve çalışmada mücadeleyle ger-

çekleştirilecek hedefler ve amaçlardır. Örgüt yapımızın bunu gerçekleştirecek gücü var. Bu bakımdan zorlukları var, ağır bas-kılar ve saldırılar altındadır. Uluslararası komplonun imha edici baskısı altında, onunla mücadele ediyor. Ama uluslara-rası gericiiliğin komplo düzeyindeki birlik ve saldırısına karşı evrensel düzeyde di-renecek, Kürdistan'ı böyle bir direnişin ka-lesi haline getirecek bir örgütsel güce, mili-tan ruha, bilinç açıklığı ve derinliğine, inanca, morale ve güvene sahip. Biz böy-le bir güç olarak yürüyoruz. Her arkadaş-ımız böyle bir örgütün ve hareketin neferi ve militanı durumundadır.

Bunun geçmiş değerleri var, güncel yü-rüyen böyle bir gerçeği var. O nedenle her arkadaşımız sonuna kadar umutlu ve gü-venli olmalı; hangi değerleri taşıdığını, do-layısıyla nasıl hareket etmesi gerektiğini her zaman iyi bilmeli, hiçbir zaman bunları unutmamalıdır. Zorlandığı her yerde kendi-ni güçlendirecek temel değerlerin olduğunu görmelidir. Önderlik gerçeğini, şehitler ger-çeğini, örgüt gerçeğimizi her türlü zorluğu yenmede temel güç kaynağı olarak görme-lidir. Bunu yaptığı ve bundan güç aldığı öl-çüde her arkadaşımız güçlü militan olur; Apocu çizginin iyi bir uygulayıcısı, yaşayanı ve yaşatanı olur. Sürekli başarı ve zafer ka-zanan konumda olur. Gittiği her yerde doğ-ru uygulamaların, başarılı çalışmanın ve mücadelenin sahibi olur ve yaşamında ba-şarıdan başka hiçbir şeye yer vermez.

Bu temelde bütün arkadaşlara başarı-lar diliyor, selamlıyoruz.

KADEK Genel Başkanlık Konseyi

ŞEHİTLER militanlık ölçüleri ve mücadele emridir

Baştarafı sayfa 25'te

Başkan Apo'ya ve partiye karşı en büyük yoldaşlığı ortaya koymuşlardır. O zor dönemde partinin mücadele çizgisini tasfiye etmek isteyen kaçkını ve mülteci eğilimlere karşı başarılı olunmasında bu arkadaşların şهادetleri, duyguları, hisleri ve bu konuda sorumluluklarını yerine getirmelerinin rolü çok büyüktür. Ondan sonra kimse kaçıklığı, mülteciliği savunmıyor, hatta radikalleşiyor. Şöyle kırım, böyle uçak kaçırılım diye öneriler yoğunlaşıyor. Rüzgar tersine dönüyor. O kaçkınların havası kırılıyor. Onun yerine daha radikal bir tutum gelişiyor.

Şehitler bir yönüyle de ölçü ve fedakarlık çitasıdır

Zilan yoldaşın Dersim'deki eylemi de, işbirlikçi çeteciliğin, partinin üzerinde, hakim olmak istediği, komplo yapmak istediği bir dönemde, saçının tellerine kadar kendini, bütün yaşamını vererek, militanlığın, Başkan'a bağlanmanın, bu harekete bağlanmanın, her türlü iç ve dış gericiğe karşı partiyi ve Önderliği savunmanın eylemi olmuştur. Parti yapısını, parti kadrolarını etkilemiştir. Daha sonra fedaileşmenin gelişmesi, birçok arkadaşın kendini fedaice ortaya koyması, düşmana darbe vurması ortaya çıkmış, militanlık ölçülerimizi, fedakarlık ölçülerimizi yükseltmiştir. Şehitler bir yönüyle de ölçü ve fedakarlık çitasıdır. Zilan o ölçüyü daha da yükseltmiştir. Artık bizim açımızdan fedakarlığın da, Önderliğe bağlanmanın da, partiye bağlanmanın da artık sıradan olmayacağı, daha etkili, daha yüksek düzeyde olacağı gerçeği ortaya çıkmıştır. Bir hareketin, halkın ölçülerinin düzeyinin yükselmesi, onun yenilmezliğinin ifadesidir. Yenilmesinin zorlaşma-

sıdır. Ölçüler yükseldikçe özgürlüğe, halka, yoldaşlığa bağlılık gelişir. Eskiden Kürtler neden geriye, neden mücadele gücü zayıftı? Çünkü Kürt halkının ölçülerini yükseltecek büyük mücadele ve şehitler yoktu. Bugün Kürt halkının yurtseverlik ölçüleri de yüksektir. Çünkü binlerce faili meçhul cinayete kurban olan şehitleri vardır, serhildan şehitleri vardır. Onlar Kürt halkının yurtseverlik, mücadele ve bağlılık ölçülerini yükseltmiştir. O bakımdan mücadele tükenmiyor. Bu halk kendini her gün üreterek Türk devletinin her türlü baskısına rağmen, mücadeleye en zor koşulda yeniden atılarak sürükleniyor. Çünkü yıllarca süren mücadele sonucu ezilmeyecek, yenilmeyecek, her koşulda mücadele edecek bir halk gerçekliğini ortaya çıkarmıştır. Şimdi bu parti niye güçlü, KDP'den, YNK'den niye güçlüyüz? Niye dünyadaki bütün hareketlerden güçlüyüz diyoruz. Çünkü bugün örgüt ölçülerimiz, yoldaşlık, fedakarlık, mücadele ölçülerimiz bu şehitler tarafından yenilmez biçimde yükseltilmiştir. Bu bakımdan kendimizi değerlendiren, moral düzeyimizin ne olduğunu ortaya koyarken bunları göz önüne getirmeliyiz. Bunlar bizim moral düzeyimiz, en etkili, harekete geçirici, yönlendirici, ayakta tutucu kuvvetlerimizdir. Bizim hareketimizdeki şehitlik gerçeğinin geldiği düzey önemlidir.

Artık bu ideoloji, bu çizgi, pratikleşmiştir, somutlaşmıştır, netleşmiştir. Yani bir çizgi, ideoloji netsizliği yoktur. Bu konuda çok netiz. Başkan Apo da zaten Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu Onlara adadı. Kendisinin o kitabı ortaya çıkarmasına kaynak olduğu gibi, Onları bir çizgi olarak düşündüğü için Onlara adıyor. Bizim açımızdan da gelinen aşamada bu şehitleri en iyi kavramanın, şehadetlere en iyi bağlı olmanın yolu da en başta Demokratik Uygarlık Çizgisi'ni, Baş-

kan Apo'nun çözümlemelerini kavramaktan geçiyor. Çünkü orada büyük bir şehitleri anlama, kavrama vardır. Dikkat edilirse Önderlik Manifestosu, aynı zamanda bir vicdan, zihniyet devrimi kitabıdır. İdeolojik düzeyin derinliği yanında, tarihin bütün ruhunu, bütün sorumluluğunu veriyor, bütün ağırlığını insan hissediyor. Bütün tarihi ve güncel değerleri, şehitlerin, yaşamını yitirenlerin hepsinin ruhunu, çağrısını, emrini, özlemlerini orada görebiliyorsun. Vicdan devrimi en fazla da bu şehitlerimizin ve tarih içinde tüm değer yaratıcıların umutlarını, özlemlerini anlamak, yaşamak, Onların gereklerini yerine getirecek büyüklüğü göstermektedir. Manifesto tam da onu veriyor. Manifestoyu iyi anlayan, okuyan her arkadaş kesinlikle büyük bir vicdan devrimini yaşayabilir. O savunmaları okuyan, onun ruhunu, yüreğinde, beyninde hissedene hiçbir kişi vicdansız olamaz. Hiçbir kişi başka yaşam arayışına giremez. "Başka yaşam arayışı mutlaka bana haram olsun, bütün insanlığın ve bütün şehitlerimizin anısına bağlılığın gereği bu çizgiyi sonuna kadar götüreceğim" der. Demokratik Uygarlık Manifestosu'ndan bizim anladığımız bu.

Şimdi şهادetleri anıyoruz. Yaşam tarzları neydi, ölçüler neydi hepsini ortaya koyduk. Bunlar en fazla da hangi dönemlerde ihtiyaçtır? Tabi ki olağanüstü dönemlerde ihtiyaçtır ve güç vericidir. Çünkü bütün şehitler olağanüstü dönemlerde bize çıkışı yaptırdı. Şehitler gerçeğini anlamakla biz de olağanüstü koşullarda çıkışı yapabiliriz. Bugün de gerçekten Ortadoğu'da olağanüstü koşulları yaşıyoruz. Statüko dağıldı. Her şey değişiyor. Bu tarihi fırsatı iyi değerlendirebilirsek, Ortadoğu'da etkin rol oynayabiliriz. Ortadoğu'da bir Kürt yüzyılı başlayabilir. En fazla Kürtler kazanabilir. Siyasal doğrultu olarak, en fazla Kürtler hazır, bizler hazırız. Ama durum da olağan-

nüstü, sıradan yaklaşımla bu süreç karşılanamaz. Çünkü burada üçüncü dünya savaşını başlatıyor. ABD üçüncü dünya savaşını başlattı. ABD, bütün dünyayı karşısına aldı. BM'nin ve NATO'nun dağılması pahasına, AB ve Rusya'yı karşısına alma pahasına Ortadoğu'ya geldi. Yani olağanüstü geldi. Hiç kimseyi dinlemeden geldi. Şimdi böyle olağanüstü bir durum varsa, ABD, olağanüstü düzeyde müdahale ediyorsa, Fransa iki yüzyıllık dostu olan ABD'ye karşı çıkıyorsa ve ABD'yi karşıya almayı göze alıyorsa, olağanüstü bir durum vardır. O zaman bizim de olağanüstü bir örgüt, mücadele ve yaşam anlayışıyla, tarz ve temposuyla cevap vermemiz gerekiyor. Büyük kazanma, ancak güçlü tarzımızla, tempomuzla, yani şehitlerin çizgisiyle gerçekleşebilir. Bu yıllarda büyük kazanmanın tam da zamanıdır. Tarihin fırsat var yürü, dediği bir zamandır. Kürtlere yürü dediği bir zamandır.

Mayıs ayını yaşarken, böyle önemli bir süreçte hepimiz bir muhasebe içinde olmalıyız. Asıl platformlar şehitler karşısında durmak, şehitleri düşündürmektir. Şehitleri düşündüğümüz zaman zaten eleştiri özeleştirici platformdayız, bir vicdan muhasebesiyle karşı karşıyayız demektir. Her alanda platformlar yapıldı. Bu konuda önemli tartışmalar da oldu. Şehitlerimizi anarken bunu bir daha yapalım. Olağanüstü süreçte Kemaller, Mazlumlar gibi cevap verelim. Akifler gibi, bu yaşam artık şehitlerindir, bu halkındır diyelim. Bir meşru savunma sürecindeyiz. Bizler bir meşru savunma kuvvetiyiz. Bütün gücümüzü bu şehitlerden alalım. Bu rolümüzü en iyi biçimde yerine getirmek için bir savaş durumuna karşı kendimizi hazırlayalım. Başka yaşam arayışlarını, zamanımızı boş doldurmayı kendimize layık görmeyelim.

Başkan Apo'nun durumu şu anda zorlukları içeriyor. Görüşme notlarında "üzerimde

baskı var, görüşe çıkmayabilirim, gelmeyin" diyor. Hatta "beni pazarlık konusu yapmayın, ben ölürsem, öleyim burada" diyor. Yani durum o kadar ciddi. Şimdi buna karşı görevlerimiz var, sorumluluklarımız var. Şehitlerimiz Başkan Apo'ya bağlıydı. Onların en önemli özelliği Önderliğe bağlılıktı. Şimdi Önderliğimiz zor durumda; ama koşullar, imkanlar da var. Eğer ısrar edersek, kendimizi iyi örgütlersek, Türkiye sıkışmıştır, Önderliğimiz birkaç yıl içinde özgürleşebilir. Ama sağlam durmazsak, Önderliğe sahiplenme gücünü, parti olarak, meşru savunma güçleri olarak, halk olarak gösteremezsek yaşamı dahil büyük tehlikelerle karşılaşabiliriz. Nitekim MGK Sekreteri general Tuncer Kılıç "biz onu asmayarak her gün öldürüyoruz. İstedığımız gün asarız" demektedir. Şimdi böyle kritik bir dönemdeyiz. Önderliğimizin durumu için kritikliğini gösterir. Önderliğimize yaklaşım, tüm halka, partiye, meşru savunma kuvvetlerine yaklaşımdır. Oradaki baskı, bizim üzerimize yapılan baskıdır. Yani tehlike yakın. Ne yapacakları belli değil. Önderliğimiz üzerinde baskı uygulamak, hareketimiz üzerinde baskı uygulamaktır. Önderliğe yumuşak yaklaşım, Kürt sorununa yumuşak yaklaşımdır. Önderliğe baskı uygulamak, inkarcı, imhacı yaklaşımdır. Çünkü Kürt sorununu çözmek isteyen, bu çözümü kolaylaştırabilen, iradeyle çözümü geliştirebilecek olan Önderliktir. Ortadoğu ve Türkiye halkının çıkarına olan en makul ve doğru çözüm gücü olan bu Önderliktir. Dolayısıyla görüşme notlarında dile getirdiği baskıcı yaklaşım, bizi yakından ilgilendirmektedir. Bunun için de şehitlerin Önderliğe bağlılık ve sahiplenme ölçüsünü kendimize esas alalım ve önümüzdeki süreçte böyle yüklenelim. Bizi başarıya götürecek şehitlerin yaşamında ve pratiğinde çizgileşen mücadele tarzıdır.

Denizlerin mücadele çizgisi ve direniş mirası Apocu hareketin yenilmezliğinde sürmektedir

Baştarafı sayfa 24'te

Türkiye halkı Denizlerin umutlarını ve amaçlarını sahiplenmeye hazırdır. Beklediği tek şey siyasal ve toplumsal yaşamı değiştirecek bir alternatif olduğunu görmek istemesidir. Kitleler yaşamlarında kısa sürede bir değişiklik olacak mı, bu değişikliği başarma imkanı ne kadardır sorularına cevap arar. Bu konuda pratik politikayı öncelikle önemli görür. Türk solu bu gerçeğin gereğini yerine getirmede tamamen yeteneksizdir. Siyasetin bu temel gerçeğine bir türlü girmektedir. Bu yanılla hastalıklı, şizofrenik ve gericidirler. Ön açıcı değil, engelleyicidirler. Belki bunlar ağır değerlendirmelerdir, ama somut gerçeklikleri de budur. Neden solculuk yaptıklarını anlamak da mümkün değildir. Kendi kendine ezizyet çektiren, kendi kendisine ayak bağı olan bir kilitlenmeyi yaşıyorlar. Ayaklarındaki prangalar oligarşik rejimin değil, kendi bağınazlıklarının prangalarıdır.

Denizler, Mahirler, İbrahimler bu rejimi değiştirmede sabırsızdırlar. Bugünkü sol ise çilecilerin inzivasındaki sabrı yaşamaktadır. Bunu bir yetenek ve meziyet sanmaktadır. Bu gerçeklikleri devletten önce solun, bir zihniyet değişikliği içine girmesini gerekli kılmaktadır. Devlet bile neredeyse bir zihniyet değişikliğine gitmenin eşğine gelmiştir. Solun bu kalıbı kıramaması, Türk halkının en büyük talihsizliğidir. AKP, zenginler kulübü TUSİAD ve devletin bir kesimi kendisini değişikliğe uğratarak halkın özlemlerini kendi kanallarına akıtmak isterken, solun bunu yapamaması kahredici bir durumdur. "Bu sol nasıl uyandırılacak" sorusu cevaplanması gereken en temel sorudur. Bu haliyle, ölüme yatmış gibidir.

Mevcut Türkiye solunun Denizlerle, Ma-

hirlerle, İbrahimlerle söylem dışında bir ilgisi kalmamıştır. Hala bu büyük devrimcileri kendi gericilikleri için kötü biçimde kullanmaktadırlar. Bu büyük devrimcilere bağlılık, onların sorumluluk düzeyine ulaşmaktır. Türkiye'nin değişiminin içine müdahaleci güç olarak girmek. Bunun somut ifadesi de kabuk haline gelmiş yapılanmalarını kırarak, bugünün sol pratikleşmesinin tek yolu olan devrimci demokratik Kürt hareketi ile birleşmektir. Bunu yapamadıkları takdirde, bu gericilik ve marjinalliğe mahkumiyet devam edecektir.

Pişmanlık yasası çıkmazdan çıkmama politikasıdır

ABD'nin Ortadoğu'daki müdahaleci ve Türkiye'nin izlediği politika çok önemli gerçekleri açığa çıkarmıştır. Türkiye'nin Kürt inkarcılığı politikası içerde iflas etmişken, bu defa da bölge ve dünyada iflasını ortaya koymuştur. Bu durum Türkiye'nin elini kolunu bağlayan gerçeğin açığa çıkmasını sağlayarak, Türkiye'nin çıkmazdan kurtuluşunun önünü de açmıştır.

Kürt inkarcılığından vazgeçmek kaçınılmaz hale gelmiştir. Irak'taki iflas, Türkiye için hayırlı olmuştur. Daha uzun süre gaflet içinde kalmasının koşullarını ortadan kaldırmıştır. Türkiye Kürd'ü inkar ederek, Kürd'ü köle bırakmak isteyerek, kendi inkarını ve köleliğini yarattığını görme imkanı bulacaktır.

Irak iflası, Kürt inkarcı politikanın çatlamasında etkili olmuştur. Türkiye gerçeğini daha objektif değerlendirme gelişmektedir. Birçok aydın, yazar ve siyasetçi Kürt sorununun çözümü konusunda tartışma yapmaktadır. Kürt sorununda çözüm bulunmadığı tak-

dirde, çıkmazın derinleşeceği dile getirilmektedir. Hareketimizin dört yıldır savunduğu *Demokratik Özgür Birlik Çizgisi'nin* anlaşılması ortamı daha da olgunlaşmıştır. Kürt karşıtlığının değil, Kürt-Türk demokratik ilişkisinin Türkiye'nin politikası olması gerektiği düşüncesi belirli düzeyde dillendirilmektedir. Türkiye'nin dış güçlere bağımlı yaşamaması değil de, Türk-Kürt kardeşliğine dayanarak yaşamaması tercihinin ortaya koyan Denizlerin doğrulandığı bir noktaya gelinmiştir. Türkiye'nin kurtuluşunun başka bir yolu olmadığı, giderek daha iyi anlaşılacaktır.

Hem bölgede hem de Türkiye'de Başkan Apo'nun çizgisinin etkili olacağını bilen çevreler İmaralı'da bir tecrit uygulayarak, bunu engellemeye çalışmışlardır. Irak müdahalesinden sonra bu çizginin doğrulanmasıyla Türkiye'de etkili hale gelebileceğini düşündüklerinden tecrit politikasına devam etmişlerdir. Başkan Apo üzerinde baskı yaparak, bu çizginin gelişmesini önleme çabası içine girmişlerdir. Tehdit ve şantajla Başkan Apo şahsında hareketimizi ve halkımızı baskı altına alma politikası izlemişlerdir.

Bir yandan Başkan Apo'yu, bir yandan 'Halk Savunma Güçleri'ni baskı altına almak, diğer yandan kendini yeniden pazarlayarak ABD'yi kıskırtıp hareketimizi etkisizleştirmeyi düşünmektedirler. Irak'a müdahale sürecinde ABD ile ayrı düşen Türkiye, şimdi birçok şeyi peşkeş çekerek ABD'yi özgürlük hareketi üzerine sürmeye çalışmaktadırlar. Ancak bunun gerçekleşmesi zor görünmektedir. Artık kendi Kürt sorununu başkasını arkasına alarak ezme imkanı kalmamıştır. Kaldı ki 'Halk Savunma Kuvvetleri'mizin hazırlıkları, hiçbir gücün hareketimizi tasfiye etmesine imkan vermez.

ABD'nin kendini bir bataklığa sürmesi mantıklı gözükmemektedir.

Önderliğimiz üzerinde baskı yapılması da Halk Savunma Kuvvetleri'nin mevcut meşru savunma pozisyonundan çıkarılmak istenmesi de savaşın başlaması anlamına gelecektir. ABD ya da Türkiye'nin, KADEK'in ve meşru savunma konumunda bulunan güçlerimizin üzerine gelmesi durdurulan savaşın başlatılmasına davetiye çıkarmak olur. Önderliğimiz konusundaki hassasiyetlerimiz bilinmektedir. Bu hassasiyetlerimizin zorlanması savaş nedenidir. Yalnız Türkiye'nin değil, Kürt halkının da kırmızı çizgileri vardır.

Türkiye'nin ABD ile gelişkiye düşmesinin nedeni Kürt sorunudur. Güney Kürtlerini şimdiye kadar kendi Kürtlerini tasfiye etmede kullanan Türkiye, Irak'ta ortaya çıkacak gelişmelerle bu politikasının bu defa tersine işlemesinden korkarak, ABD ile gelişkiye düşmüştür. Güney'de varolan etkinliği kaybetmesinden KADEK'in yararlanacağı düşünülmüştür. ABD'nin Irak ve bölgede yer edinmek için Kürtleri kullanması ve yedeğine alması Türkiye'nin özgürlük hareketini Güney'den kuşatmasını engelleyen bir sonuç ortaya çıkaracaktır. Bu kaygılar stratejik müttefikleriyle ters düşmesini getirmiştir. Kürt inkarcı politikası içerde olduğu gibi dışarda da iflas etmiştir.

Türkiye ABD ile ittifakına dayanarak, jeopolitik konumunu kullanarak iç ve dış sorunlarını çözemeyeceğini görmüştür. Dış ve iç sorunlarını çözmeye kendine yeni bir güç kaynağı gerekmektedir. Artık içerdeki zayıflığını ancak kendisi giderebilir. Dışarıda etkin olması için de iç sorunlarını çözmesi zorunludur. Jeopolitik konumunu kullanamaz hale gelmesi sonucu içine düştüğü boşluk

Türkiye'yi telaşlandırmıştır. KADEK'in dört yıllık sürdürdüğü savaşını durdurma politikasının sonuna gelindiğini de görmektedir. Ya bu sorunu çözecek ya da çözümsüzlük sorunu yeniden alevlendirecektir.

Bunu gören Türkiye pişmanlık yasası ile gerillaları silahsızlandıracağını düşünmektedir. Pişmanlık yasasının mantığına bakıldığında sorunu çözmeyi değil de, tasfiye etmeyi önüne koymuştur. Buna inkarcı politikanın yani çıkmazdan çıkmama denir. Gerillaların böyle silahsızlanmayacağı açıktır. 30 yıldır mücadele veren bir hareketten en iyimser biçimde sizi serbest bırakacağım, ama sorunu da çözmeyeceğim demek 30 yıl önceki duruma geri dönme çağrısıdır. Bu durumun da savaş başlatan koşullar olduğu bilinmektedir. Pişmanlık yasası ve mevcut anlayışın hiçbir sonuç vermeyeceği ve savaşa davetiye çıkarmaktan başka anlam taşımayacağı uzun uzadıya anlatmamıza gerek yoktur.

Tek çözüm yolu Denizlerin on yıllar önce ortaya koyduğu kardeşlik çizgisidir. Yalnızca kardeşliğe dayanan Kürt-Türk demokratik ittifakı Türkiye'yi demokratik kurtuluşa götürebilir. Hareketimiz demokratik Türkiye özgür Kürdistan çerçevesinde Türkiye'nin demokratik gücü olmaya hazırdır. Bundan sonraki mücadelemizde, politikamızda Başkan Apo'nun ortaya koyduğu demokratik özgür birlik çerçevesinde, halkların stratejik ortaklığını yaratma doğrultusunda yürütülecektir. En başta da Türk-Kürt demokratik ittifakını yaratarak tüm Ortadoğu'yu demokratikleştirmek, Denizler, Kemaller ve Hakiler başta olmak üzere şehitlerin anılarını yerine getirme sorumluluğu ile hareket edeceğiz. Bunu başarmamızın imkanları her zamankinden daha fazla vardır.

VİCDAN DEVRİMİNİN EN TEMEL ÖLÇÜTÜ

ŞEHİTLERİMİZDİR

Hareketimiz bir davanın gücünü her zaman, onun insanları etkileme düzeyiyle belirledi. Bu düzeyi de, yaşamlarını bir davaya vermeye hazır olup olmadıkları ve insanları bu düzeyde etkileyip seferber etme gücüne sahip olup olmadıklarında gördü. Şehitleri olmayan hareketlerin, köksüz dolayısıyla fazla gelişip serpilemeyecek, dallanıp meyve veremeyecek, boşlukta kalacak davalar olarak değerlendirdi. Buna karşın şehitler veren davaları da insanlığı şekillendiren, yaratan, geliştiren, insanlık gelişimine kalıcı katkılar sunan davalar olarak gördü. Bir düşüncenin veya politikanın gücü, şehitler gerçeğinde ifadesini bulur. Bu nedenle PKK hareketinin gelişimi ve varlığı esas ifadesini şehitler gerçeğinde buldu. Başkan Apo PKK'yi bir şehitler partisi, 'şehitleri de doğru yaşamın kendisi' olarak tanımladı.

Kürt ulusal demokratik gelişimi içerisinde bir şehitler hareketi olarak yerini alan PKK, tarihi bir dönemi ifade ediyor. Önderliğimiz bu süreci ulusal kahramanlık dönemi, halk kahramanlığı dönemi olarak tanımladı. Şehitleri de halkın ulusal demokratik gelişimini yaratan, onun sahibi olan esas gerçek değerler olarak gördü. Kendisini hep şehitlerin sözcüsü olarak ifadelendirdi. Kürt ulusal demokratik hareketinin yaratıcıları; ulusal ruhu, bilinci ve örgütlülüğü yaratanlar, geliştirenler olarak gördü. Davayı, ulusal demokratik gelişimi, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşama açılışını, demokratik ve özgürlüğü temelinde yeniden doğuşunu şehitlere mal etti. Şehitleri esas yapıcılar, yaratıcılar olarak nitelendirdi. Önderlik gelişiminde şehitler gerçeğini her zaman belirleyici olgu olarak ifadelendirdi ve anılarına doğru sahip çıkma, şehitler gerçeğini doğru tanımlama, temsilciliklerini doğru yapma gereği üzerine hep düşünce geliştirdi. Bizleri, örgütü ve halkı bu temelde vicdanen ve zihnen eğitmeye; doğru bir duruşa, tutarlı ve yeterli bir tutum içinde olmaya çekme çabası içerisinde oldu. Bizi şimdi hala ayakta tutan, bize konuşma, düşünme, ilerisi için bir şeyler tasarlama gücü veren; bizi örgüt olarak var eden ve ileriye götüren gerçek, şehitlerdir.

Hata yapmayalım, sağa sola sapmayalım diye Önderlik bu gerçeği bize her fırsatta hatırlatıyor. Mayıs ayına girişle birlikte **Şehitler Ayı'nı** anımsattı. İki görüşmede de, başta Ortadoğu'nun demokratik gelişimi de diyebileceğimiz Türk ve Kürt halklarının ortaklaşa direniş eyle-

mini ifade eden, bölgede gericiliğe karşı devrimci demokratik çıkışın en tutarlı ilk öncülerini olan **Denizleri, Mahirleri, İbrahimleri** andı. Özellikle **Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan** ve **Hüseyin İnan'ın** idam edildiği 6 Mayıs vesilesiyle hem bize hem de Türkiye'nin tutarlı, demokratik ilercileri güçlerine görev ve sorumluluklarını hatırlattı. Onlarla birlikte **Haki Karer** ve **Kemal Pir** yoldaşları andı. 6 Mayıslarla başlayan, 18 Mayıs'ta ise gerçek bir direniş, yaşam ve eylem gücü haline gelen; iç ve dış gericiliğe karşı en büyük halk direnişini ortaya çıkaran bu devrimci çizgiyi yeniden incelemek üzere önümüze koydu. Günümüzdeki sorunların doğru çözümünü, sorunlar karşısında doğru tutum göstermeyi, yine mevcut karmaşık sorunları çözecek düşünce ve eylem gücünü yaratmayı bu gerçeklikler içinde bulmaya yöneltti bizi. Her türlü zorluğun aşılma gücünü, her türlü karmaşık sorunun çözüm gücünü bu gerçeklikte bulabileceğimizi, doğru çözümün de sadece burada var olduğunu herkese gösterdi.

Güncel durum değerlendirildiğinde, bunu herkes rahatlıkla görebilir. Uluslararası gerici ve emperyalist saldırılar kar-

şısında doğru duruş ne olmalı denildiği zaman, elbette akla Deniz Gezmiş direnişçiliği geliyor. Kürt sorununun çözümü nasıl olmalı, halklar yararına çözüm nasıl olur denildiğinde akla yine Deniz Gezmiş'in son sözü olan **"Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"** sloganından çıkan, Haki ve Kemallerde en güçlü öncülük ve eylemcilik haline gelen tutum geliyor. Rantçı çete güçlerinin, tüm kırtmaları, tahrikleri, katliamları ve halkları birbirine düşürücü tutumlarına karşın çözümün ezilenlerin kurtuluşu ve halkların kardeşliğinden geçtiğini dürüst ve tutarlı olan herkes açıkça görebilir.

Şehitler gerçeği günümüzde her zamankinden daha fazla aydınlatıcı bir özelliğe sahip. Karmaşık dediğimiz sorunlara düşüncede çözüm arıyor ve aydınlanmak istiyorsak, şehitlerin tutumuna bakalım. Ağır sorunları çözmek istiyorsak, şehitlerin sorunlar karşısındaki mücadele anlayış ve tarzlarına bakalım. Şehitlerin yaşam ve mücadele gerçeğinde, hem en karanlık ortamları aydınlatma gücünü hem de en zor koşulları değiştirme pratiğini çok net görebiliriz. Bu nedenle şehitler gerçeğimizin her zaman aydınla-

"Kürt ulusal demokratik gelişimi içerisinde bir şehitler hareketi olarak yerini alan PKK, tarihi bir dönemi ifade ediyor. Önderliğimiz bu süreci ulusal kahramanlık dönemi, halk kahramanlığı dönemi olarak tanımladı. Şehitleri de halkın ulusal demokratik gelişimini yaratan, onun sahibi olan esas gerçek değerler olarak gördü. Kendisini hep şehitlerin sözcüsü olarak ifadelendirdi. Kürt ulusal demokratik hareketinin yaratıcıları; ulusal ruhu, bilinci ve örgütlülüğü yaratanlar, geliştirenler olarak gördü ve değerlendirdi."

tıcı ve öncü gücümüz olduğunu söylüyoruz. Şehitlerin gücü her zaman, her yerde, her türlü zorluğu yenme gücüdür. Onlar, karanlıkları aydınlatmada bize ışıktır; zorlukları yenme, engelleri aşmada güç kaynağımız, yaşam, irade, düşünce ve eylem gücümüzdürler. Şehitleri doğru anlayan, doğru bir bağlılık geliştiren; Onların tutarlı bir temsilcisi olma irade ve çabasında olan herkes, yaşamı boyunca başarılı olabilir. Başarıyı şehitler gerçeğinin yarattığı enerjilerle sağlar.

Şehitler çizgiyi izleyen ve zafer kazananlardır

Bu 18 Mayıs'ta şehitler gerçeğinde dile gelenler nedir? Neler üzerinde durmalıyız? Şehitleri doğru anmak, anlamak, doğru temsilcilik ve sözcülük yapmak nasıl olur? Bunları kuşkusuz düşünüyor ve tartışıyoruz. Çeşitli çevreler de tartışıyor.

Türk ve Kürt halkları için önemli bir önemden geçiyoruz. Örgüt olarak biz de kendimizi şehitler gerçeği önünde sorguluyoruz, yaptıklarımızı ve yapamadıkları-

mızı tartışıyoruz. Doğru bir eleştiri ve özeleştiri yöntemiyle yapamadıklarımızın nedenlerini ortaya çıkararak aşmaya çalışıyoruz. Tüm bunlarda temel ölçüt, şehitler gerçeğidir. Şehitler karşısında doğru duruş sergilenmiş midir? Şehitler gerçeğinin önümüze koyduğu görevler sahiplenilmiş ve pratikte yerine getirilmiş midir? Getirilmemişse, hata nerede yapılmıştır? Bunları yine şehitlerin zafer yaratan gerçekleri karşısında sorgulayarak çözümlenmeye çalışıyoruz.

Elbette bunu daha kapsamlı yapmalıyız. Önderlik buna vicdan devrimi dedi. Vicdan devriminin en temel ölçütü şehitler gerçeğidir. Kimse başka herhangi bir ölçüyle vicdan devrimi yapamaz. Eğer vicdanlı olacaksak; hak, hukuk, adalet üzerinde duracaksa, bunu elbette kendimize göre değil, gerçeğin sahiplerine yani şehitler gerçeğine göre yapacağız.

Önderlik **Ağit** arkadaşı anarken bunu çok çarpıcı ifade etti. Hakkın ve adaletin nerede olduğunu sordu. Herkesin kendi durumunu en önde savışan ve kahramanlık dönemi şehitlerinin sembolü olan Ağit gerçeğinde çözümlemesi gerektiğini söyledi. Doğru anlayış ve tutum budur. Bu da iyi bir sorgulama yapmayı, özeleştiri vermeyi; kendini abartmadan, sağa sola saptırmadan, yanıltmadan, sahibine hakkını vererek, -derler ya Sezar'ın hakkını Sezar'a vererek- olup bitenlerin muhasebesini yapmayı gerektirir. Yaşananları çözümlemek ve doğru olanla olmayana ayırtmak demektir. Bunu yaparken de en fazla şehitler gerçeğini ölçü almak gerekir. Böyle olursa doğru bir vicdan muhasebesi, yani özeleştiri yapılmış olur. Çünkü gerçeği temsil eden ve gelişmeyi yaratan odur. Sonuç üzerinde egemenlik ifade edecek hiçbir sahiplenmeye girmeden gelişmeyi yaratan şehitlerdir. O açıdan hak ve hukuku doğru oluşturmak gerekiyor. Örgütlenmeye adım atmak istediğimizde çoğu yerde hak hukuk tartışması yapıyoruz. Eğer adil bir hukuk geliştireceksek, bizim mücadeleimiz veya genel insanlık mücadelesinde bir hak sahipliğinden söz edilecekse kuşkusuz şehitleri gelişmenin sahibi kabul edeceğiz. Bu anlamda en doğru vicdan muhasebesi, şehitler gerçeği karşısında yapılabildir. Çünkü hiçbir egemenlikli ve çıkarıcı sahiplenmeyi içermeyen bir gerçektir o.

Devamı sayfa 28'de

